

Rada
Európskej únie

V Bruseli 14. júna 2019
(OR. en)

6051/19

Medziinštitucionálny spis:
2018/0356 (NLE)

WTO 44
SERVICES 14
COASI 19

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Vietnamskou socialistickou republikou

DOHODA O VOĽNOM OBCHODE
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A VIETNAMSKOU SOCIALISTICKOU REPUBLIKOU

PREAMBULA

Európska únia, ďalej len „Únia“,

a

Vietnamská socialistická republika, ďalej len „Vietnam“,

ďalej spoločne len „zmluvné strany“ alebo jednotlivito len „zmluvná strana“,

UZNÁVAJÚC svoje dlhotrvajúce a pevné partnerstvo založené na spoločných zásadách a hodnotách, ktoré sa odrážajú v dohode o partnerstve a spolupráci, a svoje významné hospodárske, obchodné a investičné vzťahy,

ŽELAJÚC SI ďalšie posilnenie svojho hospodárskeho vzťahu ako súčasť svojich celkových vzťahov a v súlade s nimi a v presvedčení, že táto dohoda vytvorí nový priestor na rozvoj obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami,

UZNÁVAJÚC, že táto dohoda doplní a podporí úsilie o regionálnu hospodársku integráciu,

ODHODLANÉ posilniť svoje hospodárske, obchodné a investičné vzťahy v súlade s cieľom udržateľného rozvoja v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru a na základe tejto dohody podporiť obchod a investície spôsobom, ktorý bude zohľadňovať vysokú úroveň ochrany v oblasti životného prostredia a práce a príslušné medzinárodne uznané normy a dohody,

ŽELAJÚC SI zvýšiť životnú úroveň, podporiť hospodársky rast a stabilitu, vytvoriť nové pracovné príležitosti a zlepšiť všeobecnú kvalitu života a na tento účel opätovne potvrdzujúc svoj záväzok podporovať liberalizáciu obchodu a investícií,

V PRESVEDČENÍ, že táto dohoda vytvorí rozšírený a bezpečný trh s tovarom a so službami a stabilné a predvídateľné prostredie pre obchod a investície, čím sa podporí konkurencieschopnosť ich spoločností na svetových trhoch,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok v súvislosti s *Chartou Organizácie Spojených národov* podpísanou 26. júna 1945 v San Franciscu a so zreteľom na zásady formulované vo *Všeobecnej deklarácii ľudských práv* prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 10. decembra 1948,

UZNÁVAJÚC dôležitosť transparentnosti v medzinárodnom obchode v prospech všetkých zainteresovaných strán,

USILUJÚC SA o stanovenie jasných a vzájomne výhodných pravidiel, ktorými sa bude riadiť ich obchod a investície, a o zmenšenie alebo odstránenie prekážok vzájomného obchodu a investícií,

ODHODLANÉ prispievať k harmonickému rozvoju a rozšíreniu medzinárodného obchodu odstránením prekážok obchodu prostredníctvom tejto dohody a zabrániť vytvoreniu nových prekážok obchodu alebo investícií medzi zmluvnými stranami, ktoré by mohli obmedziť výhody vyplývajúce z tejto dohody,

VYCHÁDZAJÚC zo svojich príslušných práv a povinností vyplývajúcich z Dohody o založení WTO a iných mnohostranných, regionálnych a dvojstranných dohôd a dojednaní, ktorých sú stranami,

ŽELAJÚC SI podporovať konkurencieschopnosť svojich spoločností prostredníctvom vytvorenia predvídateľného právneho rámca pre ich vzťahy v oblasti obchodu a investícií,

SA DOHODLI TAKTO:

KAPITOLA 1

CIELE A VŠEOBECNÉ VYMEDZENIE POJMOV

ČLÁNOK 1.1

Vytvorenie zóny voľného obchodu

Zmluvné strany týmto vytvárajú zónu voľného obchodu v súlade s článkom XXIV dohody GATT 1994 a s článkom V dohody GATS.

ČLÁNOK 1.2

Ciele

Cieľom tejto dohody je liberalizovať a uľahčiť obchod a investície medzi zmluvnými stranami v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

ČLÁNOK 1.3

Dohoda o partnerstve a spolupráci

Na účely tejto dohody je „dohoda o partnerstve a spolupráci“ *rámcová dohoda o komplexnom partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Vietnamskou socialistickou republikou na druhej strane*, podpísaná v Bruseli 27. júna 2012.

ČLÁNOK 1.4

Dohody WTO

Na účely tejto dohody:

- a) „dohoda o poľnohospodárstve“ je *Dohoda o poľnohospodárstve* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- b) „dohoda o vládnom obstarávaní“ je *Dohoda o vládnom obstarávaní* uvedená v prílohe 4 k Dohode o založení WTO;
- c) „dohoda o kontrole pred odoslaním“ je *Dohoda o kontrole pred odoslaním* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

- d) „dohoda o pravidlách pôvodu“ je *Dohoda o pravidlách pôvodu* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- e) „antidumpingová dohoda“ je *Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- f) „dohoda o určovaní colnej hodnoty“ je *Dohoda o uplatňovaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- g) „DSU“ je *Dohovor o pravidlách a postupoch pri riešení sporov* uvedený v prílohe 2 k Dohode o založení WTO;
- h) „dohoda GATS“ je *Všeobecná dohoda o obchode so službami* uvedená v prílohe 1B k Dohode o založení WTO;
- i) „dohoda GATT 1994“ je *Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- j) „dohoda o dovozných licenciách“ je *Dohoda o dovoznom licenčnom konaní* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- k) „dohoda o ochranných opatreniach“ je *Dohoda o ochranných opatreniach* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

- l) „dohoda SCM“ je *Dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- m) „dohoda SPS“ je *Dohoda o uplatňovaní sanitárnych a fytoosanitárnych opatrení* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- n) „dohoda TBT“ je *Dohoda o technických prekážkach obchodu* uvedená v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- o) „dohoda TRIPS“ je *Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva* uvedená v prílohe 1C k Dohode o založení WTO; a
- p) „Dohoda o založení WTO“ je *Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie* podpísaná v Marakeši 15. apríla 1994.

ČLÁNOK 1.5

Všeobecné vymedzenie pojmov

Pokiaľ nie je stanovené inak, na účely tejto dohody:

- a) „deň“ je kalendárny deň;

- b) „vnútroštátne“ sú v súvislosti so zákonmi a inými právnymi predpismi pre Úniu a jej členské štáty a pre Vietnam¹ zákony a iné právne predpisy na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni;
- c) „tovar“ sú výrobky v zmysle dohody GATT 1994, pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak;
- d) „harmonizovaný systém“ je harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru vrátane všetkých právnych poznámok k nemu a všetkých jeho zmien (ďalej len „HS“);
- e) „MMF“ je Medzinárodný menový fond;
- f) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie zmluvnej strany, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, administratívneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;
- g) „fyzická osoba zmluvnej strany“ je štátny príslušník niektorého z členských štátov Únie alebo štátny príslušník Vietnamu podľa ich príslušných právnych predpisov²;
- h) „osoba“ je fyzická osoba alebo právnická osoba;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v prípade Vietnamu sú príslušné formy zákonov a iných právnych predpisov na ústrednej alebo miestnej úrovni stanovené v zákone č. 80/2015/QH13 z 22. júna 2015 o vyhlásení právnych normatívnych dokumentov v znení zmien.

² Pojem „fyzická osoba“ zahŕňa fyzické osoby s trvalým pobytom v Lotyšsku, ktoré nie sú občanmi Lotyšska ani žiadneho iného štátu, ale ktoré majú podľa lotyšských zákonov a iných právnych predpisov nárok na vydanie pasu pre osoby, ktoré nie sú občanmi (cestovný doklad cudzinca).

- i) „tretia krajina“ je krajina alebo územie, ktoré nepatrí do rozsahu územnej pôsobnosti tejto dohody, ako sa vymedzuje v článku 17.24 (Územná pôsobnosť);
- j) „dohovor UNCLOS“ je *Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve* uzavretý v Montego Bay 10. decembra 1982;
- k) „WIPO“ je Svetová organizácia duševného vlastníctva; a
- l) „WTO“ je Svetová obchodná organizácia.

KAPITOLA 2

NÁRODNÉ ZAOBCHÁDZANIE A PRÍSTUP NA TRH PRE TOVAR

ČLÁNOK 2.1

Cieľ

Zmluvné strany postupne liberalizujú obchod s tovarom a zlepšia prístup na trh počas prechodného obdobia začínajúceho sa nadobudnutím platnosti tejto dohody v súlade s ustanoveniami tejto dohody a v súlade s článkom XXIV dohody GATT 1994.

ČLÁNOK 2.2

Rozsah pôsobnosti

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, táto kapitola sa vzťahuje na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 2.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „vývozné subvencie pre poľnohospodársky tovar“ sú subvencie vymedzené v článku 1 písm. e) dohody o poľnohospodárstve vrátane akýchkoľvek zmien uvedeného článku;
- b) „poľnohospodársky tovar“ je tovar uvedený v prílohe 1 k Dohode o poľnohospodárstve;
- c) „konzulárna transakcia“ je postup získania konzulárnej faktúry alebo konzulárneho víza od konzula dovážajúcej zmluvnej strany na území vyvážajúcej zmluvnej strany alebo na území tretej krajiny k obchodnej faktúre, osvedčeniu o pôvode, zoznamu tovaru, vývoznému vyhláseniu odosielateľa alebo k akýmkoľvek iným colným dokladom v spojení s dovozom tovaru;

- d) „clo“ je akékoľvek clo alebo platba akéhokoľvek druhu, ktoré sa ukladajú na dovoz tovaru alebo v súvislosti s ním, vrátane akejkkoľvek formy prirážok a dodatočných zaťažení ukladaných na takýto dovoz alebo v súvislosti s ním, okrem:
- i) platieb, ktoré zodpovedajú vnútroštátnej dani uloženej v súlade s článkom 2.4 (Národné zaobchádzanie);
 - ii) ciel uložených v súlade s kapitolou 3 (Nápravné opatrenia v oblasti obchodu);
 - iii) ciel uplatňovaných v súlade s článkami VI, XVI a XIX dohody GATT 1994, antidumpingovou dohodou, dohodou SCM, dohodou o ochranných opatreniach, s článkom 5 dohody o poľnohospodárstve a DSU; a
 - iv) poplatkov alebo iných platieb uložených v súlade s článkom 2.18 (Správne poplatky, iné platby a formality týkajúce sa dovozu a vývozu);
- e) „vývozné licenčné konanie“ je administratívny postup¹ používaný pri uplatňovaní vývozných licenčných režimov, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa vyžadujú na colné účely, príslušnému správnomu orgánu ako predbežná podmienka vývozu z územia vyvážajúcej zmluvnej strany;

¹ Konanie vzťahujúce sa na „udeľovanie licencií“, ako aj iné podobné administratívne postupy.

- f) „dovozné licenčné konanie“ je administratívny postup¹ používaný pri uplatňovaní dovozných licenčných režimov, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa vyžadujú na colné účely, príslušnému správnomu orgánu ako predbežná podmienka dovozu na územie dovážajúcej zmluvnej strany;
- g) „neautomatické vývozné licenčné konanie“ je vývozné licenčné konanie, v prípade ktorého sa schválenie žiadosti neudeľuje všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktoré spĺňajú požiadavky dotknutej zmluvnej strany na vykonávanie vývozných operácií týkajúcich sa výrobkov, ktoré podliehajú vývoznému licenčnému konaniu;
- h) „neautomatické dovozné licenčné konanie“ je dovozné licenčné konanie, v prípade ktorého sa schválenie žiadosti neudeľuje všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktoré spĺňajú požiadavky dotknutej zmluvnej strany na vykonávanie dovozných operácií týkajúcich sa výrobkov, ktoré podliehajú dovoznému licenčnému konaniu;
- i) výraz „s pôvodom“ označuje pôvod tovaru určený v súlade s pravidlami pôvodu stanovenými v protokole 1 (o vymedzení pojmu „pôvodné výrobky“ a o metódach administratívnej spolupráce);
- j) „výkonnostná požiadavka“ je požiadavka, podľa ktorej:
 - i) sa má tovar vyviezť v stanovenom množstve, hodnote alebo jeho percentuálny podiel;

¹ Konanie vzťahujúce sa na „udeľovanie licencií“, ako aj iné podobné administratívne postupy.

- ii) sa má tovar strany, ktorá udelila dovoznú licenciu, nahradiť dovážaným tovarom;
 - iii) osoba, ktorá využíva dovoznú licenciu, kúpi iný tovar na území zmluvnej strany, ktorá udelila dovoznú licenciu, alebo uprednostní tovar domácej výroby;
 - iv) osoba, ktorá využíva dovoznú licenciu, vyrobí tovar na území zmluvnej strany, ktorá udelila dovoznú licenciu, v stanovenom množstve, hodnote alebo percentuálnom podiele domáceho obsahu; alebo
 - v) ktorá akýmkoľvek spôsobom podmieňuje objem alebo hodnotu dovozu objemom alebo hodnotou vývozu alebo sumou prílevu devíz; a
- k) „reparovaný tovar“ je tovar zatriedený do kapitol 84, 85, 87, 90 alebo položky 94.02 harmonizovaného systému, s výnimkou tovaru uvedeného v dodatku 2-A-5 (Tovar vyňatý z vymedzenia reparovaného tovaru), ktorý:
- i) úplne alebo čiastočne pozostáva z dielov získaných z tovaru, ktorý bol predtým použitý; a
 - ii) má podobné funkcie a podmienky fungovania, ako aj očakávanú životnosť v porovnaní s pôvodným novým tovarom a poskytuje sa naň rovnaká záruka ako na pôvodný nový tovar.

ČLÁNOK 2.4

Národné zaobchádzanie

Každá zo zmluvných strán poskytne národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III dohody GATT 1994 a s poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku. Na tento účel sa záväzky uvedené v článku III dohody GATT 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 2.5

Zatriedovanie tovaru

Zatriedovanie tovaru v rámci obchodu medzi zmluvnými stranami prebieha v súlade s príslušným zoznamom colných sadzieb každej zmluvnej strany v súlade s harmonizovaným systémom.

ČLÁNOK 2.6

Repasovaný tovar

Zmluvné strany poskytnú repasovanému tovaru rovnaké zaobchádzanie, aké sa poskytuje podobnému novému tovaru. Zmluvná strana môže požadovať osobitné označenie repasovaného tovaru v záujme predchádzania podvodom na spotrebiteľoch. Každá zmluvná strana vykoná tento článok počas prechodného obdobia najneskôr tri roky od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 2.7

Zníženie alebo odstránenie ciel

1. Ak nie je v tejto dohode stanovené inak, každá zmluvná strana zníži alebo odstráni clo na tovar s pôvodom na území druhej zmluvnej strany v súlade so svojím zoznamom uvedeným v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel).
2. Základná colná sadzba každého tovaru použitá na výpočet postupného znižovania cla podľa odseku 1 bude sadzba stanovená v zoznamoch uvedených v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel). Odstránenie cla stanovené v dodatku 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) sa nevzťahuje na použité motorové vozidlá označené HS položkami 87.02, 87.03 a 87.04.
3. Ak niektorá zmluvná strana zníži sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod pod úroveň colnej sadzby uplatňovanej podľa jej zoznamu uvedeného v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel), táto nižšia colná sadzba sa bude vzťahovať aj na tovar s pôvodom na území druhej zmluvnej strany.

4. Ak nie je v tejto dohode stanovené inak, zmluvná strana nezvýši žiadne súčasné clo uplatňované v súlade s jej zoznamom uvedeným v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel) ani neprijme nijaké nové clo na tovar s pôvodom na území druhej zmluvnej strany.
5. Zmluvná strana môže jednostranne zrýchliť tempo znižovania alebo odstraňovania cla na pôvodný tovar druhej zmluvnej strany, ktoré uplatňuje v súlade so svojím zoznamom uvedeným v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel). Ak zmluvná strana zvažuje takéto urýchlenie tempa, druhú zmluvnú stranu o tom informuje čo najskôr pred tým, ako sa začne uplatňovať nová colná sadzba. Jednostranné urýchlenie tempa nebráni zmluvnej strane zvýšiť clo na prevažujúcu sadzbu v každej fáze znižovania alebo odstraňovania cla v súlade s jej zoznamom uvedeným v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel).
6. Zmluvné strany na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán uskutočnia konzultácie s cieľom posúdiť urýchlenie tempa alebo rozšírenie rozsahu znižovania alebo odstraňovania cla uplatňovaného v súlade s ich zoznamom uvedeným v dodatkoch 2-A-1 (Zoznam colných sadzieb Únie) a 2-A-2 (Zoznam colných sadzieb Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel). Ak sa zmluvné strany dohodnú na zmene tejto dohody v súvislosti s urýchlením tempa alebo rozšírením rozsahu, akákoľvek dohodnutá zmena nahradí akúkoľvek sadzbu cla alebo kategóriu postupného znižovania stanovenú pre tento tovar podľa ich zoznamov. Takáto zmena nadobudne právoplatnosť v súlade s článkom 17.5 (Zmeny).

ČLÁNOK 2.8

Riešenie administratívneho pochybenia

V prípade, že sa príslušné orgány v rámci riadneho uplatňovania preferenčného systému pri vývoze dopustia pochybenia, a to najmä pri uplatňovaní protokolu 1 (o vymedzení pojmu „pôvodné výrobky“ a o metódach administratívnej spolupráce), a toto pochybenie má dôsledky súvisiace s dovozným clom, môže dovážajúca zmluvná strana požiadať Výbor pre obchod zriadený podľa článku 17.1 (Výbor pre obchod), aby preskúmal možnosti prijatia vhodných opatrení na vyriešenie tejto situácie.

ČLÁNOK 2.9

Osobitné opatrenia týkajúce sa preferenčného sadzobného zaobchádzania

1. Zmluvné strany spolupracujú v oblasti boja proti porušovaniu colných predpisov týkajúcich sa preferenčného sadzobného zaobchádzania povoleného na základe tejto kapitoly.

2. Každá zmluvná strana na účely odseku 1 ponúkne druhej zmluvnej strane administratívnu spoluprácu a vzájomnú administratívnu pomoc v colnej oblasti v rámci vykonávania a kontroly preferenčného sadzobného zaobchádzania, ktorá bude zahŕňať tieto povinnosti:

- a) overovanie statusu pôvodu dotknutého výrobku alebo výrobkov;
- b) následné overovanie dôkazu o pôvode a poskytnutie výsledkov tohto overovania druhej zmluvnej strane; a
- c) udelenie povolenia dovážajúcej zmluvnej strane na vykonanie kontroly zameranej na overenie pravosti dokumentov alebo správnosti informácií, ktoré sú relevantné pre poskytnutie príslušného preferenčného zaobchádzania.

3. Ak dovážajúca zmluvná strana v súlade s ustanoveniami o administratívnej spolupráci alebo o vzájomnej administratívnej pomoci v colnej oblasti uvedenými v odseku 2 zistí, že dôkaz o pôvode bol vyvážajúcou zmluvnou stranou vydaný neoprávnene, pretože neboli splnené požiadavky stanovené v protokole 1 (o vymedzení pojmu „pôvodné výrobky“ a o metódach administratívnej spolupráce), táto dovážajúca zmluvná strana môže odoprieť preferenčné sadzobné zaobchádzanie deklarantovi, ktorý oň požiadal v súvislosti s tovarom, pre ktorý bol dôkaz o pôvode vydaný.

4. Ak sa dovážajúca zmluvná strana domnieva, že odopretie preferenčného sadzobného zaobchádzania jednotlivým zásielkam uvedeným v odseku 3 nestačí na účely vykonávania a kontroly preferenčného sadzobného zaobchádzania s daným výrobkom, v súlade s postupom uvedeným v odseku 5 môže dočasne pozastaviť príslušné preferenčné sadzobné zaobchádzanie s dotknutými výrobkami, a to v týchto prípadoch:

- a) keď dovážajúca zmluvná strana zistí, že dochádza k systematickému porušovaniu colných predpisov, pokiaľ ide o žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa tejto dohody; alebo
- b) keď dovážajúca zmluvná strana zistí, že vyvážajúca zmluvná strana sústavne nedodržiava povinnosti podľa odseku 2.

5. Príslušný orgán dovážajúcej zmluvnej strany bez zbytočného odkladu oznámi svoje zistenie príslušnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany, poskytne overiteľné informácie, z ktorých zistenie vychádza, a uskutoční konzultácie s príslušným orgánom vyvážajúcej zmluvnej strany s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obidve strany.

6. Ak príslušné orgány po 30 dňoch od oznámenia uvedeného v odseku 5 nedospejú k vzájomne prijateľnému riešeniu, dovážajúca zmluvná strana postúpi vec bez zbytočného odkladu Výboru pre obchod.

7. Ak sa Výbor pre obchod nezhodne na prijateľnom riešení do 60 dní od postúpenia, dovážajúca zmluvná strana môže dočasne pozastaviť preferenčné sadzobné zaobchádzanie s dotknutými výrobkami.

Dovážajúca zmluvná strana môže podľa tohto odseku dočasne pozastaviť preferenčné sadzobné zaobchádzanie iba na obdobie, ktoré je nevyhnutné na ochranu jej finančných záujmov, a dovtedy, kým vyvážajúca zmluvná strana neposkytne presvedčivé dôkazy o svojej schopnosti dodržiavať povinnosti uvedené v odseku 2 a zabezpečovať dostatočnú kontrolu plnenia týchto povinností.

Dočasné pozastavenie nesmie presiahnuť tri mesiace. Ak podmienky, ktoré boli príčinou pôvodného pozastavenia, pretrvávajú aj po uplynutí trojmesačného obdobia, dovážajúca zmluvná strana sa môže rozhodnúť obnoviť pozastavenie na ďalšie tri mesiace. Každé pozastavenie je predmetom pravidelných konzultácií vo Výbore pre obchod.

8. Dovážajúca zmluvná strana v súlade so svojimi internými postupmi uverejní oznámenia pre dovozcov o akýchkoľvek oznámeniach a rozhodnutiach týkajúcich sa dočasného pozastavenia podľa odseku 4. Dovážajúca zmluvná strana bez zbytočného odkladu informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu a Výbor pre obchod o akomkoľvek takomto oznámení alebo rozhodnutí.

ČLÁNOK 2.10

Opravený tovar

1. Zmluvná strana nesmie uplatňovať clo na tovar, bez ohľadu na jeho pôvod, keď znovu vstúpi na jej územie po tom, ako bol dočasne vyvezený z tohto územia na územie druhej zmluvnej strany na účely opravy, a to bez ohľadu na to, či by bolo možné takúto opravu vykonať na území zmluvnej strany, z ktorej bol tovar dočasne vyvezený.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo do zón s podobným právnym postavením, ktorý sa potom vyváža na opravu a nie je spätne dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu alebo do zón s podobným právnym postavením.
3. Zmluvná strana nesmie uplatňovať clo na tovar, bez ohľadu na jeho pôvod, dočasne dovezený z územia druhej zmluvnej strany na účely opravy.
4. Na účely tohto článku, pojem „oprava“ znamená akúkoľvek spracovateľskú operáciu, ktorá sa realizuje na tovare s cieľom odstrániť prevádzkové chyby alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie jeho súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený. Oprava tovaru zahŕňa aj jeho renováciu a údržbu. Jej súčasťou nie sú operácie alebo procesy, ktoré:
- a) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;
 - b) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar; alebo
 - c) sa používajú na zlepšenie alebo modernizáciu technických vlastností tovaru.

ČLÁNOK 2.11

Vývozné clo, dane alebo iné platby

1. Zmluvná strana nemôže zachovať ani prijať nijaké clo, dane alebo iné platby uložené na vývoz tovaru na územie druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s ním, ktoré prevyšujú clá či dane uložené na podobný tovar určený na domácu spotrebu, okrem cla, daní a iných platieb podľa zoznamu uvedeného v dodatku 2-A-3 (Zoznam vývozných ciel Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel).
2. Ak zmluvná strana na vývoz tovaru na územie druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s ním uplatní nižšiu colnú sadzbu, daň alebo inú platbu a pokiaľ je táto sadzba nižšia než sadzba vypočítaná podľa zoznamu uvedeného v dodatku 2-A-3 (Zoznam vývozných ciel Vietnamu) k prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel), uplatní sa táto nižšia sadzba. Tento odsek sa netýka priaznivejšieho zaobchádzania priznaného akejkoľvek tretej krajine na základe preferenčnej obchodnej dohody.
3. Výbor pre obchod na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany preskúma každé clo, dane alebo iné platby uložené na vývoz tovaru na územie druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s ním, keď zmluvná strana prizná priaznivejšie zaobchádzanie akejkoľvek tretej krajine na základe preferenčnej obchodnej dohody.

ČLÁNOK 2.12

Vývozné subvencie pre poľnohospodársky tovar

1. V mnohostrannom kontexte majú zmluvné strany spoločný cieľ súbežne odstrániť všetky formy vývozných subvencií a zabrániť ich opätovnému zavedeniu a vytvoriť pravidlá pre všetky vývozné opatrenia s rovnocenným účinkom pre poľnohospodársky tovar. Na tento účel spolupracujú s cieľom zlepšiť mnohostranné pravidlá týkajúce sa štátnych podnikov pre vývoz poľnohospodárskych výrobkov, medzinárodnej potravinovej pomoci a finančnej podpory v oblasti vývozu.
2. Po nadobudnutí platnosti tejto dohody vyvážajúca zmluvná strana nezavedie ani nezachová nijaké vývozné subvencie ani iné opatrenia s rovnocenným účinkom pre poľnohospodársky tovar, ktorý je predmetom odstraňovania alebo znižovania cla zo strany dovážajúcej zmluvnej strany v súlade s prílohou 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel) a ktorý je určený na dovoz na územie dovážajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 2.13

Správa obchodných predpisov

V súlade s článkom X dohody GATT 1994 každá zmluvná strana zabezpečí jednotné, nestranné a primerané uplatňovanie všetkých jej zákonov, predpisov, súdnych a správnych rozhodnutí týkajúcich sa:

- a) zatried'ovania alebo určovania hodnoty tovaru na colné účely;
- b) colných sadzieb, daní alebo iných platieb;
- c) požiadaviek, obmedzení alebo zákazov dovozu alebo vývozu;
- d) prevodu platieb; a
- e) otázok, ktoré majú vplyv na predaj, distribúciu, prepravu, poistenie, kontrolu uskladňovania, vystavovanie, spracovanie, miešanie alebo iné použitie tovaru na colné účely.

ČLÁNOK 2.14

Dovozné a vývozné obmedzenia

1. Okrem prípadov, keď sa v tejto dohode stanovuje inak, nesmie žiadna zo zmluvných strán prijať alebo zachovať nijaký zákaz ani obmedzenie vzťahujúce sa na dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo na vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného na územie druhej zmluvnej strany v súlade s článkom XI dohody GATT 1994 a s poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku. Na tento účel sa článok XI dohody GATT 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. V odseku 1 sa zmluvným stranám zakazuje prijímať alebo zachovávať:
 - a) vydávanie dovozných licencií pod podmienkou splnenia výkonnostných požiadaviek; alebo
 - b) dobrovoľné obmedzenia vývozu.
3. Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na tovar uvedený v dodatku 2-A-4 (Tovar, na ktorý môže Vietnam uplatniť osobitné opatrenia). Každá zmena vietnamských zákonov a iných právnych predpisov, ktorou sa zužuje rozsah tovaru uvedeného v dodatku 2-A-4 (Tovar, na ktorý môže Vietnam uplatniť osobitné opatrenia), sa automaticky uplatňuje na základe tejto dohody. Každé preferenčné zaobchádzanie týkajúce sa rozsahu tovaru uvedeného v dodatku 2-A-4 (Tovar, na ktorý môže Vietnam uplatniť osobitné opatrenia), ktoré Vietnam priznal akémukoľvek inému obchodnému partnerovi, sa automaticky uplatňuje na základe tejto dohody. Vietnam oznámi Únii každú zmenu alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v tomto odseku.

4. Zmluvná strana môže v súlade s Dohodou o založení WTO proti druhej zmluvnej strane zaviesť akékoľvek opatrenie, ktoré schváli orgán WTO na riešenie sporov.
5. Keď zmluvná strana prijme alebo zachováva zákazy alebo obmedzenia dovozu či vývozu, zabezpečí ich úplnú transparentnosť.

ČLÁNOK 2.15

Obchodné práva a súvisiace práva týkajúce sa liekov

1. Vietnam prijme a bude zachovávať vhodné právne nástroje, ktoré zahraničným farmaceutickým spoločnostiam umožnia založiť podniky so zahraničnou majetkovou účasťou na účely dovozu liekov, ktoré získali povolenie od príslušných vietnamských orgánov na uvedenie na trh. Bez toho, aby tým boli dotknuté zoznamy Vietnamu uvedené v prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu), tieto podniky so zahraničnou majetkovou účasťou môžu lieky, ktoré doviezli v súlade so zákonom, predávať distribútorom alebo veľkoobchodníkom, ktorí majú právo distribuovať lieky vo Vietname.
2. Podniky so zahraničnou majetkovou účasťou uvedené v odseku 1 môžu:
 - a) postaviť vlastné sklady na uskladnenie liekov, ktoré legálne doviezli do Vietnamu v súlade s predpismi vydanými ministerstvom zdravotníctva alebo jeho právnym nástupcom;

- b) poskytovať informácie týkajúce sa liekov, ktoré legálne doviezli do Vietnamu, zdravotníckym pracovníkom v súlade s predpismi, ktoré vydalo ministerstvo zdravotníctva alebo jeho právny nástupca a iné príslušné vietnamské orgány; a
- c) vykonávať klinické štúdie a skúšanie podľa článku 3 (Medzinárodné normy) prílohy 2-C (Farmaceutické výrobky/lieky a zdravotnícke pomôcky) a v súlade s predpismi, ktoré vydalo ministerstvo zdravotníctva alebo jeho právny nástupca, s cieľom zabezpečiť, že lieky, ktoré sa legálne doviezli do Vietnamu, sú vhodné na domácu spotrebu.

ČLÁNOK 2.16

Dovozné licenčné konanie

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z dohody o dovozných licenciách.
2. Každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o svojich existujúcich dovozných licenčných konaniach a o právnom základe a príslušnom oficiálnom webovom sídle, a to do 30 dní od nadobudnutia platnosti tejto dohody, pokiaľ tieto informácie ešte neboli oznámené alebo poskytnuté podľa článku 5 alebo článku 7 ods. 3 dohody o dovozných licenciách. Oznámenie obsahuje rovnaké informácie, ako sa uvádza v článku 5 alebo v článku 7 ods. 3 dohody o dovozných licenciách.

3. Každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o každom zavedení alebo zmene dovozného licenčného konania, ktoré plánuje prijať, a to najneskôr 45 dní pred nadobudnutím účinnosti nového postupu alebo zmeny. V žiadnom prípade zmluvná strana nesmie poskytnúť tieto informácie neskôr než 60 dní od dátumu uverejnenia nového konania alebo zmeny konania, pokiaľ nové konanie alebo zmena neboli predtým oznámené v súlade s článkom 5 dohody o dovozných licenciách. Toto oznámenie obsahuje rovnaké informácie, aké sa požadujú podľa článku 5 dohody o dovozných licenciách.

4. Každá zmluvná strana na oficiálnom webovom sídle uverejní všetky informácie, ktoré má povinnosť uverejniť podľa článku 1 ods. 4 písm. a) dohody o dovozných licenciách.

5. Na žiadosť zmluvnej strany odpovie druhá zmluvná strana do 60 dní na primeranú otázku týkajúcu sa akéhokoľvek dovozného licenčného konania, ktoré zmluvná strana, ktorej je žiadosť určená, plánuje prijať alebo ktoré prijala alebo zachovala, ako aj kritérií na udeľovanie alebo pridelenie dovozných licencií vrátane informácií o oprávnenosti osôb, firiem a inštitúcií podať žiadosť o ich udelenie, správnom orgáne alebo orgánoch, ktorým sa žiadosť podáva, o zozname výrobkov podliehajúcich požiadavke na udelenie dovoznej licencie.

6. Zmluvné strany zavedú a budú spravovať dovozné licenčné konanie v súlade s:

- a) článkom 1 ods. 1 až 9 dohody o dovozných licenciách;
- b) článkom 2 dohody o dovozných licenciách; a
- c) článkom 3 dohody o dovozných licenciách.

Na tento účel sa ustanovenia uvedené v písmenách a), b) a c) *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

7. Zmluvná strana smie prijať alebo zachovať automatické dovozné licenčné konanie ako podmienku dovozu na svoje územie na splnenie legitímnych cieľov iba vtedy, keď vykoná náležité posúdenie vplyvu.
8. Zmluvná strana dovozné licencie udeľuje na primerané obdobie, ktoré nesmie byť kratšie než obdobie stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, v ktorých sa stanovujú požiadavky na udelenie dovoznej licencie, a ktoré neznemožňuje dovoz.
9. Ak jedna zmluvná strana odmietne žiadosť o dovoznú licenciu týkajúcu sa tovaru druhej zmluvnej strany, na požiadanie žiadateľa hneď po doručení požiadavky poskytne žiadateľovi písomné vysvetlenie dôvodov odmietnutia. Žiadateľ má právo na odvolanie alebo na preskúmanie záležitosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo s postupmi dovážajúcej zmluvnej strany.
10. Zmluvné strany prijímajú alebo zachovávajú neautomatické dovozné licenčné konanie iba na účely vykonávania opatrenia, ktoré nie je v rozpore s touto dohodou ani s článkom 2.22 (Všeobecné výnimky). Zmluvná strana, ktorá prijíma neautomatické dovozné licenčné konanie, jasne uvedie účel tohto licenčného konania.

ČLÁNOK 2.17

Vývozné licenčné konanie

1. Každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o svojich existujúcich vývozných licenčných konaniach a o právnom základe a príslušnom oficiálnom webovom sídle, a to do 30 dní od nadobudnutia platnosti tejto dohody.
2. Každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o každom zavedení alebo zmene vývozného licenčného konania, ktoré plánuje prijať, a to najneskôr 45 dní pred nadobudnutím účinnosti nového postupu alebo zmeny. V žiadnom prípade zmluvná strana nesmie poskytnúť tieto informácie neskôr než 60 dní od dátumu uverejnenia nového konania alebo zmeny konania.
3. Oznámenie uvedené v odsekoch 1 a 2 musí obsahovať tieto informácie:
 - a) texty týkajúce sa vývozného licenčného konania vrátane všetkých úprav;
 - b) výrobky, ktoré podliehajú každému vývoznému licenčnému konaniu;
 - c) pri každom vývoznom licenčnom konaní opis:
 - i) postupu podávania žiadosti o vývoznú licenciu; a
 - ii) kritérií, ktoré musí žiadateľ splňať, aby mohol požiadať o vývoznú licenciu;

- d) kontaktné miesto alebo miesta, odkiaľ môžu zainteresované osoby získať ďalšie informácie o podmienkach získania vývoznjej licencie;
- e) správny orgán alebo orgány, ktorým sa predkladá žiadosť alebo iné relevantné dokumenty;
- f) obdobie, počas ktorého bude každé vývozné licenčné konanie v platnosti;
- g) ak zmluvná strana zamýšľa využívať vývozné licenčné konanie na uplatňovanie vývozných kvót, celková výška a v prípadoch, keď je to možné, hodnota kvót a dátum začatia a skončenia udeľovania kvót; a
- h) všetky výnimky a odchýlky od požiadavky na udelenie vývoznjej licencie, spôsob, ako o tieto výnimky a odchýlky požiadať, a kritériá na ich udeľovanie.

4. Každá zmluvná strana uverejní každé vývozné licenčné konanie, ako aj právny základ a odkaz na príslušné oficiálne webové sídlo. Každá zmluvná strana takisto uverejní všetky nové vývozné licenčné konania alebo zmeny jej vývozných licenčných konaní, a to čo najskôr, najneskôr však 45 dní po ich prijatí a aspoň 25 pracovných dní pred tým, ako nadobudnú účinnosť.

5. Na žiadosť zmluvnej strany odpovie druhá zmluvná strana do 60 dní na primeranú otázku týkajúcu sa akéhokoľvek vývozného licenčného konania, ktoré zmluvná strana, ktorej je žiadosť určená, plánuje prijať alebo ktoré prijala či zachovala, ako aj kritérií na udeľovanie alebo pridelenie vývozných licencií vrátane informácií o oprávnenosti osôb, firiem a inštitúcií podať žiadosť o ich udelenie, o správnom orgáne alebo orgánoch, ktorým sa žiadosť podáva, a o zozname výrobkov podliehajúcich požiadavke na udelenie vývozných licencií.

6. Zmluvné strany zavedú a budú spravovať dovozné licenčné konanie v súlade s:

- a) článkom 1 ods. 1 až 9 dohody o dovozných licenciách;
- b) článkom 2 dohody o dovozných licenciách;
- c) článkom 3 dohody o dovozných licenciách okrem odseku 5 písm. a), c), j) a k).

Na tento účel sa ustanovenia dohody o dovozných licenciách uvedené v písmenách a), b) a c) *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa každé vývozné licenčné konanie uplatňovalo neutrálne a aby jeho správa prebiehala spravodlivým, nestranným, nediskriminačným a transparentným spôsobom.

8. Zmluvná strana vývozné licencie udeľuje na primerané obdobie, ktoré nesmie byť kratšie než obdobie stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, v ktorých sa stanovujú požiadavky na udelenie vývozných licencií, a ktoré neznemožňuje vývoz.

9. Ak jedna zmluvná strana odmietne žiadosť o vývoznú licenciu týkajúcu sa tovaru druhej zmluvnej strany, na požiadanie žiadateľa hneď po doručení požiadavky poskytne žiadateľovi písomné vysvetlenie dôvodov odmietnutia. Žiadateľ má právo na odvolanie alebo na preskúmanie záležitosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo s postupmi vyvážajúcej zmluvnej strany.
10. Zmluvná strana smie prijať alebo zachovať automatické vývozné licenčné konanie ako podmienku vývozu zo svojho územia na splnenie legitímnych cieľov iba vtedy, keď vykoná náležité posúdenie vplyvu.
11. Zmluvné strany prijímú alebo zachovávajú neautomatické vývozné licenčné konanie iba na účely vykonávania opatrenia, ktoré nie je v rozpore s touto dohodou ani s článkom 2.22 (Všeobecné výnimky). Zmluvná strana, ktorá prijíma neautomatické vývozné licenčné konanie, jasne uvedie účel tohto licenčného konania.

ČLÁNOK 2.18

Správne poplatky, iné platby a formality týkajúce sa dovozu a vývozu

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poplatky, platby, formality a požiadavky, s výnimkou dovozného a vývozného cla a opatrení uvedených v článku 2.3 (Vymedzenie pojmov) písmene d) bodoch i), ii) a iii), boli v súlade s povinnosťami zmluvných strán podľa článku VIII dohody GATT 1994 a s poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku.

2. Zmluvná strana uloží poplatky a platby iba za služby poskytované v súvislosti s dovozom a vývozom tovaru. Poplatky a platby sa nesmú vyberať na základe *ad valorem* a nesmú prevyšovať približné náklady poskytnutej služby. Každá zmluvná strana zverejní informácie o poplatkoch a platbách, ktoré ukladá v súvislosti s dovozom a vývozom tovaru v súlade s článkom 4.10 (Poplatky a platby).

3. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom alebo vývozom tovaru nesmie vyžadovať konzulárne transakcie a ani súvisiace poplatky a platby. Po uplynutí troch rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody nesmie žiadna zmluvná strana vyžadovať konzulárne overenie dovozu tovaru, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda.

ČLÁNOK 2.19

Označovanie pôvodu

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, v prípade, že Vietnam uplatňuje požiadavky na povinné označovanie krajiny pôvodu na iný tovar Únie, ako sú poľnohospodárske výrobky, Vietnam uzná označenie „Made in EU“ alebo podobné označenie v miestnom jazyku za označenie spĺňajúce tieto požiadavky.

ČLÁNOK 2.20

Štátne obchodné podniky

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje existujúce práva a povinnosti vyplývajúce z článku XVII dohody GATT 1994 a poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku a z Dohovoru WTO o interpretácii článku XVII dohody GATT 1994, ktoré sa *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Ak niektorá strana žiada druhú stranu o informácie týkajúce sa individuálnych prípadov štátnych obchodných podnikov a ich fungovania vrátane informácií o ich dvojstrannom obchode, dožiadaná zmluvná strana zabezpečí transparentnosť podľa článku XVII ods. 4 písm. d) dohody GATT 1994.

ČLÁNOK 2.21

Odstránenie odvetvových nesadzobných opatrení

1. Zmluvné strany realizujú svoje záväzky týkajúce sa odvetvových nesadzobných opatrení na tovar, ako sa uvádzajú v prílohách 2-B (Motorové vozidlá a ich časti a vybavenie) a 2-C (Farmaceutické výrobky/lieky a zdravotnícke pomôcky).

2. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, po 10 rokoch od nadobudnutia platnosti tejto dohody a na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany začnú zmluvné strany v súlade so svojimi internými postupmi rokovania, ktorých cieľom bude rozšírenie rozsahu ich záväzkov týkajúcich sa odvetvových nesadzobných opatrení na tovar.

ČLÁNOK 2.22

Všeobecné výnimky

1. Žiadne ustanovenie tejto kapitoly nebráni zmluvným stranám, aby prijali opatrenia v súlade s článkom XX dohody GATT 1994 a poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku, ktoré sa *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Zmluvné strany sú si vedomé, že pred prijatím akýchkoľvek opatrení stanovených v článku XX písm. i) a j) dohody GATT 1994 vyvážajúca zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať tieto opatrenia, poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie. Zmluvné strany na požiadanie jednej z nich uskutočnia konzultácie s cieľom nájsť prijateľné riešenie. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na akýchkoľvek prostriedkoch potrebných na vyriešenie ťažkostí. Ak výnimočné a kritické okolnosti, ktoré si vyžadujú okamžité kroky, znemožňujú predchádzajúce informovanie alebo preskúmanie, vyvážajúca zmluvná strana môže prijať nevyhnutné ochranné opatrenia a okamžite o tom informuje druhú zmluvnú stranu.

ČLÁNOK 2.23

Výbor pre obchod s tovarom

1. Výbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory) sa skladá zo zástupcov zmluvných strán.
2. Výbor pre obchod s tovarom posudzuje všetky záležitosti vyplývajúce z tejto kapitoly a protokolu 1 (o vymedzení pojmu „pôvodné výrobky“ a o metódach administratívnej spolupráce).
3. Výbor pre obchod s tovarom vykonáva tieto úlohy v súlade s článkom 17.2 (Osobitné výbory):
 - a) preskúmava a monitoruje vykonávanie a fungovanie ustanovení uvedených v odseku 2;
 - b) určuje a odporúča opatrenia na riešenie akýchkoľvek nezhôd, ktoré by mohli vzniknúť, a na podporu, uľahčenie a zlepšenie prístupu na trh vrátane urýchlenia colných záväzkov vyplývajúcich z článku 2.7 (Zníženie alebo odstránenie ciel);
 - c) poskytuje odporúčania Výboru pre obchod týkajúce sa zriaďovania pracovných skupín, ktoré považuje za nevyhnutné;
 - d) vykonáva iné dodatočné úlohy, ktorými ho môže poveriť Výbor pre obchod; a

- e) Výboru pre obchod predkladá na schválenie rozhodnutia o zmene zoznamu aromatických odrôd ryže uvedeného v odseku 5 písm. c) pododdielu 1 (Colné kvóty Únie) v oddiele B (Colné kvóty) prílohy 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel).

KAPITOLA 3

NÁPRAVNÉ OPATRENIA V OBLASTI OBCHODU

ODDIEL A

ANTIDUMPINGOVÉ A VYROVNÁVACIE CLO

ČLÁNOK 3.1

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z článku VI dohody GATT 1994, antidumpingovej dohody a dohody SCM.

2. Zmluvné strany, uznávajúc, že antidumpingové a vyrovnávacie opatrenia môžu byť zneužívané na obmedzovanie obchodu, súhlasia, že:

- a) nápravné opatrenia v oblasti obchodu by sa mali používať v plnom súlade s príslušnými požiadavkami WTO a mali by sa zakladať na spravodlivom a transparentnom systéme; a
- b) ak niektorá zmluvná strana zvažuje zavedenie týchto opatrení, mali by sa starostlivo posúdiť záujmy druhej zmluvnej strany.

3. Na účely tohto oddielu sa pôvod stanoví v súlade s článkom 1 dohody o pravidlách pôvodu.

ČLÁNOK 3.2

Transparentnosť

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 6.5 antidumpingovej dohody a článok 12.4 dohody SCM, zmluvné strany okamžite po zavedení prípadných predbežných opatrení a v každom prípade pred tým, ako sa vykoná konečné zistenie, zabezpečia úplné a zmysluplné poskytnutie všetkých základných skutočností a úvah, na základe ktorých bolo prijaté rozhodnutie o uplatnení opatrení, zainteresovaným stranám. Uvedené skutočnosti a úvahy sa poskytnú písomne a zainteresovaným stranám sa poskytne dostatok času na vyjadrenie.

2. Za predpokladu, že tým nedôjde k zbytočnému zdržaniu v rámci prešetrovania, sa každej zainteresovanej strane sa poskytne možnosť vypočutia, aby mohla vyjadriť svoje názory v priebehu prešetrovaní týkajúcich sa nápravných opatrení v oblasti obchodu.

ČLÁNOK 3.3

Zohľadnenie verejného záujmu

Zmluvná strana nezavedie antidumpingové alebo vyrovnávacie opatrenia, ak sa dá na základe informácií sprístupnených v čase prešetrovania jasne dospieť k záveru, že uplatnenie týchto opatrení nie je vo verejnom záujme. Pri určovaní verejného záujmu zmluvná strana zohľadní situáciu domáceho výrobného odvetvia, dovozcov a ich zastupujúcich združení, organizácií zastupujúcich používateľov a spotrebiteľov, a to na základe príslušných informácií predložených prešetrovujúcim orgánom.

ČLÁNOK 3.4

Pravidlo nižšieho cla

Antidumpingové alebo vyrovnávacie clo uložené zmluvnou stranou nepresiahne dumpingové rozpätie alebo napadnutelnú subvenciu a zmluvná strana by sa mala usilovať, aby zabezpečila, že výška tohto cla je nižšia než rozpätie, ak by takéto nižšie clo bolo primerané v záujme odstránenia ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu.

ČLÁNOK 3.5

Vyňatie z mechanizmu riešenia sporov

Na ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahuje kapitola 15 (Riešenie sporov).

ODDIEL B

GLOBALNE OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 3.6

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XIX dohody GATT 1994, dohody o ochranných opatreniach a článku 5 dohody o poľnohospodárstve.
2. Zmluvná strana nesmie uplatňovať v súvislosti s tým istým tovarom súčasne:
 - a) dvojstranné ochranné opatrenie podľa oddielu C (Dvojstranná ochranná doložka) tejto kapitoly; a

- b) opatrenie podľa článku XIX dohody GATT 1994 a dohody o ochranných opatreniach.
3. Na účely tohto oddielu sa pôvod stanoví v súlade s článkom 1 dohody o pravidlách pôvodu.

ČLÁNOK 3.7

Transparentnosť

1. Bez ohľadu na článok 3.6 (Všeobecné ustanovenia) zmluvná strana, ktorá má v úmysle začať globálne ochranné prešetrovanie alebo má v úmysle prijať globálne ochranné opatrenia, poskytne bezodkladne druhej zmluvnej strane na jej žiadosť a za predpokladu, že táto druhá strana má zásadný záujem, písomné oznámenie *ad hoc* všetkých relevantných informácií, ktoré viedli k začatiu globálneho ochranného prešetrovania a prípadne k návrhu na uloženie globálnych ochranných opatrení, vrátane informácií o prípadných predbežných zisteniach. Týmto ustanovením nie je dotknutý článok 3.2 dohody o ochranných opatreniach.
2. Zmluvné strany sa usilujú uplatňovať globálne ochranné opatrenia tak, aby čo najmenej ovplyvňovali dvojstranný obchod medzi nimi.

3. Na účely odseku 2, ak sa niektorá zmluvná strana domnieva, že sú splnené právne požiadavky na uloženie konečných ochranných opatrení, informuje druhú zmluvnú stranu a poskytne jej možnosť dvojstranných konzultácií. Ak sa do 30 dní odo dňa oznámenia nedosiahne žiadne uspokojivé riešenie, zmluvná strana môže prijať konečné globálne ochranné opatrenia. Možnosť konzultácií by sa druhej zmluvnej strane mala ponúknuť s cieľom výmeny názorov v súvislosti s informáciami uvedenými v odseku 1.

ČLÁNOK 3.8

Vyňatie z mechanizmu riešenia sporov

Na ustanovenia tohto oddielu odvolávajúce sa na práva a povinnosti vyplývajúce z Dohody o založení WTO sa nevzťahuje kapitola 15 (Riešenie sporov).

ODDIEL C

DVOJSTRANNÁ OCHRANNÁ DOLOŽKA

ČLÁNOK 3.9

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu:

- a) „domáce výrobné odvetvie“ je odvetvie v zmysle článku 4 ods. 1 písm. c) dohody o ochranných opatreniach; na tento účel sa článok 4 ods. 1 písm. c) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou;
- b) pojmy „vážna ujma“ a „hrozba vážnej ujmy“ sa chápu v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) a b) dohody o ochranných opatreniach; na tento účel sa článok 4 ods. 1 písm. a) a b) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou;
a
- c) „prechodné obdobie“ je obdobie 10 rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 3.10

Uplatňovanie dvojstranného ochranného opatrenia

1. Ak sa v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto dohody akýkoľvek tovar s pôvodom na území niektorej zo zmluvných strán dováža na územie druhej zmluvnej strany v takých zvýšených množstvách, v absolútnom vyjadrení alebo v pomere k domácej výrobe, a za takých podmienok, že spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu, ktoré vyrába podobný alebo priamo konkurujúci tovar, dovážajúca zmluvná strana môže, a to len počas prechodného obdobia, prijať opatrenia stanovené v odseku 2 v súlade s podmienkami a postupmi stanovenými v tomto oddiele, pokiaľ sa v článku 3.11 (Podmienky a obmedzenia) ods. 6 písm. c) nestanovuje inak.
2. Dovážajúca zmluvná strana môže uložiť dvojstranné ochranné opatrenie, ktorým sa:
 - a) pozastavuje ďalšie znižovanie colnej sadzby na dotknutý tovar stanovené v prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel); alebo
 - b) zvyšuje colná sadzba na dotknutý tovar na úroveň, ktorá nepresahuje nižšiu z týchto sadzieb:
 - i) colná sadzba uplatňovaná na tovar podľa doložky najvyšších výhod platná v čase, keď bolo prijaté opatrenie; alebo

- ii) základná colná sadzba stanovená v zoznamoch uvedených v prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel) podľa článku 2.7 (Zníženie alebo odstránenie ciel).

ČLÁNOK 3.11

Podmienky a obmedzenia

1. Zmluvná strana môže uplatniť dvojstranné ochranné opatrenie len na základe prešetrovania vykonaného jej príslušnými orgánmi v súlade s článkom 3 a článkom 4 ods. 2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach. Na tento účel sa článok 3 a článok 4 ods. 2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Zmluvná strana písomne informuje druhú zmluvnú stranu o začatí prešetrovania opísaného v odseku 1 a čo najskôr pred uplatnením dvojstranného ochranného opatrenia s ňou povedie konzultácie s cieľom preskúmať informácie zistené počas prešetrovania a vymeniť si názory na dané opatrenie.
3. Zmluvná strana pri prešetrovaní uvedenom v odseku 1 dodržiava požiadavky článku 4 ods. 2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach. Na tento účel sa článok 4 ods. 2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

4. Prešetrovaním sa na základe objektívnych dôkazov musí preukázať existencia príčinnej súvislosti medzi zvýšeným dovozom a vážnou ujmu alebo jej hrozbou. Pri prešetrovaní sa okrem zvýšeného dovozu zohľadní aj existencia iných faktorov, ktoré by takisto mohli súbežne spôsobovať ujmu.
5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány ukončili prešetrovanie uvedené v odseku 1 do jedného roka odo dňa jeho začatia.
6. Zmluvná strana nesmie uplatňovať dvojstranné ochranné opatrenie:
 - a) s výnimkou opatrenia prijatého v rozsahu a na taký čas, ktoré sú potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôsobenia sa;
 - b) na obdobie presahujúce dva roky, toto obdobie však môže byť predĺžené o dva roky, ak príslušné orgány dovážajúcej zmluvnej strany v súlade s postupmi uvedenými v tomto článku určia, že toto opatrenie je naďalej potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôsobenia sa a že existujú dôkazy, že výrobné odvetvie sa prispôsobuje, a to za predpokladu, že celkové obdobie uplatňovania ochranného opatrenia vrátane obdobia počiatočného uplatňovania a akéhokoľvek jeho predĺženia nepresiahne štyri roky; alebo
 - c) po uplynutí prechodného obdobia, okrem prípadu, že s tým druhá zmluvná strana súhlasí.

7. S cieľom uľahčiť prispôsobenie sa v situácii, keď sa predpokladá, že trvanie dvojstranného ochranného opatrenia bude dlhšie než dva roky, zmluvná strana, ktorá uplatňuje dvojstranné ochranné opatrenie, postupne toto opatrenie liberalizuje v pravidelných intervaloch počas obdobia jeho uplatňovania.

8. Keď niektorá zmluvná strana ukončí dvojstranné ochranné opatrenie, colná sadzba bude zodpovedať sadzbe, ktorá by sa uplatňovala podľa jej zoznamu uvedeného v prílohe 2-A (Zníženie alebo odstránenie ciel), ak by opatrenie nebolo prijaté.

ČLÁNOK 3.12

Predbežné opatrenia

Za kritických okolností, keď by oneskorenie spôsobilo škodu, ktorú by bolo ťažké napraviť, môže zmluvná strana dočasne uplatniť dvojstranné ochranné opatrenie na základe predbežného určenia, že existuje jasný dôkaz, že dovoz tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane sa zvýšil v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla na základe tejto dohody a že takýto dovoz spôsobuje vážnu ujmu alebo hrozbu vážnej ujmy domácemu výrobnému odvetviu. Trvanie akéhokoľvek dočasného opatrenia nepresiahne 200 dní, počas ktorých zmluvná strana splní požiadavky článku 3.11 (Podmienky a obmedzenia) ods. 1 a 3. Zmluvná strana bezodkladne nahradí akékoľvek zvýšenia cla, ak sa na základe prešetrovania opísaného v článku 3.11 (Podmienky a obmedzenia) ods. 1 nedospeje k záveru, že požiadavky článku 3.10 ods. 1 (Uplatňovanie dvojstranného ochranného opatrenia) sú splnené. Trvanie akéhokoľvek predbežného opatrenia sa započítava do obdobia stanoveného v článku 3.11 (Podmienky a obmedzenia) ods. 6 písm. b).

ČLÁNOK 3.13

Kompenzácia

1. Zmluvná strana, ktorá uplatňuje dvojstranné ochranné opatrenie, vedie s druhou zmluvnou stranou konzultácie s cieľom dospieť k vzájomnej dohode o primeranej kompenzácii liberalizujúcej obchod vo forme koncesií, ktoré majú v podstate rovnocenný vplyv na obchod ako dvojstranné ochranné opatrenie, alebo koncesií, ktoré zodpovedajú hodnote predpokladaného dodatočného cla, ktoré vyplynie z ochranného opatrenia. Zmluvná strana, ktorá uplatňuje dvojstranné ochranné opatrenie, poskytne príležitosť na takéto konzultácie najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia dvojstranného ochranného opatrenia.
2. Ak na základe konzultácií podľa odseku 1 nedôjde k dohode o kompenzácii liberalizujúcej obchod do 30 dní od začatia konzultácií, zmluvná strana, na ktorej tovar sa vzťahuje dvojstranné ochranné opatrenie, môže pozastaviť uplatňovanie koncesií týkajúcich sa pôvodného tovaru zmluvnej strany, ktorá uplatňuje ochranné opatrenie, ktoré majú v podstate rovnocenný vplyv na obchod ako dvojstranné ochranné opatrenie. Povinnosť poskytnúť kompenzáciu, ktorú má zmluvná strana uplatňujúca dvojstranné ochranné opatrenie, a právo druhej zmluvnej strany pozastaviť platnosť koncesií podľa tohto odseku sa končia v ten istý deň, keď sa končí platnosť dvojstranného ochranného opatrenia.
3. Právo na pozastavenie uvedené v odseku 2 sa neuplatňuje prvých 24 mesiacov, počas ktorých je v platnosti dvojstranné ochranné opatrenie, za predpokladu, že toto ochranné opatrenie je v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

ČLÁNOK 3.14

Používanie anglického jazyka

S cieľom zabezpečiť čo najvyššiu efektívnosť pri uplatňovaní pravidiel nápravných opatrení v oblasti obchodu podľa tejto kapitoly budú prešetrojúce orgány zmluvných strán používať anglický jazyk ako základný jazyk komunikácie a dokumentov, ktoré si zmluvné strany vymieňajú v rámci prešetrovaní týkajúcich sa nápravných opatrení v oblasti obchodu.

KAPITOLA 4

UĽAHČENIE V OBLASTI CIEL A OBCHODU

ČLÁNOK 4.1

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý majú otázky uľahčenia v oblasti ciel a obchodu v kontexte premenlivého globálneho obchodného prostredia. Zmluvné strany posilnia spoluprácu v tejto oblasti s cieľom zabezpečiť, aby ich príslušné colné predpisy a postupy plnili ciele podpory uľahčenia obchodu a súčasne zaistovali účinnú colnú kontrolu.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že ich právne predpisy budú nediskriminačné a colné režimy budú založené na používaní moderných metód a účinných kontrol na boj proti podvodom a na podporu zákonného obchodu.
3. Zmluvné strany uznávajú, že sa žiadnym spôsobom nesmú ohroziť legitímne ciele verejnej politiky vrátane tých, ktoré sa týkajú bezpečnosti, ochrany a boja proti podvodom.

ČLÁNOK 4.2

Colná spolupráca a vzájomná administratívna pomoc

1. Príslušné orgány zmluvných strán spolupracujú v colných záležitostiach, aby dosiahli ciele stanovené v článku 4.1 (Ciele).
2. Zmluvné strany posilnia colnú spoluprácu okrem iného prostredníctvom:
 - a) výmeny informácií o colných predpisoch, ich vykonávaní a o colných režimoch, a to najmä v týchto oblastiach:
 - i) zjednodušenie a modernizácia colných režimov;
 - ii) presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi na hraniciach;

- iii) uľahčovanie tranzitu a prekládky; a
 - iv) vzťahy s podnikateľskou komunitou;
- b) skúmania spoločných iniciatív týkajúcich sa dovozných, vývozných a iných colných režimov, ako aj technickej pomoci s cieľom zabezpečiť poskytovanie účinných služieb podnikateľskej komunite;
 - c) posilnenia ich spolupráce v colnej oblasti v rámci medzinárodných organizácií, ako je WTO a Svetová colná organizácia (ďalej len „WCO“); a
 - d) v náležitých prípadoch prostredníctvom ustanovenia vzájomného uznávania programov obchodného partnerstva a colných kontrol vrátane rovnocenných opatrení na uľahčovanie obchodu.
3. Zmluvné strany si budú navzájom poskytovať administratívnu pomoc v colných záležitostiach, a to v súlade s ustanoveniami protokolu 2 (o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach).

ČLÁNOK 4.3

Colné predpisy a režimy

1. Zmluvné strany budú vo svojich príslušných colných predpisoch a režimoch vychádzať z medzinárodných nástrojov a noriem platných v oblasti ciel a obchodu vrátane podstatných prvkov *Medzinárodného dohovoru o zjednodušení a zosúladení colných režimov*, v znení zmien (Revidovaný Kjótsky dohovor), uzatvoreného v Bruseli 26. júna 1999, *Medzinárodného dohovoru o harmonizovanom systéme opisu a číselného označovania tovaru* (ďalej len „dohovor o HS“), *Systému noriem na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu a modelu colných údajov WCO*.
2. Colné predpisy a režimy zmluvných strán:
 - a) sú zamerané na ochranu zákonného obchodu prostredníctvom účinného presadzovania a dodržiavania legislatívnych požiadaviek;
 - b) predchádzajú zbytočnému alebo diskriminačnému zaťažovaniu hospodárskych subjektov a umožňujú ďalšie uľahčenie obchodu pre subjekty dosahujúce vysokú úroveň súladu s predpismi; a
 - c) poskytujú záruky proti podvodom a nezákonným alebo škodlivým aktivitám.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že ich príslušné colné predpisy a režimy vrátane nápravných opatrení budú primerané a nediskriminačné a že ich uplatňovanie nebude spôsobovať nenáležité zdržanie pri prepúšťaní tovaru.

4. V záujme zlepšenia pracovných metód a zabezpečenia, aby sa v súvislosti s operáciami dodržiavali zásady nediskriminácie, transparentnosti, efektívnosti, integrity a zodpovednosti, zmluvné strany:

- a) keď je to možné, zjednodušia a preskúmajú požiadavky a formality týkajúce sa rýchleho prepustenia a colného vybavenia tovaru; a
- b) pracujú na ďalšom zjednodušení a šandardizácii údajov a dokumentácie požadovaných colnými orgánmi alebo inými agentúrami.

ČLÁNOK 4.4

Prepustenie tovaru

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány uplatňovali požiadavky a postupy, ktoré umožňujú prepustenie tovaru v lehote, ktorá nie je dlhšia, než je nevyhnutné na zabezpečenie dodržania jej colných a iných obchodných právnych predpisov a formalít. Každá zmluvná strana pracuje na ďalšom skrátení tejto lehoty a na prepúšťaní tovaru bez zbytočných zdržaní.

2. Zmluvné strany okrem iného umožnia prepustenie tovaru bez zaplataenia cla pod podmienkou poskytnutia záruky, ak sa vyžaduje, v súlade so svojimi právnymi predpismi s cieľom zaistiť konečné zaplataenie cla.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány zaistovali predbežné elektronické podanie a ďalšie spracovanie informácií pred fyzickým príchodom tovaru (spracovanie pred príchodom), aby sa umožnilo prepustenie tovaru po jeho príchode.

ČLÁNOK 4.5

Zjednodušené colné režimy

1. Každá zmluvná strana zavedie zjednodušené colné režimy, ktoré sú transparentné a účinné, s cieľom znížiť náklady a zvýšiť predvídateľnosť pre hospodárske subjekty, a to aj pre malé a stredné podniky. Ľahší prístup k colným zjednodušeniam sa poskytne aj schváleným obchodníkom na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií.
2. Na účely splnenia formalít potrebných na prepustenie tovaru do colného režimu sa používa jednotný colný doklad alebo jeho elektronický ekvivalent.
3. Zmluvné strany používajú moderné colné techniky vrátane metód posúdenia rizika a auditu po prepustení tovaru s cieľom zjednodušiť a uľahčiť vstup a prepustenie tovaru.

4. Zmluvné strany podporujú postupný vývoj a používanie systémov vrátane systémov založených na informačných technológiách s cieľom uľahčiť elektronickú výmenu údajov medzi obchodníkmi, colnými správami a ďalšími príslušnými agentúrami.

ČLÁNOK 4.6

Tranzit a prekládka

1. Každá zmluvná strana zaistí uľahčenie a účinnú kontrolu prekládok a tranzitov cez svoje územie.
2. V záujme uľahčenia režimu tranzitu každá zmluvná strana zabezpečí spoluprácu a koordináciu medzi všetkými dotknutými orgánmi a agentúrami na jej území.

ČLÁNOK 4.7

Riadenie rizík

1. Každá zmluvná strana založí svoje postupy prehliadok a prepustenia a svoje postupy auditu po prepustení tovaru na zásadách posúdenia rizík a auditoch namiesto komplexného prehliadania všetkých zásielok na zistenie súladu so všetkými dovoznými požiadavkami.

2. Zmluvné strany prijímú a uplatňujú svoje požiadavky a postupy týkajúce sa kontroly dovozu, vývozu, tranzitu a prekládky tovaru na základe zásad riadenia rizík, ktoré sa uplatnia tak, aby sa opatrenia na zaistenie súladu zameriavali na transakcie, ktoré si zasluhujú pozornosť.

ČLÁNOK 4.8

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné a iné obchodné zákony, predpisy a všeobecné administratívne postupy a iné požiadavky vrátane poplatkov a platieb boli ľahko dostupné všetkým zainteresovaným stranám a v prípadoch, keď je to uskutočniteľné a možné, na oficiálnom webovom sídle.
2. Každá zmluvná strana určí alebo zachová jedno alebo viacero kontaktných miest, ktorým môžu zainteresované osoby v primeranej lehote adresovať otázky týkajúce sa colných a iných obchodných záležitostí.

ČLÁNOK 4.9

Predbežné rozhodnutia

1. Na písomnú žiadosť obchodníkov colné orgány každej zmluvnej strany v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi vydajú pred dovozom tovaru na jej územie predbežné písomné rozhodnutia týkajúce sa nomenklatúrneho zatriedenia tovaru alebo akýchkoľvek iných záležitostí, na ktorých sa zmluvné strany mohli dohodnúť.

2. S výhradou akýchkoľvek požiadaviek na dôvernosť vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch každá zmluvná strana uverejní, napríklad na oficiálnom webovom sídle, svoje predbežné rozhodnutia o nomenklatúrnom zatriedení tovaru a akýchkoľvek záležitostiach, na ktorých sa zmluvné strany mohli dohodnúť.
3. Na uľahčenie obchodu zmluvné strany do svojho dvojstranného dialógu zahrnú pravidelné informovanie o zmenách v ich príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch týkajúcich sa predbežných rozhodnutí.

ČLÁNOK 4.10

Poplatky a platby

1. Každá zmluvná strana uverejní informácie o poplatkoch a platbách prostredníctvom oficiálne určeného média, a ak je to uskutočniteľné a možné, aj na oficiálnom webovom sídle. Medzi tieto informácie budú patriť informácie o uplatňovaných poplatkoch a platbách, o dôvodoch vyberania jednotlivých poplatkov a platieb za poskytované služby, o zodpovednom orgáne, ako aj o čase a spôsobe úhrady.
2. Žiadna zmluvná strana neuloží nové ani zmenené poplatky a platby, kým nie sú informácie uvedené v odseku 1 uverejnené a jednoducho prístupné.

ČLÁNOK 4.11

Colní sprostredkovatelia

Zmluvné strany v rámci svojich príslušných colných predpisov a režimov nebudú vyžadovať povinné využívanie colných sprostredkovateľov. Ak a keď zmluvné strany udeľujú colným sprostredkovateľom licencie, uplatňujú pri tom transparentné, nediskriminačné a primerané pravidlá.

ČLÁNOK 4.12

Určovanie colnej hodnoty

1. Zmluvné strany určia colnú hodnotu tovaru v súlade s článkom VII dohody GATT 1994 a s dohodou o určovaní colnej hodnoty.
2. Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom dosiahnuť spoločný prístup k otázkam týkajúcim sa určovania colnej hodnoty.

ČLÁNOK 4.13

Kontrola pred odoslaním

Zmluvné strany sa dohodli, že v rámci ich príslušných colných predpisov a režimov nebudú vyžadovať povinné využívanie kontrol pred odoslaním, ako sú vymedzené v dohode o kontrole pred odoslaním, ani žiadnu inú inšpekčnú činnosť vykonávanú na mieste určenia pred colným konaním súkromnými spoločnosťami.

ČLÁNOK 4.14

Preskúmanie a odvolanie

Každá zmluvná strana zabezpečí účinné, rýchle, nediskriminačné a ľahko dostupné konania, ktorými zaručí právo na odvolanie sa proti administratívnym opatreniam, výrokom a rozhodnutiam colných a iných orgánov, ktoré majú vplyv na dovoz alebo vývoz tovaru alebo na tovar v tranzite.

ČLÁNOK 4.15

Vzťahy s podnikateľskou komunitou

Zmluvné strany sa dohodli, že:

- a) je potrebné viesť včasné konzultácie so zástupcami z oblasti obchodu o návrhoch právnych predpisov a všeobecných postupoch týkajúcich sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu. Na tento účel každá zmluvná strana usporiada vhodné konzultácie medzi orgánmi a podnikateľskou komunitou;
- b) uverejnia alebo inak sprístupnia, pokiaľ možno elektronickými prostriedkami, všetky nové právne predpisy a všeobecné postupy týkajúce sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu pred uplatňovaním akýchkoľvek takýchto právnych predpisov a postupov, ako aj zmeny a výklad takýchto právnych predpisov a postupov; sprístupnia aj relevantné oznámenia administratívnej povahy vrátane požiadaviek orgánov a postupov pre vstup tovaru, pracovného času a prevádzkových postupov colných úradov v prístavoch a na hraničných priechodoch, ako aj kontaktné miesta, na ktoré sa možno obrátiť so žiadosťami o informácie;
- c) je potrebné, aby medzi uverejnením nových alebo zmenených právnych predpisov, postupov a poplatkov alebo platieb a ich nadobudnutím účinnosti uplynula primerane dlhá lehota; a
- d) zabezpečia, aby ich príslušné colné a súvisiace požiadavky a postupy naďalej plnili potreby podnikateľskej komunity, riadili sa najlepšimi postupmi a pokiaľ možno čo najmenej obmedzovali obchod.

ČLÁNOK 4.16

Výbor pre clá

1. Výbor pre clá zriadený článkom 17.2 (Osobitné výbory) sa skladá zo zástupcov zmluvných strán.
2. Výbor pre clá zabezpečí riadne fungovanie tejto kapitoly, presadzovanie práv duševného vlastníctva zo strany colných orgánov v súlade s pododdielom 4 (Presadzovanie práv na hraniciach) oddielu C (Presadzovanie práv duševného vlastníctva) kapitoly 12 (Duševné vlastníctvo), protokolu 1 (o vymedzení pojmu „pôvodné výrobky“ a o metódach administratívnej spolupráce), protokolu 2 (o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach) a všetkých dodatočných ustanovení týkajúcich sa colných záležitostí, na ktorých sa mohli zmluvné strany dohodnúť.
3. Výbor pre clá preskúma, či je potrebné prijať, a prijme rozhodnutia, stanoviská, návrhy alebo odporúčania týkajúce sa všetkých problémov vyplývajúcich z vykonávania ustanovení uvedených v odseku 2. Výbor má právomoc prijímať rozhodnutia o vzájomnom uznávaní metód riadenia rizík, kritérií a noriem v oblasti rizík, bezpečnostných kontrol a programov obchodného partnerstva vrátane aspektov, ako sú prenos údajov a vzájomne dohodnuté výhody.

KAPITOLA 5

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNOK 5.1

Potvrdenie dohody TBT

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti voči sebe navzájom, ktoré im vyplývajú z dohody TBT, ktorá sa týmto *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 5.2

Ciele

1. Cieľmi tejto kapitoly sú uľahčenie a zintenzívnenie dvojstranného obchodu s tovarom medzi zmluvnými stranami prostredníctvom predchádzania zbytočným prekážkam obchodu, ich identifikácie a odstraňovania v rozsahu pôsobnosti dohody TBT a posilnenie dvojstrannej spolupráce medzi zmluvnými stranami.
2. Zmluvné strany vytvoria a posilnia technické spôsobilosti a inštitucionálnu infraštruktúru vo veciach, ktoré sa týkajú technických prekážok obchodu.

ČLÁNOK 5.3

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Táto kapitola sa vzťahuje na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ako sú vymedzené v prílohe 1 k dohode TBT, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami, s výnimkou:
 - a) obchodných špecifikácií vypracovaných vládnyimi orgánmi na účely požiadaviek týchto orgánov na výrobu alebo spotrebu; alebo
 - b) sanitárnych a fytosanitárnych opatrení vymedzených v prílohe A k dohode SPS.
2. Každá zmluvná strana má právo vypracovať, prijať, uplatňovať normy, technické predpisy a postupy posudzovania zhody v súlade s touto kapitolou a s dohodou TBT.
3. Na účely tejto kapitoly sa uplatňujú vymedzenia pojmov uvedené v prílohe 1 k dohode TBT.

ČLÁNOK 5.4

Technické predpisy

1. Každá zmluvná strana sa bude snažiť čo najefektívnejšie využívať osvedčené regulačné postupy, ako sú uvedené v dohode TBT a v tejto kapitole, a to najmä prostredníctvom:
 - a) posudzovania dostupných regulačných a neregulačných alternatív k navrhovaným technickým predpisom, ktorými by zmluvná strana mohla splniť svoje legitímne ciele, v súlade s článkom 2.2 dohody TBT, a úsilia o posúdenie, okrem iného, vplyvu navrhovaných technických predpisov prostredníctvom posúdenia vplyvu regulácie podľa odporúčania Výboru pre technické prekážky obchodu zriadeného na základe článku 13 dohody TBT;
 - b) použitia príslušných medzinárodných noriem, ako sú normy vypracované Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu, Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou, Medzinárodnou telekomunikačnou úniou a Komisiou Codex Alimentarius, ako základu pre ich technické predpisy, okrem prípadov, keď by tieto medzinárodné normy boli neúčinným alebo nevyhovujúcim prostriedkom na dosiahnutie legitímnych cieľov, ktoré zmluvná strana sleduje; Ak zmluvná strana ako základ svojich technických predpisov nepoužila medzinárodné normy, na požiadanie druhej zmluvnej strany určí každé podstatné odchýlenie sa od príslušných medzinárodných noriem a vysvetlí dôvody, pre ktoré sa tieto normy považovali za nevyhovujúce alebo neúčinné na dosiahnutie sledovaného cieľa;

- c) preskúmania technických predpisov s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami, a to bez toho, aby bol dotknutý článok 2.3 dohody TBT. V rámci tohto preskúmania zmluvné strany zohľadnia okrem iného najnovší vývoj v príslušných medzinárodných normách a to, či okolnosti, ktoré spôsobili odchýlky od akýchkoľvek príslušných medzinárodných noriem, naďalej pretrvávajú;
 - d) stanovenia technických predpisov na základe požiadaviek na parametre výrobkov namiesto toho, aby ich stanovili z hľadiska konštrukčných alebo opisných charakteristík.
2. V súlade s článkom 2.7 dohody TBT zmluvná strana uzná ako rovnocenné technické predpisy druhej zmluvnej strany, a to aj vtedy, ak sa tieto predpisy líšia od jej vlastných predpisov, za predpokladu, že tieto predpisy zodpovedajúcim spôsobom spĺňajú ciele jej vlastných predpisov.
3. Zmluvná strana, ktorá vypracovala technický predpis, ktorý považuje za rovnocenný s technickým predpisom druhej zmluvnej strany, keďže má zlučiteľný cieľ a okruh výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto predpisu, môže písomne požiadať druhú zmluvnú stranu, aby tento ho uznala ako rovnocenný. Žiadosť sa podáva v písomnej forme a uvedú sa v nej podrobné dôvody, prečo by sa technické predpisy mali považovať za rovnocenné, ako aj dôvody týkajúce sa okruhu výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti predmetných technických predpisov. Zmluvná strana, ktorá nesúhlasí s tým, že technický predpis je rovnocenný, poskytne druhej zmluvnej strane na požiadanie dôvody svojho rozhodnutia.

ČLÁNOK 5.5

Normy

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok vyplývajúci z článku 4.1 dohody TBT zabezpečiť, aby ich normalizačné orgány prijali a dodržiavali Zásady správnej praxe na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem uvedené v prílohe 3 k dohode TBT. Zmluvné strany ďalej potvrdzujú podporu zásadám uvedeným v *Rozhodnutiach a odporúčaní prijatých Výborom WTO pre technické prekážky obchodu od 1. januára 1995*, G/TBT/1/rev. 13, z 8. marca 2017, vrátane *Rozhodnutia výboru o zásadách pre vypracovanie medzinárodných noriem, príručiek a odporúčaní vo vzťahu k článkom 2 a 5 a k prílohe 3 k tejto dohode* uvedeného v prílohách k časti 1 dokumentu.
2. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe zmluvné strany podporujú svoje normalizačné orgány, ako aj regionálne normalizačné orgány, ktorých sú členmi, alebo ktorých sú členmi ich normalizačné orgány, aby:
 - a) sa v rámci možností daných ich zdrojmi zúčastňovali na vypracúvaní medzinárodných noriem na pôde medzinárodných normalizačných orgánov;

- b) využívali príslušné medzinárodné normy ako základ pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinným alebo nevyhovujúcim prostriedkom na dosiahnutie legitímnych cieľov, ktoré zmluvná strana sleduje, napríklad so zreteľom na nedostatočnú úroveň ochrany, základné klimatické alebo geografické podmienky alebo podstatné technologické problémy;
 - c) sa vyhli duplicite alebo prekryvaniu s činnosťou iných medzinárodných normalizačných orgánov;
 - d) v primeraných intervaloch preskúmali vnútroštátne a regionálne normy, ktoré nie sú založené na príslušných medzinárodných normách, s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami; a
 - e) v rámci medzinárodných činností v oblasti normalizácie spolupracovali s príslušnými normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany. Takáto spolupráca sa môže uskutočňovať na pôde medzinárodných normalizačných orgánov alebo na regionálnej úrovni.
3. Zmluvné strany si budú vymieňať informácie o:
- a) tom, ako využívajú normy na podporu technických predpisov;
 - b) svojich normalizačných procesoch a rozsahu využívania medzinárodných alebo regionálnych noriem ako základu pre svoje vnútroštátne normy; a

- c) dohodách o spolupráci v oblasti normalizácie, ktoré niektorá zo zmluvných strán vykonáva, vrátane informácií o otázkach týkajúcich sa normalizácie v medzinárodných dohodách s tretími krajinami, a to do tej miery, pokiaľ sa to v týchto dohodách výslovne nezakazuje.

4. Zmluvné strany uznávajú, že v súlade s prílohou 1 k dohode TBT je dodržiavanie noriem dobrovoľné. Ak niektorá zmluvná strana ustanoví povinnosť dodržiavať normy prostredníctvom vloženia tejto požiadavky do technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody alebo prostredníctvom uvedenia odkazu na ňu v technických predpisoch či postupoch posudzovania zhody, uplatňuje sa článok 5.7 (Transparentnosť).

ČLÁNOK 5.6

Postupy posudzovania zhody

1. Vo vzťahu k povinným postupom posudzovania zhody zmluvné strany *mutatis mutandis* uplatňujú článok 5.4 (Technické predpisy) ods. 1 s cieľom predísť nadbytočným prekážkam obchodu a zabezpečiť transparentnosť a nediskrimináciu.
2. Ak dovážajúca zmluvná strana požaduje potvrdenie o zhode s jej technickými predpismi alebo normami, v súlade s článkom 5.1.2 dohody TBT jej postupy posudzovania zhody nesmú byť prísnejšie ani sa nesmú uplatňovať prísnejšie, než je nevyhnutné na to, aby táto zmluvná strana získala primeranú istotu, že výrobky sú v súlade s príslušnými technickými predpismi alebo normami, pri zohľadnení rizika, ktoré by mohlo vzniknúť v prípade nesúladu.

3. Zmluvné strany uznávajú, že existuje široký okruh mechanizmov na uľahčenie uznania výsledkov postupov posudzovania zhody uskutočňovaných na území druhej zmluvnej strany vrátane:

- a) prijatia vyhlásenia dodávateľa o zhode dovážajúcou zmluvnou stranou;
- b) dohôd o vzájomnom uznávaní výsledkov postupov posudzovania zhody v súvislosti s osobitnými technickými predpismi, ktoré vykonali orgány so sídlom na území druhej zmluvnej strany;
- c) využitia akreditácie s cieľom oprávniť orgány posudzovania zhody so sídlom na území ktorejkoľvek zmluvnej strany;
- d) určenia orgánov posudzovania zhody vládou, a to vrátane orgánov so sídlom na území druhej zmluvnej strany;
- e) jednostranného uznávania výsledkov postupov posudzovania zhody vykonaných na území jednej zmluvnej strany druhou zmluvnou stranou;
- f) dobrovoľných dohôd medzi orgánmi posudzovania zhody so sídlom na území ktorejkoľvek zmluvnej strany; a
- g) využitia regionálnych a medzinárodných mnohostranných dohôd a dohovorov o uznávaní, ktorých sú zmluvné strany stranami.

4. Najmä so zreteľom na aspekty uvedené v odseku 3 zmluvné strany:
- a) zintenzívnia vzájomnú výmenu informácií o mechanizmoch uvedených v odseku 3 a o podobných mechanizmoch s cieľom uľahčiť uznávanie výsledkov posudzovania zhody;
 - b) budú si vymieňať informácie o postupoch posudzovania zhody, a najmä o kritériách používaných na výber vhodných postupov posudzovania zhody v súvislosti s konkrétnymi výrobkami;
 - c) zohľadnia vyhlásenie dodávateľa o zhode ako jednu zo záruk zhody s vnútroštátnym právom;
 - d) zohľadnia dohovory o vzájomnom uznávaní výsledkov postupov posudzovania zhody podľa postupu stanoveného v odseku 5;
 - e) budú si vymieňať informácie o akreditačnej politike a posúdia, ako najlepšie využiť medzinárodné normy pre akreditáciu a medzinárodné dohody vzťahujúce sa na akreditačné orgány zmluvných strán, napríklad prostredníctvom mechanizmov Medzinárodnej spolupráce pre akreditáciu laboratórií a Medzinárodného akreditačného fóra;
 - f) zvažia svoje pristúpenie alebo podporia pristúpenie svojich subjektov zodpovedných za skúšanie, inšpekciu a osvedčovanie k akejkoľvek platnej medzinárodnej dohode alebo dohovoru na harmonizáciu alebo uľahčenie uznávania výsledkov posudzovania zhody;

- g) zabezpečia, aby si hospodárske subjekty mohli vybrať spomedzi nástrojov na posudzovanie zhody, ktoré určili orgány na vykonávanie úloh požadovaných vo vnútroštátnom práve na zabezpečenie zhody;
- h) snažia sa využívať postupy akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody; a
- i) zabezpečia, aby akreditačné orgány boli nezávislé od orgánov posudzovania zhody a aby medzi nimi nedochádzalo ku konfliktu záujmov.

5. Na žiadosť zmluvnej strany sa druhá zmluvná strana môže rozhodnúť začať konzultácie s cieľom určiť odvetvové iniciatívy týkajúce sa používania postupov posudzovania zhody alebo uľahčenia uznávania výsledkov posudzovania zhody, ktoré sú vhodné pre jednotlivé odvetvia. Zmluvná strana, ktorá žiadosť predkladá, by mala poskytnúť relevantné informácie na vysvetlenie, ako by táto odvetvová iniciatíva uľahčila obchod. Ak druhá zmluvná strana takúto žiadosť odmietne, na požiadanie poskytne svoje dôvody.

6. Zmluvné strany potvrdzujú svoje povinnosti vyplývajúce z článku 5.2.5 dohody TBT, že poplatky ukladané za povinné posudzovanie zhody dovážaných výrobkov musia byť porovnateľné s poplatkami ukladanými za posudzovanie zhody obdobných výrobkov domáceho pôvodu alebo výrobkov s pôvodom v akejkoľvek inej krajine, pričom sa zohľadnia komunikačné, dopravné a iné náklady vyplývajúce z rozdielov medzi polohou prevádzok žiadateľa a orgánu posudzovania zhody.

ČLÁNOK 5.7

Transparentnosť

Zmluvné strany uznávajú význam transparentnosti, pokiaľ ide o prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody. V tejto súvislosti zmluvné strany potvrdzujú svoje povinnosti týkajúce sa transparentnosti, ktoré im vyplývajú z dohody TBT. Každá zmluvná strana:

- a) zohľadní pripomienky druhej zmluvnej strany, ak je časť procesu vývoja technického predpisu otvorená na verejnú konzultáciu, a na požiadanie včas poskytne písomné odpovede na jej pripomienky;
- b) zabezpečí, aby sa hospodárskym subjektom a iným zainteresovaným stranám druhej zmluvnej strany umožnilo zúčastniť sa na akomkoľvek formálnom procese verejných konzultácií týkajúcich sa vývoja technických predpisov za podmienok, ktoré nebudú menej priaznivé ako tie, ktoré platia pre jej vlastné právnické alebo fyzické osoby;
- c) popri posúdení podľa článku 5.4 (Technické predpisy) ods. 1 písm. a) v prípadoch, keď sa uskutoční posúdenie vplyvu, na požiadanie informuje druhú zmluvnú stranu o výsledku posúdenia vplyvu navrhovaného technického predpisu;

- d) pri oznamovaní v súlade s článkom 2.9.2 alebo 5.6.2 dohody TBT:
- i) poskytne druhej zmluvnej strane aspoň 60 dní od oznámenia na predloženie písomných pripomienok k návrhu, a keď je to možné, náležite zváži primerané žiadosti o predĺženie tejto lehoty;
 - ii) poskytne elektronickú verziu oznamovaného textu;
 - iii) ak oznamovaný text nie je v niektorom z úradných jazykov WTO, poskytne podrobný a komplexný opis obsahu opatrenia vo formáte oznámenia WTO;
 - iv) písomne odpovie na písomné pripomienky k návrhu, ktoré jej boli doručené od druhej zmluvnej strany, a to najneskôr v deň uverejnenia konečného technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody; a
 - v) poskytne informácie o prijatí a nadobudnutí účinnosti oznámeného opatrenia a o prijatom konečnom znení prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu;
- e) poskytne hospodárskym subjektom druhej zmluvnej strany dostatok času od uverejnenia technických predpisov do nadobudnutia ich účinnosti, aby sa mohli prispôbiť, okrem prípadov, keď dôjde k naliehavým problémom v súvislosti s ochranou bezpečnosti, zdravia, životného prostredia alebo národnej bezpečnosti alebo keď hrozí, že tieto problémy nastanú;

- f) zabezpečí, aby všetky prijaté a účinné technické predpisy a povinné postupy posudzovania zhody boli verejne a bezodplatne dostupné na oficiálnych webových sídlach; a
- g) zabezpečí, aby informačné stredisko zriadené v súlade s článkom 10.1 dohody TBT poskytovalo informácie a odpovede v niektorom z úradných jazykov WTO na primerané otázky druhej zmluvnej strany alebo zainteresovaných osôb druhej zmluvnej strany o prijatých technických predpisoch, postupoch posudzovania zhody a normách.

ČLÁNOK 5.8

Dohľad nad trhom

Zmluvné strany:

- a) si vymieňajú názory na činnosti v oblasti dohľadu nad trhom a presadzovania práva;
- b) zabezpečia, aby funkcie dohľadu nad trhom boli vykonávané príslušnými orgánmi a aby medzi funkciou dohľadu nad trhom a funkciou posudzovania zhody nedochádzalo ku konfliktom záujmov; a
- c) zabezpečia, aby nedochádzalo ku konfliktu záujmov medzi orgánmi dohľadu nad trhom a hospodárskymi subjektmi, ktoré podliehajú kontrole alebo dohľadu.

ČLÁNOK 5.9

Značenie a označovanie

1. Zmluvné strany berú na vedomie, že technický predpis môže obsahovať alebo výlučne riešiť požiadavky týkajúce sa značenia alebo označovania. Ak technické predpisy zmluvnej strany obsahujú požiadavky na povinné značenie alebo označovanie výrobku, táto zmluvná strana sa bude riadiť zásadami článku 2.2 dohody TBT, aby sa tieto technické predpisy nevypracovali s úmyslom vytvoriť zbytočné prekážky v medzinárodnom obchode alebo aby v ich dôsledku takéto prekážky nevznikli, a tieto technické predpisy nebudú obchod obmedzovať viac, ako je potrebné na splnenie legitímneho cieľa.
2. Ak zmluvná strana požaduje povinné značenie alebo označovanie výrobkov:
 - a) smie požadovať iba informácie, ktoré sú relevantné pre spotrebiteľov alebo používateľov výrobku alebo ktoré dokladajú zhodu výrobku s povinnými technickými požiadavkami;
 - b) nesmie vyžadovať žiadne predchádzajúce schválenie, registráciu ani certifikáciu označení alebo značení výrobkov ako podmienku na uvedenie výrobkov, ktoré inak spĺňajú povinné technické požiadavky, na svoj trh, okrem prípadov, keď je to nevyhnutné z hľadiska rizika výrobkov pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín alebo pre život, životné prostredie či pre národnú bezpečnosť; toto písmeno sa nedotýka práva zmluvnej strany vyžadovať predchádzajúce schválenie osobitných informácií, ktoré sa majú uviesť na označení alebo značke vzhľadom na príslušnú domácu reguláciu;

- c) v prípade, že od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby používali jedinečné identifikačné číslo, zmluvná strana zabezpečí, aby sa takéto čísla vydávali hospodárskym subjektom druhej zmluvnej strany bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;
- d) v prípade, že to nie je zavádzajúce, nezlučiteľné alebo mätúce v súvislosti s informáciami, ktoré vyžaduje zmluvná strana, ktorá dováža tovar, zmluvná strana povolí:
 - i) informácie aj v iných jazykoch popri jazyku, ktorý vyžaduje zmluvná strana dovážajúca tovar;
 - ii) medzinárodne akceptované nomenklatúry, piktogramy, symboly alebo grafické prvky; alebo
 - iii) informácie popri tých, ktoré vyžaduje zmluvná strana dovážajúca tovar;
- e) akceptuje, že sa označovanie vrátane doplnkového označovania alebo opráv označenia v náležitých prípadoch uskutoční v schválených priestoroch, napríklad v colných skladoch a v akreditovaných colných skladoch v mieste dovozu, na území dovážajúcej zmluvnej strany pred distribúciou a predajom výrobku; zmluvná strana môže vyžadovať, aby sa z výrobky nesmel odstrániť pôvodné označenie;
- f) v prípadoch, keď usúdi, že legitímne ciele podľa dohody TBT nebudú ohrozené, usiluje sa akceptovať skôr dočasné alebo odstrániteľné označenia, alebo značenie či označovanie v sprievodnej dokumentácii, než označenia alebo značky fyzicky pripojené k výrobku.

ČLÁNOK 5.10

Spolupráca a uľahčenie obchodu

1. Zmluvné strany posilnia svoju spoluprácu v oblasti noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody s cieľom zvýšiť vzájomné pochopenie svojich príslušných systémov a uľahčiť obchod medzi nimi. Na tento účel môžu začať dialóg o regulačných otázkach na horizontálnej, ako aj na odvetvovej úrovni.
2. Zmluvné strany sa budú usilovať identifikovať, rozvíjať a podporovať dvojstranné iniciatívy v oblasti noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ktoré sú vhodné na riešenie konkrétnych otázok alebo pre konkrétne odvetvia a ktoré uľahčujú obchod. Medzi tieto iniciatívy môžu patriť:
 - a) podpora osvedčených regulačných postupov prostredníctvom regulačnej spolupráce vrátane výmeny informácií, skúseností a údajov s cieľom zvyšovať kvalitu a účinnosť ich noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody a efektívne využívať regulačné zdroje;
 - b) využívanie prístupu k posudzovaniu zhody založeného na riziku, ako je prijatie vyhlásenia dodávateľa o zhode v prípade výrobkov s nízkou mierou rizika a prípadné zjednodušovanie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody;
 - c) zvýšenie konvergenzie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody zmluvných strán s príslušnými medzinárodnými normami, usmerneniami alebo odporúčaniami;

- d) predchádzanie zbytočným rozdielom v ich prístupe k normám, technickým predpisom a postupom posudzovania zhody v prípadoch, keď neexistujú nijaké medzinárodné normy, usmernenia ani odporúčania;
- e) podpora alebo posilnenie spolupráce medzi príslušnými verejnými alebo súkromnými organizáciami zmluvných strán zodpovednými za normalizáciu, posudzovanie zhody a metrológiu;
- f) zabezpečenie efektívnej interakcie a spolupráce medzi regulačnými orgánmi na regionálnej alebo medzinárodnej úrovni; a
- g) podľa možnosti výmena informácií o dohodách a dohovoroch týkajúcich sa technických prekážok obchodu uznávaných na medzinárodnej úrovni.

3. Zmluvná strana na požiadanie náležite zváži návrhy týkajúce sa spolupráce podľa tejto kapitoly, ktoré predloží druhá zmluvná strana. Táto spolupráca sa uskutočňuje okrem iného prostredníctvom dialógu na vhodných fórach, spoločných projektov, technickej pomoci a programov budovania kapacít týkajúcich sa noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody vo vybraných priemyselných oblastiach, a to podľa vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 5.11

Konzultácie

1. Zmluvná strana rýchlo uzná každú žiadosť o konzultácie druhej zmluvnej strany o otázkach týkajúcich sa vykonávania tejto kapitoly.
2. S cieľom objasniť alebo vyriešiť otázky uvedené v odseku 1 Výbor pre obchod môže zriadiť pracovnú skupinu na určenie uskutočniteľného a praktického riešenia na uľahčenie obchodu. Pracovnú skupinu tvoria zástupcovia zmluvných strán.

ČLÁNOK 5.12

Vykonávanie

1. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na Ministerstve vedy a technológie Vietnamu a v Európskej komisii a druhej zmluvnej strane poskytne kontaktné údaje úradu alebo úradníka so zodpovednosťou za záležitosti, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, vrátane telefónnych čísel, čísel na telefax, e-mailových adries a ďalších dôležitých údajov.
2. Každá zmluvná strana okamžite oznámi druhej zmluvnej strane všetky zmeny týkajúce sa jej kontaktného miesta a zmeny informácií uvedených v odseku 1.

3. Kontaktné miesta okrem iného:

- a) monitorujú vykonávanie a správu tejto kapitoly;
- b) náležite uľahčujú činnosti spolupráce v súlade s článkom 5.10 (Spolupráca a uľahčenie obchodu);
- c) rýchlo riešia akékoľvek otázky, ktoré vznesie druhá zmluvná strana v súvislosti s vývojom, prijímaním, uplatňovaním alebo presadzovaním noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody;
- d) na požiadanie zmluvnej strany vedú konzultácie o záležitostiach vyplývajúcich z tejto kapitoly;
- e) prijímajú ďalšie opatrenia, ktoré môžu zmluvným stranám pomáhať pri plnení tejto kapitoly;
a
- f) vykonávajú ďalšie funkcie, ktoré môže delegovať Výbor pre obchod s tovarom.

4. Informačné strediská zriadené v súlade s článkom 10.1 dohody TBT:

- a) uľahčujú výmenu informácií medzi zmluvnými stranami o normách, technických predpisoch a postupoch posudzovania zhody v reakcii na všetky primerané žiadosti o tieto informácie zo strany druhej zmluvnej strany; a
- b) žiadosti druhej zmluvnej strany postupujú príslušným regulačným orgánom.

KAPITOLA 6

SANITÁRNE A FYTOSANITÁRNE OPATRENIA

ČLÁNOK 6.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa uplatňuje na prípravu, prijímanie a uplatňovanie všetkých sanitárnych a fytosanitárnych opatrení ktorejkoľvek zmluvnej strany, ktoré môžu priamo alebo nepriamo ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami.
2. Táto kapitola sa nedotýka práv zmluvných strán vyplývajúcich z kapitoly 5 (Technické prekážky obchodu), pokiaľ ide o opatrenia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

ČLÁNOK 6.2

Ciele

Ciele tejto kapitoly sú:

- a) posilnenie účinného vykonávania zásad a pravidiel dohody SPS a medzinárodných noriem, usmernení a odporúčaní vypracovaných príslušnými medzinárodnými organizáciami;

- b) ochrana života alebo zdravia ľudí, zvierat a rastlín na území každej zmluvnej strany a zároveň uľahčovanie obchodu medzi zmluvnými stranami a zabezpečenie, že sanitárne a fytosanitárne opatrenia, ktoré prijala každá zo zmluvných strán, nevytvárajú zbytočné prekážky obchodu;
- c) posilnenie komunikácie, spolupráce a riešení, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne otázky, ktoré majú vplyv na obchod medzi zmluvnými stranami, a o ďalšie dohodnuté otázky spoločného záujmu; a
- d) podpora väčšej transparentnosti a porozumenia pri uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení každej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 6.3

Vymedzenie pojmov

- 1. Na účely tejto kapitoly:
 - a) uplatňujú sa vymedzenia pojmov uvedené v prílohe A k dohode SPS;
 - b) „príslušné orgány“ sú orgány každej zmluvnej strany zodpovedné za vývoj, zavádzanie a vykonávanie sanitárnych a fytosanitárnych opatrení na jej území; a
 - c) „Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia“ je Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia uvedený v článku 6.11 (Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia) zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory).

2. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na ďalších vymedzeniach pojmov na účely uplatňovania tejto kapitoly, pričom sa zohľadnia glosáre a vymedzenia pojmov príslušných medzinárodných organizácií, ako je Komisia Codex Alimentarius (ďalej len „Codex Alimentarius“) a Svetová organizácia pre zdravie zvierat (ďalej len „OIE“), ako aj Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (ďalej len „IPPC“).

ČLÁNOK 6.4

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje súčasné práva a povinnosti voči sebe navzájom, ktoré im vyplývajú z dohody SPS.
2. Každá zmluvná strana uplatňuje dohodu SPS pri vývoji, uplatňovaní a uznávaní akýchkoľvek sanitárnych a fytosanitárnych opatrení s cieľom uľahčiť obchod medzi zmluvnými stranami a zároveň chrániť život alebo zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín na svojom území.

ČLÁNOK 6.5

Príslušné orgány a kontaktné miesta

1. V záujme zabezpečenia úzkych a účinných pracovných vzťahov medzi zmluvnými stranami pri dosahovaní cieľov tejto kapitoly sú príslušné orgány:

- a) v prípade Vietnamu sa zodpovednosť za otázky sanitárnych a fytosanitárnych opatrení delí medzi vládne agentúry takto:
 - i) ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka alebo jeho právny nástupca zodpovedá za zdravie zvierat a rastlín; spravuje opatrenia v oblasti dohľadu a kontroly s cieľom zabrániť zavedeniu chorôb, ktoré majú nepriaznivý vplyv na zdravie ľudí a zvierat; spravuje aj komplexný program na kontrolu a prevenciu zavlečenia chorôb a škodcov, ktoré majú nepriaznivý vplyv na zdravie rastlín a hospodárstvo; a v prípade živočíšnych a rastlinných výrobkov určených na vývoz zodpovedá za inšpekciu, izoláciu v karanténe a vydávanie certifikátov na potvrdenie dohodnutých noriem a požiadaviek Únie; a

- ii) ministerstvo zdravotníctva, ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka a ministerstvo priemyslu a obchodu a ich právni nástupcovia v súlade so svojimi príslušnými právomocami zodpovedajú za bezpečnosť potravín určených na ľudskú spotrebu; v prípade dovozu potravín vykonávajú opatrenia zamerané na dohľad a kontrolu vrátane vývoja vnútroštátnych technických predpisov a postupov na udelenie súhlasu, uskutočňujú posúdenie rizika výrobkov a kontroly v prevádzkarňach s cieľom zabezpečiť súlad s dohodnutými normami a požiadavkami Vietnamu; v prípade vývozu potravín zodpovedajú aj za kontrolu a vydávanie zdravotných osvedčení;
- b) v prípade Únie je zodpovednosť rozdelená medzi orgány členských štátov a Európsku komisiu takto:
 - i) pokiaľ ide o vývoz do Vietnamu, za kontrolu podmienok a požiadaviek týkajúcich sa výroby vrátane štatutárnych inšpekcií a za vydávanie zdravotných a veterinárnych osvedčení na potvrdenie súladu s normami a požiadavkami Vietnamu zodpovedajú členské štáty;
 - ii) pokiaľ ide o dovoz z Vietnamu, členské štáty zodpovedajú za kontrolu súladu dovozu s dovoznými podmienkami Únie;
 - iii) Európska komisia zodpovedá za celkovú koordináciu, kontrolu a audity kontrolných systémov a nevyhnutné právne opatrenia na zaistenie jednotného uplatňovania noriem a požiadaviek na vnútornom trhu Únie.

2. Ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody si príslušné orgány každej zmluvnej strany navzájom poskytnú informácie o kontaktnom mieste na komunikáciu o všetkých záležitostiach vyplývajúcich z tejto kapitoly. Medzi úlohy kontaktných miest patrí:

- a) posilnenie komunikácie medzi agentúrami a ministerstvami zmluvných strán zodpovednými za otázky sanitárnych a fytosanitárnych opatrení; a
- b) uľahčenie výmeny informácií v záujme zlepšenia vzájomného pochopenia sanitárnych a fytosanitárnych opatrení obidvoch zmluvných strán, regulačných postupov týkajúcich sa týchto opatrení a ich vplyvu na obchod s dotknutými výrobkami medzi zmluvnými stranami.

3. Zmluvné strany zabezpečia, aby informácie poskytované na základe odsekov 1 a 2 boli aktuálne.

ČLÁNOK 6.6

Dovozné požiadavky a postupy

1. Všeobecné dovozné podmienky zmluvnej strany sa uplatňujú na celom území vyvážajúcej zmluvnej strany bez toho, aby tým bola dotknutá schopnosť dovážajúcej zmluvnej strany prijímať rozhodnutia a opatrenia v súlade s kritériami stanovenými v článku 6.9 (Opatrenia súvisiace so zdravím zvierat a rastlín).

2. Každá zmluvná strana prijme iba opatrenia, ktoré sú vedecky odôvodnené, ktoré zodpovedajú príslušnému riziku, ktoré predstavujú najmenej reštriktívne dostupné opatrenia a ktorých výsledkom sú minimálne prekážky obchodu.
3. Dovážajúca zmluvná strana zabezpečí, aby sa jej dovozné požiadavky a postupy uplatňovali primeraným a nediskriminačným spôsobom.
4. Dovozné postupy sa zameriavajú na minimalizovanie nepriaznivých účinkov na obchod a urýchlenie postupu colného konania a zároveň spĺňajú požiadavky a postupy dovážajúcej zmluvnej strany.
5. Dovážajúca zmluvná strana zabezpečí plnú transparentnosť svojich dovozných požiadaviek a postupov.
6. Vyvážajúca zmluvná strana zabezpečí súlad s dovoznými požiadavkami dovážajúcej zmluvnej strany.
7. Každá zmluvná strana zostaví a aktualizuje zoznamy regulovaných škodcov s použitím vedeckých pojmov a sprístupní ich druhej zmluvnej strane.
8. Fytosanitárne dovozné požiadavky sa obmedzia len na opatrenia zabezpečujúce dodržiavanie vhodnej úrovne ochrany dovážajúcej zmluvnej strany a na regulované škodce, ktoré sú predmetom obáv dovážajúcej zmluvnej strany. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 6 dohovoru IPPC, zmluvná strana neuloží ani nezachová fytosanitárne opatrenia na neregulované škodce.

9. Analýza rizika škodcu, ktorú uskutočňuje zmluvná strana, sa vykoná bez zbytočného odkladu na základe prvej žiadosti vyvážajúcej zmluvnej strany. V prípade ťažkostí sa zmluvné strany dohodnú v rámci Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia o časovom harmonograme na vykonanie analýzy rizika škodcu.
10. Dovážajúca zmluvná strana má právo vykonávať dovozné kontroly na základe sanitárnych a fytosanitárnych rizík spojených s dovozom. Kontroly sa vykonávajú bez zbytočného odkladu a s minimálnymi prekážkami pre obchod. Ak výrobky nevyhovujú požiadavkám dovážajúcej zmluvnej strany, akékoľvek opatrenie prijaté dovážajúcou zmluvnou stranou by malo byť v súlade s medzinárodnými normami a malo by byť primerané riziku súvisiacemu s výrobkom.
11. Dovážajúca zmluvná strana poskytne informácie o frekvencii vykonaných dovozných kontrol týkajúcich sa výrobkov. Túto frekvenciu možno prispôbiť v dôsledku overovania alebo dovozných kontrol alebo na základe vzájomnej dohody medzi zmluvnými stranami.
12. Akékoľvek poplatky vyberané za postupy týkajúce sa dovozu výrobkov podľa tejto kapitoly musia byť nestranné vo vzťahu k akýmkoľvek poplatkom ukladaným na obdobné domáce výrobky a nesmú byť vyššie ako skutočné náklady na službu.

ČLÁNOK 6.7

Overovania

1. Na účely získania alebo zachovania dôvery v účinné vykonávanie tejto kapitoly má dovážajúca zmluvná strana právo vykonávať overovania, a to aj:
 - a) prostredníctvom vykonávania overovaní na mieste vo vyvážajúcej zmluvnej strane na účely overenia celého kontrolného systému vyvážajúcej zmluvnej strany alebo jeho časti v súlade s príslušnými medzinárodnými normami, usmerneniami a odporúčaniami Codex Alimentarius, OIE a IPPC; náklady na takéto overovanie na mieste znáša zmluvná strana, ktorá ho vykonáva; a
 - b) prostredníctvom žiadostí o informácie podávaných vyvážajúcej zmluvnej strane o jej kontrolnom systéme a o výsledkoch kontrol vykonaných v rámci neho.
2. Zmluvné strany sa navzájom informujú o výsledkoch a záveroch overovaní na mieste vykonaných na území druhej zmluvnej strany.
3. Ak sa dovážajúca zmluvná strana rozhodne vykonať overovanie na mieste na území vyvážajúcej zmluvnej strany, oznámi túto návštevu vyvážajúcej zmluvnej strane aspoň 60 pracovných dní pred uskutočnením overovania na mieste s výnimkou prípadov, keď sa dohodne inak. Akákoľvek zmena súvisiaca s overovaním na mieste podlieha vzájomnej dohode zmluvných strán.

4. Dovážajúca zmluvná strana poskytne návrh správy o overovaní vyvážajúcej zmluvnej strane do 45 pracovných dní od ukončenia overovania. Vyvážajúca zmluvná strana má 30 pracovných dní na predloženie pripomienok k návrhu správy. Pripomienky vyvážajúcej zmluvnej strany sa pripoja a prípadne začlenia do záverečnej správy z overovania, ktorá sa predloží do 30 pracovných dní. Ak dovážajúca zmluvná strana v priebehu overovania zistí značné riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, informuje o tom vyvážajúcu zmluvnú stranu čo najskôr a v každom prípade do 10 pracovných dní od ukončenia overovania.

ČLÁNOK 6.8

Postup zostavenia zoznamu prevádzkarní

1. Vyvážajúca zmluvná strana na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany oznámi dovážajúcej zmluvnej strane svoj zoznam prevádzkarní, ktoré spĺňajú požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany na schválenie a pri ktorých boli poskytnuté uspokojivé sanitárne záruky v súlade s prílohou 6 (Požiadavky a postupy schvaľovania prevádzkarní pre výrobky).
2. Dovážajúca zmluvná strana na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany schváli jednotlivé prevádzkarne uvedené v odseku 1 do 45 pracovných dní bez predchádzajúcej inšpekcie jednotlivých prevádzkarní.

3. Ak dovážajúca zmluvná strana požiadala o doplňujúce informácie, lehota uvedená v odseku 2 sa predĺži najviac o 30 pracovných dní. Dovážajúca zmluvná strana po schválení zoznamu prevádzkarní prijme nevyhnutné opatrenia v súlade s platnými právnymi postupmi, aby umožnila dovoz dotknutých výrobkov.

4. Ak dovážajúca zmluvná strana zamietne žiadosť o schválenie, bezodkladne informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o dôvodoch, z ktorých zamietnutie vychádza.

ČLÁNOK 6.9

Opatrenia súvisiace so zdravím zvierat a rastlín

1. Zmluvné strany uznávajú koncepcie oblastí bez chorôb, oblastí s nízkym výskytom chorôb a kompartmentalizácie v súlade s normami, usmerneniami alebo odporúčaniami dohody SPS a organizácie OIE. Zmluvné strany uznávajú aj štatút zdravia zvierat určený organizáciou OIE.

2. Zmluvné strany uznávajú koncepciu oblastí bez škodcov, oblastí s nízkym výskytom škodcov, chránených zón a miest pestovania bez výskytu škodcov v súlade s normami, usmerneniami alebo odporúčaniami dohody SPS a dohovoru IPPC.

3. Zmluvné strany zvažia také faktory, ako je geografická poloha, ekosystémy, epidemiologický dohľad a účinnosť sanitárnych a fyto-sanitárnych kontrol.

4. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia stanoví ďalšie podrobnosti týkajúce sa postupu uznávania týchto koncepcií uvedených v odsekoch 1 a 2, pričom sa zohľadnia normy, usmernenia alebo odporúčania podľa dohody SPS, organizácie OIE a dohovoru IPPC.
5. Keď dovážajúca zmluvná strana posudzuje vlastné určenie štatútu zdravia zvierat alebo rastlín, ktoré vykonala vyvážajúca zmluvná strana, pri svojom posudzovaní štatútu zdravia zvierat alebo rastlín vyvážajúcej zmluvnej strany alebo jeho častí vychádza z informácií, ktoré jej poskytne vyvážajúca zmluvná strana v súlade s normami, usmerneniami alebo odporúčaniami dohody SPS, organizácie OIE a dohovoru IPPC. Dovážajúca zmluvná strana sa usiluje o to, aby vyvážajúcej zmluvnej strane poskytla svoje rozhodnutie bez zbytočného odkladu po žiadosti o posúdenie.
6. Ak dovážajúca zmluvná strana neakceptuje vlastné určenie štatútu zdravia zvierat alebo rastlín vykonané vyvážajúcou zmluvnou stranou, vysvetlí svoje dôvody a na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany začne čo najskôr konzultácie s cieľom dosiahnuť alternatívne riešenie.
7. Vyvážajúca zmluvná strana predloží relevantné dôkazy s cieľom objektívne preukázať dovážajúcej zmluvnej strane, že štatút zdravia zvierat alebo rastlín v daných oblastiach sa pravdepodobne nezmení. Na tento účel vyvážajúca zmluvná strana umožní dovážajúcej zmluvnej strane na základe jej žiadosti primeraný prístup potrebný na inšpekciu, testovanie a iné príslušné postupy.

ČLÁNOK 6.10

Rovnocennosť

1. Zmluvné strany uznávajú, že uplatňovanie rovnocennosti podľa článku 4 dohody SPS predstavuje dôležitý nástroj na uľahčenie obchodu a že je prínosom pre vyvážajúce, ako aj dovážajúce krajiny.
2. Rovnocennosť možno uznať v prípade konkrétneho sanitárneho a fytosanitárneho opatrenia alebo sanitárnych a fytosanitárnych opatrení súvisiacich s určitým výrobkom alebo kategóriou výrobkov alebo na úrovni celých systémov.
3. Dovážajúca zmluvná strana bude považovať sanitárne alebo fytosanitárne opatrenia a systémy vyvážajúcej zmluvnej strany za rovnocenné, ak jej vyvážajúca zmluvná strana objektívne preukáže, že svojimi opatreniami dosahuje primeranú úroveň sanitárnej alebo fytosanitárnej ochrany dovážajúcej zmluvnej strany. V záujme uľahčenia určovania rovnocennosti dovážajúca zmluvná strana na požiadanie vysvetlí druhej zmluvnej strane cieľ všetkých príslušných sanitárnych a fytosanitárnych opatrení.
4. Do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúcej zmluvnej strane obidve strany uskutočnia konzultácie s cieľom stanoviť rovnocennosť sanitárnych a fytosanitárnych opatrení a systémov.
5. Keď vyvážajúca zmluvná strana preukáže rovnocennosť navrhovaných sanitárnych a fytosanitárnych opatrení a systémov, dovážajúca zmluvná strana bez zbytočného odkladu potvrdí ich rovnocennosť.

6. Dovážajúca zmluvná strana zrýchli určovanie rovnocennosti, najmä pokiaľ ide o výrobky, ktoré z územia vyvážajúcej zmluvnej strany dovážala v minulosti.
7. V prípade viacerých žiadostí vyvážajúcej zmluvnej strany sa zmluvné strany dohodnú v rámci Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia na časovom harmonograme, v súlade s ktorým začnú daný proces.
8. Dovážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 9 dohody SPS starostlivo posúdi žiadosti vyvážajúcej zmluvnej strany o technickú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie tohto článku. Táto pomoc môže okrem iného prispieť k určeniu a vykonaniu opatrení, ktoré je možné uznať za rovnocenné, alebo inak zlepšiť prístup na trh.
9. Posudzovanie žiadosti vyvážajúcej strany o uznanie rovnocennosti jej sanitárnych a fytosanitárnych opatrení s ohľadom na konkrétny výrobok vykonávané dovážajúcou stranou nemôže byť samo osebe dôvodom na prerušenie alebo pozastavenie prebiehajúceho dovozu príslušného výrobku z územia dotknutej zmluvnej strany. Keď dovážajúca zmluvná strana stanoví rovnocennosť, zmluvné strany toto rozhodnutie formálne zaznamenajú a bez zbytočného odkladu ho uplatnia na obchod medzi nimi v príslušnej oblasti.

ČLÁNOK 6.11

Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia

1. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory) tvoria zástupcovia príslušných orgánov zmluvných strán. Všetky rozhodnutia Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia sa prijímajú na základe vzájomnej dohody.

2. Zasadnutie Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia sa uskutoční prostredníctvom osobného stretnutia do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto dohody. Výbor potom zasadá najmenej raz ročne alebo tak často, ako spoločne určia zmluvné strany. Výbor na svojom prvom zasadnutí prijme svoj rokovací poriadok. Zasadnutie výboru sa môže uskutočniť prostredníctvom osobného stretnutia, telefonickej konferencie, videokonferencie alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, na ktorých sa zmluvné strany spolu dohodnú.
3. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia môže Výboru pre obchod navrhnúť, aby zriadil pracovné skupiny, ktoré budú identifikovať a riešiť technické a vedecké problémy vyplývajúce z tejto kapitoly a skúmať možnosti ďalšej spolupráce v otázkach spoločného záujmu týkajúcich sa sanitárnych a fytosanitárnych opatrení.
4. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia môže riešiť akékoľvek otázky súvisiace s účinným fungovaním tejto kapitoly vrátane uľahčenia komunikácie a posilnenia spolupráce medzi zmluvnými stranami. Výbor má najmä tieto povinnosti a úlohy:
 - a) vypracovať potrebné postupy alebo opatrenia na vykonávanie tejto kapitoly;
 - b) monitorovať pokrok pri vykonávaní tejto kapitoly;
 - c) slúžiť ako fórum na diskusiu o problémoch, ktoré vznikajú pri uplatňovaní určitých sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, s cieľom hľadať vzájomne prijateľné riešenia a rýchlo riešiť všetky problémy, ktoré by mohli byť príčinou zbytočných prekážok obchodu medzi zmluvnými stranami;
 - d) slúžiť ako fórum na výmenu informácií, odborných znalostí a skúseností v oblasti sanitárnych a fytosanitárnych opatrení;

- e) určovať, zavádzať a posudzovať projekty a činnosti technickej pomoci medzi zmluvnými stranami; a
- f) vykonávať akékoľvek ďalšie úlohy, na ktorých sa zmluvné strany vzájomne dohodnú.

5. Zmluvné strany môžu rozhodnutím vo Výbore pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia prijať odporúčania a rozhodnutia týkajúce sa povolenia dovozu, výmeny informácií, transparentnosti, uznávania regionalizácie, rovnocennosti a alternatívnych opatrení a akýchkoľvek iných otázok uvedených v tomto článku.

ČLÁNOK 6.12

Transparentnosť a výmena informácií

1. Zmluvné strany:
 - a) zabezpečujú transparentnosť, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne opatrenia, ktoré sa vzťahujú na obchod medzi nimi;
 - b) zlepšujú vzájomné pochopenie sanitárnych a fytosanitárnych opatrení každej zmluvnej strany a ich uplatňovania;
 - c) vymieňajú si informácie o otázkach týkajúcich sa vývoja a uplatňovania sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, a to aj pokiaľ ide o pokrok v oblasti nových dostupných vedeckých dôkazov, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na obchod medzi nimi, s cieľom minimalizovať ich nepriaznivé účinky na obchod;

- d) na žiadosť druhej zmluvnej strany oznámia dovozné požiadavky, ktoré sa vzťahujú na dovoz konkrétneho výrobku, a to do 15 pracovných dní od doručenia žiadosti; a
 - e) na žiadosť druhej zmluvnej strany oznámia informácie o pokroku, ktorý sa dosiahol pri spracovaní žiadosti o povolenie konkrétneho výrobku, a to do 15 pracovných dní od doručenia žiadosti.
2. Ak sa zmluvná strana prístupní informácie prostredníctvom ich oznámenia WTO v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi alebo ak ich uverejní na svojich oficiálnych, verejne prístupných a bezplatných webových sídlach, výmena informácií podľa odseku 1 písm. c) až e) nie je potrebná.
3. Všetky oznámenia podľa tejto kapitoly sa adresujú kontaktným miestam uvedeným v článku 6.5 (Príslušné orgány a kontaktné miesta).

ČLÁNOK 6.13

Konzultácie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že si sanitárne a fytosanitárne opatrenie ovplyvňujúce dvojstranný obchod vyžaduje ďalšiu diskusiu, môže prostredníctvom kontaktných miest uvedených v článku 6.5 (Príslušné orgány a kontaktné miesta) požiadať o úplné vysvetlenie a prípadne môže požadovať konzultácie o danom opatrení. Druhá zmluvná strana musí na tieto žiadosti bezodkladne odpovedať.

2. Zmluvné strany vyvinú čo najväčšie úsilie na to, aby v dohodnutej lehote prostredníctvom konzultácií dosiahli riešenie prijateľné pre obidve strany. Ak by sa vec nevyriešila prostredníctvom konzultácií, posúdi ju Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia.

ČLÁNOK 6.14

Núdzové opatrenia

1. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane písomne do dvoch pracovných dní akékoľvek závažné alebo značné riziko pre život alebo zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín vrátane potravinových kríz, ktoré má vplyv na výrobky, s ktorými sa medzi zmluvnými stranami obchoduje.
2. V prípade, že má zmluvná strana závažné obavy týkajúce sa rizika pre život alebo zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, ktoré má vplyv na výrobky, s ktorými sa medzi zmluvnými stranami obchoduje, môže požiadať o konzultácie v súlade s článkom 6.13 (Konzultácie). Konzultácie sa uskutočnia čo najskôr. Každá zmluvná strana sa usiluje včas poskytnúť všetky potrebné informácie, aby sa predišlo narušeniu obchodu.
3. Dovážajúca zmluvná strana môže bez predchádzajúceho oznámenia prijať opatrenia potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín. Pokiaľ ide o zásielky, ktoré sú v tranzite medzi zmluvnými stranami, dovážajúca zmluvná strana zváži najvhodnejšie a najprimeranejšie riešenie, aby sa zabránilo zbytočnému narušeniu obchodu.

4. Zmluvná strana, ktorá prijíma opatrenia, o tejto skutočnosti informuje druhú zmluvnú stranu čo najskôr a v každom prípade najneskôr do 24 hodín od prijatia opatrenia. Každá zo zmluvných strán môže požiadať o akékoľvek informácie týkajúce sa sanitárnej a fytosanitárnej situácie a akýchkoľvek prijatých opatrení. Druhá zmluvná strana odpovie, hneď ako budú požadované informácie k dispozícii.

5. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán a v súlade s článkom 6.13 (Konzultácie) zmluvné strany do 10 pracovných dní od oznámenia uvedeného v odseku 1 uskutočnia konzultácie o situácii. Tieto konzultácie sa uskutočnia s cieľom predísť zbytočnému narušeniu obchodu. Zmluvné strany môžu zvážiť možnosti uľahčenia vykonávania sanitárnych a fytosanitárnych opatrení alebo ich nahradenia.

ČLÁNOK 6.15

Technická pomoc a osobitné a diferencované zaobchádzanie

1. Únia by mala poskytovať technickú pomoc na riešenie osobitných potrieb Vietnamu, aby mohol dodržiavať sanitárne a fytosanitárne opatrenia Únie vrátane bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a rastlín a používania medzinárodných noriem.

2. V súlade s článkom 10 dohody SPS Únia v prípade nových sanitárnych a fytosanitárnych opatrení zohľadní osobitné potreby Vietnamu tak, aby sa zachovali vývozné možnosti Vietnamu a zároveň sa naďalej udržiavala miera ochrany v Únii. Na požiadanie zmluvných strán sa uskutočnia konzultácie s Výborom pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia s cieľom zvážiť a prijať rozhodnutie o:

- a) dlhších lehotách na splnenie podmienok;
- b) alternatívnych dovozných podmienkach vzhľadom na rovnocennosť; a
- c) činnostiach technickej pomoci.

KAPITOLA 7

NECOLNÉ PREKÁŽKY OBCHODU A INVESTÍCIE DO VÝROBY ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

ČLÁNOK 7.1

Ciele

V súlade s celosvetovým úsilím o zníženie emisií skleníkových plynov je spoločným cieľom zmluvných strán podporovať, rozvíjať a zvyšovať výrobu energie z obnoviteľných a udržateľných zdrojov, a to najmä prostredníctvom uľahčovania obchodu a investícií. Na tento účel budú zmluvné strany spolupracovať pri odstraňovaní alebo znižovaní necolných prekážok a podpore spolupráce, v prípade potreby s ohľadom na regionálne alebo medzinárodné normy.

ČLÁNOK 7.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „požiadavka na miestny obsah“ je:
 - i) v súvislosti s tovarom požiadavka, aby podnik nakupoval alebo používal tovar domáceho pôvodu alebo z domáceho zdroja, bez ohľadu na to, či je táto požiadavka špecifikovaná z hľadiska konkrétnych výrobkov, z hľadiska objemu alebo hodnoty výrobkov alebo z hľadiska podielu objemu alebo hodnoty jeho domácej výroby;
 - ii) v súvislosti so službami požiadavka, ktorá obmedzuje výber poskytovateľa služieb alebo poskytovanú službu v neprospech služieb alebo poskytovateľov služieb druhej zmluvnej strany;
- b) „opatrenia vyžadujúce vytvorenie partnerstva s miestnymi spoločnosťami“ sú akékoľvek požiadavky spoločne s miestnymi spoločnosťami zriadiť alebo prevádzkovať právnickú osobu, partnerstvo podľa vnútroštátneho práva alebo spoločný podnik, alebo vstúpiť do zmluvného vzťahu, ako sú zmluvy o obchodnej spolupráci s miestnymi spoločnosťami;
- c) „kompenzácia“ je akýkoľvek záväzok, ktorým sa ukladá použitie požiadavky na miestny obsah, miestnych dodávateľov, transferu technológií, investícií, kompenzačných obchodov alebo podobných opatrení na podporu miestneho rozvoja;

- d) „obnoviteľné a udržateľné zdroje“ sú zdroje vo forme veternej, solárnej, geotermálnej alebo hydrotermálnej energie, energie oceánov, energie vyrábanej vo vodných elektrárňach s kapacitou do 50 megawattov, energie z biomasy, skládkového plynu, plynu z čistiarní odpadových vôd alebo bioplynov; nezahŕňajú výrobky, z ktorých sa energia vyrába; a
- e) „poskytovateľ služby“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá poskytuje službu.

ČLÁNOK 7.3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa uplatňuje na opatrenia, ktoré ovplyvňujú obchod a investície medzi zmluvnými stranami, súvisiace s výrobou energie z obnoviteľných a udržateľných zdrojov.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na projekty v oblasti výskumu a vývoja ani na demonštračné projekty vykonávané v nekomerčnom rozsahu.
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na projekty financované a riadené na základe dohôd s medzinárodnými organizáciami alebo zahraničnými vládami, na ktoré sa vzťahujú postupy alebo podmienky uvedených darcov.

4. S výhradou odseku 5 touto kapitolou nie je dotknuté vykonávanie žiadnych iných príslušných ustanovení tejto dohody vrátane akýchkoľvek výnimiek, výhrad alebo obmedzení týkajúcich sa uvedených ustanovení, ktoré sa *mutatis mutandis* vzťahujú na opatrenia uvedené v odseku 1.

V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto kapitolou a inými ustanoveniami tejto dohody majú dané ustanovenia v rámci predmetného rozporu prednosť.

5. Článok 7.4 (Zásady) písm. a) a b) sa uplatňujú od piatich rokov po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 7.4

Zásady

Zmluvná strana:

- a) sa zdrží prijímania opatrení ustanovujúcich požiadavky na miestny obsah alebo akúkoľvek inú kompenzáciu, ktoré majú vplyv na výrobky, poskytovateľov služieb, investorov alebo podniky druhej zmluvnej strany;
- b) sa zdrží prijímania opatrení vyžadujúcich vytvorenie partnerstva s miestnymi spoločnosťami s výnimkou prípadu, že by sa tieto partnerstvá považovali za potrebné z technických dôvodov, a zmluvná strana môže tieto dôvody na požiadanie druhej zmluvnej strany preukázať;

- c) zabezpečí, aby všetky opatrenia týkajúce sa postupov povoľovania, osvedčovania a udeľovania licencií, ktoré sa vzťahujú najmä na zariadenia, prevádzky a súvisiacu infraštruktúru prenosovej sústavy, boli objektívne, transparentné, neboli svojvoľné a diskriminačné voči žiadateľom zmluvných strán;
- d) zaistí, aby sa na administratívne poplatky a platby uložené na alebo v súvislosti s:
 - i) dovozom a používaním výrobkov s pôvodom v druhej zmluvnej strane dodávateľmi druhej zmluvnej strany vzťahoval článok 2.18 (Správne poplatky, iné platby a formality týkajúce sa dovozu a vývozu) a článok 4.10 (Poplatky a platby); a
 - ii) poskytovaním služieb poskytovateľmi druhej zmluvnej strany vzťahoval článok 8.18 (Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov), článok 8.19 (Podmienky udeľovania licencií a kvalifikácie) a článok 8.20 (Licenčné a kvalifikačné postupy); a
- e) zabezpečí, aby podmienky a postupy pre pripojenie a prístup k prenosovým sústavám elektrickej energie boli transparentné a nediskriminovali dodávateľov druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 7.5

Normy, technické predpisy a posudzovanie zhody

1. Tento článok sa vzťahuje na výrobky, ktoré patria do položiek colného sadzobníka uvedených v prílohe 7 (Zoznam položiek colného sadzobníka). Zmluvné strany sa na základe výmeny listov môžu dohodnúť, že do tohto zoznamu začlenia ďalšie výrobky.

2. Ak existujú príslušné medzinárodné normy stanovené Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu alebo Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou, zmluvné strany použijú tieto medzinárodné normy alebo ich príslušné časti ako základ pre akúkoľvek normu, technický predpis alebo postup posudzovania zhody okrem prípadov, keď by tieto medzinárodné normy alebo ich príslušné časti boli neúčinným alebo nevhodným prostriedkom na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov. V takýchto prípadoch zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany upozorní na tú časť príslušnej normy, technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorá sa výrazne líši od príslušných medzinárodných noriem, a poskytne odôvodnenie predmetnej odchýlky.
3. V náležitých prípadoch zmluvné strany špecifikujú technické predpisy, v ktorých sa stanovujú požiadavky na výrobok, skôr z hľadiska požiadaviek na výkonnosť vrátane bezpečnosti a environmentálnych vlastností než z hľadiska konštrukčných alebo opisných charakteristík.
4. Zmluvná strana, ktorá prijme vyhlásenie dodávateľa o zhode ako potvrdenie o zhode, sa bude snažiť nevyžadovať predloženie výsledkov skúšok.
5. Ak zmluvná strana požaduje skúšobné protokoly, či už osobitne, ako základ ďalších záruk zhody či v spojení s nimi, alebo ako potvrdenie, že výrobok je v súlade s príslušnými normami alebo technickými predpismi, bude sa snažiť prijať skúšobné protokoly vo forme skúšobných protokolov systému Medzinárodnej elektrotechnickej komisie na posudzovanie zhody elektrotechnických výrobkov a komponentov (postup IECEE-CB) bez požadovania ďalších skúšok.

6. Ak zmluvná strana požaduje osvedčenie výrobku vydané treťou stranou, vynasnaží sa prijať platné osvedčenie o skúške CB na základe postupu IECEE-CB ako dostatočnú záruku zhody bez toho, aby požadovala akékoľvek ďalšie posudzovanie zhody alebo administratívne postupy alebo schválenia.

7. Týmto článkom nie je dotknuté uplatňovanie požiadaviek, ktoré sa netýkajú dotknutých výrobkov, ako sú napríklad právne predpisy v oblasti územného plánovania alebo stavebný poriadok, ktoroukoľvek zo zmluvných strán.

ČLÁNOK 7.6

Výnimky

1. Na túto kapitolu sa vzťahuje článok 2.22 (Všeobecné výnimky), článok 8.53 (Všeobecné výnimky) a článok 9.3 (Bezpečnosť a všeobecné výnimky).

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že bránia zmluvným stranám prijať alebo presadzovať opatrenia nevyhnutné pre bezpečné prevádzkovanie príslušných energetických sietí alebo pre bezpečnosť zásobovania energiou, pod podmienkou, že sa tieto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi výrobkami, poskytovateľmi služieb alebo investormi zmluvných strán za obdobných okolností alebo skryté obmedzovanie obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 7.7

Vykonávanie a spolupráca

1. Zmluvné strany spolupracujú vo všetkých otázkach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly a vymieňajú si o nich informácie v rámci príslušných osobitných výborov zriadených podľa článku 17.2 (Osobitné výbory). Výbor pre obchod sa môže rozhodnúť, že na tento účel prijme primerané vykonávacie opatrenia.
2. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, regulačné skúsenosti a najlepšie postupy v oblastiach, ako sú:
 - a) navrhovanie a nediskriminačné vykonávanie opatrení zameraných na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov;
 - b) technické predpisy, normy a postupy posudzovania zhody, napríklad pokiaľ ide o požiadavky na kódex rozvodnej siete.
3. Zmluvné strany podporujú spoluprácu na príslušných regionálnych fórach, pokiaľ ide o domáce alebo regionálne technické predpisy, regulačné koncepcie, normy, požiadavky a postupy posudzovania zhody, ktoré sú v súlade s medzinárodnými normami.

KAPITOLA 8

LIBERALIZÁCIA INVESTÍCIÍ, OBCHODU SO SLUŽBAMI A ELEKTRONICKÉHO OBCHODU

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 8.1

Ciele a rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany, potvrdzujúc záväzky, ktoré im vyplývajú z Dohody o založení WTO, a svoje odhodlanie vytvoriť lepšie prostredie pre rozvoj obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami, týmto stanovujú mechanizmy nevyhnutné na postupnú liberalizáciu investícií a obchodu so službami a na spoluprácu v oblasti elektronického obchodu.
2. V súlade s ustanoveniami tejto kapitoly si každá zmluvná strana ponecháva právo prijímať, zachovávať a presadzovať opatrenia potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov politiky, ako je ochrana životného prostredia a verejného zdravia, sociálna politika, integrita a stabilita finančného systému, podpora bezpečnosti a ochrany a podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

3. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia týkajúce sa fyzických osôb, ktoré sa usilujú o prístup na trh práce niektorej zo zmluvných strán, ani na opatrenia v súvislosti s občianstvom, bydliskom alebo zamestnaním na trvalom základe.
4. Žiadne ustanovenie tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby uplatňovala opatrenia na regulovanie vstupu fyzických osôb na svoje územie alebo ich dočasného pobytu na tomto území vrátane opatrení nevyhnutných na ochranu nedotknuteľnosti hraníc a zaistenia usporiadaného pohybu fyzických osôb cez jej hranice za predpokladu, že sa takéto opatrenia neuplatňujú takým spôsobom, ktorý ruší alebo obmedzuje výhody¹ vyplývajúce ktorejkoľvek zmluvnej strane z podmienok špecifických záväzkov podľa tejto kapitoly a príloh k tejto dohode.
5. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že sa ním obmedzujú povinnosti zmluvných strán vyplývajúce z kapitoly 9 (Vládne obstarávanie) alebo ukladajú akékoľvek dodatočné povinnosti týkajúce sa vládneho obstarávania.
6. Táto kapitola sa nevzťahuje na subvencie poskytované zmluvnými stranami² okrem článku 8.8 (Výkonnostné požiadavky).

¹ Samotná skutočnosť, že sa v prípade fyzických osôb z niektorých krajín vyžaduje vízum, zatiaľ čo v prípade fyzických osôb z iných krajín nie, sa nepovažuje za zrušenie alebo obmedzenie výhod vyplývajúcich zo špecifického záväzku.

² V prípade Únie pojem „subvencia“ zahŕňa „štátnu pomoc“ v zmysle práva Únie. V prípade Vietnamu pojem „subvencia“ zahŕňa investičné stimuly a investičnú pomoc, napríklad pomoc pre miesta výroby, odbornú prípravu ľudských zdrojov a činnosti na posilnenie konkurencieschopnosti, napríklad pomoc pre technológie, výskum a vývoj, právnu pomoc, informácie o trhu a podporu trhu.

7. Rozhodnutie zmluvnej strany neudelit', obnovit' alebo nezachovat' subvenciu alebo grant nie je porušením článku 8.8 (Výkonnostné požiadavky) za týchto okolností:

- a) ak neexistuje žiaden špecifický záväzok zmluvnej strany udelit', obnovit' alebo zachovat' takúto subvenciu alebo takýto grant investorovi vyplývajúci z práva alebo zo zmluvy; alebo
- b) ak je v súlade s akýmkoľvek podmienkami, ktorými bolo podmienené poskytnutie, obnovenie alebo zachovanie tejto subvencie alebo grantu.

8. Táto kapitola sa nevzťahuje na systémy sociálneho zabezpečenia zmluvných strán ani na činnosti na území príslušnej zmluvnej strany, ktoré sú, čo i len príležitostne, spojené s výkonom úradnej moci.

ČLÁNOK 8.2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly:

- a) „služby opravy a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky“, sú také aktivity, ktoré sa vykonávajú na lietadle alebo na jeho časti v čase, keď je stiahnuté z prevádzky, a nezahŕňajú tzv. bežnú údržbu;

- b) „služby počítačového rezervačného systému“ sú služby poskytované prostredníctvom počítačových systémov, ktoré obsahujú informácie o letových poriadkoch leteckých dopravcov, dostupnosti sedadiel, tarífach a pravidlách, prostredníctvom ktorých možno rezervovať alebo vystavovať letenky;
- c) „cezhraničné poskytovanie služieb“ je poskytovanie služieb:
 - i) z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany; alebo
 - ii) na území jednej zmluvnej strany spotrebiteľovi služby z druhej zmluvnej strany;
- d) „hospodárska činnosť“ zahŕňa výrobnú a obchodnú činnosť, ako aj výkon povolania a činnosť remeselníkov, pričom nezahŕňa činnosť uskutočňovanú pri výkone vládnej moci;
- e) „podnik“ je právnická osoba, pobočka¹ alebo zastúpenie zriadené prostredníctvom usadenia sa;
- f) „usadenie sa“ je zriadenie právnickej osoby, a to aj jej nadobudnutím alebo vytvorením pobočky alebo zastúpenia v Únii alebo vo Vietname², s cieľom vytvoriť alebo zachovať trvalé hospodárske prepojenia;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pobočka právnickej osoby z tretej krajiny sa nepovažuje za podnik zmluvnej strany.

² V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že tento bod nezahŕňa prevádzkovanie podniku v zmysle vymedzenia v písmene m).

- g) „služby pozemnej obsluhy“ predstavujú poskytovanie týchto služieb na letisku: zastúpenie leteckej spoločnosti, správa a dohľad; vybavenie cestujúcich; vybavenie batožiny; služby na vybavovacej ploche; catering; vybavenie leteckého nákladu a poštových zásielok; plnenie lietadla palivom, údržba a čistenie lietadla; pozemná doprava; letová prevádzka, riadenie posádky a plánovanie letov; služby pozemnej obsluhy nezahŕňajú bezpečnostné služby, opravu a údržbu lietadiel ani riadenie alebo prevádzku základnej centralizovanej infraštruktúry letiska, ako sú napr. odmrazovacie zariadenia, systémy distribúcie paliva, systémy na manipuláciu s batožinou a pevné dopravné systémy vnútri letiska;
- h) „investor“ je fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce zriadiť¹, zriaďuje alebo už zriadila podnik na území druhej zmluvnej strany;
- i) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne ustanovený alebo inak organizovaný podľa platného práva na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pojem investor, ktorý „chce zriadiť“ podnik, označuje investora zmluvnej strany, ktorý podnikol aktívne kroky na zriadenie podniku na území druhej zmluvnej strany, ako je presmerovanie zdrojov alebo kapitálu, s cieľom založiť podnik alebo požiadať o povolenie alebo licenciu.

- j) „právnická osoba zmluvnej strany“ je právnická osoba Únie alebo právnická osoba Vietnamu založená v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi Únie alebo jej členských štátov alebo Vietnamu, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť¹ na území Únie alebo Vietnamu;
- k) „opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou“ sú opatrenia prijaté:
- i) ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi samosprávami a orgánmi; a
 - ii) mimovládnymi subjektmi pri výkone právomocí delegovaných na ne ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi samosprávami alebo orgánmi;
- l) „fyzická osoba“ je fyzická osoba zmluvnej strany podľa vymedzenia v článku 1.5 písm. h);

¹ V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva organizácii WTO (dok. WT/REG39/1) Únia považuje koncepciu „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu Únie zakotvenú v článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie za rovnocennú s koncepciou „podstatná podnikateľská činnosť“. Únia preto poskytne výhody vyplývajúce z tejto dohody právnickej osobe ustanovenej v súlade s vietnamskými zákonmi a inými právnymi predpismi, ktorá má na území Vietnamu len sídlo alebo ústredie, iba ak má táto právnická osoba skutočné a trvalé prepojenie s hospodárstvom Vietnamu.

- m) „prevádzkovanie“ v súvislosti s podnikom je vykonávanie, riadenie, udržiavanie, používanie, požívanie, predaj alebo iná forma nakladania s podnikom;¹
- n) „predaj leteckých dopravných služieb a obchodovanie s nimi“ je možnosť pre príslušného leteckého dopravcu voľne predávať a ponúkať svoje služby v leteckej doprave vrátane všetkých aspektov obchodovania, ako je prieskum trhu, inzercia a distribúcia; tieto činnosti nezahŕňajú tvorbu cien služieb leteckej dopravy ani príslušné podmienky;
- o) „služby“ sú akékoľvek služby v ktoromkoľvek odvetví okrem služieb poskytovaných pri výkone vládnej moci;
- p) „služby poskytované alebo činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci“ sú služby alebo činnosti, ktoré nie sú poskytované ani vykonávané na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
- q) „poskytovateľ služieb zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá poskytuje službu; a

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že tento bod nezahŕňa kroky, ktoré sa uskutočňujú v čase ukončenia postupov potrebných na zriadenie súvisiaceho podniku alebo pred ním v súlade s platnými zákonmi a inými právnymi predpismi.

- r) „dcérska spoločnosť“ právnickej osoby zmluvnej strany je právnická osoba, ktorá je kontrolovaná inou právnickou osobou tejto zmluvnej strany v súlade s jej vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi¹.

2. Právnická osoba je:

- a) „vlastnená“ fyzickými alebo právnickými osobami jednej zo zmluvných strán, ak viac ako 50 percent majetkového podielu v nej vlastní osoby tejto zmluvnej strany; alebo
- b) „kontrolovaná“ fyzickými alebo právnickými osobami jednej zo zmluvných strán, ak takéto osoby majú právomoc vymenúvať väčšinu jej riaditeľov alebo inak zo zákona riadiť jej činnosť.

3. Bez ohľadu na vymedzenie pojmu „právnická osoba zmluvnej strany“ v odseku 1 písm. j) ustanovenia tejto kapitoly sa vzťahujú aj na lodné prepravné spoločnosti, ktoré sú usadené mimo Únie alebo Vietnamu a ktoré riadia štátni príslušníci členského štátu Únie alebo Vietnamu, ak sú ich plavidlá registrované v členskom štáte Únie alebo vo Vietname v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi a ak sa plavia pod vlajkou tohto členského štátu alebo Vietnamu.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pojem „dcérska spoločnosť právnickej osoby zmluvnej strany“ môže odkazovať aj na právnickú osobu, ktorá je dcérskou spoločnosťou inej dcérskej spoločnosti právnickej osoby tejto zmluvnej strany.

ODDIEL B

LIBERALIZÁCIA INVESTÍCIÍ

ČLÁNOK 8.3

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachovávané niektorou zmluvnou stranou, ktoré majú vplyv na usadzovanie sa alebo prevádzkovanie podniku zo strany investora z druhej zmluvnej strany na území zmluvnej strany, ktorá tieto opatrenia prijíma alebo zachováva.
2. Tento oddiel sa nevzťahuje na:
 - a) audiovizuálne služby;
 - b) ťažbu, výrobu a spracovanie¹ jadrového materiálu;
 - c) výrobu zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchod s nimi;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pojem „spracovanie jadrového materiálu“ sa vzťahuje na všetky činnosti zahrnuté v *Medzinárodnej štandardnej odvetvovej klasifikácii ekonomických činností*, ktorú prijala Štatistická komisia Organizácie Spojených národov, Statistical Papers, séria M, č. 4, ISIC REV 3.1, 2002, kód 2330.

- d) vnútroštátnu námornú kabotáž¹;
- e) vnútroštátne a medzinárodné služby leteckej dopravy, či už pravidelné alebo nepravidelné, a služby, ktoré sa priamo vzťahujú na uplatňovanie dopravných práv, iné ako:
 - i) služby opravy a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;
 - ii) predaj leteckých dopravných služieb a obchodovanie s nimi;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému; a
 - iv) služby pozemnej obsluhy;
- a
- f) služby poskytované a činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci.

¹ Bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré podľa vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov predstavujú kabotáž, vnútroštátna námorná kabotáž v zmysle tohto oddielu sa vzťahuje na prepravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte Únie alebo vo Vietname a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte Únie alebo vo Vietname vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle dohovoru UNCLOS, ako aj na dopravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave alebo na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte Únie alebo vo Vietname.

ČLÁNOK 8.4

Prístup na trh

1. Pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom usadenia sa a udržiavania podniku, každá zmluvná strana poskytne zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké je stanovené v rámci požiadaviek, obmedzení a podmienok dohodnutých a špecifikovaných v jej príslušnej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).
2. V odvetviach, v ktorých sa prijali záväzky týkajúce sa prístupu na trh, sú opatrenia, ktoré zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať buď v rámci regionálneho rozdelenia, alebo na celom svojom území, pokiaľ nie je v jej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) uvedené inak, vymedzené ako:
 - a) obmedzenia počtu podnikov, ktoré smú vykonávať určitú hospodársku činnosť, či už vo forme číselných kvót, monopolov, výhradných práv alebo požiadaviek na test hospodárskych potrieb;
 - b) obmedzenia celkovej hodnoty transakcií alebo celkovej hodnoty aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;

- c) obmedzenia celkového počtu operácií alebo celkového množstva produkcie vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
- d) obmedzenia účasti zahraničného kapitálu vo forme maximálnej percentuálnej výšky držby akcií zahraničnými akcionármi alebo celkovej hodnoty jednotlivých alebo úhrnných zahraničných investícií;
- e) opatrenia, na základe ktorých sa obmedzujú alebo vyžadujú osobitné typy právneho subjektu alebo spoločných podnikov, prostredníctvom ktorých investor druhej zmluvnej strany môže vykonávať hospodársku činnosť; a
- f) obmedzenia celkového počtu fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v konkrétnom odvetví alebo ktoré môže zamestnávať investor a ktoré sú nevyhnutné pre vykonávanie hospodárskej činnosti a sú s ňou priamo spojené, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.

ČLÁNOK 8.5

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana v odvetviach zapísaných vo svojej príslušnej listine špecifických záväzkov uvedenej v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) s výhradou akýchkoľvek podmienok a obmedzení v nej stanovených poskytne investorom druhej zmluvnej strany a ich podnikom vo vzťahu k usadeniu sa na svojom území zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké v podobných situáciách poskytuje svojim vlastným investorom a ich podnikom.
2. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a ich podnikom¹ zaobchádzanie nie menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách svojim vlastným investorom a ich podnikom, pokiaľ ide o ich prevádzkovanie.

¹ Na účely tohto odseku a článku 8.6 (Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod) pojem „ich podniky“ predstavuje podniky investorov zmluvnej strany existujúce na území druhej zmluvnej strany ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo zriadené alebo získané neskôr, ktoré boli zriadené v súlade s platnými zákonmi a inými právnymi predpismi tejto druhej zmluvnej strany.

3. Bez ohľadu na odsek 2 a v prípade Vietnamu s výhradou ustanovení prílohy 8-C (Výnimka pre Vietnam týkajúca sa národného zaobchádzania) môže zmluvná strana prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o prevádzkovanie podniku, za predpokladu, že toto opatrenie nie je v rozpore so záväzkami stanovenými v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu), keď je toto opatrenie:

- a) opatrenie prijaté k dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo pred týmto dátumom;
- b) opatrenie uvedené v písmene a), ktoré pokračuje, je nahradené alebo zmenené po nadobudnutí platnosti tejto dohody za predpokladu, že po tomto pokračovaní, nahradení alebo zmene nie je menej v súlade s odsekom 2, než bolo opatrenie v podobe, v akej existovalo pred týmto pokračovaním, nahradením alebo zmenou; alebo
- c) opatrenie, na ktoré sa nevzťahuje písmeno a) alebo b), za predpokladu, že sa neuplatňuje na podniky usadené na území zmluvnej strany pred nadobudnutím účinnosti tohto opatrenia alebo spôsobom, ktorý by týmto podnikom spôsobil straty alebo škody¹.

¹ Na účely tohto písmena sú si zmluvné strany vedomé, že v prípade, že zmluvná strana stanoví primerané prechodné obdobie na vykonanie opatrenia alebo že sa táto zmluvná strana akýmkoľvek iným spôsobom pokúsi riešiť účinky opatrenia na podniky usadené pred nadobudnutím účinnosti tohto opatrenia, sa tieto faktory zohľadnia pri posudzovaní toho, či opatrenie spôsobuje straty alebo škody podnikom založeným pred nadobudnutím účinnosti opatrenia.

ČLÁNOK 8.6

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a ich podnikom, pokiaľ ide o ich prevádzkovanie na jej území, zaobchádzanie nie menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách investorom z tretej krajiny a ich podnikom.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na tieto odvetvia:

- a) komunikačné služby okrem poštových služieb a telekomunikačných služieb;
- b) rekreačné, kultúrne a športové služby;
- c) rybolov a akvakultúra;
- d) lesné hospodárstvo a poľovníctvo; a
- e) ťažba vrátane ťažby ropy a plynu.

3. Odsek 1 nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť investorom druhej zmluvnej strany a ich podnikom výhody zaobchádzania udeleného na základe akejkoľvek dvojstrannej, regionálnej alebo mnohostrannej dohody, ktorá nadobudla platnosť pred dátumom nadobudnutia platnosti tejto dohody.

4. Odsek 1 nemožno vykladať tak, že sa v ňom zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť investorom druhej zmluvnej strany alebo ich podnikom výhody:

- a) zaobchádzania udeleného na základe akejkoľvek dvojstrannej, regionálnej alebo mnohostrannej dohody, ktorá zahŕňa záväzky odstrániť všetky prekážky prevádzkovania podnikov medzi stranami alebo ktorá si vyžaduje aproximáciu právnych predpisov strán v jednom alebo vo viacerých hospodárskych odvetviach¹;
- b) zaobchádzania, ktoré vyplýva z akejkoľvek medzinárodnej dohody o predchádzaní dvojitému zdaneniu alebo inej medzinárodnej dohody alebo dohovoru, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania; alebo
- c) zaobchádzania, ktoré vyplýva z opatrení, ktorými sa stanovuje uznávanie kvalifikácií, licencií alebo obozretných opatrení v súlade s článkom VII dohody GATS alebo s jej prílohou týkajúcou sa finančných služieb.

5. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že „zaobchádzanie“ uvedené v odseku 1 nezahŕňa postupy či mechanizmy na riešenie sporov, ako je riešenie investičných sporov medzi investormi a štátmi upravené v iných dvojstranných, regionálnych alebo mnohostranných dohodách.

Hmotnoprávne záväzky v týchto dohodách samy osebe nepredstavujú „zaobchádzanie“, a tak sa nemôžu zohľadňovať pri posudzovaní porušenia tohto článku. Opatrenia prijaté zmluvnou stranou podľa týchto hmotnoprávných záväzkov sa považujú za „zaobchádzanie“.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že Hospodárske spoločenstvo ASEAN patrí do rozsahu koncepcie regionálnej dohody podľa tohto písmena.

6. Tento článok sa vykladá v súlade so zásadou *ejusdem generis*¹.

ČLÁNOK 8.7

Listina špecifických záväzkov

Odvetvia liberalizované každou zmluvnou stranou podľa tohto oddielu a požiadavky, obmedzenia, podmienky a výhrady uvedené v článkoch 8.4 (Prístup na trh), 8.5 (Národné zaobchádzanie) a 8.8 (Výkonnostné požiadavky) sú stanovené v listine špecifických záväzkov každej zmluvnej strany uvedenej v dodatku 8-A-2 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo v dodatku 8-B-1 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že tento odsek nemožno vykladať tak, že bráni výkladu iných ustanovení tejto dohody, v prípade potreby, v súlade so zásadou *ejusdem generis*.

ČLÁNOK 8.8

Výkonnostné požiadavky

1. Žiadna zmluvná strana v odvetviach zapísaných v listine špecifických záväzkov uvedenej v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) a s výhradou akýchkoľvek podmienok a obmedzení v nej stanovených nesmie uložiť alebo presadzovať ďalej uvedené požiadavky, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva alebo na základe správnych rozhodnutí povinné, pokiaľ ide o usadenie sa alebo prevádzkovanie akéhokoľvek podniku investorov zmluvnej strany alebo tretej krajiny na jej území, a to požiadavky:

- a) vyviezť určitú úroveň alebo percentuálny podiel tovaru alebo služieb;
- b) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- c) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, či nakupovať tovar alebo služby od fyzických osôb alebo podnikov na jej území;
- d) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom;
- e) obmedziť na svojom území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje, prostredníctvom akéhokoľvek naviazania tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na jej devízové príjmy;

- f) preniesť technológiu, výrobný proces alebo iné vlastné znalosti na fyzickú osobu alebo podniky na jej území; alebo
- g) dodávať tovar vyrobený podnikom alebo službu, ktorú tento podnik poskytuje, na konkrétny regionálny alebo svetový trh výlučne z územia zmluvnej strany.

2. Žiadna zmluvná strana v odvetviach zapísaných v listine špecifických záväzkov uvedenej v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) a s výhradou akýchkoľvek podmienok a obmedzení v nej stanovených nesmie podmieniť získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o usadenie sa alebo prevádzkovanie podniku investora zmluvnej strany alebo tretej krajiny na svojom území, splnením niektorej z týchto požiadaviek:

- a) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- b) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území alebo nakupovať tovar od výrobcov na jej území;
- c) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom; alebo
- d) obmedziť na svojom území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje, prostredníctvom akéhokoľvek naviazania tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na jej devízové príjmy;

3. Odsek 2 nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane, aby podmienila získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o akýkoľvek podnik na jej území, dodržaním požiadavky umiestniť výrobu, poskytovať službu, vzdelávať alebo zamestnať pracovníkov, postaviť alebo rozšíriť osobitné zariadenia, resp. uskutočňovať výskum a vývoj na jej území.
4. Odsek 1 písm. f) nemožno vykladať tak, že bráni uplatňovaniu požiadavky uloženej alebo záväzku alebo prísľubu presadzovaného súdom, správnym súdom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom napraviť údajné porušenie práva hospodárskej súťaže.
5. Odsek 1 písm. a) až c) a odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahujú na kvalifikačné požiadavky na tovar alebo služby, pokiaľ ide o účasť na programoch na podporu vývozu a programoch zahraničnej pomoci.
6. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahujú na požiadavky uložené dovážajúcou zmluvnou stranou týkajúce sa obsahu tovaru, ktorý je potrebný, aby sa tento tovar mohol kvalifikovať na preferenčné sadzobné zaobchádzanie alebo preferenčné kvóty.
7. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na iné požiadavky, než sú požiadavky uvedené v týchto odsekoch.
8. Tento článok sa nevzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou v súlade s článkom III ods. 8 písm. b) dohody GATT 1994.

ODDIEL C

CEZHRANIČNÉ POSKYTOVANIE SLUŽIEB

ČLÁNOK 8.9

Rozsah pôsobnosti

Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré majú vplyv na cezhraničné poskytovanie služieb vo všetkých odvetviach, nevzťahuje sa však na:

- a) audiovizuálne služby;
- b) vnútroštátnu námornú kabotáž¹; a

¹ Bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré podľa príslušných zákonov a iných právnych predpisov predstavujú kabotáž, vnútroštátna námorná kabotáž v zmysle tohto oddielu sa vzťahuje na prepravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte Únie alebo vo Vietname a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte Únie alebo vo Vietname vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle dohovoru UNCLOS, ako aj na prepravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave alebo na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte Únie alebo vo Vietname.

- c) vnútroštátne a medzinárodné služby leteckej dopravy, či už pravidelné alebo nepravidelné, a služby, ktoré sa priamo vzťahujú na uplatňovanie dopravných práv, iné ako:
 - i) služby opravy a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;
 - ii) predaj leteckých dopravných služieb a obchodovanie s nimi;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému; a
 - iv) služby pozemnej obsluhy.

ČLÁNOK 8.10

Prístup na trh

1. Pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom cezhraničného poskytovania služieb, každá zmluvná strana poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké je stanovené podľa požiadaviek, obmedzení a podmienok dohodnutých a špecifikovaných v jej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).

2. V odvetviach, v ktorých sa prijali záväzky týkajúce sa prístupu na trh, sú opatrenia, ktoré zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať buď v rámci regionálneho rozdelenia, alebo na celom svojom území, pokiaľ nie je v jej listine špecifických záväzkov uvedené inak, vymedzené ako:

- a) obmedzenia počtu poskytovateľov služieb, či už formou číselných kvót, monopolov, výhradných poskytovateľov služieb alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
- b) obmedzenia celkovej hodnoty transakcií alebo celkovej hodnoty aktív v oblasti služieb vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb; a
- c) obmedzenia celkového počtu operácií v oblasti služieb alebo celkového množstva produkcie v oblasti služieb vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.

ČLÁNOK 8.11

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana v odvetviach zapísaných v jej príslušnej listine špecifických záväzkov uvedenej v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) s výhradou akýchkoľvek podmienok a obmedzení v nej stanovených poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany vo vzťahu k všetkým opatreniam, ktoré majú vplyv na cezhraničné poskytovanie služieb, zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké poskytuje svojim vlastným obdobným službám a poskytovateľom služieb.

2. Zmluvná strana môže splniť požiadavku odseku 1 tak, že poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany buď formálne rovnaké zaobchádzanie, alebo formálne odlišné zaobchádzanie v porovnaní s tým, ktoré poskytuje svojim vlastným obdobným službám a poskytovateľom služieb.
3. Formálne rovnaké alebo formálne odlišné zaobchádzanie sa považuje za menej priaznivé, ak sa ním upravujú podmienky hospodárskej súťaže v prospech služieb alebo poskytovateľov služieb jednej zmluvnej strany v porovnaní s obdobnými službami alebo poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany.
4. Špecifické záväzky prijaté na základe tohto článku nemožno vykladať tak, že sa nimi od ktorejkoľvek zmluvnej strany vyžaduje, aby kompenzovala prirodzené konkurenčné nevýhody, ktoré vyplývajú zo zahraničnej povahy príslušných služieb alebo poskytovateľov služieb.

ČLÁNOK 8.12

Listina špecifických záväzkov

Odvetvia liberalizované každou zmluvnou stranou podľa tohto pododdielu a požiadavky, obmedzenia, podmienky a výhrady uvedené v článkoch 8.10 (Prístup na trh) a 8.11 (Národné zaobchádzanie) sú stanovené v listine špecifických záväzkov každej zmluvnej strany uvedenej v dodatku 8-A-1 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo v dodatku 8-B-1 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).

ODDIEL D

DOČASNÁ PRÍTOMNOSŤ FYZICKÝCH OSÔB NA OBCHODNÉ ÚČELY

ČLÁNOK 8.13

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré sa týkajú vstupu obchodných návštevníkov, zamestnancov presunutých v rámci podniku, predajcov služieb pre podniky, poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov na ich príslušné územia a ich dočasného pobytu na nich.
2. Na účely tohto oddielu:
 - a) „predajcovia služieb pre podniky“ sú fyzické osoby, ktoré sú zástupcami poskytovateľa tovaru alebo služieb jednej zmluvnej strany a ktoré žiadajú o vstup na územie druhej zmluvnej strany a o dočasný pobyt na ňom na účely rokovania o predaji služieb alebo tovaru, resp. uzavretia dohôd o predaji služieb alebo tovaru pre tohto poskytovateľa služieb, a ktoré neposkytujú služby alebo tovar; nepredávajú priamo verejnosti a nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v hostiteľskej zmluvnej strane ani nie sú obchodnými zástupcami;

- b) „obchodné návštevy na účely usadenia sa“ sú fyzické osoby pracujúce na vyšších pozíciách v právnickej osobe zmluvnej strany, ktoré sú zodpovedné za zriadenie podniku tejto právnickej osoby, za predpokladu, že neponúkajú služby ani ich neposkytujú, ani nevykonávajú žiadnu inú hospodársku činnosť okrem hospodárskej činnosti potrebnej na účely usadenia sa, a ktoré nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v hostiteľskej zmluvnej strane;
- c) „poskytovatelia zmluvných služieb“ sú fyzické osoby, ktoré sú zamestnané v právnickej osobe zmluvnej strany, ktorá samotná nie je agentúrou poskytujúcou zamestnancov a ich služby ani nekoná prostredníctvom takejto agentúry, ktorá nemá na území druhej zmluvnej strany žiadny usadený subjekt a ktorá uzavrela v dobrej viere zmluvu¹ na poskytnutie služieb s konečným spotrebiteľom z druhej zmluvnej strany, na splnenie ktorej sa vyžaduje dočasná prítomnosť zamestnancov tejto právnickej osoby na území tejto druhej zmluvnej strany;
- d) „nezávislí odborníci“ sú fyzické osoby poskytujúce služby a registrované ako samostatne zárobkovo činné osoby na území zmluvnej strany, ktoré nie sú na území druhej zmluvnej strany usadené a ktoré s konečným spotrebiteľom z druhej zmluvnej strany uzavreli, inak, než cez agentúru poskytujúcu zamestnancov a ich služby, v dobrej viere zmluvu² o poskytnutí služby, na splnenie ktorej sa vyžaduje ich dočasná prítomnosť na území tejto druhej zmluvnej strany;

¹ Zmluva na poskytnutie služieb musí byť v súlade požiadavkami zákonov a predpisov a s právnymi požiadavkami zmluvnej strany, v ktorej sa má plniť.

² Zmluva na poskytnutie služieb musí byť v súlade požiadavkami zákonov a predpisov a s právnymi požiadavkami zmluvnej strany, v ktorej sa má plniť.

- e) „zamestnanci presunutí v rámci podniku“ sú fyzické osoby, ktoré sú zamestnané právnickou osobou alebo jej pobočkou alebo v nej sú spoločníkmi aspoň počas jedného roka a ktoré sú dočasne preložené do podniku právnickej osoby na území druhej zmluvnej strany, za predpokladu, že príslušná fyzická osoba patrí do kategórie manažérov alebo vedúcich pracovníkov, špecialistov alebo zamestnancov-stážistov;
- f) „manažéri alebo vedúci pracovníci“ sú fyzické osoby pracujúce na vyšších pozíciách v právnickej osobe zmluvnej strany, ktorých hlavnou náplňou činnosti je riadenie podniku¹ v druhej zmluvnej strane a ktoré dostávajú pokyny od správnej rady alebo akcionárov podniku, alebo od im rovnocenných osôb a sú pod ich všeobecným dohľadom, vrátane osôb, ktoré aspoň:
- i) riadia podnik alebo jeho oddelenie či sekciu;
 - ii) vykonávajú dohľad nad prácou a kontrolujú prácu ostatných kontrolných, odborných alebo vedúcich zamestnancov; a
 - iii) majú osobnú právomoc prijímať a prepúšťať zamestnancov alebo právomoc odporučiť prijatie alebo prepustenie zamestnancov, resp. prijať iné opatrenia v personálnej oblasti;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že hoci manažéri alebo vedúci pracovníci priamo nevykonávajú úlohy spojené so samotným poskytovaním služieb, nebráni im to v tom, aby pri plnení svojich povinností vykonávali úlohy, ktoré môžu byť potrebné na poskytovanie služieb.

- g) „kvalifikácia“ sú diplomy, certifikáty a iné doklady o formálnej kvalifikácii, ktoré vydal orgán na to určený právnymi, regulačnými alebo správными ustanoveniami a ktoré osvedčujú úspešné ukončenie profesionálnej odbornej prípravy;
- h) „špecialisti“ sú fyzické osoby pracujúce v právnickej osobe, ktoré majú špeciálne vedomosti nevyhnutné pre oblasti činnosti, techniky alebo riadenie podniku; pri posudzovaní týchto vedomostí sa zohľadnia nielen vedomosti špecifické pre daný usadený subjekt, ale aj to, či má daná osoba vysoký stupeň kvalifikácie vrátane zodpovedajúcej odbornej praxe, pokiaľ ide o určitý druh práce alebo činnosti, ktoré vyžadujú špecifické technické vedomosti vrátane príslušnosti k akreditovanej profesii; a
- i) „zamestnanci-stážisti“ sú fyzické osoby zamestnané právnickou osobou alebo jej pobočkou aspoň na jeden rok, ktoré majú ukončené vysokoškolské vzdelanie a sú dočasne presunuté na účely profesijného rastu alebo odbornej prípravy v obchodných technikách alebo metódach¹.

¹ Od prijímajúceho podniku sa môže vyžadovať predloženie programu odbornej prípravy na obdobie celého pobytu na účely predbežného schválenia, ktorým sa preukáže, že cieľom pobytu je odborná príprava. V prípade Česka, Nemecka, Španielska, Francúzska, Maďarska a Rakúska musí odborná príprava súvisieť s oblasťou, v ktorej bol získaný vysokoškolský titul.

ČLÁNOK 8.14

Obchodné návštevy a zamestnanci presunutí v rámci podniku

1. Každá zmluvná strana umožní investorom druhej zmluvnej strany zamestnávať v ich podnikoch fyzické osoby tejto druhej zmluvnej strany, ak títo zamestnanci sú obchodné návštevy alebo zamestnanci presunutí v rámci podniku¹, a to vo všetkých odvetviach liberalizovaných v súlade s oddielom B (Liberalizácia investícií).
2. Vstup a prechodný pobyt je povolený:
 - a) v prípade manažérov alebo vedúcich pracovníkov na obdobie najviac troch rokov;
 - b) v prípade špecialistov na obdobie najviac troch rokov;
 - c) v prípade zamestnancov-stážistov na obdobie najviac jedného roka; a
 - d) v prípade obchodných návštev na účely usadenia sa na obdobie najviac 90 dní².

¹ Povinnosti vyplývajúce Vietnamu z tohto oddielu v súvislosti so zamestnancami-stážistami nadobudnú účinnosť tri roky po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

² V prípade Únie sa obdobie najviac 90 dní musí uskutočniť v rámci akéhokoľvek dvanásťmesačného obdobia.

3. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať, a to ani na základe členenia na regionálne jednotky, ani na celom území, pokiaľ sa v dodatku 8-A-3 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) a v dodatku 8-B-2 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) neuvádza inak, obmedzenia celkového počtu fyzických osôb, ktoré investor môže zamestnať ako obchodné návštevy na účely usadenia sa a zamestnancov presunutých v rámci podniku v určitom odvetví, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na vykonanie testu hospodárskych potrieb a ako diskriminačné obmedzenia, a to vo všetkých odvetviach liberalizovaných v súlade s oddielom B (Liberalizácia investícií).

ČLÁNOK 8.15

Predajcovia služieb pre podniky

Každá zmluvná strana umožní vstup a prechodný pobyt predajcov služieb pre podniky na obdobie najviac 90 dní¹, a to vo všetkých odvetviach liberalizovaných v súlade s oddielom B (Liberalizácia investícií) alebo oddielom C (Cezhraničné poskytovanie služieb) a s ohľadom na akékoľvek výhrady uvedené v dodatku 8-A-3 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) a v dodatku 8-B-2 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).

¹ V prípade Únie sa obdobie najviac 90 dní musí uskutočniť v rámci akéhokoľvek dvanásťmesačného obdobia.

ČLÁNOK 8.16

Poskytovatelia zmluvných služieb

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje záväzky vyplývajúce z dohody GATS, pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt poskytovateľov zmluvných služieb.
2. Každá zmluvná strana umožní poskytovanie služieb na svoje územie poskytovateľmi zmluvných služieb druhej zmluvnej strany za podmienok uvedených v odseku 3 a s ohľadom na akékoľvek výhrady uvedené v dodatku 8-A-3 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) a v dodatku 8-B-2 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu), a to v týchto odvetviach alebo pododvetviach:
 - a) architektonické služby;
 - b) služby územného plánovania a krajinnej architektúry;
 - c) inžinierske služby;
 - d) integrované inžinierske služby;
 - e) počítačové a súvisiace služby;
 - f) služby v oblasti vysokoškolského vzdelávania (len služby financované zo súkromných zdrojov);

g) jazykové vzdelávanie; a

h) environmentálne služby.

3. Na záväzky prijaté zmluvnými stranami sa vzťahujú tieto podmienky:

a) fyzické osoby poskytujú službu dočasne ako zamestnanci právnickej osoby, ktorá získala zmluvu o poskytnutí služby na obdobie nepresahujúce 12 mesiacov;

b) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany by mali ponúkať takéto služby ako zamestnanci právnickej osoby poskytujúcej služby počas aspoň dvoch rokov bezprostredne predchádzajúcich dátumu podania žiadosti o vstup na územie druhej zmluvnej strany a okrem toho tieto fyzické osoby musia mať v deň podania žiadosti o vstup na územie druhej zmluvnej strany aspoň päťročnú odbornú prax¹ v odvetví činnosti, ktorá je predmetom zmluvy;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že toto obdobie sa vypočíta po dosiahnutí plnoletosti fyzickej osoby.

- c) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany musia mať:
- i) vysokoškolský titul alebo kvalifikáciu preukazujúcu vedomosti na rovnocennej úrovni¹;
a
 - ii) odbornú kvalifikáciu na vykonávanie činnosti, ak sa to vyžaduje podľa práva, právnych predpisov alebo požiadaviek zmluvnej strany, kde sa služba poskytuje;
- d) fyzická osoba okrem odmeny platenej právnickou osobou, ktorá fyzickú osobu zamestnáva, nepoberá žiadnu inú odmenu za poskytovanie služieb na území druhej zmluvnej strany;
- e) vstup a prechodný pobyt fyzických osôb na území dotknutej zmluvnej strany je obmedzený na kumulatívne obdobie najviac šiestich mesiacov² alebo na dĺžku platnosti zmluvy, podľa toho, čo je kratšie;
- f) prístup udelený podľa tohto článku sa vzťahuje len na poskytovanie takej služby, ktorá je predmetom zmluvy, a udeleným prístupom sa neudeluje právo používať profesijný titul uznávaný v zmluvnej strane, v ktorej sa poskytuje daná služba;

¹ Ak titul alebo kvalifikácia neboli získané na území zmluvnej strany, kde sa služba poskytuje, táto zmluvná strana môže posúdiť, či sú tento titul alebo kvalifikácia rovnocenné s vysokoškolským titulom požadovaným na jej území.

² V prípade Únie sa kumulatívne obdobie najviac šiestich mesiacov musí uskutočniť v rámci akéhokoľvek dvanásťmesačného obdobia.

- g) počet osôb, na ktoré sa vzťahuje zmluva o poskytnutí služby, nesmie byť vyšší, ako je potrebné na splnenie zmluvy, ako sa môže vyžadovať v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi alebo inými opatreniami zmluvnej strany, v ktorej sa služba poskytuje; a
- h) ďalšie diskriminačné obmedzenia vrátane obmedzenia počtu fyzických osôb vo forme testu hospodárskych potrieb, ktoré sú uvedené v dodatku 8-A-3 k prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) a v dodatku 8-B-2 k prílohe 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu).

ČLÁNOK 8.17

Nezávislí odborníci

Do piatich rokov po nadobudnutí platnosti tejto dohody zmluvné strany preskúmajú tento oddiel s cieľom zvážiť stanovenie pravidiel na rozšírenie týchto ustanovení na nezávislých odborníkov.

ODDIEL E

REGULAČNÝ RÁMEC

PODODDIEL 1

VNÚTROŠTÁTNA REGULÁCIA

ČLÁNOK 8.18

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré sa týkajú licenčných požiadaviek a postupov, kvalifikačných požiadaviek a postupov, ktoré majú vplyv na:
 - a) cezhraničné poskytovanie služieb;
 - b) usadenie sa a udržiavanie právnických alebo fyzických osôb; a
 - c) prechodný pobyt na územiach zmluvných strán, pokiaľ ide o kategórie fyzických osôb.

2. Tento pododdiel sa vzťahuje len na odvetvia, v súvislosti s ktorými zmluvná strana prijala špecifické záväzky, a to v rozsahu, v akom sa tieto špecifické záväzky uplatňujú.
3. Tento pododdiel sa nevzťahuje na opatrenia, ktoré predstavujú obmedzenia uvedené v článku 8.4 (Prístup na trh), 8.5 (Národné zaobchádzanie), 8.10 (Prístup na trh) alebo 8.11 (Národné zaobchádzanie).
4. Na účely tohto oddielu:
 - a) „príslušný orgán“ je akákoľvek ústredná, regionálna alebo miestna samospráva alebo orgán či mimovládny orgán vykonávajúci právomoci, ktoré naň delegovali ústredné, regionálne alebo miestne samosprávy alebo orgány, ktoré prijímajú rozhodnutie týkajúce sa povolenia poskytovať službu, a to aj prostredníctvom usadenia sa alebo povolenia usadiť sa v inej oblasti hospodárskej činnosti, než sú služby;
 - b) „licenčné postupy“ sú administratívne alebo procesné pravidlá, ktoré musí fyzická alebo právnická osoba, ktorá žiada o povolenie vykonávať činnosti uvedené v odseku 1 vrátane zmeny alebo obnovenia licencie, dodržať, aby preukázala splnenie licenčných požiadaviek;
 - c) „licenčné požiadavky“ sú hmotnoprávne požiadavky iné než kvalifikačné požiadavky, ktoré musí fyzická alebo právnická osoba splniť, aby mohla získať, zmeniť alebo obnoviť povolenie na vykonávanie činností uvedených v odseku 1;

- d) „kvalifikačné postupy“ sú administratívne alebo procesné pravidlá, ktoré musí dodržať fyzická osoba, aby preukázala splnenie kvalifikačných požiadaviek na účely získania povolenia poskytnúť službu; a
- e) „kvalifikačné požiadavky“ sú hmotnoprávne požiadavky týkajúce sa spôsobilosti fyzickej osoby poskytnúť službu, ktorých splnenie sa musí preukázať na účely získania povolenia poskytnúť službu.

ČLÁNOK 8.19

Podmienky udeľovania licencií a kvalifikácie

1. Každá zmluvná strana zaistí, aby sa opatrenia týkajúce sa licenčných požiadaviek a postupov, ako aj kvalifikačných požiadaviek a postupov zakladali na kritériách, ktoré sú:
 - a) jasné;
 - b) objektívne a transparentné a
 - c) vopred stanovené a prístupné verejnosti a zainteresovaným osobám.

2. Povolenie alebo licencia sa s výhradou ich dostupnosti udelia, hneď ako sa na základe príslušného preskúmania zistí, že podmienky na ich udelenie boli splnené.

3. Každá zmluvná strana zachová alebo ustanoví súdy, rozhodcovské alebo správne súdy alebo postupy, ktoré umožnia na žiadosť dotknutého investora alebo poskytovateľa služieb vykonať rýchle preskúmanie, a tam, kde je to opodstatnené, prijať vhodné opatrenia na nápravu administratívnych rozhodnutí, ktoré majú vplyv na usadenie sa, cezhraničné poskytovanie služieb alebo dočasnú prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely. Ak takéto postupy nie sú nezávislé od orgánu povereného prijatím príslušného administratívneho rozhodnutia, každá zmluvná strana zaistí, aby tieto postupy skutočne zabezpečovali objektívne a nestranné preskúmanie.

Tento odsek nemožno vykladať tak, že sa od zmluvných strán vyžaduje, aby ustanovili takéto súdy alebo postupy, ak by to bolo v rozpore s ich ústavnou štruktúrou alebo povahou ich právneho systému.

ČLÁNOK 8.20

Licenčné a kvalifikačné postupy

1. Licenčné a kvalifikačné postupy a formality nesmú samy osebe predstavovať prekážku poskytovania služby alebo výkonu akejkoľvek inej hospodárskej činnosti. Každá zmluvná strana vynaloží úsilie, aby takéto postupy a formality boli čo najjednoduchšie, a zabezpečí, aby takéto postupy a formality nenáležite nekomplikovali alebo nezdržovali poskytnutie služby. Akékoľvek poplatky za licencie¹, povinnosť úhrady ktorých môže žiadateľom v dôsledku ich žiadostí vzniknúť, by mali byť primerané a samy osebe nesmú obmedzovať poskytnutie príslušnej služby.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby postupy, ktoré príslušný orgán použije, ako aj rozhodnutia, ktoré prijme, v rámci postupov udeľovania licencií alebo povolení, boli nestranné vo vzťahu k všetkým žiadateľom. Príslušný orgán by mal dospieť k rozhodnutiam nezávislým spôsobom a nemal by sa zodpovedať žiadnemu poskytovateľovi služieb ani osobe vykonávajúcej hospodársku činnosť, v súvislosti s ktorými sa vyžaduje licencia alebo povolenie.
3. Ak existujú osobitné lehoty na predkladanie žiadostí, v zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany sa žiadateľovi poskytne primeraný čas na predloženie žiadosti. Príslušný orgán začne vybavovať žiadosť bez zbytočného odkladu. Ak je to možné, žiadosti v elektronickom formáte by sa mali prijímať za tých istých podmienok, pokiaľ ide o ich autenticitu, ako podania v papierovej podobe.

¹ Medzi poplatky za licencie nepatria poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa vybavovanie žiadosti vrátane prijatia konečného rozhodnutia dokončilo v primeranej časovej lehote od podania úplnej žiadosti. Každá zmluvná strana sa bude usilovať stanoviť bežnú lehotu vybavenia žiadosti.
5. Príslušný orgán v primeranej lehote od prijatia žiadosti, ktorú posúdi ako neúplnú, informuje žiadateľa, pokiaľ je to možné, určí doplňujúce informácie potrebné na doplnenie žiadosti a poskytne mu možnosť odstrániť nedostatky.
6. Vždy keď je to možné, mali by sa namiesto originálnych dokumentov akceptovať overené kópie.
7. Ak príslušný orgán žiadosť zamietne, žiadateľ je o tom bez zbytočného odkladu písomne informovaný. Žiadateľovi by sa v zásade mali základe formálnej žiadosti poskytnúť informácie o dôvodoch zamietnutia žiadosti. Žiadateľovi by sa malo v primeranej lehote umožniť opätovne podať žiadosť.
8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby udelená licencia alebo udelené povolenie nadobudli účinnosť bez zbytočného odkladu v súlade s podmienkami v nich stanovenými.

PODODDIEL 2

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 8.21

Vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií

1. Žiadne ustanovenie tohto článku nebráni zmluvnej strane vyžadovať, aby fyzické osoby mali potrebnú kvalifikáciu a odbornú prax stanovenú pre odvetvie príslušnej činnosti na území, na ktorom sa služba poskytuje.
2. Zmluvné strany budú nabádať príslušné profesijné združenia alebo prípadne príslušné orgány na svojich územiach, aby vypracovali spoločné odporúčanie o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií a poskytli ich Výboru pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie zriadenému podľa článku 17.2 (Osobitné výbory). Uvedené spoločné odporúčanie sa doloží dôkazmi o:
 - a) hospodárskej hodnote plánovanej dohody o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií (ďalej len „dohoda o vzájomnom uznávaní“); a

- b) zlučiteľnosti príslušných systémov zmluvných strán, napríklad o tom, v akom rozsahu sú zlučiteľné kritériá, ktoré jednotlivé zmluvné strany používajú v prípade podnikateľov a poskytovateľov služieb na účely povoľovania, udeľovania licencií, prevádzky a osvedčovania.
3. Po doručení spoločného odporúčania ho Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie v primeranom čase preskúma s cieľom stanoviť, či je v súlade s touto dohodou.
4. Ak sa na základe informácií stanovených v odseku 2 dospelo k záveru, že spoločné odporúčanie je v súlade s touto dohodou, zmluvné strany prijímú potrebné kroky s cieľom dohodnúť prostredníctvom svojich príslušných orgánov alebo osôb určených zmluvnou stranou dohodu o vzájomnom uznávaní.

PODODDIEL 3

POČÍTAČOVÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 8.22

Dojednanie o počítačových službách

1. V rozsahu, v akom sa obchod s počítačovými službami liberalizuje v súlade s oddielom B (Liberalizácia investícií), oddielom C (Cezhraničné poskytovanie služieb) a oddielom D (Dočasná prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely), sú zmluvné strany povinné dodržiavať ustanovenia odsekov 2 až 4.
2. Zmluvné strany sú si vedomé, že CPC¹ 84, čo je kód Organizácie Spojených národov používaný na opis počítačových a súvisiacich služieb, sa vzťahuje na základné funkcie používané na poskytovanie všetkých počítačových a súvisiacich služieb. V dôsledku technologického vývoja je k dispozícii väčšia ponuka týchto služieb vo forme súboru alebo balíka súvisiacich služieb, ktoré môžu zahŕňať niektoré alebo všetky tieto základné funkcie. Napríklad každá zo služieb, ako sú web hosting alebo hosting domén, služby hĺbkovej analýzy údajov a grid computing, pozostáva z kombinácie základných funkcií počítačových služieb.

¹ CPC označuje ústrednú klasifikáciu produkcie (Central Product Classification), ktorú prijala Štatistická komisia Organizácie Spojených národov, Statistical Papers, séria M, č. 77, CPC prov, 1991.

3. Počítačové a súvisiace služby bez ohľadu na to, či sú poskytované prostredníctvom siete vrátane internetu, zahŕňajú všetky služby, ktoré poskytujú:

- a) poradenstvo, stratégiu, analýzu, plánovanie, špecifikáciu, dizajn, vývoj, inštaláciu, zavádzanie, integráciu, testovanie, ladenie, aktualizáciu, podporu, technickú pomoc alebo správu počítačov alebo počítačových systémov alebo v súvislosti s nimi;
- b) poradenstvo, stratégiu, analýzu, plánovanie, špecifikáciu, dizajn, vývoj, inštaláciu, zavádzanie, integráciu, testovanie, ladenie, aktualizáciu, úpravu, údržbu, podporu, technickú pomoc, správu alebo používanie počítačových programov alebo v súvislosti s nimi;
- c) spracúvanie údajov, uchovávanie údajov, hosting údajov alebo databázové služby;
- d) údržbu a opravárenské služby pre kancelárske stroje a zariadenia vrátane počítačov; alebo
- e) služby odbornej prípravy pre zamestnancov klientov týkajúce sa počítačových programov, počítačov alebo počítačových systémov, nezaraďené inam.

4. Zmluvné strany sú si vedomé, že v mnohých prípadoch počítačové a súvisiace služby umožňujú poskytovanie iných služieb¹, a to elektronickým aj iným spôsobom. V takýchto prípadoch je dôležité rozlišovať medzi počítačovými a súvisiacimi službami, napríklad web hostingom alebo hostingom aplikácií a inou službou, ktorá je umožnená počítačovou a súvisiacou službou. Na túto inú službu sa bez ohľadu na to, či je umožnená počítačovou a súvisiacou službou, CPC 84 nevzťahuje.

PODODDIEL 4

POŠTOVÉ SLUŽBY²

ČLÁNOK 8.23

Predchádzanie protisúťažným postupom v odvetví poštových služieb

Každá zmluvná strana zachová alebo zavedie primerané opatrenia s cieľom zabrániť poskytovateľom schopným samostatne alebo spoločne s inými značne ovplyvniť podmienky účasti na príslušných trhoch poštových služieb v dôsledku využitia svojho postavenia na trhu, aby uplatňovali protisúťažné postupy alebo aby v nich pokračovali.

¹ Napr. W/120.1.A.b (účtovnícke služby, audítorské služby a vedenie účtovných kníh), W/120.1.A.d (architektonické služby), W/120.1.A.h (lekárske služby a stomatologické služby), W/120.2.D (audiovizuálne služby), W/120.5. (vzdelávacie služby).

² Tento pododdiel sa vzťahuje na CPC 7511 aj CPC 7512.

ČLÁNOK 8.24

Licencie

1. Ak zmluvná strana stanovuje povinnosť získať licenciu na poskytovanie poštových služieb, musí verejne sprístupniť:
 - a) všetky licenčné kritériá a obdobie zvyčajne potrebné na prijatie rozhodnutia o žiadosti o licenciu; a
 - b) podmienky spojené s takouto licenciou.
2. Dôvody zamietnutia žiadosti o licenciu sa žiadateľovi poskytnú na požiadanie, pričom každá zo zmluvných strán zavedie odvolacie konanie, ktoré bude vykonávať príslušný regulačný orgán. Odvolacie konanie bude transparentné, nediskriminačné a založené na objektívnych kritériách.

ČLÁNOK 8.25

Poštový regulačný orgán

Regulačný orgán je oddelený od akéhokoľvek poskytovateľa poštových služieb a ani sa žiadnemu nezodpovedá. Rozhodnutia regulačného orgánu a postupy, ktoré používa, musia byť nestranné vo vzťahu k všetkým účastníkom trhu.

PODODDIEL 5

TELEKOMUNIKAČNÉ SIETE A SLUŽBY

ČLÁNOK 8.26

Rozsah pôsobnosti

1. V tomto pododdieli sa stanovujú zásady regulačného rámca pre poskytovanie verejných telekomunikačných sietí a služieb liberalizovaných podľa oddielu B (Liberalizácia investícií), oddielu C (Cezhraničné poskytovanie služieb) a oddielu D (Dočasná prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely).
2. Tento pododdiel sa nevzťahuje na žiadne opatrenia prijaté alebo zachované zmluvnými stranami v súvislosti s vysielaním¹ alebo káblovým šírením programov rozhlasových alebo televíznych staníc.

¹ Vymedzenie pojmu „vysielanie“ sa stanovuje v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že vysielanie nezahŕňa pomocné prepojenia medzi prevádzkovateľmi.

ČLÁNOK 8.27

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

- a) „konečný používateľ“ je konečný spotrebiteľ služby alebo konečný poskytovateľ služieb, ktorému sa poskytuje verejná telekomunikačná sieť alebo služba na iné účely než na použitie v rámci ďalšieho poskytovania verejnej telekomunikačnej siete alebo služby;
- b) „unikátne zariadenia“ sú zariadenia verejnej telekomunikačnej siete a služby, ktoré:
 - i) sú výlučne alebo prevažne poskytované jedným poskytovateľom alebo obmedzeným počtom poskytovateľov; a
 - ii) nie je možné na účely poskytovania služby z hospodárskeho alebo technického hľadiska reálne nahradiť;
- c) „prepojenie“ je spojenie poskytovateľov verejných telekomunikačných prenosových služieb s cieľom umožniť používateľom jedného poskytovateľa komunikovať s používateľmi iného poskytovateľa a mať prístup k službám poskytovaným iným poskytovateľom;

- d) „hlavný poskytovateľ“ je poskytovateľ verejných telekomunikačných služieb, ktorý je schopný značne ovplyvniť podmienky účasti, pokiaľ ide o cenu a ponuku, na relevantnom trhu verejných telekomunikačných služieb v dôsledku kontroly nad unikátnymi zariadeniami alebo využívania svojho postavenia na trhu;
- e) „prenositel'nosť čísla“ je možnosť pre koncových používateľov verejných telekomunikačných služieb, ktorí o to požiadajú, ponechať si na tom istom mieste rovnaké telefónne čísla pri zmene poskytovateľov obdobných verejných telekomunikačných služieb;
- f) „verejná telekomunikačná sieť“ je telekomunikačná sieť, od ktorej zmluvná strana vyžaduje, aby poskytovala verejné telekomunikačné služby medzi určenými koncovými bodmi siete;
- g) „verejná telekomunikačná služba“ je akákoľvek telekomunikačná služba, v súvislosti s ktorou zmluvná strana výslovne alebo fakticky vyžaduje, aby sa všeobecne ponúkala verejnosti;
- h) „regulačný orgán“ v telekomunikačnom odvetví znamená orgán alebo orgány poverené zmluvnou stranou reguláciou telekomunikácií;
- i) „telekomunikačná sieť“ sú prenosové sústavy a prípadne aj zariadenia na prepájanie alebo smerovanie a iné prostriedky vrátane neaktívnych sieťových prvkov, ktoré umožňujú prenos signálov po drôte, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami;

- j) „telekomunikačné služby“ sú všetky služby pozostávajúce z vysielania a prijímania elektromagnetických signálov, tento pojem však nezahŕňa služby televízneho a rozhlasového vysielania a hospodárske činnosti spočívajúce v poskytovaní obsahu, na ktorého prenos sú potrebné telekomunikácie; a
- k) „používateľ“ je spotrebiteľ služby alebo poskytovateľ služieb.

ČLÁNOK 8.28

Regulačný orgán

1. Regulačný orgán je oddelený od akéhokoľvek poskytovateľa verejných telekomunikačných sietí alebo služieb a ani sa žiadnemu nezodpovedá.
2. Rozhodnutia regulačných orgánov a postupy, ktoré používajú, musia byť nestranné vo vzťahu k všetkým účastníkom trhu. Zmluvná strana, ktorá si ponechá vlastnícke práva alebo kontrolu nad poskytovateľmi telekomunikačných sietí alebo služieb, na tento účel zabezpečí, že regulačné opatrenia, rozhodnutia alebo opatrenia prijaté regulačným orgánom vo vzťahu k týmto poskytovateľom nebudú diskriminačné voči ich konkurentom a v dôsledku toho im nespôsobia značné znevýhodnenie.
3. Regulačný orgán bude mať dostatočné právomoci na reguláciu odvetvia a dostatok finančných a ľudských zdrojov na vykonávanie úloh, ktorými je poverený.
4. Úlohy, ktoré má vykonávať regulačný orgán, sa zverejnia v ľahko dostupnej a jasnej forme, najmä ak sú tieto úlohy zverené viac než jednému orgánu.

5. Právomoci regulačných orgánov sa vykonávajú transparentne a včasne.
6. Regulačné orgány majú právomoc zaistiť, aby im poskytovatelia telekomunikačných sietí a služieb na požiadanie bezodkladne poskytli všetky informácie vrátane finančných informácií, ktoré regulačné orgány potrebujú na vykonávanie svojich úloh v súlade s týmto pododdielom. Rozsah požadovaných informácií nesmie byť väčší, než je potrebné na výkon úloh regulačných orgánov, a bude sa s nimi zaobchádzať v súlade s požiadavkami dôvernosti.

ČLÁNOK 8.29

Povolenie na poskytovanie telekomunikačných sietí a služieb

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli licenčné postupy verejne prístupné, a to vrátane:
 - a) všetkých licenčných kritérií, podmienok a postupov, ktoré uplatňuje; a
 - b) primeraného obdobia zvyčajne potrebného na prijatie rozhodnutia o žiadosti o licenciu.

2. Každá zmluvná strana zaistí, aby sa žiadateľovi na požiadanie písomne oznámili dôvody zamietnutia žiadosti o licenciu.
3. Žiadateľ o licenciu sa môže v prípade zamietnutia žiadosti obrátiť na odvolací orgán.
4. Akékoľvek poplatky za licencie¹, povinnosť úhrady ktorých môže žiadateľom v dôsledku ich žiadosti vzniknúť, by mali byť primerané a samy osebe by nemali obmedzovať poskytnutie služby.

ČLÁNOK 8.30

Obmedzené zdroje

1. Všetky postupy súvisiace s pridelením a využívaním obmedzených zdrojov vrátane frekvencií, čísel a práv prístupu sa uskutočňujú objektívnym, včasným, transparentným a nediskriminačným spôsobom.
2. Aktuálna situácia, pokiaľ ide o pridelené frekvenčné pásma, bude verejne prístupná, nie je však povinné poskytnúť podrobnú identifikáciu rádiového frekvenčného spektra prideleného na osobitné vládne účely.

¹ Medzi poplatky za licencie nepatria poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

3. Rozhodnutia o rozdelení a pridelení spektra a o správe frekvencií nie sú samy osebe v rozpore s článkom 8.4 (Prístup na trh), článkom 8.8 (Výkonnostné požiadavky) a článkom 8.10 (Prístup na trh). Každá zmluvná strana si teda zachováva právo vykonávať svoje politiky v oblasti správy spektra a frekvencií, ktoré môžu mať vplyv na niektorých poskytovateľov verejných telekomunikačných služieb, a to za predpokladu, že ich vykonáva spôsobom, ktorý je zlučiteľný s touto kapitolou. Zmluvné strany si zachovávajú aj právo pridelovať frekvenčné pásma spôsobom zohľadňujúcim existujúce a budúce potreby.

ČLÁNOK 8.31

Prístup k verejným telekomunikačným sieťam a službám a ich používanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetci poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany mali prístup k všetkým verejným telekomunikačným sieťam a službám hlavného poskytovateľa¹ vrátane súkromných prenajatých okruhov, ktoré sú ponúkané na jej území alebo cez jej hranice, a aby ich mohli používať, a to za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok vrátane tých, ktoré sú uvedené v odsekoch 2 a 3.

¹ Na účely tohto článku sa určenie niektorého poskytovateľa verejných telekomunikačných sietí a služieb za hlavného poskytovateľa uskutoční v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, právnymi predpismi a postupmi každej zmluvnej strany.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľom verejných telekomunikačných služieb, ktorí požiadajú o prístup do siete hlavného poskytovateľa, bolo povolené:

- a) kúpiť alebo prenajať a pripojiť koncové alebo iné zariadenie, ktoré sú spojené s verejnou telekomunikačnou sieťou;
- b) prepojiť súkromné prenajaté alebo vlastnené okruhy s verejnými telekomunikačnými sieťami a službami na jej území, resp. cez jej hranice, alebo s okruhmi prenajatými alebo vlastnenými inými poskytovateľmi služieb; a
- c) používať prevádzkové protokoly podľa ich vlastného výberu okrem tých, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie dostupnosti telekomunikačných sietí a služieb všeobecne pre verejnosť.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby mohli všetci poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany používať verejné telekomunikačné siete a služby na prenos informácií na jej území alebo cez jej hranice vrátane vnútropodnikovej komunikácie takýchto poskytovateľov služieb a na prístup k informáciám uloženým v databázach alebo inak uchovávaných v strojovo čitateľnej forme na území jednej zo zmluvných strán. Akékoľvek nové alebo zmenené opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú výrazný vplyv na takéto používanie, sa oznámia druhej zmluvnej strane a budú predmetom konzultácií.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia, ktorí v rámci rokovaní o prístupe získajú informácie od iného poskytovateľa, mohli tieto informácie využiť výlučne len na účely, na ktoré boli poskytnuté, a aby mali po celý čas povinnosť rešpektovať dôverný charakter poskytnutých alebo uchovávaných informácií.

ČLÁNOK 8.32

Prepojenie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý poskytovateľ verejných telekomunikačných služieb mal právo, a ak ho o to požiada iný poskytovateľ, aj povinnosť dohodnúť vzájomné prepojenie na účely poskytovania verejných telekomunikačných sietí a služieb.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia, ktorí v rámci rokovaní o dohodách o prepojení získajú informácie od iného poskytovateľa, mohli tieto informácie využiť výlučne len na účely, na ktoré boli poskytnuté, a aby mali po celý čas povinnosť rešpektovať dôverný charakter poskytnutých alebo uchovávaných informácií.
3. Každá zmluvná strana v prípade verejných telekomunikačných služieb zabezpečí prepojenie s hlavným¹ poskytovateľom na ktoromkoľvek technicky realizovateľnom mieste v sieti. Takéto prepojenie sa poskytne:
 - a) za nediskriminačných podmienok (a to aj v súvislosti s technickými normami a špecifikáciami) a sadzieb a v kvalite, ktorá nie je nižšia, než je kvalita poskytovaná vlastným obdobným službám takéhoto hlavného poskytovateľa alebo obdobným službám neprepojených poskytovateľov alebo jeho dcérskym spoločnostiam a iným prepojeným subjektom;

¹ Na účely tohto článku sa určenie niektorého poskytovateľa verejných telekomunikačných sietí a služieb za hlavného poskytovateľa uskutoční v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, právnymi predpismi a postupmi každej zmluvnej strany.

- b) včas, za podmienok (a to aj v súvislosti s technickými normami a špecifikáciami) a nákladovo orientovaných sadzieb, ktoré sú transparentné, primerané, zohľadňujúce hospodársku uskutočniteľnosť a dostatočne neviazané tak, aby poskytovateľ nemusel platiť za sieťové komponenty alebo zariadenia, ktoré na poskytovanie služby nepotrebuje; a
 - c) na požiadanie aj na iných miestach, ako sú miesta ukončenia siete ponúkané väčšine používateľov, čo však bude podliehať poplatkom, ktoré budú odrážať náklady na výstavbu nevyhnutných dodatočných zariadení.
4. Postupy uplatniteľné v súvislosti s prepojením s hlavným poskytovateľom sa zverejnia.
5. Hlavní poskytovatelia zverejnia buď svoje dohody o prepojení, alebo prípadne svoje referenčné ponuky prepojenia.

ČLÁNOK 8.33

Opatrenia na ochranu hospodárskej súťaže týkajúce sa hlavných poskytovateľov

Zmluvné strany zavedú alebo zachovajú primerané opatrenia s cieľom zabrániť poskytovateľom, ktorí sú jednotlivito alebo spoločne hlavnými poskytovateľmi, aby uplatňovali protisúťažné postupy alebo aby v nich pokračovali. Tieto protisúťažné postupy na ich území zahŕňajú najmä:

- a) používanie protisúťažných krížových subvencií;

- b) využívanie informácií získaných od konkurencie spôsobom, ktorý vedie k protisúťažným výsledkom, a
- c) nesprístupnenie technických informácií o unikátnych zariadeniach a informácií relevantných z obchodného hľadiska, ktoré sú nevyhnutné na poskytovanie služieb, ostatným poskytovateľom služieb v primeranom čase.

ČLÁNOK 8.34

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinnosti univerzálnej služby, ktorý chce zachovať. Každá zmluvná strana bude vykonávať akúkoľvek povinnosť univerzálnej služby, ktorú zachováva, transparentným, nediskriminačným a z hľadiska hospodárskej súťaže neutrálnym spôsobom a zabezpečí, aby každá jej povinnosť univerzálnej služby nepredstavovala väčšiu záťaž, ako je potrebné pre taký druh univerzálnej služby, ktorý zmluvná strana vymedzila.
2. Poskytovatelia univerzálnych služieb sa určia na základe efektívneho, transparentného a nediskriminačného mechanizmu.

ČLÁNOK 8.35

Prenosnosť čísla

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia verejných telekomunikačných sietí alebo služieb na jej území umožnili prenosnosť čísla pre mobilné služby a akékoľvek iné služby určené touto zmluvnou stranou, pokiaľ je to technicky a ekonomicky uskutočniteľné, a to včas a za primeraných podmienok.

ČLÁNOK 8.36

Dôvernoscť informácií

Každá zmluvná strana zabezpečí dôvernoscť telekomunikácií a súvisiacich prevádzkových údajov prenášaných prostredníctvom verejnej telekomunikačnej siete a verejne dostupných telekomunikačných služieb bez toho, aby obmedzila obchod so službami.

ČLÁNOK 8.37

Riešenie sporov v oblasti telekomunikácií

1. V prípade vzniku sporu medzi poskytovateľmi telekomunikačných sietí alebo služieb v súvislosti s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z tohto pododdielu príslušný regulačný orgán na žiadosť ktorejkoľvek strany sporu vydá záväzné rozhodnutie so zámerom vyriešiť spor čo najskôr a v každom prípade v primeranej lehote, s výnimkou výnimočných okolností.
2. Ak sa spor uvedený v odseku 1 týka cezhraničného poskytovania služieb, príslušné regulačné orgány budú koordinovať svoje úsilie s cieľom dosiahnuť vyriešenie sporu.
3. Rozhodnutie regulačného orgánu sa sprístupní verejnosti, a to pri zohľadnení požiadaviek ochrany obchodného tajomstva. Dotknutým stranám sa v plnom rozsahu poskytnú dôvody, na ktorých sa predmetné rozhodnutie zakladá, pričom v súlade s odsekom 5 majú právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie.
4. Postup uvedený v odsekoch 1, 2 a 3 nebráni žiadnej dotknutej strane podať návrh na začatie konania pred súdnymi orgánmi.

5. Akýkoľvek používateľ alebo poskytovateľ, na ktorého má rozhodnutie regulačného orgánu vplyv, má právo odvolať sa proti tomuto rozhodnutiu na odvolacom orgáne, ktorý je nezávislý od zúčastnenej strany. Orgán, ktorým môže byť súd, musí mať zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií. Skutková podstata veci sa musí náležite zohľadniť a odvolací mechanizmus musí byť účinný. Ak odvolací orgán nemá charakter súdneho orgánu, dôvody jeho rozhodnutia sa uvedú vždy písomne a jeho rozhodnutia takisto podliehajú preskúmaniu zo strany nestranného a nezávislého súdneho orgánu. Rozhodnutia prijaté odvolacími orgánmi sa musia účinne presadzovať. Do rozhodnutia o odvolaní zostáva v platnosti rozhodnutie regulačného orgánu, pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi nenariaadia predbežné opatrenia.

ČLÁNOK 8.38

Spoločné umiestnenie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavný poskytovateľ na jej území:
 - a) poskytol poskytovateľom verejných telekomunikačných sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany, ktorí sú poskytovateľmi s vlastným zariadením na území danej zmluvnej strany, spoločné fyzické umiestnenie technických zariadení potrebných na prepojenie; a

- b) v situáciách, keď fyzické spoločné umiestnenie uvedené v písmene a) nie je z technických dôvodov alebo z dôvodu priestorových obmedzení praktické, spolupracoval s poskytovateľmi verejných telekomunikačných sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany, ktorí sú poskytovateľmi s vlastným zariadením na území danej zmluvnej strany, s cieľom nájsť a uplatniť praktické a komerčne životaschopné alternatívne riešenie.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území umožnili poskytovateľom verejných telekomunikačných sietí alebo služieb fyzické spoločné umiestnenie a praktické a komerčne životaschopné alternatívne riešenie uvedené v odseku 1, a to včas a za podmienok vrátane technických noriem a špecifikácií a so sadzbami, ktoré sú primerané vzhľadom na hospodársku uskutočniteľnosť, nediskriminačné a transparentné.

3. Každá zmluvná strana môže v súlade so svojimi vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi určiť miesta, na ktorých majú hlavní poskytovatelia na jej území povinnosť umožniť fyzické spoločné umiestnenie alebo praktické a komerčne životaschopné alternatívne riešenie podľa odseku 1.

ČLÁNOK 8.39

Služby v oblasti prenájatých okruhov

Každá zmluvná strana, pokiaľ to nie je technicky nerealizovateľné, zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území poskytovateľom verejných telekomunikačných sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany sprístupnili služby v oblasti prenájatých okruhov, ktoré sú verejné telekomunikačné služby, a to včas a za podmienok, vrátane technických noriem a špecifikácií a so sadzbami, ktoré sú primerané vzhľadom na hospodársku uskutočniteľnosť, nediskriminačné a transparentné.

ČLÁNOK 8.40

Uvoľnené sieťové prvky

Každá zmluvná strana zabezpečí pre svoj telekomunikačný regulačný orgán právomoc ukladať hlavným poskytovateľom povinnosť vyhovieť primeraným žiadostiam poskytovateľov verejných telekomunikačných sietí alebo služieb o prístup k špecifickým prvkom siete na voľnom základe, ako aj žiadostiam o ich používanie, a to včas a za podmienok, ktoré sú primerané, transparentné a nediskriminačné. Každá zmluvná strana určí tieto špecifické prvky siete na svojom území, o prístup ku ktorým sa žiada, v súlade s jej vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi.

PODODDIEL 6

FINANČNÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 8.41

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. V tomto pododdieli sa stanovujú zásady regulačného rámca pre všetky finančné služby liberalizované podľa oddielu B (Liberalizácia investícií), oddielu C (Cezhraničné poskytovanie služieb) a oddielu D (Dočasná prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely).
2. Na účely tohto pododdielu:
 - a) „finančné služby“ sú akékoľvek služby finančnej povahy ponúkané poskytovateľom finančných služieb zmluvnej strany; medzi finančné služby patria tieto činnosti:
 - i) poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením:
 - A) priame poistenie (vrátane spolupoistenia):
 - (1) životné poistenie; a
 - (2) neživotné poistenie;

- B) zaistenie a retrocesia;
 - C) sprostredkovanie poistenia, napríklad maklérsstvo a sprostredkovateľské služby; a
 - D) pomocné služby súvisiace s poistením, napríklad poradenské služby, poistno-matematické služby, posúdenie rizika a služby spojené s likvidáciou poistných nárokov;
- ii) bankové služby a iné finančné služby (okrem poistenia):
- A) prijímanie vkladov a iných splatných finančných prostriedkov od verejnosti;
 - B) pôžičky všetkých typov vrátane spotrebiteľského úveru, hypotekárneho úveru, faktoringu a financovania obchodných transakcií;
 - C) finančný lízing;
 - D) všetky služby týkajúce sa platieb a peňažných prevodov vrátane debetných a kreditných kariet, cestovných šekov a bankových zmeniek;
 - E) záruky a záväzky;

- F) obchodovanie na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, mimoburzovom trhu, alebo iným spôsobom, a to s:
- (1) nástrojmi peňažného trhu (vrátane šekov, zmeniek, depozitných certifikátov);
 - (2) devízami;
 - (3) derivátovými produktmi vrátane, okrem iného, futures a opcí;
 - (4) nástrojmi výmenného kurzu a úrokovej miery vrátane produktov, ako sú swapy, dohody o forwardovej úrokovej miere;
 - (5) prevoditeľnými cennými papiermi; a
 - (6) ostatnými prevoditeľnými nástrojmi a finančnými aktívami vrátane tehál z drahých kovov;
- G) účasti na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a umiestňovania v úlohe prostredníka (či už verejne alebo súkromne) a poskytovania služieb súvisiacich s takýmito emisiami;
- H) peňažné maklérsstvo;

- I) správa aktív, ako je správa hotovosti alebo portfólia, všetky formy správy kolektívneho investovania, správa dôchodkových fondov, správcovské, depozitné a zverenecké služby;
 - J) služby vyrovnaní a zúčtovania v súvislosti s finančnými aktívami vrátane cenných papierov, derivátových produktov a ostatných prevoditeľných nástrojov;
 - K) poskytovanie a prenos finančných informácií a spracovanie finančných údajov a poskytovanie súvisiaceho softvéru zo strany poskytovateľov iných finančných služieb; a
 - L) poradenské, sprostredkovateľské a iné pomocné finančné služby ku všetkým činnostiam uvedeným v bodoch A) až K) vrátane úverových referencií a analýz, investičného a portfóliového prieskumu a poradenstva, poradenstva pri akvizíciách a v otázkach reštrukturalizácie a stratégie podnikov;
- b) „poskytovateľ finančných služieb“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá sa uchádza o poskytovanie finančných služieb alebo ich poskytuje, nevzťahuje sa však na verejnoprávny subjekt;
- c) „nová finančná služba“ je služba finančnej povahy vrátane služieb súvisiacich s existujúcimi a novými produktmi alebo so spôsobom dodávky produktu, ktorú neposkytuje žiaden poskytovateľ finančných služieb na území zmluvnej strany, ktorá sa však poskytuje na území druhej zmluvnej strany;

d) „verejnoprávny subjekt“ je:

- i) vláda, centrálna banka alebo menový orgán zmluvnej strany alebo akýkoľvek subjekt vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany, ktorý v zásade vykonáva vládne funkcie alebo činnosti na vládne účely, nie však subjekt zaoberajúci sa hlavne poskytovaním finančných služieb za komerčných podmienok; alebo
- ii) súkromný subjekt, ktorý vykonáva funkcie zvyčajne vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom, pri vykonávaní týchto funkcií;

a

- e) „samoregulačná organizácia“ je akýkoľvek mimovládny subjekt vrátane burzy alebo trhu cenných papierov či futures, zúčtovacej agentúry, akejkoľvek inej organizácie alebo združenia, ktoré vykonávajú regulačnú právomoc alebo právomoc dohľadu nad poskytovateľmi finančných služieb, a to zo zákona alebo na základe delegovania od ústredných, regionálnych alebo miestnych vlád alebo orgánov, podľa potreby.

ČLÁNOK 8.42

Výnimka z dôvodov obozretnosti

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním bráni zmluvnej strane prijímať alebo zachovávať z dôvodov obozretnosti opatrenia, ako sú:
 - a) ochrana investorov, vkladateľov, poistencov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb fiduciárnu povinnosť; alebo
 - b) zabezpečenie integrity a stability finančného systému zmluvnej strany.
2. Opatrenia uvedené v odseku 1 nesmú zaťažovať viac, než je potrebné na dosiahnutie ich cieľa.
3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať ako ustanovenie, ktoré ukladá zmluvným stranám povinnosť zverejniť informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých spotrebiteľov alebo akékoľvek dôverné informácie alebo informácie o majetku, s ktorými disponujú verejnoprávne subjekty.

4. Každá zmluvná strana vyvinie úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa na jej území zaviedli a uplatňovali medzinárodne dohodnuté normy v oblasti regulácie finančných služieb a dohľadu nad nimi a v oblasti boja proti daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Medzi takéto medzinárodne dohodnuté normy patria okrem iného *Základné zásady pre efektívny bankový dohľad* Bazilejského výboru pre bankový dohľad, *Základné zásady poisťovníctva* Medzinárodnej asociácie orgánov dohľadu nad poisťovníctvom, *Ciele a zásady regulácie cenných papierov* Medzinárodnej organizácie komisií pre cenné papiere, *Dohoda o výmene informácií o daňových záležitostiach* Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, *Vyhlásenie o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely* skupiny G20 a *Štyridsať odporúčaní o praní špinavých peňazí a Deväť osobitných odporúčaní o financovaní terorizmu* Finančnej akčnej skupiny.
5. Zmluvné strany berú na vedomie *desať hlavných zásad pre výmenu informácií*, ktoré boli schválené na stretnutí ministrov financií členských štátov skupiny G7.
6. Bez toho, aby boli dotknuté iné spôsoby prudenciálnej regulácie cezhraničného obchodu s finančnými službami, zmluvná strana môže požadovať registráciu alebo povolenie pre poskytovateľov cezhraničných finančných služieb druhej zmluvnej strany, ako aj pre finančné nástroje.

ČLÁNOK 8.43

Transparentná regulácia

Každá zmluvná strana sprístupní zainteresovaným osobám svoje požiadavky na vyplnenie žiadostí týkajúcich sa poskytovania finančných služieb.

Na požiadanie žiadateľa mu príslušná zmluvná strana poskytne informácie o stave jeho žiadosti. Ak príslušná zmluvná strana bude od žiadateľa požadovať doplňujúce informácie, oznámi mu to bez zbytočného odkladu.

ČLÁNOK 8.44

Nová finančná služba

Každá zmluvná strana povolí poskytovateľovi finančných služieb druhej zmluvnej strany poskytovanie akýchkoľvek nových finančných služieb, ktorých poskytovanie by táto zmluvná strana za podobných okolností podľa svojich vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov povolila svojim vlastným poskytovateľom finančných služieb, za predpokladu, že zavedenie novej finančnej služby si nevyžaduje nový právny predpis alebo úpravu existujúceho právneho predpisu. Zmluvná strana môže určiť inštitucionálnu a právnu formu, prostredníctvom ktorej sa môže služba poskytovať, a môže poskytovanie tejto finančnej služby podmieniť požiadavkou na získanie povolenia. Ak sa takéto povolenie požaduje, rozhodnutie sa prijme v primeranej lehote, a toto povolenie sa môže zamietnuť len z prundenciálnych dôvodov.

ČLÁNOK 8.45

Spracúvanie údajov

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová náležité záruky na ochranu osobných údajov a súkromia vrátane individuálnych záznamov a účtov.
2. Najneskôr do dvoch rokov po nadobudnutí platnosti tejto dohody každá zmluvná strana povolí poskytovateľom finančných služieb¹ druhej zmluvnej strany prenos informácií v elektronickej alebo inej podobe na svoje územie alebo mimo neho, pokiaľ ide o spracúvanie údajov, v prípade, že sa takéto spracúvanie vyžaduje v bežnej podnikateľskej činnosti poskytovateľov finančných služieb.
3. Žiadnym z ustanovení v tomto článku sa neobmedzuje právo zmluvnej strany na ochranu osobných údajov a súkromia, pokiaľ sa takéto právo nepoužíva na obchádzanie ustanovení tejto dohody.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že podľa vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov Vietnamu platných ku dňu podpisu tejto dohody nesmie údaje prenášať žiadna fyzická osoba.

ČLÁNOK 8.46

Osobitné výnimky

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane vrátane jej verejnoprávnym subjektom v tom, aby na svojom území výlučne vykonávala činnosti alebo poskytovala služby tvoriace súčasť plánu verejného dôchodkového zabezpečenia alebo zákonného systému sociálneho zabezpečenia s výnimkou prípadov, keď tieto činnosti môžu v zmysle vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov tejto zmluvnej strany vykonávať poskytovatelia finančných služieb v rámci hospodárskej súťaže s verejnoprávnymi subjektmi alebo so súkromnými inštitúciami.
2. Žiadne z ustanovení tejto dohody okrem oddielu B (Liberalizácia investícií), na ktorý sa vzťahuje odsek 3, sa nevzťahuje na činnosti vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom, alebo akýmkoľvek iným verejnoprávnym subjektom pri uskutočňovaní menovej alebo devízovej politiky.
3. Žiadne z ustanovení oddielu B (Liberalizácia investícií) sa nevzťahuje na nediskriminačné, všeobecne záväzné opatrenia prijaté verejnoprávnym subjektom pri vykonávaní menovej alebo devízovej politiky.
4. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane vrátane jej verejnoprávnym subjektom v tom, aby na svojom území výlučne vykonávala činnosti alebo poskytovala služby na účet, so zárukou alebo s použitím finančných zdrojov tejto zmluvnej strany alebo jej verejnoprávnym subjektom s výnimkou prípadov, keď tieto činnosti môžu v zmysle vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov tejto zmluvnej strany vykonávať poskytovatelia finančných služieb v rámci hospodárskej súťaže s verejnoprávnymi subjektmi alebo so súkromnými inštitúciami.

5. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že zmluvné strany sú si vedomé, že odseky 1 a 4 nemožno vykladať tak, že sa v nich zmluvným stranám povoľuje uplatňovať, a to bez toho, aby chránila práva dotknutých investorov alebo investícií, opatrenia uvedené v týchto odsekoch, keď boli spomínané činnosti alebo služby liberalizované alebo keď ich môžu v zmysle vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany vykonávať poskytovatelia finančných služieb v rámci hospodárskej súťaže s verejnoprávnymi subjektmi alebo so súkromnými inštitúciami.

ČLÁNOK 8.47

Samoregulačné organizácie

Ak zmluvná strana vyžaduje členstvo alebo účasť v akejkoľvek samoregulačnej organizácii alebo prístup k nej na to, aby poskytovatelia finančných služieb druhej zmluvnej strany mohli poskytovať finančné služby na území alebo na územie prvej zmluvnej strany, táto zmluvná strana zabezpečí, aby boli dodržiavané povinnosti vyplývajúce z článkov 8.5 (Národné zaobchádzanie), 8.6 (Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod) a 8.11 (Národné zaobchádzanie).

ČLÁNOK 8.48

Zúčtovacie a platobné systémy

Podľa podmienok, na základe ktorých sa poskytuje národné zaobchádzanie, ako sa stanovuje v článkoch 8.5 (Národné zaobchádzanie) a 8.11 (Národné zaobchádzanie), poskytne každá zmluvná strana poskytovateľom finančných služieb druhej zmluvnej strany usadeným na jej území prístup k platobným a zúčtovacím systémom prevádzkovaným verejnoprávnymi subjektmi a k oficiálnym finančným nástrojom a nástrojom refinancovania, ktoré sú dostupné pri bežnej podnikateľskej činnosti. Týmto článkom sa neudeľuje prístup k nástrojom zmluvnej strany súvisiacim s úlohou veriteľa poslednej inštancie.

PODODDIEL 7

SLUŽBY MEDZINÁRODNEJ NÁMORNEJ DOPRAVY

ČLÁNOK 8.49

Rozsah pôsobnosti, vymedzenie pojmov a zásady

1. V tomto pododdieli sa stanovujú zásady týkajúce sa liberalizácie služieb medzinárodnej námornej dopravy podľa oddielu B (Liberalizácia investícií), oddielu C (Cezhraničné poskytovanie služieb) a oddielu D (Dočasná prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely).

2. Na účely tohto pododdielu:

- a) „služby kontajnerových staníc a dep“ sú činnosti spočívajúce v skladovaní kontajnerov v prístavoch alebo vo vnútrozemí s cieľom ich plnenia alebo vyprázdňovania, opravy alebo ich prípravy na nakládku;
- b) „služby colného konania“, prípadne „služby colných deklarantov“, sú činnosti spočívajúce vo vykonaní, v mene inej strany, colných formalít týkajúcich sa dovozu, vývozu alebo priamej dopravy nákladu, či už je táto služba hlavnou činnosťou poskytovateľa služieb alebo obvyklým doplnkom jeho hlavnej činnosti;
- c) „prípojné služby“ sú prechádzajúca alebo nadväzná preprava medzinárodného nákladu po mori medzi prístavmi na území zmluvnej strany, najmä nákladu uloženého v kontajneroch a v tranzite na miesto určenia mimo územia tejto zmluvnej strany;
- d) „špeditárske služby“ sú činnosti spočívajúce v organizácii a monitorovaní nakládky v mene odosielateľov prostredníctvom obstarania dopravných a s dopravou spojených služieb, prípravy dokumentácie a poskytovania obchodných informácií;
- e) „medzinárodný náklad“ je náklad prepravovaný medzi prístavom jednej zmluvnej strany a prístavom druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny alebo medzi prístavom jedného členského štátu Únie a prístavom iného členského štátu Únie;

- f) „služby medzinárodnej námornej dopravy“ sú preprava cestujúcich alebo preprava nákladu námornými plavidlami medzi prístavom jednej zmluvnej strany a prístavom druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny vrátane priameho uzatvárania zmlúv s poskytovateľmi iných dopravných služieb na účely zabezpečenia multimodálnych dopravných operácií s jednotným prepravným dokladom, no nezahŕňa právo na poskytovanie týchto iných dopravných služieb;
- g) „pomocné námorné služby“ sú služby manipulácie s nákladom v námornej doprave, služby colného konania, služby kontajnerových staníc a dep, služby námorných agentúr a námorné špeditérské služby;
- h) „služby manipulácie s nákladom v námornej doprave“ sú činnosti vykonávané dokárskymi spoločnosťami vrátane prevádzkovateľov terminálu, čo však nezahŕňa priame činnosti dokárov, ak sú tieto pracovné sily organizované nezávisle od dokárskych spoločností alebo prevádzkovateľov terminálu; medzi tieto činnosti patrí organizácia a dohľad, pokiaľ ide o:
- i) nakladanie alebo vykladanie nákladu na loď a z lode;
 - ii) zväzovanie alebo rozväzovanie nákladu; a
 - iii) prijatie alebo dodávku a úschovu nákladu pred nakládkou alebo po vykládke;
- a
- i) „multimodálne dopravné operácie“ sú preprava tovaru s jednotným prepravným dokladom, pri ktorej sa využíva viac než jeden druh dopravy a ktorej časť prebieha po medzinárodných morských vodách.

3. Vzhľadom na existujúce úrovne liberalizácie medzi zmluvnými stranami v oblasti medzinárodnej námornej dopravy platia tieto zásady:

- a) zmluvné strany budú účinne uplatňovať zásadu neobmedzeného prístupu na medzinárodné námorné trhy a medzinárodné obchodné trasy na komerčnom a nediskriminačnom základe;
- b) každá zmluvná strana poskytne lodiam, ktoré sa plavia pod vlajkou druhej zmluvnej strany alebo sú prevádzkované poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany, zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké poskytuje svojim vlastným lodiam, pokiaľ ide okrem iného o vstup do prístavov, používanie infraštruktúry a pomocných námorných služieb, ako aj o súvisiace poplatky a platby, colné zariadenia a prístup k prístaviskám a infraštruktúre na nakládku a vykládku;
- c) každá zmluvná strana povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany zriadiť podnik svojom území, a to za podmienok usadenia sa a vyvíjania činností v súlade s podmienkami stanovenými v jej príslušnej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu);
- d) zmluvné strany sprístupnia poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok tieto služby v prístave: pilotáž, pomoc s remorkérmi a vlečnými loďami, predzásobovanie, tankovanie a zásobenie vodou, odstránenie odpadu a zaťažujúceho odpadu, služby kapitána prístavu, navigačnej pomoci, zariadení na núdzové opravy, kotviska, prístaviska a súvisiace služby, ako aj prevádzkové služby na pobreží, ktoré sú z hľadiska fungovania lode nevyhnutné, vrátane komunikácie, dodávok vody a elektrickej energie;

- e) Únia na základe povolenia jej príslušných orgánov umožní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy Vietnamu premiestniť vlastné alebo prenajaté prázdne kontajnery, ktoré sa neprevážajú ako spoplatnený náklad a ktoré sa prepravujú na účely použitia pri manipulácii s nákladom v rámci zahraničného obchodu, medzi prístavmi tejto členskej štátu Únie;
- f) Vietnam na základe povolenia svojich príslušných orgánov¹ umožní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy Únie alebo jej členských štátov premiestniť vlastné alebo prenajaté prázdne kontajnery, ktoré sa neprevážajú ako spoplatnený náklad a ktoré sa prepravujú na účely použitia pri manipulácii s nákladom v rámci zahraničného obchodu, medzi prístavom Quy Nhon a prístavom Cai Mep-Thi Vai. Po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tejto dohody Vietnam umožní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy Únie alebo jej členských štátov premiestniť vlastné alebo prenajaté prázdne kontajnery, ktoré sa neprevážajú ako spoplatnený náklad a ktoré sa prepravujú na účely použitia pri manipulácii s nákladom v rámci zahraničného obchodu, medzi svojimi vnútroštátnymi prístavmi pod podmienkou, že zberné plavidlá (najmä materské plavidlá) by mali zastavovať vo vietnamských prístavoch.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že povolenie je administratívny postup, ktorý bol ustanovený, aby sa zabezpečilo splnenie všetkých príslušných požiadaviek. Povolenie sa udelí, hneď ako sa v rámci riadneho preskúmania zistí, že podmienky pre udelenie povolenia boli splnené. Povolenie nesmie slúžiť ako skryté obmedzenie poskytovania služieb.

- g) Únia na základe povolenia udeleného jej príslušnými orgánmi povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy Vietnamu poskytovať prípojné služby medzi svojimi vnútroštátnymi prístavmi;
 - h) Vietnam na základe povolenia udeleného jeho príslušnými orgánmi¹ povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy Únie alebo jej členských štátov poskytovať prípojné služby medzi vnútroštátnym prístavom Quy Nhon a prístavom Cai Mep-Thi Vai pre ich vlastné plavidlá pod podmienkou, že zberné plavidlá (najmä materské plavidlá) by mali zastavovať v prístave Cai Mep-Thi Vai.
4. Pri uplatňovaní zásad uvedených v odseku 3 písm. a) a b) zmluvné strany:
- a) nezačlenia do budúcich dohôd s tretími krajinami týkajúcich sa služieb námornej dopravy vrátane voľne uloženého suchého a kvapalného nákladu a pravidelnej námornej dopravy ustanovenia o delení nákladu a v prípade, že takéto ustanovenia o delení nákladu existujú v predchádzajúci dohodách, ich v primeranom čase zrušia; a
 - b) po nadobudnutí platnosti tejto dohody nezavedú nijaké jednostranné opatrenia alebo administratívne, technické a iné prekážky, ktoré by mohli predstavovať skryté obmedzenie alebo ktoré by mohli mať diskriminačné účinky na slobodné poskytovanie služieb v medzinárodnej námornej doprave, a ani takéto opatrenia či prekážky nebudú uplatňovať.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že povolenie je administratívny postup, ktorý bol ustanovený, aby sa zabezpečilo splnenie všetkých príslušných požiadaviek. Povolenie sa udelí, hneď ako sa v rámci riadneho preskúmania zistí, že podmienky pre udelenie povolenia boli splnené. Povolenie nesmie slúžiť ako skryté obmedzenie poskytovania služieb.

ODDIEL F

ELEKTRONICKÝ OBCHOD

ČLÁNOK 8.50

Cieľ a zásady

Zmluvné strany uznávajú, že elektronický obchod zvyšuje obchodné príležitosti v mnohých odvetviach, a podporia rozvoj elektronického obchodu medzi sebou, a to najmä prostredníctvom spolupráce v záležitostiach súvisiacich s uplatňovaním ustanovení tejto kapitoly na elektronický obchod.

ČLÁNOK 8.51

Clo

Zmluvné strany neuložia clo na elektronické prenosy.

ČLÁNOK 8.52

Regulačná spolupráca v oblasti elektronického obchodu

1. Zmluvné strany vedú dialóg o regulačných otázkach vznikajúcich v súvislosti s elektronickým obchodom, v rámci ktorého sa budú okrem iného riešiť tieto záležitosti:

- a) uznávanie certifikátov elektronických podpisov vydávaných verejnosti a uľahčenie cezhraničných certifikačných služieb;
- b) zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, pokiaľ ide o prenos alebo uchovávanie informácií;
- c) zaobchádzanie s nevyžiadanou elektronickou komerčnou komunikáciou;
- d) ochrana spotrebiteľov v oblasti elektronického obchodu; a
- e) akákoľvek iná záležitosť relevantná z hľadiska rozvoja elektronického obchodu.

2. Tento dialóg môže mať formu výmeny informácií o príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvných strán týkajúcich sa záležitostí uvedených v odseku 1, ako aj o vykonávaní týchto zákonov a iných právnych predpisov.

ODDIEL G

VÝNIMKY

ČLÁNOK 8.53

Všeobecné výnimky

S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním usadenia sa alebo pôsobenia podniku alebo cezhraničného poskytovania služieb, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že bráni niektorej zo zmluvných strán prijať alebo presadzovať opatrenia, ktoré:

- a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky alebo na udržiavanie verejného poriadku;
- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) súvisia s ochranou vyčerpatelných prírodných zdrojov, ak sa takéto opatrenia uplatňujú spoločne s obmedzeniami uloženými vnútroštátnym investorom alebo na vnútroštátne poskytovanie či spotrebu služieb;
- d) sú nevyhnutné na ochranu národných pamiatok s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou;

e) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo s inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly vrátane ustanovení týkajúcich sa:

- i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám alebo riešenia dôsledkov neplnenia zmluvných záväzkov;
- ii) ochrany súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracúvanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov; alebo
- iii) bezpečnosti;

alebo

- f) sú v rozpore s článkom 8.5 (Národné zaobchádzanie) ods. 1 alebo 2 alebo s článkom 8.11 (Národné zaobchádzanie) ods. 1 za predpokladu, že rozdielnym zaobchádzaním sa má zabezpečiť účinné alebo spravodlivé uloženie alebo výber priamych daní v súvislosti s hospodárskou činnosťou, investormi alebo poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany¹.

¹ K opatreniam zameraným na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného uloženia alebo výberu priamych daní patria opatrenia prijaté zmluvnou stranou v rámci jej daňového systému, ktoré:

- i) sa vzťahujú na investorov a poskytovateľov služieb, ktorí nie sú rezidentmi, na základe skutočnosti, že daňová povinnosť nerezidentov je určená vzhľadom na zdaniteľné položky, ktoré majú zdroj alebo sú umiestnené na území zmluvnej strany;
- ii) sa vzťahujú na nerezidentov na účely zabezpečenia uloženia alebo výberu daní na území zmluvnej strany;
- iii) sa vzťahujú na nerezidentov alebo rezidentov na účely zabránenia vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo daňovým únikom vrátane opatrení na zabezpečenie súladu;
- iv) sa vzťahujú na spotrebiteľov služieb poskytovaných na území alebo z územia druhej zmluvnej strany na účely zabezpečenia uloženia daní odvodených zo zdrojov na území zmluvnej strany takýmto spotrebiteľom alebo ich výberu od takýchto spotrebiteľov;
- v) rozlišujú medzi investormi a poskytovateľmi služieb podliehajúcich dani z položiek zdaniteľných v celosvetovom meradle a inými investormi a poskytovateľmi služieb vzhľadom na rozdielny charakter ich daňového základu; alebo
- vi) určujú, pridelujú alebo rozdeľujú príjem, zisk, výnos, stratu, odpočet alebo kredit osôb alebo pobočiek, ktoré sú rezidentmi, alebo medzi prepojenými osobami alebo pobočkami tej istej osoby na účely zabezpečenia daňového základu zmluvnej strany.

Daňové termíny alebo pojmy uvedené v písmene f) a v tejto poznámke pod čiarou sú stanovené podľa daňových vymedzení a pojmov alebo rovnocenných či podobných vymedzení a pojmov stanovených vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany, ktorá prijíma dané opatrenie.

ODDIEL H

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIE

ČLÁNOK 8.54

Výbor pre investície, obchod so službami,
elektronický obchod a vládne obstarávanie

1. Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory) sa skladá zo zástupcov zmluvných strán.
2. Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie je zodpovedný za vykonávanie tejto kapitoly. Na tento účel monitoruje a pravidelne preskúmava vykonávanie zmluvnými stranami a posudzuje všetky záležitosti týkajúce sa tejto kapitoly, ktoré mu postúpi zmluvná strana.
3. Zodpovednosť za vykonávanie kapitoly 9 (Vládne obstarávanie) je stanovená v článku 9.23 (Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie).

KAPITOLA 9

VLÁDNE OBSTARÁVANIE

ČLÁNOK 9.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „komerčný tovar alebo služby“ sú tovar alebo služby druhu, ktorý sa bežne predáva alebo ponúka na predaj na obchodnom trhu, a to iným kupujúcim, než sú vlády, a na iné než vládne účely, alebo ktorý takíto kupujúci zvyčajne kupujú;
- b) „stavebná služba“ je služba, ktorej cieľom je akýmikoľvek prostriedkami realizovať stavebné alebo stavebno-inžinierske práce v zmysle časti 51 Provizórnej ústrednej klasifikácie produkcie vypracovanej Organizáciou Spojených národov (OSN) („CPC“);
- c) „elektronická aukcia“ je opakujúci sa proces, pri ktorom sa využívajú elektronické prostriedky, aby dodávatelia predložili buď nové ceny, alebo nové hodnoty v prípade iných kvantifikovateľných parametrov ponúk, ako sú ceny, ktoré súvisia s kritériami hodnotenia, alebo nové ceny aj nové hodnoty, a v dôsledku ktorého je možné zostaviť poradie alebo nové poradie ponúk;

- d) „vládne obstarávanie“ je proces, prostredníctvom ktorého obstarávateľský subjekt vymedzený v písmene l) získa do svojho užívania alebo nadobudne tovar alebo služby alebo ich kombináciu na vládne účely, a nie s cieľom komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja ani na využitie pri výrobe alebo dodávke, resp. poskytovaní tovaru, resp. služieb na účely komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja;
- e) „písomne“ alebo „písomný“ je akékoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo číslíc, ktoré je možné čítať, reprodukovat' a následne oznámiť a ktoré môže zahŕňať aj informácie prenášané a uložené elektronicky;
- f) „obmedzený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt osloví dodávateľa alebo dodávateľov podľa svojho výberu;
- g) „opatrenie“ je akýkoľvek zákon, predpis, administratívne usmernenie alebo prax, alebo akýkoľvek úkon obstarávateľského subjektu súvisiaci s obstarávaním upraveným touto dohodou;
- h) „zoznam na viacero použití“ je zoznam dodávateľov, o ktorých obstarávateľský subjekt usúdi, že spĺňajú podmienky zaradenia do takéhoto zoznamu, a ktorých chce obstarávateľský subjekt využiť viac než raz;
- i) „oznámenie o plánovanom obstarávaní“ je oznámenie uverejnené obstarávateľským subjektom, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem, vyzývajú na predloženie žiadosti o účasť, predloženie ponuky alebo na oboje;

- j) „kompenzácie“ sú akékoľvek podmienky alebo záväzky na podporu miestneho rozvoja alebo na zlepšenie platobnej bilancie zmluvnej strany, napríklad použitie domáceho obsahu, domácich dodávateľov, poskytnutie licencií na technológie a transfer technológií, investície, kompenzačné obchody a podobné postupy alebo požiadavky;
- k) „otvorený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého môže predložiť ponuku každý dodávateľ, ktorý má záujem;
- l) „obstarávateľský subjekt“ je subjekt uvedený v prílohách 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname);
- m) „uverejniť“ je šíriť informácie v papierovej podobe alebo elektronicke, ktoré sa distribuujú v širokom okruhu a ktoré sú rýchlo dostupné verejnosti;
- n) „kvalifikovaný dodávateľ“ je dodávateľ, o ktorom obstarávateľský subjekt usúdi, že spĺňa podmienky účasti;
- o) „výberový postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt vyzve na predloženie ponúk len kvalifikovaných dodávateľov;
- p) „služby“ zahŕňajú stavebné služby, ak nie je uvedené inak;
- q) „dodávateľ“ je osoba alebo skupina osôb, ktorá poskytuje alebo by mohla poskytovať tovar alebo služby obstarávateľskému subjektu; a

r) „technická špecifikácia“ je požiadavka, ktorou sa v rámci obstarávania:

a) stanovujú vlastnosti:

i) tovaru, ktorý sa má obstarat', napríklad kvalita, výkon, bezpečnosť a rozmery alebo postupy a metódy ich výroby; alebo

ii) služieb, ktoré sa majú obstarat', napríklad kvalita, výkon a bezpečnosť alebo postupy alebo metódy ich poskytovania;

alebo

b) stanovuje terminológia, symboly, balenie, značenie alebo označovanie vzťahujúce sa na určitý tovar alebo službu.

ČLÁNOK 9.2

Rozsah pôsobnosti a predmet úpravy

1. Táto kapitola sa vzťahuje na akékoľvek opatrenie týkajúce sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, bez ohľadu na to, či sa vykonáva výlučne alebo čiastočne elektronickými prostriedkami.

2. Na účely tejto kapitoly je „obstarávanie upravené touto dohodou“ vládne obstarávanie:
 - a) tovaru, služieb alebo ich akejkolvek kombinácie, ako sa uvádza v prílohách 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname);
 - b) uskutočňované na akomkoľvek zmluvnom základe vrátane kúpy, lízingu a prenájmu s možnosťou odkúpenia alebo bez takejto možnosti;
 - c) s hodnotou odhadnutou v súlade s odsekmi 6 a 7, ktorá sa v čase uverejnenia oznámenia v súlade s článkom 9.6 (Oznámenia) rovnala alebo bola vyššia, než sú príslušné prahové hodnoty stanovené v prílohách 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname); a
 - d) ktoré nie je inak vylúčené z úpravy podľa odseku 3 alebo príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname), alebo v dôsledku iných príslušných častí tejto dohody.
3. Pokiaľ nie je v prílohách 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) stanovené inak, táto kapitola sa nevzťahuje na:
 - a) nadobudnutie alebo prenájom pozemkov, existujúcich budov alebo iného nehnuteľného majetku, alebo práv k nim;

- b) mimozmluvné dohovory alebo akúkoľvek formu pomoci, ktorú poskytuje zmluvná strana, ako aj jej obstarávateľské subjekty, vrátane dohôd o spolupráci, grantov, subvencií, pôžičiek, kapitálových injekcií, záruk, fiškálnych stimulov a nepeňažných príspevkov;
- c) obstarávanie alebo nadobudnutie fiškálnej agentúry alebo depozitárnych služieb, likvidačných a správnych služieb pre regulované finančné inštitúcie alebo služieb týkajúcich sa predaja, splácania a distribúcie verejného dlhu vrátane úverov a štátnych dlhopisov, bankoviek a iných cenných papierov;
- d) pracovné zmluvy vo verejnom sektore; a
- e) obstarávanie uskutočňované:
 - i) na konkrétny účel poskytovania medzinárodnej pomoci vrátane rozvojovej pomoci;
 - ii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej organizácie alebo v prípade financovania z medzinárodných alebo zahraničných grantov, úverov alebo inej pomoci, ak je prijímajúca zmluvná strana, ako aj jej obstarávateľské subjekty povinná uplatňovať osobitné postupy alebo podmienky uložené medzinárodnou organizáciou alebo inými darcami na podporu ich medzinárodných alebo zahraničných grantov, úverov alebo inej pomoci; ak sa postupmi alebo podmienkami medzinárodnej organizácie alebo darcu neobmedzuje účasť dodávateľov, obstarávanie bude prebiehať podľa článku 9.4 (Všeobecné zásady) odsekov 1 a 2; alebo

- iii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej dohody týkajúcej sa umiestnenia vojsk alebo spoločného vykonávania projektu signatárskymi štátmi.

4. V prílohe 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a v prílohe 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) sa v príslušných oddieloch stanovujú pre každú zmluvnú stranu tieto informácie:

- a) v oddiele A orgány ústrednej štátnej správy, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;
- b) v oddiele B orgány na nižšej ako ústrednej úrovni, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;
- c) v oddiele C ostatné subjekty, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;
- d) v oddiele D tovar, na ktorý sa vzťahuje táto kapitola;
- e) v oddiele E služby iné ako stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;
- f) v oddiele F stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;
- g) v oddiele G akékoľvek všeobecné poznámky; a
- h) v oddiele H prostriedky uverejňovania informácií o obstarávaní.

5. Prechodné opatrenia pre Vietnam týkajúce sa uplatňovania tejto kapitoly sa stanovujú v oddiele I (Prechodné opatrenia) prílohy 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname).

6. Ak vnútroštátne právne predpisy zmluvnej strany umožňujú, aby obstarávanie upravené touto dohodou v mene obstarávateľského subjektu vykonávali iné subjekty alebo osoby, na ktorých obstarávanie dotknutého tovaru alebo služieb sa dohoda nevzťahuje, rovnako sa uplatňujú ustanovenia tejto kapitoly.

Stanovenie hodnoty

7. Obstarávateľský subjekt pri odhadovaní hodnoty obstarávania na účely stanovenia, či ide o obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy:

- a) obstarávanie nerozdelí na viacero čiastkových obstarávaní a takisto nezvolí ani nepoužije na odhad hodnoty obstarávania špeciálnu metódu oceňovania s úmyslom úplne alebo čiastočne vylúčiť predmetné obstarávanie z rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly; a
- b) zahrnie odhadovanú maximálnu celkovú hodnotu obstarávania počas celej dĺžky trvania bez ohľadu na to, či bola zákazka zadaná jednému alebo viacerým dodávateľom súčasne alebo za určité obdobie, pričom zohľadní všetky formy odmeny vrátane:
 - i) prémie, poplatkov, provízií a úrokov; a
 - ii) celkovej hodnoty akejkoľvek doložky o opcii.

8. V prípade opakovaných zmlúv, ktoré z dôvodu individuálnej požiadavky na obstarávanie spočívajú v zadaní viac než jednej zmluvy alebo v zadávaní zmluvy po častiach, základom na výpočet odhadovanej maximálnej celkovej hodnoty je:

- a) hodnota opakovaných zmlúv týkajúcich sa rovnakého typu tovaru alebo služieb zadaných v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov alebo v priebehu predchádzajúceho fiškálneho roku obstarávateľského subjektu, podľa možnosti upravená o očakávané zmeny, pokiaľ ide o množstvo a hodnotu tovaru alebo služieb obstaraných v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov; alebo
- b) odhadovaná hodnota opakovaných zmlúv týkajúcich sa rovnakého typu tovaru alebo služby, ktoré sa majú zadať počas 12 mesiacov, ktoré nasledujú po zadaní pôvodnej zmluvy, alebo počas fiškálneho roku obstarávateľského subjektu.

ČLÁNOK 9.3

Bezpečnosť a všeobecné výnimky

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v prijatí opatrení alebo nezverejnení informácií, ak to považuje za nevyhnutné pre ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov týkajúcich sa obstarávania zbraní, munície alebo vojenského materiálu alebo týkajúcich sa obstarávania, ktoré je nevyhnutné z hľadiska národnej bezpečnosti alebo na účely národnej obrany.

2. S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal skryté obmedzovanie medzinárodného obchodu, platí, že žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám bráni v uložení alebo presadzovaní opatrení, ktoré:

- a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej morálky, poriadku alebo bezpečnosti;
- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) sú nevyhnutné na ochranu práv duševného vlastníctva; alebo
- d) súvisia s tovarom alebo službami, ktoré sú poskytované osobami so zdravotným postihnutím, dobročinnými inštitúciami, neziskovými inštitúciami vykonávajúcimi dobročinnosť alebo ktoré sú výsledkom práce väzňov.

ČLÁNOK 9.4

Všeobecné zásady

Národné zaobchádzanie a nediskriminácia

1. Pri akýchkoľvek opatreniach týkajúcich sa obstarávania upraveného touto dohodou každá zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytne bezodkladne a bezpodmienečne pre tovar a služby druhej zmluvnej strany, ako aj dodávateľom druhej zmluvnej strany ponúkajúcim tovar alebo služby obidvoch zmluvných strán zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie, ktoré táto zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytuje pre domáci tovar, služby a dodávateľov.

2. V súvislosti s akýmkoľvek opatrením týkajúcim sa obstarávania upraveného touto dohodou nesmie žiadna zmluvná strana ani jej obstarávateľské subjekty:

- a) zaobchádzať so žiadnym miestnym dodávateľom menej výhodne ako s iným miestnym dodávateľom na základe určitej miery zahraničnej účasti alebo vlastníctva; alebo
- b) diskriminovať žiadneho miestne usadeného dodávateľa na základe skutočnosti, že tovar alebo služby, ktoré pri konkrétnom obstarávaní ponúka, sú tovar alebo služby druhej zmluvnej strany.

Súlad a uskutočňovanie obstarávania

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, že jej obstarávateľské subjekty budú pri uskutočňovaní obstarávania upraveného touto dohodou dodržiavať ustanovenia tejto kapitoly.

4. Obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie upravené touto dohodou transparentným a nestranným spôsobom, ktorý:

- a) je v súlade s touto kapitolou a pri ktorom sa používa jedna z týchto metód, ako je otvorený postup obstarávania, výberový postup obstarávania alebo obmedzený postup obstarávania; a
- b) zabraňuje konfliktom záujmov a zabraňuje korupčným postupom v súlade s príslušným vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi.

5. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám vrátane ich obstarávateľských subjektov bráni, aby vypracovali nové politiky, postupy alebo zmluvné nástroje v oblasti verejného obstarávania, ak nebudú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly.

Používanie elektronických prostriedkov

6. Zmluvné strany sa budú usilovať uskutočňovať obstarávanie upravené touto dohodou elektronickými prostriedkami. To zahŕňa uverejnenie informácií o obstarávaní, oznámení a súťažných podkladov, prijatia ponúk a v prípade potreby použitie elektronických aukcií.

7. Ak sa obstarávanie upravené touto dohodou uskutočňuje elektronickými prostriedkami, obstarávateľský subjekt:

- a) zabezpečí, aby sa pri obstarávaní používali všeobecne dostupné systémy informačných technológií a softvér (vrátane systémov a softvéru na autentifikáciu a šifrovanie informácií), ktoré sú interoperabilné s inými všeobecne dostupnými systémami informačných technológií a softvérom; a
- b) uplatňuje mechanizmy, ktoré zabezpečujú integritu žiadostí o účasť a integritu ponúk, registrujú čas príjmu a zabraňujú nevhodnému prístupu k týmto žiadostiam a ponukám.

Pravidlá pôvodu

8. Žiadna zmluvná strana na obstarávanie upravené touto dohodou neuplatní pri tovare alebo službách dovezených alebo poskytnutých druhou zmluvnou stranou pravidlá pôvodu, ktoré by sa líšili od pravidiel pôvodu, ktoré v rovnakom čase uplatňuje na dovoz alebo poskytovanie rovnakého tovaru alebo služieb tej istej zmluvnej strany v rámci bežného obchodovania.

Kompenzácie

9. Zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov nebude v súvislosti s obstarávaním upraveným touto dohodou a v súlade s prílohami 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) požadovať, zohľadňovať, ukladať ani si vynucovať žiadne kompenzácie.

Opatrenia, ktoré nie sú charakteristické pre obstarávanie

10. Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na:

- a) clá a platby akéhokoľvek druhu uložené na dovoz alebo v súvislosti s ním;
- b) metódu výberu takýchto ciel a platieb; a
- c) ostatné dovozné predpisy alebo formality a opatrenia ovplyvňujúce obchod so službami a odlišné od opatrení, ktorými sa riadi obstarávanie upravené touto dohodou.

ČLÁNOK 9.5

Informácie o systéme obstarávania

1. Každá zmluvná strana:

- a) bezodkladne uverejní každé všeobecne záväzné opatrenie, ako aj znenia štandardných zmluvných podmienok predpísaných zákonom alebo právnym predpisom týkajúce sa obstarávania upraveného touto dohodou, pričom na to využije oficiálne určené tlačené alebo elektronické médiá; a
- b) na požiadanie v čo najväčšej možnej miere poskytne druhej zmluvnej strane vysvetľujúce informácie.

2. Oddiel H (Uverejnenie informácií o obstarávaní) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) obsahuje zoznam tlačенých alebo elektronických médií, prostredníctvom ktorých zmluvná strana uverejňuje informácie uvedené v odseku 1 a oznámenia požadované podľa článku 9.6 (Oznámenia), článku 9.8 (Kvalifikácia dodávateľov) ods. 7 a článku 9.17 (Informácie po zadaní zákazky) ods. 3.

ČLÁNOK 9.6

Oznámenia

Oznámenie o plánovanom obstarávaní

1. S výnimkou prípadov podľa článku 9.14 (Obmedzený postup obstarávania) v prípade obstarávaní upravených touto dohodou uverejní obstarávateľský subjekt oznámenie o plánovanom obstarávaní v príslušných tlačенých alebo elektronických médiách uvedených v oddiele H (Uverejnenie informácií o obstarávaní) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname). Oznámenie uverejnené v elektronických médiách musí zostať dostupné najmenej do uplynutia obdobia v ňom uvedeného. Oznámenia:

- a) v prípade obstarávateľských subjektov, na ktoré sa vzťahuje oddiel A (Orgány ústrednej štátnej správy), budú dostupné elektronicky a bezodplatne prostredníctvom jednotného prístupového miesta stanoveného v oddiele H (Uverejnenie informácií o obstarávaní); a
- b) v prípade obstarávateľských subjektov, na ktoré sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo oddiel C (Ostatné zahrnuté subjekty), ak sú dostupné elektronicky, sa budú poskytovať aspoň prostredníctvom odkazov na jednotnú elektronickú bránu, ktorá je dostupná zadarmo.

Zmluvným stranám vrátane ich obstarávateľských subjektov, na ktoré sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo C (Ostatné zahrnuté subjekty), sa odporúča, aby svoje oznámenia uverejnili elektronicky a bezodplatne prostredníctvom jednotného prístupového miesta.

2. Ak nie je v tejto kapitole stanovené inak, každé oznámenie o plánovanom obstarávaní obsahuje:

- a) názov a adresu obstarávateľského subjektu a iné informácie potrebné na kontaktovanie tohto subjektu a získanie všetkých príslušných podkladov týkajúcich sa obstarávania vrátane informácií o nákladoch a platobných podmienkach na získanie týchto podkladov, ak sú stanovené;
- b) opis obstarávania vrátane informácií o povahe a množstve tovaru alebo služieb, ktoré sa majú obstaráť, alebo ak množstvo nie je známe, informácií o odhadovanom množstve;
- c) v prípade opakovaných zmlúv, ak je to možné, predpokladaný časový harmonogram nasledujúcich oznámení o plánovanom obstarávaní;
- d) v prípade potreby opis všetkých alternatív;
- e) časový rámec na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb alebo trvanie zmluvy;
- f) postup obstarávania, ktorý sa má použiť, a v prípade potreby to, či sa v rámci neho uskutočnia rokovania alebo elektronická aukcia;
- g) v prípade potreby adresu a konečný termín na predloženie žiadostí o účasť v obstarávaní;
- h) adresu a konečný termín na predkladanie ponúk;

- i) jazyk či jazyky, v ktorých sa môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť, ak sa môžu predkladať v inom jazyku, než je úradný jazyk v mieste obstarávateľského subjektu;
- j) zoznam a stručný opis všetkých podmienok účasti dodávateľov, prípadne vrátane akýchkoľvek požiadaviek na osobitné doklady alebo osvedčenia, ktoré musia dodávatelia v súvislosti s obstarávaním predložiť, ak tieto požiadavky nie sú uvedené v súťažných pokladoch, ktoré boli poskytnuté všetkým dodávateľom, ktorí mali záujem, v rovnakom čase ako oznámenie o plánovanom obstarávaní,
- k) ak má obstarávateľský subjekt podľa článku 9.8 (Kvalifikácia dodávateľov) v úmysle vybrať len obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponuky, kritériá pre výber tohto obmedzeného počtu dodávateľov, prípadne informáciu o obmedzení počtu dodávateľov, ktorí budú môcť predložiť ponuku; a
- l) informáciu o tom, že na obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola.

Súhrnné oznámenie

3. Obstarávateľský subjekt uverejní pri každom plánovanom obstarávaní súhrnné oznámenie v angličtine, ktoré bude jednoducho dostupné, a to bezodplatne prostredníctvom elektronických médií uvedených v oddiele H (Uverejnenie informácií o obstarávaní) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) a v rovnakom čase, ako je uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní. Toto súhrnné oznámenie musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) predmet obstarávania;

- b) konečný termín na predloženie ponúk alebo prípadne konečný termín na predloženie žiadostí o účasť v obstarávaní alebo žiadostí o zapísanie do zoznamu na viacero použití; a
- c) adresu, na ktorej je možné požiadať o dokumenty súvisiace s obstarávaním.

4. Únia poskytne Vietnamu technickú a finančnú pomoc, aby mohol vypracovať, vytvoriť a udržiavať automatický systém na prekladanie a uverejňovanie súhrnných oznámení v angličtine. Touto spoluprácou sa zaoberá článok 9.21 (Spolupráca). Podmienkou vykonávania tohto odseku je realizácia iniciatívy týkajúcej sa technickej a finančnej pomoci pre vypracovanie, vytvorenie a udržiavanie automatického systému na prekladanie a uverejňovanie súhrnných oznámení v angličtine vo Vietname.

Oznámenie o pláne obstarávania

5. Obstarávateľské subjekty sa vyzývajú, aby čo najskôr v každom fiškálnom roku uverejnili oznámenie týkajúce sa ich budúcich plánov obstarávania (ďalej len „oznámenie o pláne obstarávania“), ktoré má obsahovať predmet obstarávania a plánovaný dátum uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

6. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo oddiel C (Ostatné zahrnuté subjekty), môže využiť oznámenie o pláne obstarávania ako oznámenie o plánovanom obstarávaní, a to pod podmienkou, že oznámenie o pláne obstarávania obsahuje všetky informácie uvedené v odseku 2, ktoré má obstarávateľský subjekt k dispozícii, ako aj vyjadrenie v tom zmysle, že dodávateľia, ktorí majú o obstarávanie záujem, by mali svoj záujem o obstarávanie oznámiť obstarávateľskému subjektu.

ČLÁNOK 9.7

Podmienky účasti

1. Obstarávateľský subjekt obmedzí podmienky účasti na obstarávaní upravenom touto dohodou len na tie, ktorými sa zabezpečí to, aby mal dodávateľ právne a finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti na realizáciu príslušného obstarávania.
2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní podmienok účasti:
 - a) nesmie podmieňovať účasť dodávateľa na obstarávaní tým, že mu už v minulosti bola zadaná jedna alebo viacero zákaziek od obstarávateľského subjektu danej zmluvnej strany alebo že má predchádzajúce skúsenosti s aktivitami na území tejto zmluvnej strany;
 - b) môže požadovať zodpovedajúce predchádzajúce skúsenosti, ak je to nevyhnutné na splnenie požiadaviek obstarávania.

3. V rámci posudzovania toho, či určitý dodávateľ spĺňa podmienky účasti, obstarávateľský subjekt:

- a) posúdi finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti dodávateľa na základe jeho podnikateľskej činnosti na území zmluvnej strany obstarávateľského subjektu, ako aj mimo tohto územia; a
- b) pri tomto posudzovaní vychádza výhradne z podmienok, ktoré vopred bližšie stanovil v oznámeniach alebo v súťažných podkladoch.

4. Zmluvná strana vrátane svojich obstarávateľských subjektov môže v prípade podporných dôkazov vylúčiť dodávateľa z dôvodov, akými sú napríklad:

- a) konkurz;
- b) nepravdivé vyhlásenia;
- c) významné alebo pretrvávajúce nedostatky pri plnení podstatnej požiadavky alebo povinnosti vyplývajúcej z predchádzajúcej zákazky alebo zákaziek;
- d) právoplatné rozsudky súdu za závažné trestné činy alebo iné vážne porušenia právnych predpisov;
- e) dôkazy o závažnom odbornom pochybení; alebo
- f) neplatenie daní.

ČLÁNOK 9.8

Kvalifikácia dodávateľov

Registračné systémy a kvalifikačné postupy

1. Zmluvná strana môže viesť systém registrácie dodávateľov, do ktorého sa dodávatelia, ktorí majú záujem o obstarávanie, musia zaregistrovať a poskytnúť určité informácie.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby:
 - a) sa jej obstarávateľské subjekty usilovali o minimalizáciu rozdielov vo svojich kvalifikačných postupoch; a
 - b) ak jej obstarávateľské subjekty vedú registračné systémy, aby sa usilovali o minimalizáciu rozdielov vo svojich registračných systémoch.
3. Zmluvná strana neprijme ani nepoužije registračný systém alebo kvalifikačný postup:
 - a) ktorého cieľom alebo účinkom je vytvorenie zbytočných prekážok účasti dodávateľov druhej zmluvnej strany na ich obstarávaní; alebo

- b) nepoužije takýto registračný systém alebo kvalifikačný postup, aby zabránila alebo pozdržala zapísanie dodávateľov druhej zmluvnej strany do zoznamu dodávateľov alebo aby zabránila tomu, aby sa títo dodávatelia mohli zúčastniť na určitom obstarávaní.

Výberový postup obstarávania

- 4. Ak má obstarávateľský subjekt v úmysle použiť výberový postup obstarávania, musí:
 - a) v oznámení o plánovanom obstarávaní uviesť aspoň informácie uvedené v článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2 písm. a), b), f), g), j), k) a l) a vyzvať dodávateľov na predloženie žiadosti o účasť; a
 - b) kvalifikovaným dodávateľom poskytnúť pred začatím lehoty na predkladanie ponúk aspoň informácie uvedené v článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2 písm. c), d), e), h) a i), ktoré oznámi podľa článku 9.12 (Lehoty) ods. 3 písm. b).
- 5. Obstarávateľský subjekt:
 - a) uverejní oznámenie v dostatočnom časovom predstihu pred obstarávaním, aby dodávatelia, ktorí majú záujem o účasť v obstarávaní, mohli podať žiadosti o účasť; a

- b) umožní všetkým kvalifikovaným dodávateľom predložiť ponuku, pokiaľ obstarávateľský subjekt v oznámení o plánovanom obstarávaní neuviedol obmedzenie počtu dodávateľov, ktorým umožní predložiť ponuky, a kritériá výberu obmedzeného počtu dodávateľov.

6. Ak súťažné podklady nie sú verejne prístupné od dátumu uverejnenia oznámenia uvedeného v odseku 4, obstarávateľský subjekt zabezpečí, aby tieto podklady boli sprístupnené v rovnakom čase všetkým kvalifikovaným dodávateľom, ktorí boli vybratí v súlade s odsekom 5.

Zoznamy na viacero použití

7. Obstarávateľský subjekt môže viesť zoznam dodávateľov na viacero použití pod podmienkou, že oznámenie, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem o účasť na obstarávaní, vyzvú, aby požiadali o zapísanie do tohto zoznamu:

- a) sa uverejňuje každoročne; a
- b) v prípade, že sa uverejňuje elektronicky, je nepretržite prístupné

na príslušnom médiu uvedenom v oddiele H (Uverejnenie informácií o obstarávaní) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname).

8. Oznámenie uvedené v odseku 7 musí obsahovať:

- a) opis tovaru alebo služieb, alebo ich kategórií, pri ktorých sa zoznam môže použiť;

- b) podmienky účasti, ktoré majú dodávatelia splniť na zapísanie do zoznamu, a metódy, ktoré obstarávateľský subjekt použije na overenie splnenia podmienok dodávateľom;
- c) názov a adresu obstarávateľského subjektu a ďalšie informácie potrebné na kontaktovanie obstarávateľského subjektu a získanie všetkých príslušných dokumentov týkajúcich sa zoznamu;
- d) obdobie platnosti zoznamu a spôsob jeho obnovenia alebo ukončenia, alebo ak nie je uvedené obdobie platnosti, uvedenie spôsobu, akým bude oznámené ukončenie používania tohto zoznamu; a
- e) údaj o tom, že zoznam sa môže použiť na obstarávanie upravené touto kapitolou.

9. Bez ohľadu na odsek 7 platí, že keď je zoznam na viacero použití platný najviac tri roky, obstarávateľský subjekt môže uverejniť oznámenie uvedené v odseku 7 len raz, na začiatku obdobia platnosti tohto zoznamu pod podmienkou, že:

- a) v oznámení sa uvedie obdobie platnosti a nebudú uverejnené žiadne ďalšie oznámenia; a
- b) oznámenie sa uverejní elektronickými prostriedkami a bude dostupné nepretržite počas obdobia svojej platnosti.

10. Obstarávateľský subjekt umožní všetkým dodávateľom zapísaným v zozname na viacero použití, aby mohli predložiť ponuku týkajúcu sa príslušného obstarávania.

11. Obstarávateľský subjekt dodávateľom umožní, aby mohli kedykoľvek požiadať o zapísanie do zoznamu na viacero použití, a všetkých kvalifikovaných dodávateľov musí do tohto zoznamu zapísať v primerane krátkom čase.

12. Ak dodávateľ, ktorý nie je zapísaný v zozname na viacero použití, predloží žiadosť o účasť na obstarávaní na základe zoznamu na viacero použití a všetky požadované dokumenty v lehote stanovenej v článku 9.12 (Lehoty) ods. 2, obstarávateľský subjekt žiadosť preskúma.

Obstarávateľský subjekt nevylúči dodávateľa z posúdenia v súvislosti s obstarávaním z dôvodov, že obstarávateľský subjekt nemá dostatok času preskúmať žiadosť, pokiaľ nenastane vo výnimočných prípadoch z dôvodu náročnosti obstarávania situácia, že obstarávateľský subjekt nie je schopný dokončiť preskúmanie žiadosti v lehote, v rámci ktorej sa smú predkladať ponuky.

Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni a ostatné zahrnuté subjekty

13. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo oddiel C (Ostatné zahrnuté subjekty) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname), môže oznámenie, v ktorom sa dodávatelia vyzývajú na podávanie žiadostí o zapísanie do zoznamu na viacero použití, použiť ako oznámenie o plánovanom obstarávaní pod podmienkou, že:

- a) oznámenie sa uverejní v súlade s odsekom 7 a obsahuje informácie, ktoré sa požadujú podľa odseku 8, čo možno najviac informácií, ktoré sa požadujú podľa článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2, a zmienku o tom, že predstavuje oznámenie o plánovanom obstarávaní alebo že len dodávatelia na zozname na viacero použití dostanú ďalšie oznámenia o obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje predmetný zoznam na viacero použití; a

- b) obstarávateľský subjekt poskytne dodávateľom, ktorí mu oznámili záujem o dané obstarávanie, bezodkladne dostatok informácií, aby mohli posúdiť svoj záujem o toto obstarávanie, ako aj všetky ďalšie informácie stanovené v článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2, a to v rozsahu, v akom sú takéto informácie dostupné.

14. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo oddiel C (Ostatné zahrnuté subjekty) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname), môže dodávateľovi, ktorý požiadal o zapísanie do zoznamu na viacero použití, v súlade s odsekom 11 umožniť, aby predložil ponuku v danom obstarávaní, ak má tento obstarávateľský subjekt dostatočný čas na preskúmanie toho, či tento dodávateľ spĺňa podmienky účasti.

Informácie o rozhodnutiach obstarávateľského subjektu

15. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje dodávateľa, ktorý predloží žiadosť o účasť na obstarávaní alebo žiadosť o zapísanie do zoznamu na viacero použití, o svojom rozhodnutí o tejto žiadosti.

16. Ak obstarávateľský subjekt zamietne žiadosť dodávateľa o účasť na obstarávaní alebo jeho žiadosť o zapísanie do zoznamu na viacero použití, prestane považovať dodávateľa za kvalifikovaného alebo ho vyčiarke zo zoznamu na viacero použití, bezodkladne dodávateľa informuje a na požiadanie mu bezodkladne poskytne písomné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia.

ČLÁNOK 9.9

Technické špecifikácie

1. Obstarávateľský subjekt nevypracuje, neprijme ani nebude uplatňovať žiadnu technickú špecifikáciu ani nepredpíše žiadny postup posudzovania zhody, ktorých cieľom alebo účinkom je vytvorenie zbytočných prekážok obchodu medzi zmluvnými stranami.
2. Pri predpisovaní technických špecifikácií tovaru alebo služieb, ktoré sa obstarávajú, obstarávateľský subjekt podľa potreby:
 - a) stanoví technické špecifikácie, a to skôr v zmysle požiadaviek na výkonnosť a funkčnosť, než v zmysle konštrukčných alebo opisných charakteristík; a
 - b) technické špecifikácie stanoví na základe medzinárodných noriem, ak existujú; v opačnom prípade na základe vnútroštátnych technických predpisov, uznávaných vnútroštátnych noriem alebo stavebných predpisov.
3. Ak sa v technických špecifikáciách používajú konštrukčné alebo opisné charakteristiky, obstarávateľský subjekt by mal v súťažných podkladoch uviesť, a to prostredníctvom uvedenia formulácií ako „alebo ekvivalent“, že posúdi ponuky ekvivalentného tovaru alebo služieb, ktoré preukázateľne spĺňajú požiadavky obstarávania.

4. Obstarávateľský subjekt nepredpíše technické špecifikácie, v ktorých sa vyžadujú alebo sa uvádza odkaz na určitú ochrannú známku alebo obchodné meno, patent, autorské právo, dizajn, typ, špecifický pôvod, výrobcu alebo dodávateľa s výnimkou prípadov, keď neexistuje žiadny iný dostatočne presný alebo zrozumiteľný spôsob opisu požiadaviek obstarávania, a v takom prípade uvedie v súťažných podkladoch poznámku „alebo ekvivalent“.
5. Obstarávateľský subjekt nevyhladá ani neprijme spôsobom, ktorý by mohol narušiť hospodársku súťaž, informáciu, ktorá by sa mohla použiť pri vypracovaní alebo prijatí akýchkoľvek technických špecifikácií určitého obstarávania, od osoby, ktorá môže mať na tomto obstarávaní komerčný záujem.
6. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov môže v súlade s týmto článkom vypracovať, prijať alebo uplatňovať technické špecifikácie na podporu ochrany prírodných zdrojov alebo na ochranu životného prostredia.

ČLÁNOK 9.10

Trhové konzultácie

1. Obstarávateľské subjekty môžu pred začatím obstarávania uskutočniť trhové konzultácie s cieľom pripraviť obstarávanie, predovšetkým na vypracovanie technických špecifikácií, za predpokladu, že v prípade, ak dodávateľ v súvislosti s obstarávaním upraveným touto dohodou uskutoční prieskum trhu, sa na takéto obstarávanie vzťahujú ustanovenia tejto kapitoly.

2. Obstarávateľské subjekty môžu na tieto účely požiadať o rady alebo prijať rady od nezávislých odborníkov alebo orgánov alebo od účastníkov trhu. Uvedené rady sa môžu použiť pri plánovaní a vykonávaní postupu obstarávania, a to za predpokladu, že nenarušia hospodársku súťaž ani nepovedú k porušeniu zásad nediskriminácie a transparentnosti.

ČLÁNOK 9.11

Súťažné podklady

Súťažné podklady

1. Obstarávateľský subjekt bezodkladne sprístupní alebo na požiadanie poskytne dodávateľom súťažné podklady, ktoré obsahujú všetky informácie potrebné na to, aby dodávatelia mohli vypracovať a predložiť prípustné ponuky. Ak tieto informácie neboli poskytnuté už v oznámení o plánovanom obstarávaní, súťažné podklady obsahujú úplný opis:

- a) obstarávania vrátane povahy a množstva obstarávaného tovaru alebo služieb, alebo ak množstvo nie je známe, odhadovaného množstva a požiadaviek, ktoré majú byť splnené, vrátane technických špecifikácií, osvedčení o zhode, plánov, nákresov alebo inštrukčných materiálov;
- b) všetkých podmienok pre účasť dodávateľov vrátane zoznamu informácií a dokumentov, ktoré dodávatelia musia predložiť v súvislosti podmienkami účasti;

- c) všetkých kritérií hodnotenia, ktoré sa majú použiť pri zadávaní zákazky, a (ak nie je jediným kritériom cena) relatívnu váhu týchto kritérií;
- d) všetkých požiadaviek na autentifikáciu a šifrovanie alebo iných požiadaviek súvisiacich s predkladaním informácií elektronickými prostriedkami, ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie elektronicky, za predpokladu, že takéto požiadavky existujú;
- e) ak obstarávateľský subjekt uskutoční elektronickú aukciu, opis pravidiel elektronickej aukcie vrátane určenia prvkov ponuky súvisiacich s kritériami hodnotenia, na základe ktorých sa vykoná aukcia;
- f) ak sa plánuje verejné otváranie ponúk, opis dátumu, času a miesta otvárania ponúk, a ak sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch zmluvnej strany stanovuje, že na otváraní ponúk majú právo byť prítomné len určité osoby, opis informácií o týchto osobách;
- g) všetkých ďalších podmienok vrátane platobných podmienok a informácií o akýchkoľvek obmedzeniach spôsobu predkladania ponúk (napr. papierová alebo elektronická forma); a
- h) všetkých dátumov na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb.

2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní dátumu na dodanie obstarávaného tovaru alebo poskytnutie obstarávaných služieb v prípade potreby zohľadní faktory, ako sú zložitosť obstarávania, rozsah predpokladaných subdodávok a realistický čas potrebný na výrobu, vyskladnenie a prepravu tovaru z bodu dodania alebo čas na dodanie služieb.

3. Kritériá hodnotenia stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch môžu okrem iného zahŕňať cenu a ďalšie nákladové faktory, kvalitu, technickú úroveň, environmentálne vlastnosti a dodacie podmienky.

4. Obstarávateľský subjekt bezodkladne odpovie na každú primeranú žiadosť o náležité informácie od dodávateľa, ktorý má záujem alebo ktorý sa zúčastňuje, pod podmienkou, že tieto informácie neposkytnú tomuto dodávateľovi výhodu pred inými dodávateľmi.

Zmeny

5. Ak pred zadaním zákazky obstarávateľský subjekt zmení kritériá hodnotenia alebo požiadavky stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch poskytnutých zúčastňujúcim sa dodávateľom alebo ak zmení alebo nanovo vydá oznámenie alebo súťažné podklady, musí všetky takéto zmeny alebo zmenené či nanovo vydané oznámenie alebo súťažné podklady poskytnúť v písomnej podobe:

- a) všetkým dodávateľom, ktorí sa zúčastňujú na obstarávaní v čase zmeny alebo nového vydania, ak obstarávateľský subjekt pozná týchto dodávateľov, alebo v opačnom prípade zverejní alebo poskytne tieto dokumenty rovnakým spôsobom ako v prípade poskytnutia pôvodných informácií; a
- b) v primeranom čase, aby títo dodávatelia mohli upraviť svoje prvotné ponuky a prípadne predložiť zmenené ponuky.

ČLÁNOK 9.12

Lehoty

Všeobecné ustanovenia

1. Obstarávateľský subjekt v súlade s vlastnými opodstatnenými potrebami poskytne dodávateľom dostatočný čas na získanie súťažných podkladov a na prípravu a predloženie žiadostí o účasť a zodpovedajúcich ponúk, pričom zohľadní faktory, ako sú napríklad:

- a) povaha a zložitosť obstarávania;
- b) rozsah predpokladaných subdodávok; a
- c) čas potrebný na neelektronické predloženie ponúk z takých miest v zahraničí a v danej krajine, kde sa nepoužívajú elektronické prostriedky.

Takéto lehoty vrátane akéhokoľvek ich predĺženia budú rovnaké pre všetkých zainteresovaných alebo zúčastňujúcich sa dodávateľov.

Lehoty

2. Obstarávateľský subjekt, ktorý použije výberový postup obstarávania, stanoví konečný termín na predkladanie žiadostí o účasť, ktorý v zásade nebude skôr ako 25 dní od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní. Ak by bola táto lehota vzhľadom na naliehavosť, ktorú obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, nemožná, môže sa lehota skrátiť na nie menej než 10 dní.

3. Okrem prípadov stanovených v odsekoch 4, 5 a 7 tohto článku obstarávateľský subjekt stanoví konečný termín na predkladanie ponúk, ktorý nebude skôr než 40 dní od dátumu:

- a) keď bolo v prípade otvoreného postupu obstarávania uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní; alebo
- b) keď v prípade výberového postupu obstarávania obstarávateľský subjekt dodávateľom oznámil, že budú vyzvaní na predloženie ponúk, a to bez ohľadu na to, či použije zoznam na viacero použití.

4. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na prekladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť na nie menej než 10 dní, ak:

- a) uverejnil oznámenie o pláne obstarávania podľa článku 9.6 (Oznámenia) ods. 5 najmenej 40 dní a najviac 12 mesiacov pred uverejnením oznámenia o plánovanom obstarávaní, a toto oznámenie o pláne obstarávania obsahuje:
 - i) opis obstarávania;

- ii) približné konečné termíny na predkladanie ponúk alebo žiadostí o účasť;
 - iii) zmienku o tom, že dodávatelia, ktorí majú o obstarávanie záujem, majú svoj záujem oznámiť danému obstarávateľskému subjektu;
 - iv) adresu, na ktorej je možné získať dokumenty súvisiace s obstarávaním; a
 - v) pokiaľ možno čo najviac dostupných informácií, ktoré sa požadujú pre oznámenie o plánovanom obstarávaní podľa článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2;
- b) obstarávateľský subjekt v prípade opakovaných zmlúv v prvotnom oznámení o plánovanom obstarávaní uviedol informáciu, že v nasledujúcich oznámeniach budú stanovené lehoty na predkladanie ponúk podľa tohto odseku;
 - c) obstarávateľský subjekt obstaráva komerčný tovar alebo služby; alebo
 - d) stav naliehavosti, ktorý obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, zapríčiňuje nemožnosť dodržať lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3.
5. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť o päť dní pre každú z týchto okolností:
- a) oznámenie o plánovanom obstarávaní je uverejnené elektronicky;

b) všetky súťažné podklady sú od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní k dispozícii elektronicky; a

c) obstarávateľský subjekt prijíma ponuky elektronicky.

6. Uplatňovanie odseku 5 v spojení s odsekom 4 v žiadnom prípade nesmie viesť k skráteným lehotám na predkladanie ponúk stanovených v súlade s odsekom 3 tak, že budú kratšie než 10 dní od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

7. Ak obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B (Orgány na nižšej ako ústrednej úrovni) alebo C (Ostatné zahrnuté subjekty) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname), vybral všetkých alebo obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, lehota na predloženie ponúk sa môže stanoviť vzájomnou dohodou obstarávateľského subjektu a vybraných dodávateľov. V prípade, že sa dohoda nedosiahne, táto lehota nebude kratšia než 10 dní.

ČLÁNOK 9.13

Rokovania

1. Pokiaľ ide o obstarávanie upravené touto dohodou, zmluvná strana môže stanoviť, aby jej obstarávateľské subjekty viedli rokovania s dodávateľmi:

a) ak obstarávateľský subjekt vyjadril svoj záujem viesť rokovania v oznámení o plánovanom obstarávaní, ktoré sa požaduje podľa článku 9.6 (Oznámenia) ods. 2; alebo

- b) ak z hodnotenia vyplýva, že ani jedna ponuka nie je z hľadiska špecifických kritérií hodnotenia, ktoré boli uvedené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch, jednoznačne najvýhodnejšia.

2. Obstarávateľský subjekt:

- a) zabezpečí, aby sa akékoľvek vyradenie dodávateľov, ktorí sa zúčastňujú na rokovaní, uskutočnilo v súlade s kritériami hodnotenia stanovenými v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch; a
- b) po ukončení rokovaní stanoví pre zostávajúcich zúčastňujúcich sa dodávateľov spoločnú lehotu na predloženie nových alebo revidovaných ponúk.

ČLÁNOK 9.14

Obmedzený postup obstarávania

1. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nevyužije obmedzený postup obstarávania na zamedzenie súťaže medzi dodávateľmi alebo spôsobom, ktorý diskriminuje dodávateľov druhej zmluvnej strany alebo chráni domácich dodávateľov, obstarávateľský subjekt môže použiť obmedzený postup obstarávania a môže sa rozhodnúť neuplatňovať články 9.6 (Oznámenia), 9.7 (Podmienky účasti), 9.8 (Kvalifikácia dodávateľov), 9.10 (Trhové konzultácie), 9.11 (Súťažné podklady), 9.12 (Lehoty), 9.13 (Rokovania) a 9.15 (Elektronické aukcie) len za niektorej z týchto okolností:

a) ak v reakcii na oznámenie o plánovanom obstarávaní alebo na výzvu na predkladanie ponúk:

- i) neboli predložené žiadne ponuky alebo ak žiadny dodávateľ nepožiadal o účasť;
- ii) neboli predložené žiadne ponuky, ktoré by spĺňali základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch;
- iii) žiaden z dodávateľov nesplnil podmienky účasti; alebo
- iv) predložené ponuky boli vopred tajne dohodnuté;

pod podmienkou, že obstarávateľský subjekt podstatným spôsobom neupraví základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch;

- b) ak tovar alebo služby môže dodať, resp. poskytnúť len konkrétny dodávateľ a neexistuje žiadna ich primeraná alternatíva alebo náhrada z niektorého z týchto dôvodov:
- i) predmetom zákazky je umelecké dielo;
 - ii) ochrana patentov, autorských práv alebo iných výlučných práv; alebo
 - iii) chýbajúca hospodárska súťaž z technických príčin;
- c) pri dodatočnej dodávke tovaru alebo dodatočnom poskytnutí služieb pôvodným dodávateľom, ktoré neboli zahrnuté do prvotného obstarávania, ak zmena dodávateľa tohto dodatočného tovaru alebo dodatočných služieb:
- i) nie je možná z hospodárskych alebo technických dôvodov, akými sú napríklad požiadavky zameniteľnosti alebo interoperability s existujúcim zariadením, softvérom, službami alebo inštalovaným vybavením obstaraným v rámci prvotného obstarávania alebo podmienky v rámci záruk poskytnutých pôvodným dodávateľom; a
 - ii) ak by obstarávateľskému subjektu spôsobila značné ťažkosti alebo by pre neho znamenala výrazné zdvojenie nákladov;
- d) len v nevyhnutných prípadoch, ak by z dôvodov mimoriadnej naliehavosti spôsobenej udalosťami, ktoré obstarávateľský subjekt nemohol predvídať, tovar alebo služby nebolo možné získať včas prostredníctvom otvoreného alebo výberového postupu obstarávania;

- e) v prípade tovaru nakupovaného na komoditnom trhu alebo burze;
- f) ak obstarávateľský subjekt obstaráva prototypy alebo úplne nový tovar alebo službu, ktoré sú vyvinuté na jeho žiadosť pre určitú zákazku na účely výskumu, experimentu, štúdie alebo pôvodného vývoja alebo ak sa takýto tovar alebo služba vyvíja v ich priebehu; pôvodný vývoj prototypu alebo úplne nového tovaru alebo služby môže zahŕňať obmedzenú výrobu alebo dodávku s cieľom začleniť výsledky testovania v teréne a preukázať, že tovar alebo služba sú vhodné na výrobu alebo dodanie väčšieho množstva na prijateľnej úrovni kvality, nezahŕňa však hromadnú výrobu alebo hromadné dodávanie na zisťovanie komerčnej uskutočniteľnosti alebo na nahradenie nákladov na výskum a vývoj;
- g) ak sa dodatočné stavebné služby, ktoré neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy, zodpovedajú však cieľom pôvodných súťažných podkladov, z dôvodu nepredvídateľných okolností stali potrebnými na dokončenie v nich opísaných stavebných služieb;
- h) pri nákupoch uskutočnených za výnimočne výhodných podmienok, ktoré platia len veľmi krátky čas v prípade nezvyčajného predaja, napríklad takého, ku ktorému dochádza z dôvodu likvidácie, nútenej správy alebo konkurzu, nie však pri zvyčajných nákupoch od bežných dodávateľov; alebo
- i) ak je zákazka zadaná víťazovi súťaže návrhov, pod podmienkou, že:
 - i) súťaž sa uskutočnila spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami tejto kapitoly, najmä pokiaľ ide o uverejnenie oznámenia o plánovanom obstarávaní; a

ii) súťaž hodnotí nezávislá porota s cieľom zadať zákazku na návrh víťazovi.

2. Obstarávateľský subjekt vypracuje písomnú správu o každej zákazke udelenej v súlade s odsekom 1 alebo o každej takejto zákazke vedie záznam. V správe alebo zázname sa uvedie názov obstarávateľského subjektu, hodnota a druh obstarávaného tovaru alebo služieb a opis okolností a podmienok uvedených v odseku 1, ktorými sa odôvodňuje použitie obmedzeného postupu obstarávania.

ČLÁNOK 9.15

Elektronické aukcie

Ak má obstarávateľský subjekt v úmysle uskutočniť obstarávanie upravené touto dohodou prostredníctvom elektronickej aukcie, poskytne pred jej začatím každému účastníkovi:

- a) metódu automatického hodnotenia, ktorá sa zakladá na kritériách hodnotenia stanovených v súťažných podkladoch a ktorá bude v rámci aukcie použitá na automatické zostavenie poradia alebo nového poradia; a
- b) akékoľvek ďalšie relevantné informácie súvisiace s priebehom aukcie.

ČLÁNOK 9.16

Zaobchádzanie s ponukami a zadávanie zákaziek

Zaobchádzanie s ponukami

1. Obstarávateľský subjekt je povinný prijímať a otvárať všetky ponuky a zaobchádzať s nimi podľa postupov, ktoré zaručujú spravodlivosť a nestrannosť procesu obstarávania, ako aj ochranu dôverných údajov uvedených v ponukách.
2. Ak obstarávateľský subjekt v čase od otvorenia ponúk do zadania zákazky umožní niektorému dodávateľovi opraviť neúmyselné chyby formálneho charakteru, musí takúto možnosť dať všetkým zúčastneným dodávateľom.

Zadávanie zákaziek

3. Na to, aby ponuka mohla byť predmetom hodnotenia na účely zadania zákazky, musí byť predložená písomne, v okamihu otvárania musí spĺňať základné požiadavky stanovené v oznámeniach a v súťažných podkladoch a musí byť predložená dodávateľom, ktorý spĺňa podmienky účasti.
4. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nedospeje k záveru, že udelenie zákazky nie je vo verejnom záujme, udelí zákazku dodávateľovi, v prípade ktorého konštatoval schopnosť splniť podmienky zákazky a ktorého ponuka, posúdená výhradne na základe kritérií hodnotenia stanovených v oznámeniach a v súťažných podkladoch:
 - a) je najvýhodnejšou ponukou; alebo

b) má najnižšiu cenu, ak je jediným kritériom hodnotenia cena.

5. Ak obstarávateľský subjekt dostane ponuku s cenou, ktorá je v porovnaní s cenami v ostatných predložených ponukách nezvyčajne nízka, môže u dodávateľa overiť, či spĺňa podmienky účasti a či je schopný splniť podmienky zákazky.

6. Obstarávateľský subjekt nebude využívať alternatívy a nezruší obstarávanie upravené touto dohodou ani neupraví zadané zákazky spôsobom, ktorý by znamenal obchádzanie povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly.

ČLÁNOK 9.17

Informácie po zadaní zákazky

Informácie poskytované dodávateľom

1. Obstarávateľský subjekt dodávateľov, ktorí predložili ponuku alebo žiadosť o účasť, bezodkladne informuje o svojich rozhodnutiach o udelení zákazky, pričom to na požiadanie dodávateľa urobí písomne.

2. S výhradou článku 9.18 (Uverejnenie informácií) ods. 2 a 3 platí, že obstarávateľský subjekt na požiadanie poskytne neúspešnému dodávateľovi dôvody, pre ktoré nevybral jeho ponuku, a v prípade dodávateľov spĺňajúcich podmienky účasti, ktorých ponuky vyhovujú technickým špecifikáciám, poskytne informácie o relatívnych výhodách ponuky úspešného dodávateľa.

Uverejnenie informácií o udelení zákazky

3. Obstarávateľský subjekt najneskôr do 30 dní po udelení každej zákazky, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, uverejní oznámenie prostredníctvom príslušného tlačeneho alebo elektronického média uvedeného v oddiele H (Uverejnenie informácií o obstarávaní) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname). Ak obstarávateľský subjekt uverejní oznámenie len v elektronickom médiu, informácie zostanú jednoducho prístupné počas primeraného obdobia. Oznámenie musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) opis obstaraného tovaru alebo služieb;
- b) názov a adresu obstarávateľského subjektu;
- c) názov a adresu úspešného dodávateľa;
- d) hodnotu úspešnej ponuky alebo najvyššiu a najnižšiu ponuku zohľadnenú pri zadaní zákazky;
- e) dátum zadania zákazky; a
- f) použitý postup obstarávania, a ak bol použitý obmedzený postup obstarávania v súlade s článkom 9.14 (Obmedzený postup obstarávania), aj stručný opis okolností, ktoré odôvodňujú použitie tohto postupu.

Uchovávanie záznamov

4. Každý obstarávateľský subjekt uchováva:

- a) dokumentáciu, záznamy a správy súvisiace s postupmi obstarávania a udeľovaním zákaziek týkajúcich sa obstarávania upraveného touto dohodou vrátane záznamov a správ požadovaných podľa článku 9.14 (Obmedzený postup obstarávania) počas obdobia aspoň troch rokov odo dňa udelenia zákazky; a
- b) údaje, ktorými sa zabezpečí primeraná sledovateľnosť priebehu obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, elektronickými prostriedkami.

Štatistika

5. Zmluvné strany sa budú usilovať informovať o dostupných štatistických údajoch, ktoré sú relevantné pre obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

ČLÁNOK 9.18

Zverejňovanie informácií

Poskytovanie informácií

1. Zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany bezodkladne poskytne akékoľvek informácie, ktoré sú potrebné na určenie toho, či sa obstarávanie uskutočnilo spravodlivo, nestranne a v súlade s touto kapitolou, a prípadne aj informácie o charakteristikách a relatívnych výhodách úspešnej ponuky. Druhá zmluvná strana nesmie tieto informácie poskytnúť žiadnemu dodávateľovi s výnimkou prípadov, keď sa uskutočnili konzultácie so zmluvnou stranou, ktorá ich poskytla, a keď s tým táto zmluvná strana súhlasila.

Nezverejňovanie informácií

2. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie tejto kapitoly neposkytne zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov žiadnemu dodávateľovi informácie, ktoré by mohli poškodzovať oprávnené komerčné záujmy iného dodávateľa alebo ktoré by mohli narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám vrátane ich obstarávateľských subjektov, orgánov a orgánov zodpovedných za preskúmanie ukladá povinnosť poskytnúť dôverné informácie v prípade, že by takéto poskytnutie:

a) bránilo presadzovaniu práva;

- b) mohlo narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi;
- c) poškodilo oprávnené komerčné záujmy určitých osôb vrátane ochrany práv duševného vlastníctva; alebo
- d) bolo inak v rozpore s verejným záujmom.

ČLÁNOK 9.19

Vnútroštátne preskúmanie

1. Každá zmluvná strana zachová, zriadi alebo určí najmenej jeden nestranný správny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od jej obstarávateľských subjektov a ktorý včas a nediskriminačným, transparentným a účinným spôsobom preskúma námietky dodávateľov súvisiace:

- a) s porušením tejto kapitoly, alebo
- b) s nedodržaním opatrení, ktoré zmluvná strana prijala na uplatňovanie tejto kapitoly, zo strany obstarávateľského subjektu, ak podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany nemá dodávateľ právo priamo napadnúť porušenie tejto kapitoly,

ak k nim došlo v kontexte obstarávania upraveného touto dohodou, na ktorom má či mal dodávateľ záujem. Procesné pravidlá upravujúce akékoľvek námietky majú písomnú formu a sú všeobecne dostupné.

2. Ak dodávateľ podá v kontexte obstarávania upraveného touto dohodou, na ktorom má alebo mal záujem, sťažnosť, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu pravidiel podľa odseku 1, zmluvná strana obstarávateľského subjektu vykonávajúceho obstarávanie vedie v prípade potreby svoj obstarávateľský subjekt a dodávateľa k tomu, aby našli riešenie predmetnej sťažnosti prostredníctvom konzultácií. Obstarávateľský subjekt sa každou takouto sťažnosťou zaoberá nestranne, včas a takým spôsobom, aby to nepoškodilo dodávateľovu účasť na prebiehajúcich alebo budúcich obstarávaniach ani jeho právo na opravné prostriedky v rámci administratívneho alebo súdneho postupu preskúmania. Každá zmluvná strana alebo jej obstarávateľské subjekty zabezpečia všeobecnú dostupnosť informácií o týchto mechanizmoch na vybavovanie sťažností.
3. Každému dodávateľovi sa poskytne dostatočná lehota na vypracovanie a podanie námietky, a to v každom prípade v trvaní najmenej 10 dní odo dňa, keď sa dodávateľ dozvedel o dôvode na spochybnenie alebo odkedy možno odôvodnene predpokladať, že sa o ňom mohol dozvedieť.
4. Ak námietku preskúmava najprv iný subjekt ako orgán uvedený v odseku 1, zmluvná strana je povinná zabezpečiť, aby dodávateľ mohol podať odvolanie proti prvotnému rozhodnutiu na nestranný administratívny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od obstarávateľského subjektu, ktorého obstarávanie je predmetom námietky.
5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia orgánu zodpovedného za preskúmanie, ktorý nie je súdom, podliehali súdnej kontrole alebo aby tento orgán mal postupy, ktoré zabezpečia, že:
- a) obstarávateľský subjekt odpovie na námietku písomne a poskytne orgánu zodpovednému za preskúmanie všetky relevantné dokumenty;

- b) účastníci konania (ďalej len „účastníci“) majú právo byť vypočutí pred tým, ako orgán zodpovedný za preskúmanie prijme rozhodnutie o námietke;
 - c) účastníci majú právo na zastúpenie a sprievod;
 - d) účastníci majú prístup ku všetkým konaniam; a
 - e) orgán zodpovedný za preskúmanie prijme svoje rozhodnutia o námietke dodávateľa včas, písomne a uvedie dôvody, na základe ktorých dospel k svojmu rozhodnutiu.
6. Každá zmluvná strana prijme alebo ponechá v platnosti postupy upravujúce:
- a) rýchle predbežné opatrenia, platné do vyriešenia námietky, zabezpečujúce, aby dodávateľ nestratil možnosť zúčastniť sa na obstarávaní. Dôsledkom takýchto predbežných opatrení môže byť pozastavenie procesu obstarávania. Postupmi sa môže zaistiť, že pri rozhodovaní o tom, či by sa takéto opatrenia mali uplatniť, sa môžu zohľadniť osobitné negatívne vplyvy na príslušné záujmy vrátane verejného záujmu. V prípade nekonania sa písomne uvedie náležitý dôvod; a
 - b) nápravu alebo kompenzáciu za vzniknuté straty alebo škody, ak orgán zodpovedný za preskúmanie zistí, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu pravidiel uvedených v odseku 1. Kompenzácia za vzniknuté škody môže byť obmedzená na primerané náklady, ktoré vznikli buď pri príprave ponuky, alebo pri podávaní námietky, alebo pri príprave ponuky aj podávaní námietky.

ČLÁNOK 9.20

Zmeny a opravy predmetu úpravy

1. Zmluvná strana druhej zmluvnej strane písomne oznámi každú navrhovanú zmenu alebo opravu predmetu úpravy (ďalej len „zmena“).
2. V prípade akéhokoľvek navrhovaného stiahnutia subjektu z predmetu úpravy pri výkone jeho práv z dôvodu, že vláda nad ním fakticky stratila kontrolu alebo že v jeho prípade prišla o vplyv, zmluvná strana, ktorá navrhuje túto zmenu, (ďalej len „zmluvná strana vykonávajúca zmenu“) v oznámení uvedie dôkaz o faktickej strate kontroly vlády nad subjektom alebo jej vplyvu.
3. Za faktickú stratu kontroly vlády nad subjektom alebo jej vplyvu naň sa považuje to, keď zmluvná strana vykonávajúca zmeny, čo v prípade Únie zahŕňa jej orgány ústrednej štátnej správy a orgány na nižšej ako ústrednej úrovni a v prípade Vietnamu jeho orgány ústrednej štátnej správy a orgány na nižšej ako ústrednej úrovni:
 - a) priamo ani nepriamo nevlastní viac ako 50 % upísaného základného imania subjektu ani nekontroluje viac ako 50 % hlasov viazaných na akcie vydané subjektom; a
 - b) priamo ani nepriamo nemôže vymenovať viac ako polovicu členov predstavenstva alebo rovnocenného orgánu subjektu.

4. V prípade akejkoľvek inej navrhovanej zmeny zmluvná strana, ktorá ju vykonáva, v oznámení uvedie informácie o pravdepodobných dôsledkoch zmeny na vzájomne dohodnutý predmet úpravy stanovený v tejto dohode. Ak zmluvná strana vykonávajúca zmeny navrhuje opravy výlučne formálneho charakteru a malé zmeny jej predmetu úpravy, ktoré nemajú vplyv na obstarávanie upravené touto dohodou, takéto zmeny sa oznámia aspoň raz za dva roky.

Navrhované zmeny predmetu úpravy sa považujú za opravy výlučne formálneho charakteru a malé zmeny predmetu úpravy zmluvnej strany v týchto prípadoch:

- a) zmeny názvu obstarávateľského subjektu;
- b) zlúčenie jedného alebo viacerých obstarávateľských subjektov uvedených v prílohe 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) alebo 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname); alebo
- c) rozdelenie obstarávateľského subjektu uvedeného v prílohe 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) alebo 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) na dva alebo viacero subjektov, ktoré sa všetky pridávajú medzi obstarávateľské subjekty uvedené v tom istom oddiele prílohy.

5. Zmluvná strana vykonávajúca zmenu môže v prípade zmeny predmetu úpravy vo svojom oznámení uviesť ponuku kompenzačných úprav, ak sú potrebné v záujme zachovania predmetu úpravy na porovnateľnej úrovni, aká existovala pred predmetnou zmenou. Zmluvná strana vykonávajúca zmenu nemá povinnosť poskytnúť druhej zmluvnej strane kompenzačné úpravy v prípade, keď sa navrhovaná zmena týka:

- a) obstarávateľského subjektu, nad ktorým fakticky stratila kontrolu alebo v prípade ktorého prišla o vplyv, pokiaľ ide o obstarávanie upravené touto dohodou, ktoré tento subjekt vykonáva; alebo

- b) opráv výlučne formálneho charakteru a malých zmien jej príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname).

Bez ohľadu na písmeno a), ak by stiahnutie značného počtu obstarávateľských subjektov z rozsahu predmetu úpravy zmluvnou stranou vykonávajúcou zmenu z dôvodu, že vláda nad týmito subjektmi už nemá kontrolu alebo že v ich prípade prišla o vplyv podľa kritérií stanovených v odseku 3, viedlo k závažnej nerovnováhe predmetov úpravy, na ktorých sa zmluvné strany dohodli, zmluvná strana vykonávajúca zmenu dá súhlas so začatím konzultácií s druhou zmluvnou stranou s cieľom objektívne rokovať o spôsoboch nápravy tejto nerovnováhy.

6. Druhá zmluvná strana oznámi zmluvnej strane vykonávajúcej zmenu všetky námietky proti navrhovanej zmene, a to do 45 dní od ich oznámenia.

7. Ak druhá zmluvná strana oznámi námietku, obidve zmluvné strany sa budú usilovať o vyriešenie tejto otázky prostredníctvom konzultácií. Počas konzultácií môže namietajúca zmluvná strana požiadať o ďalšie informácie s cieľom objasniť navrhovanú zmenu vrátane povahy vládnej kontroly alebo vplyvu.

8. Ak sa konzultáciami podľa odseku 7 táto otázka nevyrieši, zmluvné strany môžu využiť mechanizmus riešenia sporov stanovený v kapitole 15 (Riešenie sporov).

9. Navrhnutá zmena nadobúda platnosť len v prípade, že:

- a) druhá zmluvná strana nepredloží zmluvnej strane vykonávajúcej zmenu písomnú námietku proti navrhovanej úprave v lehote 45 dní odo dňa oznámenia navrhovaných úprav;

- b) zmluvné strany dosiahnu dohodu; alebo
- c) rozhodcovský tribunál vydá záverečnú správu v súlade s článkom 15.11 (Záverečná správa), podľa ktorej zmluvné strany musia navrhovanú zmenu uplatňovať.

ČLÁNOK 9.21

Spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú svoj spoločný záujem o spoluprácu pri podpore medzinárodnej liberalizácie trhov vládneho obstarávania s cieľom dosiahnuť lepšie pochopenie svojich systémov vládneho obstarávania a zlepšiť prístup na svoje príslušné trhy.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 9.6 (Oznámenia) ods. 4, sa zmluvné strany budú usilovať o spoluprácu v takých oblastiach, ako je napríklad:
 - a) výmena skúseností a informácií o takých záležitostiach, ako sú napr. regulačné rámce a najlepšie postupy;
 - b) vývoj a rozšírenie používania elektronických prostriedkov v systémoch vládneho obstarávania;

- c) vybudovanie kapacít vládnych úradníkov v oblasti najlepších postupov vládneho obstarávania; a
- d) posilňovanie inštitúcií na účely plnenia ustanovení tejto kapitoly.

ČLÁNOK 9.22

Budúce rokovania

Obstarávanie elektronickými prostriedkami

1. Až Vietnam v plnej miere vyvinie svoj systém elektronického obstarávania, zmluvné strany preskúmajú ustanovenia článku 9.15 (Elektronické aukcie), aby zohľadnili možné technologické zmeny a najmä aby zvážili ostatné aspekty, ako je matematický vzorec použitý pri metóde automatického hodnotenia a možné oznámenie výsledkov všetkých počiatočných hodnotení účastníkom aukcie.
2. Zmluvné strany uskutočnia ďalšie rokovanie o dĺžke obdobia uchovávanía údajov týkajúcich sa obstarávania elektronickými prostriedkami, až bude systém elektronického obstarávania Vietnamu funkčný.

Prístup na trh

3. Zmluvné strany najneskôr 15 rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody uskutočnia ďalšie rokovania o zahrnutí ďalších orgánov na nižšej ako ústrednej úrovni.

ČLÁNOK 9.23

Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie

Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory) zodpovedá za vykonávanie tejto kapitoly. Môže najmä:

- a) diskutovať o výmene štatistických údajov v súlade s článkom 9.17 (Informácie po zadaní zákazky) ods. 5;
- b) preskúmať predložené oznámenia o zmenách predmetu úpravy a schváliť prepracovaný zoznam obstarávateľských subjektov uvedený v oddieloch A (Orgány ústrednej štátnej správy) až C (Ostatné zahrnuté subjekty) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname);
- c) schváliť kompenzačné úpravy vyplývajúce zo zmien, ktoré majú vplyv na predmet úpravy;

- d) posúdiť záležitosti týkajúce sa vládneho obstarávania, ktoré sú mu predložené niektorou zo zmluvných strán; a
- e) diskutovať o akýchkoľvek iných otázkach týkajúcich sa fungovania tejto kapitoly.

KAPITOLA 10

POLITIKA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

ODDIEL A

PROTISÚŤAŽNÉ SPRÁVANIE

ČLÁNOK 10.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú význam nenarušenej hospodárskej súťaže vo svojich obchodných a investičných vzťahoch. Uznávajú, že protisúťažné správanie môže narušiť riadne fungovanie trhov a oslabuje výhody liberalizácie obchodu.

ČLÁNOK 10.2

Legislatívny rámec

1. Každá zmluvná strana prijme alebo bude zachovávať komplexné právne predpisy v oblasti hospodárskej súťaže, ktorými sa zakáže protisúťažné správanie, s cieľom podporiť hospodársku efektívnosť a blahobyť spotrebiteľov a prijme príslušné opatrenia s ohľadom na takéto správanie.
2. Právom hospodárskej súťaže zmluvných strán sa na ich území účinne riadia:
 - a) dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktorých cieľom alebo účinkom je vylúčenie, obmedzovanie alebo narušenie hospodárskej súťaže;
 - b) zneužívanie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi a koncentrácie medzi podnikmi, ktoré by významne bránili efektívnej hospodárskej súťaži.

ČLÁNOK 10.3

Vykonávanie

1. Každá zmluvná strana si zachováva svoju autonómiu, pokiaľ ide o rozvoj a presadzovanie jej práva hospodárskej súťaže.

2. Každá zmluvná strana zachová orgány, ktoré sú zodpovedné za úplné uplatňovanie a účinné presadzovanie jej práva hospodárskej súťaže, a zabezpečí, aby mali na tento účel k dispozícii primerané prostriedky a právomoc potrebnú na plnenie svojich povinností.
3. Právo hospodárskej súťaže uvedené v článku 10.2 (Legislatívny rámec) sa vzťahuje na všetky súkromné aj verejné podniky.
4. Každá zmluvná strana bude uplatňovať svoje právo hospodárskej súťaže transparentným a nediskriminačným spôsobom, a to aj na súkromné a verejné podniky, pričom bude dodržiavať zásady spravodlivosti v konaní a práva na obhajobu dotknutých podnikov.
5. Uplatňovanie práva hospodárskej súťaže nesmie právne ani fakticky brániť týmto podnikom v plnení konkrétnych úloh verejného záujmu, ktoré im boli zverené. Výnimky z práva hospodárskej súťaže zmluvnej strany sa obmedzia na úlohy vo verejnom záujme, ktoré sú primerané požadovanému cieľu verejnej politiky a sú transparentné.

ODDIEL B

SUBVENCIE

ČLÁNOK 10.4

Zásady

1. Zmluvné strany sa dohodli, že zmluvná strana môže udeliť subvencie, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľa verejnej politiky. Zmluvné strany uznávajú, že niektoré subvencie majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu. Zmluvná strana by v zásade nemala udeľovať subvencie podnikom, ktoré dodávajú tovar alebo poskytujú služby, ak majú alebo by mohli mať negatívny vplyv na hospodársku súťaž a obchod.
2. Ukážkový zoznam cieľov verejnej politiky, na ktorých dosiahnutie zmluvná strana môže udeliť subvencie s výhradou podmienok stanovených v tomto oddiele, obsahuje tieto ciele:
 - a) náhrada škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami;
 - b) podpora hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou;
 - c) náprava závažného narušenia fungovania hospodárstva jednej zo zmluvných strán;

- d) pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, okrem iného vrátane subvencií na účely jasne vymedzeného výskumu, vývoja a inovácií, subvencií na odbornú prípravu alebo na vytváranie pracovných miest, subvencií na účely ochrany životného prostredia, subvencií v prospech malých a stredných podnikov podľa ich vymedzenia v príslušných právnych predpisoch zmluvných strán; a
- e) podpora kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky využívali špecifické subvencie poskytnuté zmluvnou stranou len na tie politické ciele, na ktoré boli špecifické subvencie udelené¹.

ČLÁNOK 10.5

Vymedzenie pojmov a rozsah pôsobnosti

1. Na účely tohto oddielu je „subvencia“ opatrenie, ktoré spĺňa podmienky stanovené v článku 1.1 dohody SCM bez ohľadu na to, či je poskytnutá podniku, ktorý vyrába tovar, alebo podniku, ktorý poskytuje služby.²

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že keď zmluvná strana na tento účel vytvorí príslušný legislatívny rámec a administratívne postupy, táto povinnosť sa považuje za splnenú.

² Týmto článkom nie sú dotknuté stanoviská zmluvných strán a možný výsledok budúcich rokovaní v rámci WTO o subvenciách na služby. V závislosti od pokroku uvedených rokovaní na úrovni WTO zmluvné strany môžu v tejto súvislosti prostredníctvom príslušného výboru prijať rozhodnutie o aktualizácii tejto dohody.

2. Tento oddiel sa vzťahuje iba na subvencie, ktoré sú špecifické v súlade s článkom 2 dohody SCM. Subvencie pre jednotlivých spotrebiteľov alebo na všeobecné opatrenia vrátane subvencií alebo opatrení určených na dosiahnutie cieľov sociálnej politiky sa nepovažujú za špecifické.
3. Tento oddiel sa vzťahuje na špecifické subvencie pre všetky podniky vrátane verejných aj súkromných podnikov.
4. Uplatňovanie tohto oddielu nesmie právne ani fakticky brániť dotknutým podnikom v plnení konkrétnych úloh verejného záujmu vrátane záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme, ktoré im boli zverené. Výnimky by sa mali obmedziť na úlohy vo verejnom záujme, ktoré sú primerané požadovaným cieľom verejnej politiky zvereným týmto podnikom a sú transparentné.
5. Tento oddiel sa nevzťahuje na nehospodársku činnosť.
6. Článok 10.9 (Špecifické subvencie podliehajúce podmienkam) ods. 1 sa nevzťahuje na subvencie na rybárstvo ani na subvencie týkajúce sa obchodu s tovarom, na ktoré sa vzťahuje príloha 1 dohody o poľnohospodárstve.
7. Tento oddiel sa vzťahuje iba na špecifické subvencie, ktorých množstvo na príjemcu za obdobie troch rokov je viac než 300 000 zvláštnych práv čerpania.¹

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v rámci oznamovacej povinnosti nie je oznamujúca zmluvná strana povinná poskytnúť meno alebo názov príjemcu subvencie.

8. Pokiaľ ide o subvencie podnikom poskytujúcim služby, článok 10.7 (Transparentnosť) a článok 10.9 (Špecifické subvencie podliehajúce podmienkam) sa vzťahujú iba na tieto odvetvia služieb: telekomunikácie, bankovníctvo, poisťovníctvo, doprava vrátane námornej dopravy, energetika, počítačové služby, architektonické a inžinierske služby a stavebné a environmentálne služby so zreteľom na výhrady uvedené v kapitole 8 (Liberalizácia investícií, obchodu so službami a elektronického obchodu).

9. Tento oddiel sa nevzťahuje na odvetvia alebo pododvetvia, ktoré zmluvné strany neuviedli v kapitole 8 (Liberalizácia investícií, obchodu so službami a elektronického obchodu).

10. Článok 10.9 (Špecifické subvencie podliehajúce podmienkam) sa nevzťahuje na subvencie, ktoré boli formálne schválené alebo udelené v období menej ako päť rokov pre nadobudnutím platnosti tejto dohody alebo do piatich rokov po ňom.

ČLÁNOK 10.6

Vzťah k WTO

Tento oddiel sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti každej zmluvnej strany podľa článku VI dohody GATT 1994, dohody SCM a dohody o poľnohospodárstve.

ČLÁNOK 10.7

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana zabezpečí transparentnosť v oblasti špecifických subvencií. Na tento účel každá zmluvná strana raz za štyri roky druhej zmluvnej strane oznámi informácie o právnom základe, forme, sume alebo rozpočte, a pokiaľ je to možné, o príjemcoch špecifických subvencií.¹
2. Oznamovacia povinnosť uvedená v odseku 1 sa považuje za splnenú, ak zmluvná strana sprístupní príslušné informácie na verejne dostupnom webovom sídle od 31. decembra kalendárneho roku, ktorý nasleduje po roku, keď bola subvencia poskytnutá. Prvé oznámenie sa sprístupní najneskôr štyri roky po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v rámci oznamovacej povinnosti nie je oznamujúca zmluvná strana povinná poskytnúť meno alebo názov príjemcu subvencie.

ČLÁNOK 10.8

Konzultácie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že špecifická subvencia udelená druhou zmluvnou stranou, na ktorú sa nevzťahuje článok 10.9 (Špecifické subvencie podliehajúce podmienkam) nepriaznivo ovplyvňuje alebo môže nepriaznivo ovplyvniť jej obchodné alebo investičné záujmy, táto zmluvná strana môže predložiť svoje pripomienky v písomnej forme druhej zmluvnej strane a požiadať ju o konzultácie v tejto veci. Požiadaná zmluvná strana venuje takejto žiadosti primeranú pozornosť. Cieľom konzultácií by malo byť najmä zistiť, či:

- a) špecifická subvencia bola udelená iba na dosiahnutie cieľa verejnej politiky;
- b) výška dotknutej subvencie je obmedzená na minimálnu úroveň potrebnú na dosiahnutie tohto cieľa;
- c) subvencia vytvára stimul; a
- d) negatívny účinok na obchod a investície žiadajúcej zmluvnej strany je obmedzený.

2. S cieľom uľahčiť konzultácie požiadaná zmluvná strana poskytne informácie o dotknutej špecifickej subvencii do 90 dní od dátumu doručenia žiadosti. Ak sa žiadajúca zmluvná strana po doručení informácií o predmetnej subvencii domnieva, že subvencia, ktorej sa konzultácie týkajú, neprimeraným spôsobom nepriaznivo ovplyvňuje alebo môže negatívne ovplyvniť jej obchodné alebo investičné záujmy, požiadaná zmluvná strana vyvinie maximálne úsilie, aby odstránila negatívne účinky spôsobené danou subvenciou alebo aby ich minimalizovala.

ČLÁNOK 10.9

Špecifické subvencie podliehajúce podmienkam

1. Zmluvné strany budú uplatňovať podmienky na tieto špecifické subvencie:
 - a) právny mechanizmus, na základe ktorého vláda alebo akýkoľvek verejný subjekt zodpovedá za úhradu dlhov alebo záväzkov určitých podnikov, je povolený pod podmienkou, že krytie dlhov a záväzkov je obmedzené, pokiaľ ide o výšku týchto dlhov a záväzkov alebo o trvanie takejto zodpovednosti;
 - b) podpora insolventných podnikov alebo podnikov v ťažkostiach v rozličných formách, napr. úvery a záruky, hotovostné granty, kapitálové injekcie, poskytnutie aktív za nižšiu ako trhovú cenu a oslobodenia od daní, trvajúca viac než jeden rok je povolená pod podmienkou, že bol vypracovaný dôveryhodný reštrukturalizačný plán, ktorý je založený na realistických predpokladoch s cieľom zabezpečiť návrat podniku v primeranej lehote k dlhodobej životaschopnosti, pričom samotný podnik prispieva na náklady spojené s reštrukturalizáciou.¹

¹ To zmluvným stranám nebráni poskytovať dočasnú podporu likvidity vo forme záruk za úvery alebo úverov obmedzených na sumu potrebnú na udržanie fungovania podniku dostatočne dlhý čas na vypracovanie reštrukturalizačného alebo likvidačného plánu.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na špecifické subvencie, pri ktorých zmluvná strana, ktorá udeľuje subvenciu, na základe písomnej žiadosti druhej zmluvnej strany preukázala, že predmetná subvencia ani neovplyvňuje, ani nemôže negatívne ovplyvniť obchod či investície druhej zmluvnej strany.

3. Odsek 1 sa nevzťahuje na špecifické subvencie, ktoré sa poskytujú na nápravu závažného narušenia fungovania hospodárstva zmluvnej strany. Narušenie fungovania hospodárstva zmluvnej strany sa považuje za závažné, keď je výnimočné, dočasné a významné a keď má skôr vplyv na členské štáty alebo na celé hospodárstvo zmluvnej strany než na konkrétny región alebo hospodárske odvetvie.

ČLÁNOK 10.10

Preskúmanie

Zmluvné strany uskutočnia preskúmanie tohto oddielu najneskôr päť rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody a následne v pravidelných intervaloch. So zreteľom na získané skúsenosti a vývoj príslušných pravidiel v rámci WTO zmluvné strany uskutočnia vzájomné konzultácie o potrebe zmeniť tento oddiel. Zmluvné strany konkrétne preskúmajú začlenenie ďalších odvetví služieb do rozsahu pôsobnosti tohto oddielu v článku 10.5 (Vymedzenie pojmov a rozsah pôsobnosti).

ODDIEL C

VYMEDZENIE POJMOV A SPOLOČNÉ ZÁSADY

ČLÁNOK 10.11

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „cieľ verejnej politiky“ je všeobecný cieľ na zabezpečenie výsledku v prospech celej verejnosti; a
- b) „úlohy verejného záujmu“ sú špecifické činnosti, ktorými sa dosahujú výsledky v prospech celej verejnosti, ktoré by bez zásahu verejnej moci neboli poskytované alebo by boli poskytované za odlišných podmienok z hľadiska prístupnosti, kvality, bezpečnosti, cenovej dostupnosti alebo rovnakého zaobchádzania na trhu.

ČLÁNOK 10.12

Dôvernoscť informácií

1. V prípade, že si zmluvné strany vymieňajú informácie podľa tejto kapitoly, zohľadnia obmedzenia uložené ich príslušnými právnymi predpismi týkajúce sa služobného a obchodného tajomstva a zaistia ochranu obchodného tajomstva a iných dôverných informácií.

2. Všetky informácie oznámené podľa tejto dohody budú prijímajúcou zmluvnou stranou považované za dôverné, pokiaľ druhá zmluvná strana nepovolí sprístupnenie týchto informácií alebo ich nesprístupni verejnosti.

ČLÁNOK 10.13

Riešenie sporov

Žiadna zmluvná strana nemôže využiť možnosti riešenia sporov podľa tejto dohody v súvislosti so žiadnou vecou, ktorá vyplýva z oddielu A (Protisúťažné správanie) tejto kapitoly a z článku 10.8 (Konzultácie).

ČLÁNOK 10.14

Spolupráca

V záujme dosiahnutia cieľov tejto kapitoly a s cieľom zlepšiť presadzovanie efektívnej hospodárskej súťaže zmluvné strany uznávajú, že je v ich spoločnom záujme, aby posilnili spoluprácu, pokiaľ ide o vývoj v oblasti politiky hospodárskej súťaže vrátane kontroly subvencií, podľa dostupnosti finančných prostriedkov v rámci nástrojov a programov spolupráce zmluvných strán.

KAPITOLA 11

ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ OSOBITNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY, A URČENÉ MONOPOLY

ČLÁNOK 11.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „obchodné činnosti“ sú činnosti, ktorých konečným výsledkom je výroba tovaru alebo poskytnutie služby, ktoré sa budú predávať na relevantnom trhu v množstvách a za ceny, ktoré určí podnik, a ktoré sa uskutočňujú s cieľom zisku;¹
- b) „obchodné hľadiská“ sú hľadiská ceny, kvality, dostupnosti, predajnosti, dopravy a iné podmienky nákupu alebo predaja, alebo iné faktory, ktoré by sa bežne zohľadňovali pri obchodných rozhodnutiach podniku fungujúceho podľa zásad trhového hospodárstva v príslušnom obchodnom alebo výrobnom odvetví;

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že činnosti, ktoré uskutočňuje podnik, ktorý vykonáva svoju činnosť na neziskovom základe alebo na základe úhrady nákladov, nie sú činnosti uskutočňované s cieľom zisku.

- c) „určiť“ je stanoviť alebo schváliť monopol, alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti monopolu, aby zahŕňal ďalší tovar alebo službu;
- d) „určený monopol“ je subjekt vrátane skupiny subjektov alebo vládnej agentúry, alebo každá jeho dcérska spoločnosť, ktorý je na relevantnom trhu na území zmluvnej strany určený ako jediný dodávateľ alebo kupujúci tovaru alebo služby, ale nezahŕňa subjekt, ktorému bolo priznané výhradné právo duševného vlastníctva len na základe takéhoto priznania;
- e) „podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady“ je akýkoľvek verejný alebo súkromný podnik vrátane akýchkoľvek dcérskych spoločností, ktorému zmluvná strana právne alebo fakticky priznala osobitné práva alebo výsady;
- f) „osobitné práva alebo výsady“ sú práva alebo výsady, ktoré zmluvná strana priznala obmedzenému počtu podnikov alebo akýmkoľvek ich dcérskym spoločnostiam v danej zemepisnej oblasti alebo na danom produktovom trhu, čím sa podstatným spôsobom obmedzila schopnosť iných podnikov vykonávať ich činnosť v tej istej zemepisnej oblasti alebo na tom istom produktovom trhu v podobných podmienkach; udelenie licencie alebo povolenia obmedzenému počtu podnikov v rámci pridelovania obmedzených zdrojov prostredníctvom objektívnych, proporcionálnych a nediskriminačných kritérií nie je samo osebe osobitným právom ani výsadou; a

- g) „štátom vlastnený podnik“ je podnik vrátane akejkoľvek dcérskej spoločnosti, v ktorom zmluvná strana priamo alebo nepriamo:
- i) vlastní viac než 50 percent upísaného základného imania podniku alebo kontroluje viac ako 50 percent hlasov viazaných na akcie vydané podnikom;
 - ii) môže vymenovať viac ako polovicu členov predstavenstva alebo rovnocenného orgánu podniku; alebo
 - iii) môže vykonávať kontrolu nad strategickými rozhodnutiami podniku.

ČLÁNOK 11.2

Rozsah uplatňovania

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z článku XVII ods. 1 až 3 dohody GATT 1994 a z *Dohovoru o interpretácii článku XVII Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994*, ako aj z článku VIII ods. 1, 2 a 5 dohody GATS, ktoré sa týmto *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. Táto kapitola sa vzťahuje na všetky štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly, vykonávajúce obchodnú činnosť. Ak podnik vykonáva obchodné aj neobchodné činnosti¹, táto kapitola sa vzťahuje len na obchodné činnosti tohto podniku.
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na tie štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly, v prípade ktorých zmluvná strana prijala dočasné opatrenia v reakcii na stav vnútroštátnej alebo celosvetovej hospodárskej núdze.
4. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly, ak v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich, po sebe nasledujúcich rokoch ročné príjmy pochádzajúce z obchodných činností daného podniku alebo monopolu boli nižšie ako 200 miliónov SDR (zvláštne práva čerpania)². Tento finančný limit sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly na nižšej ako ústrednej úrovni vlády počnúc piatimi rokmi od nadobudnutia platnosti tejto dohody.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na obstarávanie upravené touto dohodou, ktoré uskutočňuje zmluvná strana alebo jej obstarávateľské subjekty, v zmysle článku 9.2 (Rozsah pôsobnosti a predmet úpravy).

¹ To zahŕňa vykonávanie záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.

² Do výpočtu príjmu je zahrnutý príslušný príjem všetkých štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov vrátane príjmu dcérskych spoločností vykonávajúcich obchodné činnosti na tom istom trhu alebo na prepojených trhoch.

6. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly vo vlastníctve alebo pod kontrolou vládnych orgánov zmluvnej strany poverené riadením národnej obrany, verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti s výnimkou prípadov, ak tieto podniky uskutočňujú výlučne obchodné činnosti, ktoré nesúvisia s národnou obranou, verejným poriadkom ani s verejnou bezpečnosťou.

7. Táto kapitola sa nevzťahuje na žiadne služby, ktoré poskytujú štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly pri výkone vládnej moci¹.

8. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia alebo činnosti uvedené v prílohe 11 (Osobitné pravidlá pre Vietnam týkajúce sa štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov).

ČLÁNOK 11.3

Všeobecné ustanovenia

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na zákony a právne predpisy zmluvnej strany, ktorými sa riadia jej systémy vlastníctva štátu.

¹ Pojem „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ má rovnaký význam v zmysle vymedzenia v článku I ods. 3 písm. c) dohody GATS.

2. Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa tejto kapitoly, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane zriadiť alebo zachovať štátom vlastnený podnik, udeliť podniku osobitné práva alebo výsady alebo určovať či zachovávať monopoly.
3. Žiadna zo zmluvných strán nevyžaduje od štátom vlastnených podnikov, od podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo od určených monopolov, aby konali spôsobom, ktorý by bol v rozpore s touto kapitolou, ani ich v tom nebude podporovať.

ČLÁNOK 11.4

Nediskriminácia a obchodné hľadiská

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly pri vykonávaní obchodných činností:
 - a) konali v súlade s obchodnými hľadiskami pri nákupoch alebo predajoch tovaru alebo služieb, s výnimkou plnenia podmienok svojej verejnej úlohy, ktoré nie sú v rozpore s odsekom 1 písm. b);
 - b) pri kúpe tovaru alebo služby:
 - i) poskytli tovaru alebo službe, ktoré poskytuje podnik druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytujú obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktoré poskytujú podniky danej zmluvnej strany; a

- ii) poskytnúť tovaru alebo službu, ktoré poskytuje podnik investorov druhej zmluvnej strany na území danej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytujú obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktoré poskytujú podniky investorov druhej zmluvnej strany na relevantnom trhu na území danej zmluvnej strany;

c) pri predaji tovaru alebo služby:

- i) poskytnúť podniku druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytujú podnikom danej zmluvnej strany; a
- ii) poskytnúť podniku investorov druhej zmluvnej strany na území danej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytujú podnikom investorov druhej zmluvnej strany na relevantnom trhu na území danej zmluvnej strany.

2. Ustanovenia odseku 1 nebránia štátom vlastneným podnikom, podnikom, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, ani určeným monopolom:

- a) nakupovať alebo poskytovať tovar alebo služby za rozdielnych podmienok vrátane podmienok súvisiacich s cenou; alebo
- b) odmietnuť nákup alebo poskytnutie tovaru alebo služieb,

a to pod podmienkou, že tieto rôzne podmienky sa stanovujú alebo takéto odmietnutie sa uskutočňuje v súlade s obchodnými hľadiskami.

3. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú na odvetvia uvedené v článku 8.3 (Rozsah pôsobnosti) a článku 8.9 (Rozsah pôsobnosti).

4. Odseky 1 a 2 sa uplatňujú na obchodné činnosti štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určeným monopolom, ak rovnaká činnosť môže ovplyvniť obchod so službami a investície, v súvislosti s ktorými zmluvná strana prijala záväzok podľa článkov 8.5 (Národné zaobchádzanie), 8.6 (Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod), 8.11 (Národné zaobchádzanie), s výhradou podmienok a obmedzení stanovených v príslušnej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A (Listina špecifických záväzkov Únie) alebo 8-B (Listina špecifických záväzkov Vietnamu) v zmysle článkov 8.7 (Listina špecifických záväzkov) a 8.12 (Listina špecifických záväzkov). V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v prípade rozporu medzi článkom 11.2 (Rozsah pôsobnosti) ods. 4 a podmienkami alebo obmedzeniami stanovenými v listine špecifických záväzkov zmluvnej strany v zmysle článkov 8.7 (Listina špecifických záväzkov) a 8.12 (Listina špecifických záväzkov) majú prednosť tieto listiny.

ČLÁNOK 11.5

Regulačný rámec

1. Zmluvné strany sa budú usilovať zabezpečiť, aby štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly dodržiavali medzinárodne uznávané normy správy a riadenia spoločností.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jej regulačné orgány alebo funkcie nezodpovedali žiadnemu podniku alebo subjektu, ktoré tieto orgány regulujú, s cieľom zaistiť účinnosť regulačných orgánov alebo funkcií a aby za obdobných okolností konali nestranne¹, pokiaľ ide o všetky nimi regulované podniky alebo subjekty vrátane štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov.²
3. Každá zmluvná strana zabezpečí jednotné a nediskriminačné presadzovanie zákonov a iných právnych predpisov, a to aj pokiaľ ide o štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že nestrannosť, s ktorou regulačný orgán vykonáva svoje regulačné funkcie, sa posudzuje na základe zvyčajných metód alebo praxe tohto regulačného orgánu.

² V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že v prípade tých odvetví, v ktorých sa zmluvné strany dohodli v iných kapitolách na špecifických povinnostiach súvisiacich s regulačným orgánom, majú prednosť príslušné ustanovenia v iných kapitolách.

ČLÁNOK 11.6

Transparentnosť

1. Zmluvná strana, ktorá má oprávnený dôvod domnievať sa, že jej záujmy podľa tejto kapitoly sú nepriaznivo ovplyvnené obchodnými činnosťami štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určeného monopolu druhej zmluvnej strany, môže písomne túto druhú zmluvnú stranu požiadať o informácie týkajúce sa operácií tohto podniku alebo monopolu. V žiadosti sa musí uviesť dotknutý podnik alebo monopol, príslušné výrobky alebo služby a trhy, ako aj údaje o tom, že sa daný podnik alebo monopol zapája do postupov, ktoré obmedzujú obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

2. Medzi informácie uvedené v odseku 1 patria informácie týkajúce sa:

- a) vlastníckej a hlasovacej štruktúry podniku alebo monopolu, pričom sa uvedie percentuálny podiel akcií a percentuálny podiel hlasovacích práv, ktoré zmluvná strana alebo štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol kumulatívne vlastní;
- b) opisu akýchkoľvek osobitných akcií alebo osobitných hlasovacích alebo iných práv, ktoré má zmluvná strana alebo štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol v držbe, ak sa takéto práva líšia od práv spojených s kmeňovými akciami takéhoto podniku alebo monopolu;

- c) organizačnej štruktúry podniku alebo monopolu, zloženia jeho predstavenstva alebo rovnocenného orgánu, ktorý priamo či nepriamo kontroluje tento podnik alebo subjekt, a krížových podielov a iných prepojení s rôznymi štátom vlastnenými podnikmi, podnikmi, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určenými monopolmi;
 - d) opisu toho, ktoré vládne útvary alebo verejné orgány regulujú alebo monitorujú podnik alebo monopol, opisu hierarchických vzťahov¹ a práv a postupov vládnych útvarov alebo verejných orgánov pri vymenúvaní, odvolávaní alebo odmeňovaní manažérov;
 - e) ročných príjmov alebo celkových aktív, alebo obidvoch;
 - f) výnimiek, oslobodení a akýchkoľvek ďalších opatrení vrátane priaznivejšieho zaobchádzania, ktoré sa uplatňujú na území požiadanej zmluvnej strany na akýkoľvek štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol.
3. Zmluvná strana môže požiadať druhú zmluvnú stranu o doplňujúce informácie týkajúce sa výpočtov limitu príjmov uvedeného v článku 11.2 (Rozsah pôsobnosti) ods. 4.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že zmluvná strana nie je povinná zverejniť správy alebo ich obsah.

4. Podľa odsekov 1 až 3 sa od zmluvnej strany nevyžaduje sprístupnenie dôverných informácií, ktoré by bolo v rozpore s jej zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré by bránilo presadzovaniu práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom alebo ktoré by poškodzovalo oprávnené obchodné záujmy určitých podnikov.

5. V prípade Únie sa odsek 2 písm. a) až e) nevzťahujú na podniky, ktoré sa považujú za malé alebo stredné podniky podľa vymedzenia v práve Únie.

ČLÁNOK 11.7

Technická spolupráca

Zmluvné strany, uznávajúc význam podpory účinných právnych a regulačných rámcov pre štátom vlastnené podniky, sa zapájajú do spoločne dohodnutých činností technickej spolupráce s cieľom podporovať efektívnosť a transparentnosť štátom vlastnených podnikov podľa dostupnosti finančných prostriedkov v rámci nástrojov a programov spolupráce zmluvnej strany.

KAPITOLA 12

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA A ZÁSADY

ČLÁNOK 12.1

Ciele

1. Ciele tejto kapitoly sú:
 - a) uľahčiť vznik, výrobu a obchodné zhodnocovanie inovatívnych a tvorivých produktov medzi zmluvnými stranami, a tak prispieť k udržateľnejšiemu a inkluzívnejšiemu hospodárstvu obidvoch zmluvných strán; a
 - b) dosiahnuť primeranú a účinnú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva.

2. Ochrana a dodržiavanie práv duševného vlastníctva by mali prispieť k podpore technických inovácií a k transferu a rozširovaniu technológií, k vzájomným výhodám pre výrobcov a používateľov technických vedomostí spôsobom, ktorý prispieva k sociálnemu a hospodárskemu blahobytu a k rovnováhe práv a záväzkov.

ČLÁNOK 12.2

Povaha a rozsah záväzkov

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti stanovené v medzinárodných zmluvách týkajúcich sa duševného vlastníctva, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú vrátane dohody TRIPS. Zmluvné strany zabezpečia primerané a účinné vykonávanie týchto zmlúv. V tejto kapitole sa dopĺňajú a ďalej spresňujú uvedené práva a povinnosti zmluvných strán s cieľom zabezpečiť primerané a účinné vykonávanie týchto zmlúv, ako aj rovnováhu medzi právami nositeľov práv duševného vlastníctva a záujmom verejnosti.

2. Na účely tejto dohody sa výraz „duševné vlastníctvo“ vzťahuje minimálne na všetky kategórie duševného vlastníctva, ktoré sa uvádzajú v časti II oddieloch 1 až 7 dohody TRIPS, najmä:

- a) autorské právo a práva súvisiace s autorským právom;
- b) ochranné známky;
- c) zemepisné označenia;

- d) dizajny;
- e) patentové práva;
- f) topografie polovodičových obvodov;
- g) ochrana nezverejnených informácií a
- h) odrody rastlín.

3. Ochrana duševného vlastníctva zahŕňa ochranu pred nekalou súťažou v zmysle článku 10*a* *Parížskeho dohovoru na ochranu priemyslového vlastníctva* z 20. marca 1883, naposledy revidovaného v Štokholme 14. júla 1967 (ďalej len „Parížsky dohovor“).

ČLÁNOK 12.3

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

V súvislosti s ochranou duševného vlastníctva akákoľvek výhoda, prednosť, výsada alebo oslobodenie, ktoré zmluvná strana priznáva štátnym príslušníkom akejkoľvek tretej krajiny, sa okamžite a bezpodmienečne poskytne štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany, okrem výnimiek stanovených v článkoch 4 a 5 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 12.4

Vyčerpanie práv

Každá zmluvná strana si môže stanoviť svoj vlastný režim vyčerpania práv duševného vlastníctva v súlade s príslušnými ustanoveniami dohody TRIPS.

ODDIEL B

NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM

ČLÁNOK 12.5

Poskytovaná ochrana

1. Zmluvné strany dodržiavajú práva a povinnosti stanovené v týchto medzinárodných zmluvách:

- a) *Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel z 9. septembra 1886*, naposledy revidovaný v Paríži 24. júla 1971 (ďalej len „Bernský dohovor“);

b) *Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií* podpísaný v Ríme 26. októbra 1961; a

c) dohoda TRIPS.

2. Zmluvné strany do troch rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody pristúpia k týmto medzinárodným zmluvám:

a) *Zmluva WIPO o autorskom práve* prijatá v Ženeve 20. decembra 1996; a

b) *Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch* prijatá v Ženeve 20. decembra 1996.

ČLÁNOK 12.6

Autori

Každá zmluvná strana stanoví pre autorov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

a) priame alebo nepriame rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

b) akúkoľvek formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny ich diela predajom alebo iným prevodom vlastníctva; a

- c) akýkoľvek verejný prenos ich diel po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z individuálne zvoleného miesta a v individuálne zvolenom čase.

ČLÁNOK 12.7

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov ich výkonov;
- b) priame alebo nepriame rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- c) verejné rozširovanie záznamov ich umeleckých výkonov predajom alebo iným prevodom vlastníctva;
- d) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z individuálne zvoleného miesta a v individuálne zvolenom čase; a

- e) bezdrôtové vysielanie a verejný prenos ich umeleckých výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon sám je vysielaným výkonom.

ČLÁNOK 12.8

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví pre výrobcov zvukových záznamov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) verejnú rozširovanie ich zvukových záznamov vrátane rozmnoženín predajom alebo iným prevodom vlastníctva; a
- c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z individuálneho zvoleného miesta a v individuálne zvolenom čase.

ČLÁNOK 12.9

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana stanoví pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov ich vysielaní;
- b) vyhotovovanie rozmnožení záznamov ich vysielaní;
- c) verejné rozširovanie záznamov ich vysielaní; a
- d) opakované vysielanie ich vysielania bezdrôtovými prostriedkami.

ČLÁNOK 12.10

Vysielanie a verejný prenos

Každá zmluvná strana poskytne výkonným umelcom a výrobcam zvukových záznamov právo s cieľom zabezpečiť, aby im používateľ zaplatil jednu primeranú odmenu za použitie zvukového záznamu vydaného na komerčné účely alebo jeho rozmnožení v bezdrôtovom vysielaní alebo v akomkoľvek verejnom prenose. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby si túto odmenu medzi sebou rozdelili príslušní výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov. Každá zmluvná strana môže, ak neexistuje dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, stanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena rozdelí medzi uvedené dve kategórie nositeľov práv.

ČLÁNOK 12.11

Doba ochrany

1. Práva autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru trvajú počas života autora a najmenej 50 rokov po jeho smrti, bez ohľadu na to, kedy bolo dielo oprávnene sprístupnené verejnosti.
2. V prípade spoluautorského diela sa doba uvedená v odseku 1 počíta od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie.
3. Práva výkonných umelcov uplynú najskôr 50 rokov po dni výkonu. Ak bol záznam umeleckého výkonu počas tohto obdobia oprávnene zverejnený alebo oprávnene uvedený na verejnosti, tieto práva uplynú najskôr 50 rokov odo dňa prvého oprávneného zverejnenia alebo prvého oprávneného uvedenia na verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastala skôr.
4. Práva výrobcov zvukových záznamov uplynú najskôr 50 rokov po vyhotovení záznamu. Ak bol zvukový záznam počas tohto obdobia oprávnene zverejnený, práva uplynú najskôr 50 rokov odo dňa prvého oprávneného zverejnenia. Ak počas obdobia uvedeného v prvej vete nedošlo k žiadnemu oprávnenému zverejneniu a ak počas neho bol zvukový záznam oprávnene uvedený na verejnosti, uplynú práva najskôr 50 rokov odo dňa prvého oprávneného verejného prenosu.

5. Práva vysielacích organizácii uplynú najskôr 50 rokov po prvom vysielaní, či už sa vysielanie uskutočňuje po drôte alebo bezdrôtovo, pomocou kábla alebo prostredníctvom satelitu.

6. Lehoty stanovené v tomto článku sa počítajú od 1. januára roku nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k udalosti, ktorou začínajú plynúť.

ČLÁNOK 12.12

Ochrana technologických opatrení

1. Každá zmluvná strana ustanoví primeranú právnu ochranu proti obchádzaniu akýchkoľvek účinných technologických opatrení, ktoré používajú nositelia autorských práv alebo práv súvisiacich s autorským právom, ktoré dotknutá osoba vykonáva vedomo alebo s dôvodným predpokladom vedomosti, že sleduje daný cieľ.

2. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti výrobe, dovozu, rozširovaniu, predaju, nájmu, ponuke verejnosti na predaj alebo nájom alebo proti vlastneniu na komerčné účely zariadení, výrobkov alebo súčiastok alebo proti poskytovaniu služieb, ktoré:

- a) sa ponúkajú, propagujú alebo predávajú na účely obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení;

- b) z komerčného hľadiska majú okrem obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení iba obmedzený účel alebo použitie; alebo
- c) sú predovšetkým navrhnuté, vyrobené, prispôbované alebo prevádzkované na taký účel, aby umožnili alebo uľahčili obchádzanie akýchkoľvek účinných technologických opatrení.

3. Pri zabezpečovaní primeranej právnej ochrany podľa odsekov 1 a 2 môže zmluvná strana prijať alebo zachovať náležité obmedzenia opatrení, ktorými sa vykonávajú ustanovenia týchto odsekov, alebo výnimky z týchto opatrení. Povinnosti stanovené v odsekoch 1 a 2 sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté práva, obmedzenia, výnimky alebo ochrana autorských práv alebo práv súvisiacich s autorským právom podľa vnútroštátneho práva jednotlivých zmluvných strán.

4. Na účely tohto článku sú „technologickými opatreniami“ akékoľvek technológie, zariadenia alebo súčiastky, ktoré sú pri bežnom spôsobe svojho použitia navrhnuté na to, aby predchádzali konaniu alebo obmedzovali konanie vo vzťahu k dielam alebo iným predmetom ochrany, ktoré nie je povolené nositeľmi autorských práv alebo práv súvisiacich s autorským právom, podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Technologické opatrenia sa považujú za „účinné“, keď je použitie chránených diel alebo iného predmetu ochrany pod kontrolou nositeľov práv prostredníctvom uplatnenia kontroly prístupu alebo ochranného procesu, ako je šifrovanie, kódovanie alebo iná transformácia diela alebo iného predmetu ochrany, alebo mechanizmu kontroly kopírovania, ktorými sa dosiahne cieľ ochrany.

ČLÁNOK 12.13

Ochrana informácií na správu práv

1. Každá zmluvná strana zabezpečí primeranú právnu ochranu proti akejkoľvek osobe, ktorá vykonáva vedome bez oprávnenia ktorúkoľvek z týchto činností:

- a) odstránenie alebo zmena akýchkoľvek elektronických informácií na správu práv; alebo
- b) rozširovanie, dovoz na účel rozširovania, vysielanie, verejný prenos alebo sprístupňovanie verejnosti diel, umeleckých výkonov, zvukových záznamov alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú chránené podľa tohto pododdielu, z ktorých boli bez povolenia odstránené alebo zmenené elektronické informácie na správu práv,

ak táto osoba vie, alebo je odôvodnené predpokladať, že vie, že tým napomáha, umožňuje, uľahčuje alebo zatajuje porušovanie akéhokoľvek autorského práva alebo akýchkoľvek práv súvisiacich s autorským právom stanovených vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

2. Na účely tohto článku „informácie na správu práv“ sú akékoľvek informácie poskytnuté nositeľmi práv, ktoré identifikujú dielo alebo iný predmet ochrany uvedený v tomto pododdieli, autora diela alebo iného nositeľa práv, informácie o podmienkach používania diela alebo iného predmetu ochrany alebo akékoľvek čísla alebo kódy, ktoré vyjadrujú takéto informácie.

3. Odsek 2 sa uplatňuje, ak je ktorákoľvek z informácií uvedená v uvedenom odseku spojená s rozmnoženinou diela alebo iného predmetu ochrany uvedeného v tomto pododdieli alebo sa objaví v súvislosti s ich verejným prenosom.

ČLÁNOK 12.14

Výnimky a obmedzenia

1. Jednotlivé zmluvné strany môžu stanoviť obmedzenia práv stanovených v článkoch 12.6 (Autori) až 12.10 (Vysielanie a verejný prenos) alebo výnimky z týchto práv len v určitých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným využívaním predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov nositeľov práv, v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorých sú stranami.
2. Každá zmluvná strana stanoví, že vyhotovenie rozmnoženiny v zmysle článkov 12.6 (Autori) až 12.10 (Vysielanie a verejný prenos), ktoré je prechodné alebo náhodné, ktoré je neoddeliteľnou a podstatnou súčasťou technologického postupu a ktorého jediným účelom je umožniť:
 - a) prenos v sieti medzi tretími stranami sprostredkovateľom; alebo

b) oprávnené použitie

diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré nemá žiadny samostatný ekonomický význam, je vyňaté z práva na vyhotovenie rozmnoženiny podľa článkov 12.6 (Autori) až 12.10 (Vysielanie a verejný prenos).

ČLÁNOK 12.15

Právo umelca na odmenu pri ďalšom predaji

1. Zmluvná strana môže v prospech autora pôvodného umeleckého diela stanoviť právo na odmenu pri ďalšom predaji, ktoré bude vymedzené ako nescudziteľné právo a ktorého obsahom je odmena vychádzajúca z predajnej ceny získanej za každý ďalší predaj diela po prvom prevode diela autorom.
2. Právo uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na všetky úkony ďalšieho predaja, na ktorých sa v úlohe predávajúcich, kupujúcich alebo sprostredkovateľov zúčastňujú odborníci na trh s umením, napríklad aukčné siene, umelecké galérie a vo všeobecnosti všetci obchodníci s umeleckými dielami.
3. Zmluvná strana môže stanoviť, že právo uvedené v odseku 1 neplatí pre úkony ďalšieho predaja, ak predávajúci kúpil dielo priamo od autora menej než tri roky pred týmto ďalším predajom a ak cena ďalšieho predaja nepresahuje určitú minimálnu sumu.

4. Práva uvedeného v odseku 1 sa možno na území zmluvnej strany domáhať iba vtedy, ak to umožňujú vnútroštátne právne predpisy danej zmluvnej strany, ktorej štátnym príslušníkom je autor, a v rozsahu, v akom to umožňuje zmluvná strana, kde sa toto právo nárokuje. Postup výberu odmien a ich výška sa stanoví vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

ČLÁNOK 12.16

Spolupráca v oblasti kolektívnej správy práv

Zmluvné strany sa usilujú podporovať dialóg a spoluprácu medzi svojimi organizáciami kolektívnej správy v záujme podpory dostupnosti diel a iných predmetov ochrany na územiach zmluvných strán a zabezpečenia vzájomných prevodov odmien za použitie týchto diel a ďalších predmetov ochrany.

PODODDIEL 2

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNOK 12.17

Medzinárodné zmluvy

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z *Protokolu k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk* prijatého v Madride 27. júna 1989, naposledy zmeneného 12. novembra 2007.
2. Každá zmluvná strana bude používať triedenie stanovené v *Niceskej dohode o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známk* prijatej v Nice 15. júna 1957 v znení zmien z 28. septembra 1979 (ďalej len „Niceské triedenie“)¹.
3. Každá zmluvná strana zjednoduší a vypracuje postupy zápisu ochrannej známky, pričom jej ako referencia posluží okrem iného *Dohovor o práve ochrannej známky* prijatý v Ženeve 27. októbra 1994 a *Singapurský dohovor o práve ochrannej známky* prijatý v Singapure 27. marca 2006.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že zmluvné strany používajú aktualizované verzie Niceského triedenia v rozsahu aktualizovanej verzie uverejnenej organizáciou WIPO a v prípade Vietnamu vo verzii, ku ktorej bol uverejnený oficiálny preklad.

ČLÁNOK 12.18

Práva z ochrannej známky

Zapísaná ochranná známka priznáva svojmu majiteľovi výhradné práva. Majiteľ je oprávnený zabrániť všetkým tretím osobám, ktoré nemajú jeho súhlas, používať v obchodnom styku:

- a) akékoľvek označenie, ktoré je zhodné s ochrannou známkou pre tovary alebo služby, ktoré sú zhodné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná¹; a
- b) akékoľvek označenie, ktoré je zhodné alebo podobné s ochrannou známkou pre tovary alebo služby, ktoré sú zhodné alebo podobné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, ak by takéto použitie spôsobilo pravdepodobnosť zámeny na strane verejnosti.

ČLÁNOK 12.19

Postup pri zápise

1. Každá zmluvná strana zavedie systém zápisu ochranných znáмок, v rámci ktorého príslušný známkový úrad riadne odôvodní a písomne oznámi každé konečné zamietnutie zápisu ochrannej známky.

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že týmto ustanovením nie je dotknutý článok 12.21 (Výnimky z práv z ochrannej známky).

2. Každá zmluvná strana zavedie možnosť podať námietky proti žiadosti o zápis ochrannej známky do registra a možnosť pre prihlasovateľa ochrannej známky reagovať na takéto námietky.
3. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu uverejnených žiadostí o zápis ochranných známk a zápisov ochranných známk.

ČLÁNOK 12.20

Všeobecne známe ochranné známky

Na účely naplnenia ochrany všeobecne známych ochranných známk, ako sa stanovuje v článku 6a Parížskeho dohovoru a článku 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS, zmluvné strany prihliaďu na *spoločné odporúčanie o ustanoveniach týkajúcich sa ochrany všeobecne známych ochranných známk* prijaté zhromaždením Únie na ochranu priemyslového vlastníctva a valným zhromaždením WIPO na tridsiatej štvrtej sérii stretnutí zhromaždení členských štátov WIPO v dňoch 20. až 29. septembra 1999.

ČLÁNOK 12.21

Výnimky z práv poskytnutých ochrannou známkou

Každá zmluvná strana:

- a) stanoví spravodlivé používanie opisných výrazov¹ ako obmedzenej výnimky z práv poskytnutých ochrannými známkami; a
- b) môže stanoviť ďalšie obmedzené výnimky,

ak sa v rámci týchto výnimiek zohľadnia oprávnené záujmy majiteľa ochrannej známky a tretích strán.

¹ Spravodlivé používanie opisných výrazov zahŕňa používanie značky na označenie zemepisného pôvodu tovaru alebo služieb, pokiaľ je takéto používanie v súlade s čestným konaním v priemysle alebo obchode.

ČLÁNOK 12.22

Zrušenie zapísanej ochrannnej známky¹

1. Každá zmluvná strana stanoví, že zapísaná ochranná známka bude zrušená, ak ju jej majiteľ alebo nadobúdateľ licencie od majiteľa na príslušnom území počas nepretržitého obdobia piatich rokov pred podaním žiadosti o jej zrušenie bez oprávnených dôvodov skutočne² nepoužíval, s výnimkou prípadu, keď sa používanie začalo alebo obnovilo aspoň tri mesiace pred žiadosťou o zrušenie. Zmluvná strana môže stanoviť, že táto výnimka sa nebude brať do úvahy, ak sa prípravy na začatie alebo obnovenie používania začali až po tom, ako sa majiteľ dozvedel, že môže byť podaná žiadosť o zrušenie.
2. Zmluvná strana môže stanoviť, že ochranná známka môže byť zrušená, ak sa po dátume, keď bola zapísaná, v dôsledku konania alebo nekonania majiteľa z nej stal v obchode všeobecný názov výrobku alebo služby, pre ktoré bola zapísaná.

¹ V prípade Vietnamu je pojem „zrušenie“ rovnocenný s pojmom „vypovedanie“.

² Výraz „skutočné používanie“ znamená reálne používanie na účely obchodovania s danými tovarmi alebo službami tak, aby bol zaručený goodwill. Vo všeobecnosti to zahŕňa uskutočnený predaj a to, že v príslušnom období muselo dôjsť k určitému predaju tovaru alebo poskytnutiu služieb. Použitie v rámci reklamy možno považovať za skutočné použitie. Len prípravné kroky sa však nemôžu považovať za skutočné použitie známky. Skutočné použitie je opakom symbolického alebo vykonštruovaného použitia, ktorých účelom je len zachovať zápis ochrannej známky v registri.

3. Akékoľvek použitie zapísanej ochrannej známky majiteľom alebo s jeho súhlasom v súvislosti s tovarmi alebo službami, pre ktoré bola zapísaná, ktoré by mohlo zavádzať verejnosť, predovšetkým pokiaľ ide o povahu, kvalitu, alebo zemepisný pôvod tohto tovaru alebo týchto služieb, znamená, že ochranná známka môže byť na základe príslušného vnútroštátneho práva zrušená či prípadne zakázaná.

PODODDIEL 3

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ČLÁNOK 12.23

Rozsah uplatňovania

1. Tento pododdiel sa vzťahuje na uznávanie a ochranu zemepisných označení vín, liehovín, poľnohospodárskych výrobkov a potravín s pôvodom na území zmluvných strán.
2. Na zemepisné označenia zmluvnej strany, ktoré má chrániť druhá zmluvná strana, sa vzťahujú ustanovenia tohto pododdielu len v tom prípade, ak sú chránené ako zemepisné označenia na území zmluvnej strany pôvodu v súlade so systémom uvedeným v článku 12.24 (Systém registrácie a ochrany zemepisných označení).

ČLÁNOK 12.24

Systém registrácie a ochrany zemepisných označení

1. Každá zmluvná strana udržiava systém registrácie a ochrany zemepisných označení, ktorý musí obsahovať aspoň tieto prvky:
 - a) register so zemepisnými označeniami chránenými na území tejto zmluvnej strany;
 - b) administratívny postup na overenie, že zemepisné označenia, ktoré sa majú zapísať do registra uvedeného v písmene a) alebo ktoré sa v tomto registri uchovávajú, označujú určitý tovar ako tovar s pôvodom na území, v regióne či lokalite zmluvnej strany, ak možno danú kvalitu, povest' alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere pripísať jeho zemepisnému pôvodu;
 - c) postup podávania námietok, ktorý umožňuje zohľadniť oprávnené záujmy všetkých fyzických alebo právnických osôb; a
 - d) postupy na opravu a odstránenie alebo ukončenie účinkov zápisov v registri uvedenom v písmene a), v ktorých sa zohľadňujú oprávnené záujmy tretích strán a nositeľov práv k dotknutým registrovaným zemepisným označeniam.¹

¹ Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa systému registrácie a ochrany zemepisných označení, každá zmluvná strana stanoví právne prostriedky na zrušenie registrácie zemepisných označení.

2. Každá zmluvná strana môže vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch poskytnúť rozsiahlejšiu ochranu, ako sa vyžaduje v tomto pododdiele, pod podmienkou, že táto ochrana nebude v rozpore s ochranou stanovenou v tejto dohode.

ČLÁNOK 12.25

Zavedené zemepisné označenia

1. Po ukončení námietkového konania a preskúmaní zemepisných označení Únie uvedených v časti A prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení) Vietnam uzná, že tieto označenia sú zemepisné označenia v zmysle článku 22 ods. 1 dohody TRIPS a že tieto označenia Únia zaregistrovala v súlade so systémom uvedeným v článku 12.24 (Systém registrácie a ochrany zemepisných označení). Vietnam poskytne týmto zemepisným označeniam ochranu podľa úrovne ochrany stanovenej v tejto dohode.

2. Po ukončení námietkového konania a preskúmaní zemepisných označení Vietnamu uvedených v časti B prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení) Únia uzná, že tieto označenia sú zemepisné označenia v zmysle článku 22 ods. 1 dohody TRIPS a že tieto označenia Vietnam zaregistroval v súlade so systémom uvedeným v článku 12.24 (Systém registrácie a ochrany zemepisných označení). Únia poskytne týmto zemepisným označeniam ochranu podľa úrovne ochrany stanovenej v tejto dohode.

ČLÁNOK 12.26

Zmena zoznamu zemepisných označení

1. Zmluvné strany môžu meniť zoznam zemepisných označení v prílohe 12-A (Zoznam zemepisných označení) v súlade s postupom stanoveným v článku 12.63 (Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení) ods. 3 písm. a) a v článku 17.5 (Zmeny) ods. 1, okrem iného prostredníctvom:
 - a) odstránenia zemepisných označení, ktoré prestali byť chránené v krajine pôvodu; alebo
 - b) pridania zemepisných označení po ukončení námietkového konania a po preskúmaní zemepisných označení v zmysle článku 12.25 (Zavedené zemepisné označenia) k obojstrannej spokojnosti zmluvných strán.
2. Zemepisné označenie vín, liehovín, poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín sa v zásade nedoplní do prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení), ak ide o názov, ktorý je k dátumu podpisu tejto dohody uvedený v príslušnom registri zmluvnej strany so statusom „registrovaný“.

ČLÁNOK 12.27

Ochrana zemepisného označenia

1. Každá zmluvná strana poskytne zainteresovaným stranám právne prostriedky na zabránenie:
 - a) používaniu zemepisného označenia druhej zmluvnej strany uvedeného v prílohe 12-A (Zoznam zemepisných označení) pre akýkoľvek výrobok, ktorý patrí do triedy výrobkov vymedzenej v prílohe 12-B (Triedy výrobkov), a stanovený v prílohe 12-A (Zoznam zemepisných označení) pre toto zemepisné označenie a ktorý buď:
 - i) nemá pôvod v krajine pôvodu uvedenej v prílohe 12-A (Zoznam zemepisných označení) pre toto zemepisné označenie; alebo
 - ii) má pôvod v krajine pôvodu uvedenej v prílohe 12-A (Zoznam zemepisných označení) pre toto zemepisné označenie, ale nebol zhotovený ani vyrobený v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi druhej zmluvnej strany, ktoré by sa uplatňovali v prípade, že by bol výrobok určený na spotrebu v druhej zmluvnej strane;
 - b) použitiu akéhokoľvek spôsobu označovania alebo prezentácie tovaru, pri ktorých uvádza alebo naznačuje, že príslušný tovar pochádza z inej zemepisnej oblasti, ako je skutočné miesto jeho pôvodu, spôsobom, ktorý zavádza verejnosť, pokiaľ ide o zemepisný pôvod alebo charakter tovaru; a
 - c) akémukoľvek inému použitiu, ktoré predstavuje akt nekalej súťaže v zmysle článku 10a Parížskeho dohovoru.

2. Ochrana uvedená v odseku 1 písm. a) sa musí poskytnúť aj v prípade, že sa uvedie skutočný pôvod výrobku alebo sa použije preklad zemepisného označenia, resp. toto zemepisné označenie sprevádzajú výrazy ako „druh“, „typ“, „štýl“, „imitácia“ alebo podobne.
3. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 23 dohody TRIPS, zmluvné strany dosiahnu vzájomnú dohodu o praktických podmienkach používania, na základe ktorých sa homonymné zemepisné označenia navzájom odlišia, pričom sa zohľadní potreba zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie s príslušnými výrobcami a ochrániť spotrebiteľov od zavádzania. Homonymný názov, ktorý by mohol spotrebiteľov viesť do omylu, že výrobok pochádza z iného územia, sa nezapíše do registra, aj keď je názov presný, pokiaľ ide o skutočné územie, región alebo miesto pôvodu dotknutých výrobkov.
4. Ak zmluvná strana v súvislosti s rokovaniami s treťou krajinou navrhne chrániť zemepisné označenie tretej krajiny, ktoré je homonymné so zemepisným označením druhej zmluvnej strany chráneným v zmysle tohto pododdielu, musí o tom informovať druhú zmluvnú stranu a musí jej dať možnosť vyjadriť pripomienky ešte pred tým, ako sa zemepisné označenie tretej krajiny stane chráneným.
5. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu neukladá zmluvnej strane povinnosť chrániť zemepisné označenie druhej zmluvnej strany, ktoré nie je chránené v krajine svojho pôvodu alebo tam prestalo byť chránené. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie prestane byť chránené v krajine pôvodu. Toto oznámenie sa uskutoční v súlade s článkom 12.63 (Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení) ods. 3.

6. Od zmluvnej strany nemožno požadovať, aby ako zemepisné označenie chránila názov, ktorý je v rozpore s názvom odrody rastlín alebo plemena zvierat a preto môže viesť spotrebiteľ'a do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

ČLÁNOK 12.28

Výnimky

1. Bez ohľadu na článok 12.27 (Ochrana zemepisných označení) ochrana zemepisných označení „Asiago“, „Fontina“ a „Gorgonzola“ uvedených v časti A prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení) nesmie brániť používaniu ktoréhokoľvek z týchto označení na území Vietnamu zo strany akýchkoľvek osôb vrátane ich právnych nástupcov, ktorí v dobrej viere skutočne komerčne používali uvedené označenia v súvislosti s výrobkami v triede „syry“ pred 1. januárom 2017.

2. Bez ohľadu na článok 12.27 (Ochrana zemepisných označení) ochrana zemepisného označenia „Feta“ uvedeného v časti A prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení) nesmie brániť používaniu tohto označenia na území Vietnamu zo strany akýchkoľvek osôb vrátane ich právnych nástupcov, ktorí v dobrej viere skutočne komerčne používali uvedené označenia v súvislosti s výrobkami v triede „syry“ vyrobenými z ovčieho mlieka alebo vyrobenými z ovčieho a kozieho mlieka pred 1. januárom 2017.

3. Bez ohľadu na článok 12.27 (Ochrana zemepisných označení) počas prechodného obdobia 10 rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody nesmie ochrana zemepisného označenia „Champagne“ uvedeného v časti A prílohy 12-A (Zoznam zemepisných označení) brániť používaniu tohto označenia, jeho prekladu, prepisu alebo transkripcie na území Vietnamu zo strany akýchkoľvek osôb vrátane ich právnych nástupcov, ktorí v dobrej viere skutočne komerčne používali uvedené označenia v súvislosti s výrobkami v triede „vína“.
4. Zmluvná strana môže stanoviť, že akákoľvek žiadosť formulovaná na základe tohto pododdielu v súvislosti s používaním ochrannej známky alebo zápisom ochrannej známky sa musí predložiť do piatich rokov po tom, ako sa zneužívanie chráneného označenia stalo všeobecne známym na území tejto zmluvnej strany, alebo po dátume zápisu ochrannej známky v tejto zmluvnej strane za predpokladu, že ochranná známka bola k tomuto dátumu uverejnená, ak je tento dátum skorší ako dátum, ktorým sa zneužívanie stalo všeobecne známym na území tejto zmluvnej strany, za predpokladu, že zemepisné označenie nie je používané alebo zapísané v zlej viere.
5. Ustanoveniami tohto pododdielu nie sú dotknuté práva akejkoľvek osoby používať v rámci obchodnej činnosti svoje meno alebo meno svojho predchodcu v podnikaní okrem prípadov, keď sa toto meno používa spôsobom zavádzajúcim verejnosť.

ČLÁNOK 12.29

Právo na používanie zemepisných označení

V prípade, že je zemepisné označenie chránené podľa tejto dohody, nebude sa na oprávnené používanie tohto zemepisného označenia už vyžadovať žiadny zápis používateľov do registra ani žiadne ďalšie platby.

ČLÁNOK 12.30

Vzťah k ochranným známkam

1. Ak bola žiadosť o zápis ochrannej známky podaná alebo bola ochranná známka zapísaná v dobrej viere alebo ak boli práva z ochrannej známky nadobudnuté používaním v dobrej viere na území zmluvnej strany pred uplatniteľným dátumom uvedeným v odseku 2, opatreniami prijatými na uplatňovanie tohto pododdielu v zmluvnej strane nesmie byť dotknutá oprávnenosť ochrannej známky na zápis alebo platnosť jej zápisu alebo právo používať ochrannú známku na základe toho, že ochranná známka je rovnaká alebo podobná s určitým zemepisným označením.
2. Na účely odseku 1 sa uplatniteľným dátumom rozumie:
 - a) dátum nadobudnutia platnosti tejto dohody, pokiaľ ide o zemepisné označenia uvedené v článku 12.25 (Zavedené zemepisné označenia); alebo

- b) dátum, keď sa príslušnému orgánu zmluvnej strany doručí žiadosť druhej zmluvnej strany s úplnou žiadosťou o ochranu ďalšieho zemepisného označenia podľa článku 12.26 (Zmena zoznamu zemepisných označení).

3. Ochranná známka, ako sa uvádza v odseku 1, môže byť naďalej chránená, môže sa ďalej používať a jej ochrana sa môže predlžovať bez ohľadu na ochranu zemepisného označenia, a to pod podmienkou, že vo vnútroštátnych právnych predpisoch dotknutej zmluvnej strany upravujúcich oblasť ochranných známok neexistujú žiadne dôvody na vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú alebo na jej zrušenie.

ČLÁNOK 12.31

Presadzovanie ochrany

1. Každá zmluvná strana stanoví presadzovanie ochrany zemepisných označení prostredníctvom vhodných správnych opatrení, a to v rozsahu danom jej vnútroštátnym právom, aby sa osobám zakázalo vyrábať, pripravovať, baliť, označovať, predávať, dovážať alebo propagovať potravinársku komoditu spôsobom, ktorý je nepravdivý, zavádzajúci alebo môže vyvolať mylný dojem o jej pôvode.

2. Každá zmluvná strana bude presadzovať aspoň ochranu stanovenú v článkoch 12.27 (Ochrana zemepisných označení) a 12.30 (Vzťah k ochranným známkam) na žiadosť zainteresovanej strany.

ČLÁNOK 12.32

Všeobecné pravidlá

1. Výrobky s chráneným zemepisným označením musia spĺňať špecifikácie výrobku vrátane akýchkoľvek zmien špecifikácií, schválené orgánmi tej zmluvnej strany, na území ktorej má výrobok pôvod.
2. Akékoľvek záležitosti vyplývajúce zo špecifikácií výrobku registrovaných výrobkov sa budú riešiť na pôde Pracovnej skupiny pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení uvedenej v článku 12.63 (Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení).

ČLÁNOK 12.33

Spolupráca a transparentnosť

1. Zmluvné strany udržiavajú buď priamo, alebo prostredníctvom Pracovnej skupiny pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení uvedenej v článku 12.63 (Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení) styky, pokiaľ ide o všetky záležitosti súvisiace s vykonávaním a fungovaním tohto pododdielu. Zmluvná strana môže od druhej zmluvnej strany požadovať najmä poskytnutie informácií o špecifikáciách výrobku vrátane akýchkoľvek zmien týchto špecifikácií, ako aj o príslušných kontaktných miestach na účely kontroly alebo správy zemepisných označení.

2. Každá zmluvná strana sprístupní špecifikácie výrobkov alebo ich zhrnutia, ako aj príslušné kontaktné miesta na účely kontroly alebo správy zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa tohto pododdielu.

PODODDIEL 4

DIZAJNY

ČLÁNOK 12.34

Medzinárodné zmluvy

Zmluvné strany pristúpia k *Ženevskému aktu (1999) Haagskej dohody o medzinárodnom zápise dizajnov*, ktorý bol prijatý v Ženeve 2. júla 1999, a to do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 12.35

Ochrana zapísaných dizajnov

1. Zmluvné strany poskytnú ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom¹, ktoré sú nové alebo pôvodné². Táto ochrana sa poskytne prostredníctvom zápisu a majiteľom dizajnov z nej budú vyplývať výhradné práva v súlade s týmto oddielom.³

¹ Zmluvné strany sa dohodli, že „dizajn“ je vzhľad celého výrobku alebo časti oddelenej či neoddelenej od výrobku, ak je to stanovené vo vnútroštátnom práve niektorej zmluvnej strany.

² Zmluvné strany sa dohodli, že sa môže vyžadovať aj osobitný charakter dizajnov, ak je táto požiadavka stanovená vo vnútroštátnom práve niektorej zmluvnej strany. Ide o dizajny, ktoré sa značne odlišujú od známych dizajnov alebo kombinácie znakov známych dizajnov. Únia považuje dizajn za dizajn s osobitým charakterom, ak sa celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaných používateľov, odlišuje od celkového dojmu vyvolaného u takýchto používateľov akýmkoľvek dizajnom, ktorý už bol sprístupnený verejnosti.

³ Je potrebné uviesť, že dizajny nie sú vylúčené z ochrany len z dôvodu, že sú súčasťou predmetu alebo výrobku, za predpokladu, že sú viditeľné, spĺňajú kritériá uvedené v tomto odseku a:

- a) spĺňajú akékoľvek ďalšie kritériá ochrany dizajnov; a
- b) nie sú inak vylúčené z ochrany dizajnov v súlade s príslušným vnútroštátnym právom zmluvných strán.

2. Dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový a pôvodný:
 - a) ak súčasť po začlenení do zloženého výrobku zostáva viditeľná počas bežného používania zloženého výrobku; a
 - b) v takom rozsahu, v akom tieto viditeľné znaky súčasti samotné spĺňajú požiadavky týkajúce sa novosti a pôvodnosti.
3. Pojem „bežné používanie“ v odseku 2 písm. a) je používanie koncovým používateľom, s výnimkou údržby, servisu alebo opravy.
4. Majiteľ zapísaného dizajnu má aspoň právo zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, aby zhotovovali, ponúkali na predaj, predávali, dovážali alebo skladovali na účely predaja výrobky, na ktorých je použitý chránený dizajn alebo ktoré ho predstavujú, ak sa tieto činnosti vykonávajú na obchodné účely.
5. Platnosť dostupnej ochrany trvá najmenej 15 rokov.

ČLÁNOK 12.36

Výnimky a obmedzenia

1. Zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov pod podmienkou, že takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využívaním chránených dizajnov ani nebudú neprimerane zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa chráneného dizajnu a že sa zohľadnia oprávnené záujmy tretích strán.
2. Ochrana dizajnov sa nevzťahuje na dizajny, ktoré sú dané najmä technickými alebo funkčnými hľadiskami.

ČLÁNOK 12.37

Vzťah k autorskému právu

Na dizajn sa môže vzťahovať aj ochrana podľa zákona zmluvnej strany o autorskom práve, a to odo dňa, keď bol dizajn vytvorený alebo prípadne v akejkoľvek forme zaznamenaný. Nárok na ochranu, rozsah a podmienky, za ktorých sa táto ochrana autorských práv udeľuje, vrátane požadovaného stupňa pôvodnosti určí daná zmluvná strana.

PODODDIEL 5

PATENTY

ČLÁNOK 12.38

Medzinárodné dohody

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce zo *Zmluvy o patentovej spolupráci* uzavretej vo Washingtone 19. júna 1970, v znení zmien z 28. septembra 1979 a naposledy upravenej 3. októbra 2001. Každá zmluvná strana zjednoduší a vypracuje postupy zápisu patentu, pričom im ako referencia poslúži okrem iného *Dohovor o patentovom práve* prijatý v Ženeve 1. júna 2000.

ČLÁNOK 12.39

Patenty a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam *Vyhlásenia o dohode TRIPS a verejnom zdraví* prijatého 14. novembra 2001 na konferencii ministrov WTO v Dauhe. Zmluvné strany pri výklade a výkone práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly majú právo vychádzať z uvedeného vyhlásenia.

2. Zmluvné strany dodržiavajú rozhodnutie Generálnej rady WTO z 30. augusta 2003, ktoré sa týka *vykonávania odseku 6 Vyhlásenia z Dauhy o dohode TRIPS a verejnom zdraví*.

ČLÁNOK 12.40

Administratívne povolenie

1. Zmluvné strany uznávajú, že lieky chránené na ich príslušných územiach patentom môžu vo všeobecnosti podliehať pred uvedením na trh administratívne postup udeľovania povolenia (ďalej len „postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh“).

2. Každá zmluvná strana stanoví primeraný a účinný mechanizmus, ktorého cieľom je kompenzovať majiteľovi patentu skrátenie účinnej životnosti patentu vyplývajúce z neprimeraných prietahov¹ pri udeľovaní prvého povolenia na uvedenie na trh na svojom území. Takáto kompenzácia môže mať formu predĺženia trvania práv patentovej ochrany, ktoré sa rovná času, o ktorý sa prekročí obdobie uvedené v poznámke pod čiarou k tomuto odseku. Maximálne trvanie predĺženia nesmie prekročiť dva roky.

¹ Na účely tohto článku „neprimerané prietahy“ zahŕňajú aspoň zdržanie trvajúce vyše dvoch rokov pri prvej odpovedi žiadateľovi odo dňa podania žiadosti o povolenie na uvedenie na trh. Každé zdržanie, ktoré nastane pri udeľovaní povolenia na uvedenie na trh z dôvodu prietahov, ktoré možno pripísať žiadateľovi, alebo prietahov, nad ktorými orgány na udeľovanie povolení na uvedenie na trh nemajú kontrolu, sa pri určovaní trvania týchto prietahov nemusí započítavať.

3. Zmluvná strana môže ako alternatívu k odseku 2 stanoviť možnosť predĺženia trvania práv vyplývajúcich z patentovej ochrany, ktoré neprekročí päť rokov¹, s cieľom kompenzovať majiteľovi patentu skrátenie účinnej životnosti patentu v dôsledku postupu udeľovania povolenia na uvedenie na trh. Predĺženie vstúpi do platnosti po uplynutí zákonnej doby platnosti patentu, a to na obdobie, ktoré rovná obdobiu, ktoré uplynulo medzi dňom podania patentovej prihlášky a dňom prvého povolenia na uvedenie výrobku na trh zmluvnej strany, skrátenému o päť rokov.

PODODDIEL 6

OCHRANA NEZVEREJNENÝCH INFORMÁCIÍ

ČLÁNOK 12.41

Ochrana nezverejnených informácií

1. V záujme vykonávania článku 39 dohody TRIPS a pri zabezpečovaní účinnej ochrany pred nekalou súťažou stanovenej v článku 10a Parížskeho dohovoru budú obidve zmluvné strany ochraňovať dôverné informácie a údaje predložené vládam alebo vládnym agentúram v súlade s týmto článkom.

¹ Toto obdobie možno predĺžiť o ďalších šesť mesiacov, pokiaľ ide o lieky, v prípade ktorých sa uskutočnili pediatrické štúdie, ak sa výsledky týchto štúdií zohľadnili v informácii o výrobku.

2. Ak zmluvná strana vyžaduje ako podmienku na schválenie uvedenia liekov alebo agrochemických výrobkov na trh predloženie nezverejnených výsledkov skúšok alebo iných údajov, ktorých vytvorenie si vyžaduje značné úsilie, táto zmluvná strana bude takéto údaje chrániť pred nekalým obchodným použitím. Navyše každá zmluvná strana bude chrániť takéto údaje pred zverejnením s výnimkou prípadov, ak je nevyhnutné chrániť verejnosť.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade údajov uvedených v odseku 2, ktoré boli zmluvnej strane predložené po nadobudnutí platnosti tejto dohody, žiaden iný žiadateľ o povolenie na uvedenie na trh nesmel tieto údaje použiť ako podklad k svojej žiadosti o udelenie povolenia na uvedenie na trh bez súhlasu osoby, ktorá ich predložila, a to počas primeranej lehoty, čo zvyčajne znamená najmenej päť rokov odo dňa, keď zmluvná strana udelila povolenie osobe, ktorá predložila predmetné údaje na účely získania povolenia na uvedenie jej výrobku na trh.

PODODDIEL 7

PRÁVA K ODRODÁM RASTLÍN

ČLÁNOK 12.42

Práva k odrodám rastlín

Zmluvné strany budú chrániť práva k odrodám rastlín v súlade s *Medzinárodným dohovorom o ochrane nových odrôd rastlín* prijatým v Paríži 2. decembra 1961, naposledy revidovaným v Ženeve 19. marca 1991, vrátane výnimiek z práva šľachtiteľa uvedených v článku 15 uvedeného dohovoru, pričom navzájom spolupracujú v záujme podpory a presadzovania týchto práv.

ODDIEL C

PROSTRIEDKY NA DODRŽIAVANIE PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O PRESADZOVANÍ

ČLÁNOK 12.43

Všeobecné záväzky

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti, ktoré im vyplývajú z dohody TRIPS, a najmä z jej časti III. Každá zmluvná strana stanoví doplňujúce opatrenia, postupy a prostriedky nápravy podľa tohto oddielu, ktoré sú potrebné na zabezpečenie presadzovania práv duševného vlastníctva¹. Uvedené opatrenia, postupy a prostriedky nápravy musia byť spravodlivé, nemajú byť zbytočne zložité alebo nákladné, nesmú zahŕňať neprimerané lehoty a viesť k bezdôvodným zdržaniam.

¹ Na účely tohto pododdielu pojem „práva duševného vlastníctva“ majú zahŕňať aspoň tieto práva: autorské právo; práva súvisiace s autorským právom; práva pôvodcu topografií polovodičového výrobku; práva z ochrannej známky; práva z dizajnu; patentové práva; zemepisné označenia; práva k úžitkovým vzorom; práva k odrodám rastlín; obchodné mená, a to v rozsahu, v akom im príslušné vnútroštátne právo poskytuje ochranu ako právam duševného vlastníctva.

2. Opatrenia, postupy a prostriedky nápravy uvedené v odseku 1 musia byť účinné a primerané a musia sa uplatňovať takým spôsobom, ktorý vylúči vytváranie prekážok zákonného obchodu a bude poskytovať ochranu pred ich zneužitím.

ČLÁNOK 12.44

Oprávnení žiadatelia

Každá zmluvná strana uzná za osoby oprávnené žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov nápravy uvedených v tomto oddiele a v časti III dohody TRIPS:

- a) nositeľov práv duševného vlastníctva v súlade s ustanoveniami platného práva;
- b) všetky ostatné osoby, ktoré majú povolenie na výkon práv duševného vlastníctva, najmä nadobúdateľov licencií, ak sa to povoľuje ustanoveniami platného práva a v súlade s nimi;
- c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, ak sa to povoľuje ustanoveniami platného práva a v súlade s nimi; a
- d) profesijné ochranné združenia, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, ak sa to povoľuje ustanoveniami platného práva a v súlade s nimi;

PODODDIEL 2

PRESADZOVANIE PROSTREDNÍCTVOM OBČIANSKOPRÁVNÝCH PROSTRIEDKOV

ČLÁNOK 12.45

Predbežné opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné súdne orgány mohli na základe žiadosti strany, ktorá predloží primerane dostupné dôkazy na podporu svojho tvrdenia, že bolo porušené jej právo duševného vlastníctva, alebo že k porušeniu tohto práva má dôjsť, nariadiť okamžité a účinné predbežné opatrenia s cieľom:
 - a) zabrániť porušovaniu akéhokoľvek práva duševného vlastníctva, a najmä zabrániť prepusteniu tovaru do obchodnej siete v ich právomoci a pohybu v nej vrátane dovezeného tovaru okamžite po colnom konaní:
 - i) predbežný príkaz možno vydať proti strane sporu, ktorej služby používa tretia strana na porušovanie práv duševného vlastníctva a nad ktorou príslušný súdny orgán vykonáva svoju právomoc; a

- ii) v prípade údajného porušovania, ku ktorému dochádza v komerčnom rozsahu, zmluvné strany zabezpečia, aby v prípade, že žiadateľ uvedený v článku 12.44 (Oprávnení žiadateľa) preukáže, že existujú okolnosti pravdepodobne ohrozujúce získanie náhrady škody, súdne orgány mohli nariadiť preventívne zaistenie alebo zablokovanie hnutel'ného a nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania jeho bankových účtov a iného jeho majetku;

a

- b) zabezpečiť relevantné dôkazy o údajnom porušovaní, s výhradou ochrany dôverných informácií, čoho súčasťou môže byť podrobný opis, s odobratím vzorky alebo bez neho, alebo fyzické zaistenie tovaru údajne porušujúceho práva a v náležitých prípadoch materiálov a prostriedkov použitých na výrobu alebo distribúciu tohto tovaru a súvisiace dokumenty.

2. V náležitých prípadoch, predovšetkým, keď je pravdepodobné, že akékoľvek oneskorenie spôsobí nenapraviteľnú škodu nositeľovi práv, alebo keď hrozí preukázateľné nebezpečenstvo zničenia dôkazov, súdne orgány majú mať právomoc prijať predbežné opatrenia uvedené v odseku 1 bez toho, aby bola vypočítaná druhá strana.

3. Týmto článkom nie je dotknutý článok 50 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 12.46

Dôkazy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, že na žiadosť strany sporu, ktorá predložila primerane dostupné dôkazy dostatočné na podporu svojich tvrdení a ktorá pri stanovení ich opodstatnenosti označila dôkazy, ktoré sa nachádzajú pod kontrolou protistrany, príslušné súdne orgány môžu nariadiť, aby protistrana predložila tieto dôkazy, a to s výhradou ochrany dôverných informácií. Zmluvná strana môže na účely tohto odseku stanoviť, aby primeranú vzorku značného počtu kópií diela alebo iného chráneného predmetu príslušné súdne orgány považovali za dostatočný dôkaz.
2. Zmluvné strany v prípade porušenia práv v komerčnom rozsahu prijímú opatrenia potrebné na to, aby mohli príslušné súdne orgány v prípade potreby na žiadosť jednej strany sporu nariadiť protistrane, aby predložila bankové, finančné alebo obchodné dokumenty, ktoré sa nachádzajú pod jej kontrolou, a to s výhradou ochrany dôverných informácií.

ČLÁNOK 12.47

Právo na informácie

1. Bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo zmluvných strán upravujúce ochranu dôvernosti informácií alebo spracúvanie osobných údajov, každá zmluvná strana zabezpečí, že v občianskoprávnom súdnom konaní týkajúcom sa porušenia práv duševného vlastníctva a v reakcii na odôvodnenú a primeranú žiadosť navrhovateľa môžu príslušné súdne orgány nariadiť porušovateľovi, údajnému porušovateľovi alebo akejkolvek inej osobe, aby v zmysle vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov poskytla informácie, ktoré má príslušná osoba v držbe alebo pod kontrolou.

Na účely tohto odseku pojem „akákoľvek iná osoba“ môže zahŕňať osobu, v súvislosti s ktorou sa:

- a) zistilo, že vlastní tovar, ktorý tieto práva porušuje v komerčnom rozsahu;
- b) zistilo, že používa služby, ktoré tieto práva porušujú v komerčnom rozsahu;
- c) zistilo, že v komerčnom rozsahu poskytuje služby využívané pri porušovaní týchto práv; alebo
- d) osoba uvedená v tomto odseku vyjadrila, že je zapojená do výroby, produkcie alebo distribúcie tovaru alebo poskytovania služieb, ktorými sa porušujú tieto práva.

2. Informáciami uvedenými v odseku 1 môžu byť aj informácie týkajúce sa akejkoľvek osoby, ktorá sa v komerčnom rozsahu zúčastňuje na porušovaní alebo údajnom porušovaní, ako aj informácie týkajúce sa výrobných prostriedkov alebo distribučných sietí pre porušujúci tovar alebo služby.

ČLÁNOK 12.48

Iné nápravné opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné súdne orgány mali právomoc na žiadosť navrhovateľa a bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody vzniknutej nositeľovi práv z dôvodu porušenia práv, a bez akejkoľvek kompenzácie a spôsobom, aby sa minimalizovalo riziko ďalšieho porušovania práv, nariadiť:

- a) stiahnutie tovaru z obchodnej siete¹;
- b) odstránenie tovaru z obchodnej siete; alebo
- c) zničenie tovaru,

v súvislosti s ktorým zistili, že porušuje práva duševného vlastníctva.

¹ Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa toto ustanovenie vzťahovalo na tovar nachádzajúci sa v obchodnej sieti, ktorý porušuje práva, a aby sa porušovateľom nariadilo, aby tovar aspoň stiahli od svojich zákazníkov, ako sú veľkoobchodníci, distribútori, maloobchodníci.

Príslušné súdne orgány môžu ďalej nariadiť, aby materiály a nástroje, ktoré sa používali prevažne na zhotovovanie alebo výrobu tovaru, ktorý porušuje práva, boli zničené alebo odstránené z obchodnej siete takým spôsobom, aby sa minimalizovalo riziko ďalších porušovaní.

2. Príslušné súdne orgány musia mať právomoc nariadiť, aby sa prostriedky nápravy uvedené v odseku 1, aspoň v prípade zničenia vrátane odstránenia z obchodnej siete na účely zničenia, vykonali na účet porušovateľa, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.

ČLÁNOK 12.49

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa v súdnom rozhodnutí konštatuje porušenie práva duševného vlastníctva, mohli príslušné súdne orgány vydať proti porušovateľovi a v príslušných prípadoch aj proti strane, ktorej služby využíva porušovateľ a vo vzťahu ku ktorej vykonáva súdny orgán súdnu právomoc, súdny príkaz, v ktorom sa zakáže pokračovanie porušovania.

ČLÁNOK 12.50

Alternatívne opatrenia

Zmluvné strany môžu stanoviť, že vo vhodných prípadoch a na žiadosť osoby, ktorá podlieha opatreniam stanoveným v článku 12.48 (Iné prostriedky nápravy) alebo článku 12.49 (Súdne príkazy), môžu príslušné súdne orgány nariadiť namiesto uplatnenia opatrení stanovených v článku 12.48 (Iné prostriedky nápravy) a článku 12.49 (Súdne príkazy) zaplatenie finančnej kompenzácie poškodenej strane, ak táto osoba nekonala úmyselne ani z nedbanlivosti, ak by jej uplatnenie predmetných opatrení spôsobilo neprimeranú škodu a ak sa finančná kompenzácia poškodenej strany javí ako dostatočne uspokojivá.

ČLÁNOK 12.51

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné súdne orgány mali právomoc nariadiť porušovateľovi, ktorý sa vedome alebo s dôvodným predpokladom vedomosti podieľal na činnostiach porušujúcich práva, aby zaplatil nositeľovi práv škody s cieľom kompenzovať skutočnú ujmu, ktorú utrpel nositeľ práv v dôsledku porušenia.

Pri stanovovaní výšky náhrady škody za porušovanie práv duševného vlastníctva majú príslušné súdne orgány právomoc:

- a) zohľadniť všetky príslušné aspekty, napríklad nepriaznivé ekonomické dôsledky vrátane straty zisku, ktoré poškodená strana utrpela, akékoľvek nespravodlivé obohatenie, ktoré dosiahol porušovateľ¹, a vo vhodných prípadoch aj iné prvky ako ekonomické faktory²; a
 - b) vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu škody ako paušálnu sumu na základe takých prvkov, ako je aspoň výška odmien alebo poplatkov, ktoré by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o povolenie na použitie príslušného predmetu chráneného právom duševného vlastníctva.
2. Zmluvná strana môže stanoviť, že ak porušovateľ nevykonával činnosti porušujúce práva vedome alebo s dôvodným predpokladom vedomosti, príslušné súdne orgány môžu nariadiť, aby poškodenej strane nahradil zisky alebo zaplatil škodu, ktoré môžu byť stanovené vopred.

¹ Výpočet výšky nespravodlivého obohatenia porušovateľa sa nesmie zopakovať pri výpočte straty zisku.

² Pojem „iné prvky ako ekonomické faktory“ zahŕňa morálnu ujmu spôsobenú porušením morálnych práv vynálezcov alebo autorov.

ČLÁNOK 12.52

Trovy konania

Každá zmluvná strana stanoví, že príslušné súdne orgány majú vo všeobecnosti v náležitých prípadoch právomoc nariadiť, aby bola úspešnej strane priznaná úhrada trov súdneho konania alebo poplatkov a primeraného honorára advokáta alebo akýchkoľvek iných výdavkov, ktoré hradí neúspešná strana, ako sa stanovujú vo vnútroštátnom práve tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 12.53

Uverejňovanie súdnych rozhodnutí

Príslušné súdne orgány majú podľa svojho vnútroštátneho práva a politik právomoc nariadiť, aby sa na náklady porušovateľa zverejnili alebo verejnosti sprístupnili náležité informácie o právoplatných súdnych rozhodnutiach.

ČLÁNOK 12.54

Predpoklad autorstva alebo vlastníctva

Zmluvné strany uznávajú, že na účely uplatňovania opatrení, postupov a prostriedkov nápravy stanovených v tejto kapitole postačuje, ak sa na diele alebo predmete ochrany obvyklým spôsobom uvedie meno autora literárneho alebo umeleckého diela a meno iných nositeľov práv k ich predmetu ochrany, aby bol tento autor uznaný za autora diela alebo iný nositeľ práv za nositeľa práv k predmetu ochrany, pokiaľ sa nedokáže opak, a aby bol v dôsledku toho oprávnený podať návrh na začatie konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva.

PODODDIEL 3

POSKYTOVATELIA SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB

ČLÁNOK 12.55

Zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb

1. Každá zmluvná strana v súlade s týmto článkom stanoví vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch obmedzenia alebo výnimky týkajúce sa zodpovednosti poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, pokiaľ ide o poskytovanie alebo používanie ich služieb, v prípade porušení autorských práv alebo práv s nimi súvisiacich, ku ktorým dochádza prostredníctvom komunikačných sietí alebo na týchto sieťach¹.
2. Obmedzenia alebo výnimky uvedené v odseku 1 sa týkajú aspoň týchto činností:
 - a) prenosu informácií, ktoré poskytuje používateľ služby, prostredníctvom telekomunikačnej siete alebo poskytnutia prístupu do telekomunikačnej siete [tzv. mere conduit (prostý prenos)];

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že sem patrí internet.

- b) prenosu informácií, ktoré poskytuje používateľ služby, prostredníctvom telekomunikačnej siete, pri ktorom sa využíva automatické, dočasné a prechodné uloženie týchto informácií, ktoré sa vykonáva výlučne v záujme zefektívnenia ďalšieho prenosu informácií k ďalším používateľom služby na ich žiadosť [tzv. caching (ukladanie do vyrovnávacej pamäte)], pod podmienkou, že poskytovateľ:
- i) neupravuje informácie z iných ako technických dôvodov;
 - ii) dodržiava podmienky prístupu k informáciám;
 - iii) dodržiava pravidlá týkajúce sa aktualizácie informácií, ktoré sú špecifikované spôsobom všeobecne uznávaným a používaným v odvetví;
 - iv) nezasahuje do zákonom povoleného používania technológie, ktorá je všeobecne uznávaná a používaná v tomto odvetví, s cieľom získať údaje o používaní informácií a
 - v) odstraňuje informácie alebo bráni prístupu k informáciám, ktoré uchováva, po tom, ako sa dozvie¹ skutočnosť, že informácie boli na pôvodnom zdroji prenosu odstránené zo siete alebo sa zabránilo prístupu k nim;

a

¹ Žiadne ustanovenie tejto kapitoly nebráni ani jednej zo zmluvných strán, aby vo svojom vnútroštátnom práve stanovila podmienky určovania spôsobu, akým sa poskytovateľ dozvie o uložení nezákonných informácií na hostiteľskom serveri.

c) uloženia informácií, poskytovaných používateľom služby, na žiadosť používateľa služby [tzv. hosting (ukladanie informácií na hostiteľskom serveri)] pod podmienkou, že poskytovateľ:

i) nemá vedomosť o nezákonných informáciách; a

ii) po zistení takýchto skutočností¹ podnikne bezodkladné kroky, aby odstránil príslušné informácie alebo znemožnil prístup k nim.

3. Každá zmluvná strana môže vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť podmienky, podľa ktorých poskytovatelia sprostredkovateľských služieb nebudú oprávnení na využitie obmedzení alebo výnimiek stanovených v odseku 2.

4. Podmienky oprávnenosti poskytovateľov sprostredkovateľských služieb na využitie obmedzení alebo výnimiek podľa odseku 2 nesmú zahŕňať podmienku, aby poskytovateľ sprostredkovateľských služieb monitoroval vlastné služby alebo aktívne zisťoval skutočnosti, ktoré by poukazovali na činnosť porušujúcu práva.

5. Každá zmluvná strana môže zaviesť postupy umožňujúce účinné oznámenia údajných porušení a účinné protioznámenia.

6. Týmto článkom nie je dotknutá možnosť súdneho alebo správneho orgánu požadovať v súlade s právnym systémom každej zmluvnej strany od poskytovateľa sprostredkovateľských služieb, aby ukončil porušovanie, alebo aby mu zabránil.

¹ Žiadne ustanovenie tejto kapitoly nebráni ani jednej zo zmluvných strán, aby vo svojom vnútroštátnom práve stanovila podmienky určovania spôsobu, akým sa poskytovateľ dozvie o uložení nezákonných informácií na hostiteľskom serveri.

PODODDIEL 4

PRESADZOVANIE PRÁV NA HRANICIACH

ČLÁNOK 12.56

Súlاد s dohodou GATT 1994 a dohodou TRIPS

Pri vykonávaní opatrení na hraniciach na účely presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi, ako sa stanovuje v tomto pododdieli, zmluvné strany zabezpečia, aby boli dodržané povinnosti, ktoré im vyplývajú z dohody GATT 1994 a z dohody TRIPS, a najmä z článku V dohody GATT 1994 a z článku 41 a oddielu 4 v časti III dohody TRIPS.

ČLÁNOK 12.57

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

- a) „falšovaný tovar“ je falšovaný tovar s ochrannou známkou a falšovaný tovar so zemepisným označením;

- b) „falšovaný tovar so zemepisným označením“ je tovar vrátane obalu, ktorý protiprávne nesie zemepisné označenie, ktoré je rovnaké ako zemepisné označenie riadne zapísané pre rovnaký typ tovaru alebo ktoré nie je možné odlíšiť v jeho základných aspektoch od tohto zemepisného označenia, a ktorého dovoz preto predstavuje, alebo ktorého vývoz by predstavoval porušenie práv spojených s predmetným zemepisným označením podľa právnych predpisov zmluvnej strany, v ktorej sa tento tovar nachádza;
- c) „falšovaný tovar s ochrannou známkou“ je tovar vrátane obalu, ktorý bez povolenia nesie ochrannú známku, ktorá je rovnaká ako ochranná známku riadne zapísaná pre takýto tovar alebo ktorú nie je možné odlíšiť v jej základných aspektoch od takejto ochrannej známky, a ktorého dovoz preto predstavuje, alebo ktorého vývoz by predstavoval porušenie práv majiteľa predmetnej ochrannej známky podľa právnych predpisov zmluvnej strany, v ktorej sa tento tovar nachádza;
- d) „vyvážaný tovar“ je tovar, ktorý sa vyváža z územia jednej zmluvnej strany na miesto mimo uvedeného územia, pričom tovar zostáva pod colným dohľadom;
- e) „tovar porušujúci práva duševného vlastníctva“ je falšovaný tovar a pirátsky tovar porušujúci autorské právo, ktorého dovoz či vývoz podľa právnych predpisov zmluvnej strany, v ktorej sa tento tovar nachádza, porušuje právo duševného vlastníctva;
- f) „dovážaný tovar“ je tovar, ktorý sa dováža na územie jednej zmluvnej strany z miesta mimo uvedeného územia, pričom tovar zostáva pod colným dohľadom; a

- g) „pirátsky tovar porušujúci autorské právo“ je tovar, ktorý je kópiou vyrobenou bez súhlasu nositeľa práv alebo osoby riadne oprávnenej týmto nositeľom v krajine výroby a ktorý je priamo alebo nepriamo vyrobený z určitého tovaru, ak by výroba tejto kópie, ako aj jej dovoz či vývoz podľa právnych predpisov dovážajúcej alebo vyvážajúcej zmluvnej strany predstavovali porušenie autorského práva alebo práva súvisiaceho s autorským právom.

ČLÁNOK 12.58

Rozsah pôsobnosti opatrení na hraniciach

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy týkajúce sa dovážaného a vyvážaného tovaru, podľa ktorých môže nositeľ práva podávať žiadosti colným orgánom, aby pozastavili dovoz alebo vývoz tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva.
2. Colné orgány v súlade s vnútroštátnymi postupmi pozastavia prepustenie tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 12.59

Aktívna účasť colných orgánov

Colné orgány na základe metód analýzy rizika aktívne vyhľadávajú a odhaľujú zásielky obsahujúce dovážaný a vyvážený tovar podozrivý z porušovania práv duševného vlastníctva. Spolupracujú pritom s nositeľmi práv, čo zahŕňa aj umožnenie poskytovania informácií na účely analýzy rizík.

ČLÁNOK 12.60

Osobitná spolupráca v oblasti opatrení na hraniciach

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 4.2 (Colná spolupráca a vzájomná administratívna pomoc) ods. 2 písm. a), zmluvné strany budú v prípade potreby podporovať spoluprácu a výmenu informácií a najlepších postupov medzi svojimi colnými orgánmi s cieľom umožniť účinné hraničné kontroly na účely presadzovania práv duševného vlastníctva, najmä na účinné vykonanie článku 69 dohody TRIPS.
2. Pokiaľ ide o presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi, colné orgány zmluvných strán si budú navzájom poskytovať administratívnu pomoc v súlade s ustanoveniami protokolu 2 (o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach).

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 17.1 (Výbor pre obchod), za zabezpečenie riadneho fungovania a vykonávania tohto článku zodpovedá Výbor pre clá uvedený v článku 17.2 (Osobitné výbory). Výbor pre clá stanoví priority a vhodné postupy na spoluprácu medzi príslušnými orgánmi.

PODODDIEL 5

OSTATNÉ USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA PRESADZOVANIA PRÁVA

ČLÁNOK 12.61

Etické kódexy

Zmluvné strany budú podporovať:

- a) vypracovanie etických kódexov ktoré by mali prispieť k presadzovaniu práv duševného vlastníctva, zo strany odvetvových alebo profesijných združení alebo organizácií; a
- b) predkladanie návrhov etických kódexov príslušným orgánom zmluvných strán a posudzovanie uplatňovania týchto etických kódexov

ODDIEL D

SPOLUPRÁCA A INŠTITUCIONÁLNE MECHANIZMY

ČLÁNOK 12.62

Spolupráca

1. Zmluvné strany budú spolupracovať v záujme podpory vykonávania tejto kapitoly.
2. S výhradou kapitoly 16 (Spolupráca a budovanie kapacít), medzi oblasti spolupráce patria okrem iného aj tieto činnosti:
 - a) výmena informácií o právnom rámci týkajúcom sa práv duševného vlastníctva a príslušných pravidiel ich ochrany a presadzovania, ako aj výmena skúseností medzi Úniou a Vietnamom v oblasti legislatívneho pokroku;
 - b) výmena skúseností a informácií medzi Úniou a Vietnamom v oblasti presadzovania práv duševného vlastníctva;
 - c) výmena skúseností medzi Úniou a Vietnamom v oblasti presadzovania práv na ústrednej a na nižšej ako ústrednej úrovni colnými orgánmi, políciou, administratívnymi a súdnymi orgánmi, ako aj koordinácia ich opatrení v záujme predchádzania vývozu falšovaného tovaru, a to aj s inými krajinami;

- d) budovanie kapacít a výmena a odborná príprava pracovníkov;
- e) podpora a šírenie informácií o právach duševného vlastníctva okrem iného v podnikateľských kruhoch, v sociálno-profesijných a sociálnych organizáciách, ako aj podpora verejného povedomia spotrebiteľov a nositeľov práv;
- f) posilňovanie medzivládnej spolupráce, okrem iného medzi úradmi pre duševné vlastníctvo; a
- g) aktívna podpora informovanosti širokej verejnosti a jej vzdelávanie v oblasti politík na ochranu práv duševného vlastníctva prostredníctvom vytvorenia účinných stratégií na identifikovanie hlavných príjemcov posolstiev a vytvorenia komunikačných programov na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov a médií o účinkoch porušovania práv duševného vlastníctva, a to aj v súvislosti s rizikami pre zdravie a bezpečnosť a v kontexte prepojenia na organizovaný zločin.

3. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 2, zmluvné strany súhlasia, že podľa potreby budú riešiť témy týkajúce sa ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, ako aj akékoľvek iné relevantné záležitosti, a to v rámci Pracovnej skupiny pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení zriadenej podľa článku 17.3 (Pracovné skupiny).

ČLÁNOK 12.63

Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení

1. Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení zriadená podľa článku 17.3 (Pracovné skupiny) pozostáva zo zástupcov zmluvných strán a jej úlohou je monitorovanie vykonávania ustanovení tejto kapitoly, posilnenie ich spolupráce a organizácia dialógov o právach duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení.
2. Pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení môže posudzovať všetky záležitosti spojené s vykonávaním a fungovaním tejto kapitoly. Je zodpovedná najmä za:
 - a) prípravu odporúčaní pre zmluvné strany, aby zmenili prílohu 12-A (Zoznam zemepisných označení), pokiaľ ide o zemepisné označenia, v súlade s článkom 12.26 (Zmena zoznamu zemepisných označení);
 - b) výmenu informácií o vývoji v oblasti právnych predpisov a politiky, pokiaľ ide o zemepisné označenia, ako aj o akejkol'vek inej otázke spoločného záujmu v oblasti zemepisných označení; a
 - c) výmenu informácií o zemepisných označeniach na účely zváženia ich ochrany v súlade s pododdielom 3 (Zemepisné označenia) oddielu B (Normy týkajúce sa práv duševného vlastníctva) tejto kapitoly.

KAPITOLA 13

OBCHOD A UDRŽATELNÝ ROZVOJ

ČLÁNOK 13.1

Ciele

1. Cieľom tejto kapitoly je podpora udržateľného rozvoja, predovšetkým prostredníctvom podpory prínosu aspektov pracovných a environmentálnych záležitostí súvisiacich s obchodom a investíciami.
2. Zmluvné strany sa odvolávajú na *Agendu 21 o životnom prostredí a rozvoji* z roku 1992, *Johannesburský plán vykonávania prijatý na Svetovom samite o trvalo udržateľnom rozvoji* z roku 2002, *Ministerské vyhlásenie Hospodárskej a sociálnej rady Organizácie Spojených národov o plnej zamestnanosti a dôstojnej práci* z roku 2006, *program dôstojnej práce Medzinárodnej organizácie práce* (ďalej len „MOP“), *výsledný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji* z roku 2012 s názvom *Budúcnosť, ktorú chceme* a *výsledný dokument samitu Organizácie Spojených národov o trvalo udržateľnom rozvoji* z roku 2015 s názvom *Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030*. Potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu tak, aby prispeli k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja, v záujme blaha súčasnej a budúcich generácií. Cieľ udržateľného rozvoja sa začlení do ich dvojstranných obchodných vzťahov.

3. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok sledovať cieľ udržateľného rozvoja, ktorý tvorí hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a ochrana životného prostredia, ktoré sú navzájom prepojené a vzájomne sa posilňujú.
4. Zmluvné strany zdôrazňujú prínos spolupráce na pracovných¹ a environmentálnych otázkach súvisiacich s obchodom ako prvku globálneho prístupu k obchodu a udržateľnému rozvoju.
5. Táto kapitola predstavuje prístup založený na spolupráci, ktorý vychádza zo spoločných hodnôt a záujmov a v ktorom sú zohľadnené rozdielne úrovne rozvoja zmluvných strán.

ČLÁNOK 13.2

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany navzájom uznávajú svoje právo:
 - a) stanoviť so svoje ciele stratégie, politiky a priority v oblasti udržateľného rozvoja;
 - b) stanoviť si svoje vlastné úrovne vnútroštátnej ochrany v oblasti životného prostredia a v sociálnej oblasti podľa toho, ako to považujú za vhodné; a

¹ Na účely tejto kapitoly „pracovné otázky“ sú otázky v zmysle programu dôstojnej práce, ako sa uvádza v *Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu* prijatej Medzinárodnou konferenciou práce na jej 97. zasadnutí v Ženeve 10. júna 2008.

- c) prijať alebo náležite zmeniť svoje príslušné právne predpisy a politiky spôsobom, ktorý je v súlade s medzinárodne uznanými normami a dohodami, na ktorých sa zmluvná strana zúčastňuje a ktoré sú uvedené v článku 13.4 (Mnohostranné pracovné normy a dohody) a v článku 13.5 (Mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia).

2. Každá zmluvná strana sa bude usilovať zabezpečiť, aby tieto právne predpisy a politiky zaistovali a podporovali vysokú úroveň vnútroštátnej ochrany v oblasti životného prostredia a v sociálnej oblasti, pričom sa bude neustále snažiť tieto právne predpisy a politiky zlepšovať.

ČLÁNOK 13.3

Zachovanie úrovne ochrany

1. Zmluvné strany zdôrazňujú, že oslabovanie úrovne ochrany v oblasti životného prostredia alebo v sociálnej oblasti je škodlivé pre ciele stanovené v tejto kapitole a že je nevhodné podporovať obchod a investície oslabením úrovne ochrany zakotvenej vo vnútroštátnych environmentálnych alebo pracovnoprávných predpisoch.
2. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich právnych predpisov v oblasti životného prostredia alebo práce spôsobom, ktorý by mal vplyv na obchod a investície medzi zmluvnými stranami, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie.
3. Zmluvná strana neupustí od účinného presadzovania svojich environmentálnych a pracovnoprávných predpisov, a to či už prostredníctvom trvalého alebo opakovaného konania, alebo nekonania, aby tým ovplyvnila obchod a investície.

4. Zmluvná strana nesmie uplatňovať svoje environmentálne a pracovnoprávne predpisy spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi zmluvnými stranami alebo skryté obmedzovanie obchodu.

ČLÁNOK 13.4

Mnohostranné pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany uznávajú význam plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce pre všetkých, najmä ako reakcie na globalizáciu. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj svojho dvojstranného obchodu spôsobom, ktorý podporuje plnú a produktívnu zamestnanosť a dôstojnú prácu pre všetkých vrátane žien a mladých ľudí. V tejto súvislosti zmluvné strany budú podľa potreby viesť konzultácie a spolupracovať v otázkach týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom a sú predmetom spoločného záujmu.

2. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje, že v súlade s povinnosťami, ktoré jej vyplývajú z členstva v MOP a z *Deklarácie MOP o základných zásadách a právach pri práci* prijatej Medzinárodnou konferenciou práce na jej 86. zasadnutí v roku 1998 a z nadväzujúcich opatrení k tejto deklarácii, sa zaväzuje dodržiavať, podporovať a účinne vykonávať zásady týkajúce sa základných práv pri práci, a to najmä:

- a) slobodu združovania a účinné uznávanie práva na kolektívne vyjednávanie;
- b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce;

- c) účinný zákaz detskej práce; a
- d) odstránenie diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povoláním.

3. Každá zmluvná strana:

- a) vyvíja nepretržité a trvalé úsilie o ratifikáciu základných dohovorov MOP, pokiaľ ich ešte neratifikovala;
- b) zváži ratifikáciu ďalších dohovorov, ktoré MOP klasifikuje ako aktuálne, pričom zohľadní svoje vnútroštátne okolnosti; a
- c) uskutočňuje výmenu informácií s druhou zmluvnou stranou o ratifikácii dohovorov uvedených v písmenách a) a b).

4. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoje záväzky účinne vykonať vo svojich vnútroštátnych zákonoch a iných právnych predpisoch a v praxi dohovory MOP, ktoré ratifikoval Vietnam a členské štáty Únie.

5. Zmluvné strany uznávajú, že porušovanie základných zásad a práv pri práci sa nemôže považovať za legitímnu komparatívnu výhodu ani inak použiť ako legitímna komparatívna výhoda, ako aj, že pracovné normy by sa nemali využívať na protekcionistické účely v oblasti obchodu.

ČLÁNOK 13.5

Viacstranné environmentálne dohody

1. Zmluvné strany uznávajú hodnotu mnohostrannej správy a dohôd v oblasti životného prostredia ako reakcie medzinárodného spoločenstva na environmentálne problémy a zdôrazňujú potrebu posilniť vzájomnú podporu medzi oblasťou obchodu a oblasťou životného prostredia. Zmluvné strany budú podľa potreby viesť konzultácie a spolupracovať, pokiaľ ide o otázky v oblasti životného prostredia súvisiace s obchodom, ktoré sú predmetom spoločného záujmu.
2. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať vo svojom vnútroštátnom práve aj postupoch mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia, ktorých je zmluvnou stranou.
3. Zmluvné strany si v rámci Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj a prípadne pri iných príležitostiach budú vymieňať informácie a skúsenosti o svojej situácii a pokroku, pokiaľ ide o ratifikáciu mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia alebo o ich zmeny.
4. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia na vykonávanie mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, ktorých je zmluvnou stranou, pokiaľ sa tieto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi zmluvnými stranami alebo skryté obmedzovanie obchodu.

ČLÁNOK 13.6

Zmena klímy

1. V záujme riešenia bezprostrednej hrozby zmeny klímy zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dosiahnuť konečný cieľ *Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy* z roku 1992 (ďalej len „UNFCCC“) a účinne vykonávať UNFCCC, *Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy*, naposledy zmenený 8. decembra 2012 (ďalej len „Kjótsky protokol“), a *Parížsku dohodu* uzatvorenú 12. decembra 2015, čiže záväzok stanovený v týchto dohovoroch a dohodách. Zmluvné strany budú spolupracovať na vykonávaní UNFCCC, Kjótskeho protokolu a *Parížskej dohody*. Zmluvné strany podľa potreby budú spolupracovať a podporia pozitívny príspevok tejto kapitoly k posilneniu kapacít zmluvných strán pri prechode na hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov, ktoré je odolné proti zmene klímy, v súlade s Parížskou dohodou.

2. Zmluvné strany v rámci UNFCCC uznávajú úlohu vnútroštátnych politík pri riešení zmeny klímy. Zmluvné strany preto budú viesť konzultácie a vymieňať si informácie a skúsenosti, ktoré sú predmetom prioritného alebo spoločného záujmu, vrátane:

- a) najlepších postupov a poznatkov získaných pri navrhovaní, zavádzaní a prevádzkovaní mechanizmov na stanovovanie cien uhlíka;

- b) podpory vnútroštátneho a medzinárodného trhu s uhlíkom vrátane podpory prostredníctvom mechanizmov, ako sú systémy obchodovania s emisiami a znižovanie emisií z odlesňovania a degradácie lesov; a
- c) presadzovania energetickej efektívnosti, nízkoemisných technológií a energie z obnoviteľných zdrojov.

ČLÁNOK 13.7

Biologická diverzia

1. Zmluvné strany uznávajú význam zabezpečenia zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity v súlade s *Dohovorom o biologickej diverzite* z roku 1992 (ďalej len „dohovor DBD“) a so *strategickým plánom pre biodiverzitu na obdobie 2011 – 2020 a cieľmi v oblasti biodiverzity z Aichi* prijatými na desiatom zasadnutí konferencie zmluvných strán v Nagoji v dňoch 18. až 29. októbra 2010, s *Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín*, naposledy zmeneným v Gaborone v roku 1983 (ďalej len „CITES“), a s ďalšími dôležitými medzinárodnými nástrojmi, ktorých sú zmluvnými stranami, ako aj s rozhodnutiami prijatými na ich základe.

2. Zmluvné strany v súlade s článkom 15 Dohovoru o biologickej diverzite uznávajú zvrchované práva štátov na ich prírodné zdroje a to, že právomoc rozhodnúť o prístupe k ich genetickým zdrojom majú príslušné vlády, pričom tento prístup sa riadi ich vnútroštátnym právom. Zmluvné strany sa usilujú vytvoriť podmienky na uľahčenie prístupu ku genetickým zdrojom na účely environmentálne vhodného využívania, a to bez ukladania obmedzení, ktoré by boli v rozpore s cieľmi Dohovoru o biologickej diverzite. Zmluvné strany uznávajú, že prístup ku genetickým zdrojom podlieha predchádzajúcemu informovanému súhlasu zmluvnej strany poskytujúcej genetické zdroje, pokiaľ táto zmluvná strana nerozhodne inak.

3. Na tento účel sa každá zmluvná strana bude usilovať:

- a) podporovať obchod s produktmi, ktoré prispievajú k udržateľnému využívaniu a zachovaniu biologickej diverzity v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi;
- b) presadzovať a podporovať ochranu a udržateľné využívanie biologickej diverzity vrátane prístupu ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z ich používania;
- c) vymieňať si s druhou zmluvnou stranou informácie o opatreniach, ako sú stratégie, politické iniciatívy, programy, akčné plány, kampane na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov relevantné v kontexte obchodu, ktoré sú zamerané na zastavenie straty biodiverzity a zníženie tlakov na ňu, ako aj v príslušných prípadoch spolupracovať s cieľom dosiahnutia najväčšieho možného účinku a zabezpečenia vzájomnej podpory príslušných politík;

- d) prijímať a vykonávať primerané účinné opatrenia, ktoré sú v súlade s jej záväzkami, ktoré jej vyplývajú z medzinárodných zmlúv, ktorých je zmluvnou stranou, čo povedie k poklesu nezákonného obchodovania s voľne žijúcimi druhmi, ako sú kampane na zvyšovanie informovanosti, monitorovanie a opatrenia na presadzovanie;
- e) podľa potreby posilňovať spoluprácu s druhou zmluvnou stranou s cieľom navrhnúť nové živočíšne a rastlinné druhy na zaradenie do dodatkov I a II k dohovoru CITES; a
- f) spolupracovať s druhou zmluvnou stranou podľa potreby na regionálnej aj celosvetovej úrovni s cieľom podporovať zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity v rámci prírodných a poľnohospodárskych ekosystémov, a to aj pokiaľ ide o ohrozené druhy a ich biotopy, osobitne chránené prírodné rezervácie a genetickú diverzitu; obnovu ekosystémov; odstraňovanie alebo znižovanie negatívnych environmentálnych vplyvov využívania živých aj neživých prírodných zdrojov vrátane ekosystémov; prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z takého používania.

ČLÁNOK 13.8

Udržateľné obhospodarovanie lesov a obchod s výrobkami lesného hospodárstva

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý má zabezpečenie zachovania a udržateľného riadenia lesných zdrojov pri dosahovaní ich hospodárskych, environmentálnych a sociálnych cieľov.

2. Na tento účel sa každá zmluvná strana bude usilovať:
- a) podporovať propagáciu obchodu s produktmi lesného hospodárstva z lesov obhospodarovaných udržateľným spôsobom a vyťažnými v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi krajiny, kde boli vyťažené; táto podpora môže zahŕňať uzatvorenie dobrovoľnej dohody o partnerstve o vynútitelnosti práva, správe a obchode v lesnom hospodárstve („FLEGT“);
 - b) vymieňať si s druhou zmluvnou stranou informácie o opatreniach na podporu spotreby dreva a výrobkov z dreva, ktoré pochádzajú z lesov obhospodarovaných udržateľným spôsobom, ako aj v príslušných prípadoch spolupracovať v rámci vývoja takýchto opatrení;
 - c) prijímať opatrenia, ktoré sú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorých je zmluvnou stranou, na podporu zachovania lesných zdrojov a na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu;
 - d) vymieňať si podľa potreby s druhou zmluvnou stranou informácie o opatreniach na zlepšenie presadzovania práva v oblasti lesného hospodárstva a v príslušných prípadoch spolupracovať s cieľom dosiahnutia najväčšieho možného účinku svojich politík a zabezpečenia vzájomnej podpory týchto politík zameraných na vylúčenie nezákonne vyťaženého dreva a výrobkov z neho z obchodných tokov; a
 - e) spolupracovať podľa potreby s druhou zmluvnou stranou na regionálnej aj celosvetovej úrovni s cieľom podporovať zachovanie všetkých druhov lesov a ich udržateľné obhospodarovanie.

ČLÁNOK 13.9

Obchodovanie s morskými biologickými zdrojmi a produktmi akvakultúry a ich udržateľné riadenie

1. Zmluvné strany uznávajú význam zabezpečenia zachovania a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a morských ekosystémov, ako aj podpory zodpovednej a udržateľnej akvakultúry.
2. Na tento účel sa každá zmluvná strana bude usilovať:
 - a) dodržať dlhodobé opatrenia na ochranu morských biologických zdrojov v zmysle ich vymedzenia v *Dohovore UNCLOS* a na hospodárenie s nimi a ich udržateľné využívanie; podporovať dodržiavanie *Dohody o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti* uzatvorenej v New Yorku v dňoch 24. júla až 4. augusta 1995, *Dohody o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na šírom mori* schválenej na 27. zasadnutí konferencie Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo v novembri 1993 a *Dohody o opatreniach prístavných štátov zameraných na prevenciu a odrádzanie od nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu a na jeho odstránenie* schválenej konferenciou Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo 22. novembra 2009; a dodržiavať zásady *Kódexu správania pre zodpovedný rybolov* prijatého na konferencii Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo v Cancúne 31. októbra 1995;

- b) spolupracovať podľa potreby s druhou zmluvnou stranou, s regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva, v ktorých je členom, pozorovateľom alebo spolupracujúcou nezmluvnou stranou, a v rámci týchto organizácií, a to aj prostredníctvom účinného uplatňovania ich monitorovania, kontroly a presadzovania opatrení v oblasti riadenia a dohľadu nad nimi, a v prípade potreby vykonávať ich programy dokumentácie úlovkov alebo certifikácie;
- c) spolupracovať s druhou zmluvnou stranou a aktívne sa zúčastňovať na boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (ďalej len „NNN rybolov“) rybolovu a činnostiach súvisiacich s rybolovom prostredníctvom komplexných, účinných a transparentných opatrení na boj proti NNN rybolovu; každá zmluvná strana bude takisto uľahčovať výmenu informácií o činnostiach spojených s NNN rybolovom a bude vykonávať politiky a opatrenia, aby vylúčila výrobky získané NNN rybolovom z obchodných tokov;
- d) podporovať rozvoj udržateľnej akvakultúry, a to s ohľadom na jej hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty; a
- e) na zasadnutiach Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj a prípadne pri ďalších príležitostiach uskutočňovať výmenu informácií o všetkých nových opatreniach o hospodárení s morskými biologickými zdrojmi a produktmi rybárstva, ktoré môžu mať vplyv na obchod medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 13.10

Obchod a investície, ktoré podporujú udržateľný rozvoj

1. Každá zmluvná strana potvrdzuje svoj záväzok posilniť príspevok obchodu a investícií k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru.
2. Na uvedený účel zmluvné strany:
 - a) uznávajú prínos, ktorý môže dôstojná práca znamenať z hľadiska ekonomickej efektívnosti, inovácií a produktivity, a budú podporovať väčšiu súdržnosť medzi obchodnými politikami na jednej strane a politikami v oblasti práce na druhej strane;
 - b) usilujú sa uľahčiť a podporovať obchod a investície v oblasti environmentálneho tovaru a služieb, a to v súlade s touto dohodou;
 - c) usilujú sa uľahčiť obchod a investície v oblasti tovaru a služieb, ktoré sú osobitne relevantné z pohľadu zmiernenia zmeny klímy, ako je napríklad tovar a služby v oblasti energie z udržateľných obnoviteľných zdrojov a energeticky účinný tovar a služby, a to aj vytvorením politických rámcov, ktoré by napomáhali využívanie najlepších dostupných technológií;

- d) uznávajú, že dobrovoľné iniciatívy môžu prispieť k dosiahnutiu a udržaniu vysokej úrovne ochrany v oblasti životného prostredia a práce a dopĺňať vnútroštátne regulačné opatrenia; každá zmluvná strana preto v súlade s jej vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo politikami podporuje rozvoj týchto iniciatív a zúčastňuje sa na nich, a to vrátane dobrovoľných systémov zabezpečenia udržateľnosti, ako sú napríklad programy spravodlivého a etického obchodu a environmentálne značky; a
- e) v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo politikami súhlasia, že budú podporovať sociálnu zodpovednosť podnikov pod podmienkou, že súvisiace opatrenia sa nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi zmluvnými stranami alebo skryté obmedzovanie obchodu; medzi opatrenia na podporu sociálnej zodpovednosti podnikov patrí okrem iného výmena informácií a najlepších postupov, vzdelávanie a odborná príprava a technické poradenstvo; v tejto súvislosti každá zmluvná strana zohľadní príslušné medzinárodne odsúhlasené nástroje, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo ktoré podporila, ako sú *usmernenia Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj pre nadnárodné podniky*, iniciatíva *Organizácie Spojených národov Global Compact* a *tripartitné vyhlásenie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných spoločností a sociálnej politiky*.

ČLÁNOK 13.11

Vedecké informácie

Každá zmluvná strana pri príprave a vykonávaní opatrení zameraných na ochranu životného prostredia alebo pracovné podmienky, ktoré môžu mať vplyv na obchod a investície, zohľadní príslušné dostupné vedecké a technické informácie a informácie súvisiace s inováciami a relevantné príslušné normy, usmernenia alebo odporúčania vrátane zásady predbežnej opatrnosti.

ČLÁNOK 13.12

Transparentnosť

Každá zmluvná strana v súlade so svojim vnútroštátnym právom a kapitolou 14 (Transparentnosť), zaistí, aby sa akékoľvek opatrenia zamerané na ochranu životného prostredia a pracovné podmienky, ktoré môžu mať vplyv na obchod a investície, pripravovali, zavádzali a vykonávali transparentným spôsobom, aby o nich boli zainteresované osoby náležite informované a aby sa týmto osobám poskytla možnosť vyjadriť svoje stanovisko.

ČLÁNOK 13.13

Preskúmanie vplyvu na udržateľnosť

Zmluvné strany spoločne alebo individuálne uskutočňujú preskúmavanie, monitorovanie a posudzovanie vplyvu vykonávania tejto dohody na udržateľný rozvoj prostredníctvom svojich príslušných politík, postupov, participatívnych procesov a inštitúcií.

ČLÁNOK 13.14

Spolupráca v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja

1. Zmluvné strany, uznávajúc význam spolupráce na obchodných aspektoch udržateľného rozvoja pri dosahovaní cieľov tejto kapitoly, môžu spolupracovať okrem iného v týchto oblastiach:
 - a) obchod a udržateľný rozvoj na medzinárodných fórach, medzi ktoré patrí MOP, stretnutie Ázia-Európa, program Organizácie Spojených národov pre životné prostredie, a v rámci mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia;
 - b) výmena informácií a skúseností, pokiaľ ide o metodiky a ukazovatele používané v rámci posúdení vplyvu na udržateľnosť obchodu;

- c) vplyv pracovného a environmentálneho práva, právnych predpisov, noriem a štandardov na obchod alebo investície, ako aj vplyv obchodných alebo investičných pravidiel na oblasť práce a životného prostredia, ako aj na rozvoj stratégií a politík v oblasti udržateľného rozvoja;
- d) výmena skúseností týkajúcich sa podpory ratifikácie a vykonávania základných, prioritných a iných aktuálnych dohovorov MOP a mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, ktoré súvisia s obchodom;
- e) obchodné aspekty *programu dôstojnej práce MOP*, najmä prepojenie medzi obchodom a plnou a produktívnou zamestnanosťou pre všetkých vrátane mladých ľudí, žien a osôb so zdravotným postihnutím, prispôsobenie trhu práce, základné a iné medzinárodné pracovné normy, štatistiky práce, rozvoj ľudských zdrojov a celoživotné vzdelávanie, sociálna ochrana pre všetkých vrátane zraniteľných a znevýhodnených skupín, ako sú napríklad migrujúci pracovníci, ženy, mladí ľudia a osoby so zdravotným postihnutím, a sociálne začlenenie, sociálny dialóg a rodová rovnosť;
- f) obchodné aspekty mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia vrátane colnej spolupráce;
- g) aspekty súčasného a budúceho medzinárodného režimu v oblasti zmeny klímy súvisiace s obchodom vrátane spôsobov podpory nízkouhlíkových technológií a energetickej efektívnosti;
- h) výmena informácií a skúseností týkajúcich sa systémov certifikácie a označovania vrátane udeľovania environmentálnej značky;

- i) podpora sociálnej zodpovednosti podnikov, a to aj pokiaľ ide o medzinárodne odsúhlasené nástroje, ktoré obidve zmluvné strany schválili a podporili;
- j) obchodné opatrenia na podporu ochrany a udržateľného využívania biodiverzity vrátane mapovania, posudzovania a ocenenia ekosystémov a ich služieb a na boj proti nezákonnému medzinárodnému obchodovaniu s voľne žijúcimi živočíchmi a rastlinami;
- k) obchodné opatrenia zamerané na podporu ochrany lesov a ich udržateľného obhospodarovania s cieľom znížiť mieru odlesňovania a nezákonnej ťažby dreva;
- l) obchodné opatrenia zamerané na podporu udržateľných rybolovných postupov a obchodu s produktmi udržateľného rybného hospodárstva; a
- m) výmena informácií a skúseností o obchodných aspektoch týkajúcich sa vymedzenia a vykonávania stratégií a politík ekologického rastu okrem iného vrátane udržateľnej výroby a spotreby, zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu a ekologických technológií.

2. Zmluvné strany si budú vymieňať informácie a skúsenosti týkajúce sa obchodu a udržateľného rozvoja v záujme prípravy a vykonávania činností súvisiacich so spoluprácou a s budovaním kapacít.

3. V súlade s kapitolou 16 (Spolupráca a budovanie kapacít) môžu zmluvné strany spolupracovať v oblastiach uvedených v odseku 1, okrem iného prostredníctvom:

- a) workshopov, seminárov, odbornej prípravy a dialógov na výmenu vedomostí, skúseností a najlepších postupov;
- b) štúdií; a
- c) technickej pomoci a budovania kapacít, podľa potreby.

Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na iných formách spolupráce.

ČLÁNOK 13.15

Inštitucionálne ustanovenia

- 1. Každá zmluvná strana v rámci svojich orgánov verejnej správy určí kontaktné miesto na účely vykonávania tejto kapitoly.
- 2. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj zriadený podľa článku 17.2 (Osobitné výbory) budú tvoriť riadiaci pracovníci z príslušných správnych orgánov každej zmluvnej strany alebo úradníci, ktorých vymenujú.

3. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj zasadne do jedného roku od nadobudnutia platnosti tejto dohody a následne podľa potreby, aby preskúmal vykonávanie tejto kapitoly, ako aj spoluprácu podľa článku 13.14 (Spolupráca v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja). Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj si stanoví svoj vlastný rokovací poriadok a svoje závery prijíma na základe vzájomnej dohody.
4. Každá zmluvná strana zvolá zasadnutie novej vnútroštátnej poradnej skupiny pre udržateľný rozvoj alebo sa poradí s už existujúcou takouto poradnou skupinou alebo skupinami, ktorých úlohou bude poskytovať poradenstvo v súvislosti s vykonávaním tejto kapitoly. Každá zmluvná strana rozhodne o svojich vnútroštátnych postupoch týkajúcich sa zriadenia vnútroštátnej poradnej skupiny alebo skupín a vymenovania členov tejto skupiny či skupín. Skupina či skupiny budú pozostávať z nezávislých zastupujúcich organizácií, čím sa zabezpečí vyvážené zastúpenie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych zainteresovaných strán vrátane organizácií zamestnávateľov a zamestnancov, podnikateľských skupín, environmentálnych organizácií a ďalších. Každá vnútroštátna poradná skupina môže svojej príslušnej zmluvnej strane z vlastnej iniciatívy predkladať stanoviská alebo odporúčania týkajúce sa vykonávania tejto kapitoly.
5. Členovia vnútroštátnej poradnej skupiny či skupín každej zmluvnej strany sa budú stretávať v rámci spoločného fóra s cieľom viesť dialóg týkajúci sa aspektov udržateľného rozvoja v obchodných vzťahoch medzi zmluvnými stranami. Na základe spoločnej dohody môžu vnútroštátne poradné skupiny obidvoch zmluvných strán zapojiť do stretnutí spoločného fóra aj iné zainteresované strany. Fórum bude založené na vyváženom zastúpení zainteresovaných strán z hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Správa z každého zasadnutia spoločného fóra sa predloží Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj a potom sa zverejní.

6. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, spoločné fórum bude zasadať raz ročne, a to spoločne so zasadnutím Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj. Pri tejto príležitosti zmluvné strany spoločnému fóru predložia aktuálne informácie o vykonávaní tejto kapitoly. Zmluvné strany sa dohodnú na fungovaní spoločného fóra najneskôr do jedného roka po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 13.16

Vládne konzultácie

1. V prípade nezhody v akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, môžu zmluvné strany využiť len postupy stanovené v tomto článku a v článku 13.17 (Skupina odborníkov). Pokiaľ sa v tejto kapitole nestanovuje inak, ustanovenia kapitoly 15 (Riešenie sporov) a jej prílohy 15-C (Mediačný mechanizmus) sa na túto kapitolu nevzťahujú. Ustanovenia prílohy 15-A (Rokovací poriadok) sa *mutatis mutandis* uplatňujú v súlade s článkom 13.17 (Skupina odborníkov) ods. 2.

2. Zmluvná strana môže požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou týkajúce sa akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z tejto kapitoly, a to prostredníctvom predloženia písomnej žiadosti kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany. Predmetná záležitosť sa v tejto žiadosti musí podať jasne a musí sa uviesť, o aký problém ide, ako aj predložiť krátke zhrnutie nárokov podľa tejto kapitoly, pričom sa uvedú príslušné ustanovenia tejto kapitoly a vysvetlenie, akým spôsobom problém ovplyvňuje ciele tejto kapitoly, ako aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré zmluvná strana považuje za dôležité. Konzultácie sa začnú bezodkladne po tom, ako jedna zo zmluvných strán predloží žiadosť o konzultácie.

3. Zmluvné strany vyvinú čo najväčšie úsilie, aby v predmetnej záležitosti dospeli k vzájomne uspokojivému riešeniu. Počas konzultácií sa bude venovať osobitná pozornosť špecifickým problémom a záujmom zmluvnej strany, ktorá je rozvojovou krajinou. V náležitých prípadoch zmluvné strany patrične prihliadnu na činnosti MOP alebo príslušných mnohostranných environmentálnych organizácií alebo subjektov a na základe vzájomnej dohody požiadajú o radu tieto organizácie alebo subjekty, alebo akýkoľvek iný subjekt či osobu, ktoré považujú za vhodné, v záujme dôkladného preskúmania predmetnej záležitosti.
4. Ak sa zmluvná strana domnieva, že je potrebné predmetnú záležitosť ďalej prediskutovať, táto zmluvná strana môže predložením písomnej žiadosti kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany požiadať o zvolanie zasadnutia Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj na účely prerokovania predmetnej záležitosti. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj zasadne bezodkladne a bude sa usilovať o dosiahnutie dohody o riešení predmetnej záležitosti.
5. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj môže v náležitých prípadoch požiadať o poskytnutie poradenstva vnútroštátnu poradnú skupinu alebo skupiny niektorej zo zmluvných strán alebo obidvoch zmluvných strán alebo požiadať o inú odbornú pomoc s cieľom uľahčiť svoju analýzu.
6. Akékoľvek riešenie, ku ktorému zmluvné strany v predmetnej záležitosti dospejú, sa zverejní, pokiaľ spoločne nerozhodnú inak.

ČLÁNOK 13.17

Skupina odborníkov

1. Ak Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj záležitosť uspokojivo nevyrieši do 120 dní od doručenia žiadosti o konzultácie podľa článku 13.16 (Vládne konzultácie) alebo v dlhšej lehote, na ktorej sa obidve zmluvné strany dohodli, zmluvná strana môže predložením písomnej žiadosti kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany požiadať o zvolanie zasadnutia skupiny odborníkov na účely preskúmania predmetnej záležitosti.
2. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj po nadobudnutí platnosti tejto dohody vypracuje rokovací poriadok skupiny odborníkov, pokiaľ ide o akúkoľvek procesnú otázku, na ktorú sa nevzťahuje tento článok. Pokiaľ sa Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj nedohodne inak, až do stanovenia takého rokovacieho poriadku skupiny odborníkov sa bude *mutatis mutandis* uplatňovať rokovací poriadok stanovený v prílohe 15-A (Rokovací poriadok), pričom sa zohľadní povaha práce skupiny odborníkov.

3. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj na svojom prvom zasadnutí po nadobudnutí platnosti tejto dohody stanoví zoznam aspoň pätnástich osôb, ktoré sú ochotné a schopné zasadať v skupine odborníkov. Tento zoznam budú tvoriť tri čiastkové zoznamy: jeden čiastkový zoznam pre každú zmluvnú stranu a jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zmluvnej strany a ktoré budú zastávať funkciu predsedu skupiny odborníkov. Každá zmluvná strana navrhne do svojho čiastkového zoznamu aspoň päť osôb, ktoré majú plniť funkciu odborníkov. Zmluvné strany takisto vyberú aspoň päť osôb pre čiastkový zoznam predsedov. Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj na svojich zasadnutiach tento zoznam preskúma a zaistí, aby na ňom vždy bolo aspoň pätnásť osôb.

4. Do zoznamu uvedeného v odseku 3 sa zaradia osoby, ktoré majú osobitné vedomosti alebo odborné znalosti v oblasti pracovného alebo environmentálneho práva, v otázkach upravených v tejto kapitole alebo v oblasti riešenia sporov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Tieto osoby sú nezávislé, vykonávajú funkciu osobne a neprijímajú pokyny, pokiaľ ide o otázky súvisiace s predmetnou záležitosťou, od žiadnej organizácie ani vlády a ani nie sú spojení s vládou žiadnej zo zmluvných strán. Zásady stanovené v prílohe 15-B (Etický kódex pre rozhodcov a mediátorov) sa uplatňujú *mutatis mutandis* na odborníkov s ohľadom na povahu ich práce.

5. Skupina odborníkov sa skladá z troch členov, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o zriadenie skupiny odborníkov požiadanej zmluvnej strane sa uskutočnia konzultácie medzi zmluvnými stranami s cieľom dosiahnuť dohodu o zložení skupiny. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na zložení skupiny odborníkov v uvedenej lehote, vyberú predsedu z príslušného čiastkového zoznamu uvedeného v odseku 3, a to na základe vzájomnej dohody, alebo ak nie sú schopné dohodnúť sa v lehote ďalších siedmich dní, žrebovaním. Každá zmluvná strana vyberie jedného odborníka, ktorý spĺňa požiadavky uvedené v odseku 4, v lehote 14 dní po uplynutí uvedenej lehoty 30 dní. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že členom skupiny odborníkov bude akýkoľvek iný odborník, ktorý spĺňa požiadavky uvedené v odseku 4. V prípade, že sa o zložení skupiny odborníkov nerozhodlo v lehote 44 dní odo dňa doručenia žiadosti o zriadenie skupiny odborníkov požiadanej zmluvnej strane, zostávajúci odborník alebo zostávajúci odborníci sa vyberú v lehote siedmich dní žrebovaním z čiastkového zoznamu alebo čiastkových zoznamov uvedených v odseku 3 spomedzi osôb navrhnutých zmluvnou stranou alebo zmluvnými stranami, ktoré postup nedokončili. V prípade, že zoznam uvedený v odseku 3 ešte nebol zostavený, odborníci sa vyberú žrebovaním z osôb formálne navrhnutých obidvomi zmluvnými stranami alebo jednou zmluvnou stranou, ak tieto osoby navrhla iba jedna zmluvná strana. Za dátum zriadenia skupiny odborníkov sa považuje dátum, keď bol vybraný posledný z troch odborníkov.

6. Pokiaľ sa zmluvné strany do siedmich dní odo dňa zriadenia skupiny odborníkov nedohodnú inak, skupina odborníkov má tento mandát:

„Na základe príslušných ustanovení kapitoly Obchod a udržateľný rozvoj preskúmať záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie skupiny odborníkov a v súlade odsekom 8 tohto článku predložiť správy obsahujúce odporúčania, pokiaľ ide o riešenie predmetnej záležitosti.“

7. V záležitostiach týkajúcich sa mnohostranných dohôd uvedených v článku 13.4 (Mnohostranné pracovné normy a dohody) a článku 13.5 (Mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia) by sa mala skupina odborníkov usilovať získať informácie a poradenstvo od MOP alebo subjektov zriadených na základe príslušnej mnohostrannej dohody v oblasti životného prostredia. Akékoľvek informácie získané podľa tohto odseku sa predložia obidvom zmluvným stranám na pripomienkovanie.

8. Skupina odborníkov predloží zmluvným stranám predbežnú a záverečnú správu. V týchto správach sa uvádzajú skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní. Skupina odborníkov predloží zmluvným stranám predbežnú správu najneskôr do 90 dní odo dňa svojho zriadenia. Ktorákoľvek zmluvná strana môže skupine odborníkov predložiť písomné pripomienky k predbežnej správe do 45 dní od jej vydania. Po zvážení všetkých takýchto písomných pripomienok môže skupina odborníkov správu zmeniť a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmania, ktoré považuje za potrebné. Skupina odborníkov predloží zmluvným stranám záverečnú správu najneskôr do 150 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak skupina odborníkov usúdi, že lehoty stanovené v tomto odseku nemožno dodržať, jej predseda o tom písomne informuje zmluvné strany a uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia predbežnej alebo záverečnej správy skupinou odborníkov. Skupina odborníkov predloží záverečnú správu najneskôr do 180 dní odo dňa svojho zriadenia, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Záverečná správa sa zverejní, pokiaľ zmluvné strany spoločne nerozhodnú inak.

9. Zmluvné strany prerokujú náležité kroky alebo opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, pričom zohľadnia záverečnú správu skupiny odborníkov a odporúčania, ktoré správa obsahuje. Dotknutá zmluvná strana informuje svoju vnútroštátnu poradnú skupinu alebo skupiny a druhú zmluvnú stranu o svojich rozhodnutiach týkajúcich sa krokov alebo opatrení, ktoré sa majú vykonať, najneskôr do 90 dní alebo v dlhšej lehote, ktorú si dohodli zmluvné strany, od predloženia záverečnej správy zmluvným stranám. Činnosti nadväzujúce na vykonávanie týchto krokov alebo opatrení monitoruje Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj. Vnútroštátna poradná skupina alebo skupiny a spoločné fórum môžu v tejto súvislosti Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj predkladať pripomienky.

KAPITOLA 14

TRANSPARENTNOST

ČLÁNOK 14.1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Každá zmluvná strana, uznávajúc vplyv, ktorý môže mať regulačné prostredie a postupy na obchod a investície, bude podporovať predvídateľné regulačné prostredie a účinné postupy pre hospodárske subjekty, najmä pre malé a stredné podniky.

ČLÁNOK 14.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „zainteresovaná osoba“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, na ktorú môžu mať vplyv všeobecne záväzné opatrenia; a

- b) „všeobecne záväzné opatrenia“ sú všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy, súdne rozhodnutia, postupy a správne rozhodnutia, ktoré môžu mať vplyv na akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

ČLÁNOK 14.3

Uverejňovanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všeobecne záväzné opatrenia:
 - a) boli bezodkladne uverejňované prostredníctvom oficiálne určeného média vrátane, keď je to možné, elektronických prostriedkov, a to tak, aby sa s nimi mohli oboznámiť vlády a zainteresované osoby; a
 - b) poskytovali dostatočne dlhý čas medzi uverejnením a nadobudnutím účinnosti daného opatrenia s výnimkou prípadu, keď by to nebolo možné z dôvodu naliehavosti.
2. Každá zmluvná strana:
 - a) sa bude usilovať vo vhodnom skorom štádiu uverejniť akýkoľvek návrh na prijatie všeobecne záväzného opatrenia alebo návrh na jeho zmenu, ako aj na požiadanie vysvetlenie cieľa a dôvodov návrhu;

- b) poskytne zainteresovaným osobám dostatok príležitostí na vznesenie pripomienok k návrhu na prijatie alebo zmenu všeobecne záväzného opatrenia, pričom poskytne najmä dostatočne dlhú lehotu na tento účel s výnimkou prípadu, keď by to nebolo možné z dôvodu naliehavosti;
a
- c) sa bude usilovať zohľadniť pripomienky od zainteresovaných osôb predložené v súvislosti s akýmkoľvek návrhom na prijatie alebo zmenu všeobecne záväzných opatrení.

ČLÁNOK 14.4

Žiadosti o informácie a kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí kontaktné miesto v záujme zabezpečenia účinného vykonávania tejto dohody a uľahčenia komunikácie medzi zmluvnými stranami o akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
2. Tieto kontaktné miesta poskytnú na požiadanie druhej zmluvnej strany informácie o úrade alebo úradníkovi, ktorí sú za predmetnú záležitosť zodpovední, a podľa potreby pomôžu uľahčiť komunikáciu so žiadajúcou zmluvnou stranou.

3. Každá zmluvná strana v rámci svojich dostupných zdrojov vytvorí alebo zachová vhodné mechanizmy, a to aj mechanizmy, ktoré sú stanovené v iných kapitolách tejto dohody, umožňujúce odpovedať na žiadosti o informácie od akejkolvek zainteresovanej osoby týkajúce sa akýchkoľvek navrhovaných alebo platných všeobecne záväzných opatrení a spôsobu ich uplatňovania. Žiadosti o informácie môžu vybavovať kontaktné miesta určené podľa odseku 1 alebo prípadne akýkoľvek iný mechanizmus, pokiaľ sa v tejto dohode nestanoví konkrétny mechanizmus.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí mechanizmy dostupné pre zainteresované osoby, ktoré hľadajú riešenie problémov, ktoré nastali pri uplatňovaní všeobecne záväzných opatrení podľa tejto dohody.
5. Zmluvné strany uznávajú, že odpovede poskytované podľa tohto článku nemusia byť konečné ani právne záväzné, ale slúžia len na informačné účely.
6. Každá zmluvná strana na požiadanie poskytne vysvetlenie cieľa a dôvody všeobecne záväzných opatrení.
7. Na žiadosť zmluvnej strany jej druhá zmluvná strana okamžite poskytne informácie a odpovie na otázky týkajúce sa akéhokoľvek existujúceho alebo navrhovaného všeobecne záväzného opatrenia, v prípade ktorého sa žiadajúca zmluvná strana domnieva, že by mohlo významne ovplyvniť fungovanie tejto dohody, a to bez ohľadu na to, či žiadajúcej zmluvnej strane bolo toto opatrenie vopred oznámené.

ČLÁNOK 14.5

Správa všeobecne záväzných opatrení

Každá zmluvná strana jednotným, objektívnym, nestranným a primeraným spôsobom vykonáva správu všetkých všeobecne záväzných opatrení. Pri uplatňovaní takýchto opatrení na konkrétne osoby, tovar alebo služby druhej zmluvnej strany, každá zmluvná strana:

- a) sa usiluje zainteresovaným osobám, ktorých sa konanie priamo týka, zaslať v súlade so svojimi vnútroštátnymi postupmi primerané oznámenie o začatí konania vrátane opisu charakteru konania, vyhlásenia príslušného orgánu, ktorý začal konanie, a všeobecného opisu všetkých dotknutých otázok;
- b) poskytne takýmto zainteresovaným osobám vhodnú príležitosť na predloženie skutočností a argumentov na podporu ich stanovísk skôr, ako sa pristúpi ku konečnému administratívne opatreniu, ak to umožňuje čas, charakter konania a verejný záujem; a
- c) zabezpečí, aby jej postupy vychádzali z jej vnútroštátneho práva a boli s ním v súlade.

ČLÁNOK 14.6

Preskúmanie a odvolanie

1. Každá zmluvná strana v súlade so svojim vnútroštátnym právom zriadi alebo zachová súdne, rozhodcovské alebo správne súdy alebo postupy na účely rýchleho preskúmania a v odôvodnených prípadoch nápravy administratívneho opatrenia týkajúceho sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Uvedené súdy a postupy sú nestranné a nezávislé od úradu alebo orgánu povereného presadzovaním administratívnych predpisov a nemajú žiadny podstatný záujem na výsledku predmetnej záležitosti.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby strany konania mali pred takýmito súdmi alebo v rámci týchto postupov právo na:

- a) primeranú možnosť podporiť alebo obhájiť svoje príslušné stanoviská a
- b) rozhodnutie založené na dôkazoch a poskytnutých záznamoch alebo, v prípade, že to sa vyžaduje v jej vnútroštátnom práve, na zázname vypracovanom správnym orgánom.

3. Každá zmluvná strana s výhradou odvolania alebo ďalšieho preskúmania podľa jej vnútroštátneho práva zabezpečí, aby úrad alebo orgán rozhodnutie uvedené v odseku 2 písm. b) vykonal a aby sa ním riadili jeho postupy, pokiaľ ide o predmetné správne opatrenie.

ČLÁNOK 14.7

Osvedčené regulačné postupy a dobrá správna prax

1. Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci pri podpore kvality a výkonnosti v regulačnej oblasti, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov, pokiaľ ide o ich reformy v regulačnej oblasti a posúdenia vplyvu regulačných opatrení.
2. Zmluvné strany podporujú zásady dobrej správnej praxe a dohodli sa, že budú spolupracovať pri podpore takýchto zásad, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov.

ČLÁNOK 14.8

Osobitné pravidlá

Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek osobitné pravidlá ustanovené v iných kapitolách tejto dohody.

KAPITOLA 15

RIEŠENIE SPOROV

ODDIEL A

CIEĽ A ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 15.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je vytvoriť účinný a efektívny mechanizmus na zabránenie akýmkoľvek sporom medzi zmluvnými stranami a na ich riešenie, pokiaľ ide o výklad a uplatňovanie tejto dohody, aby sa dospelo k vzájomne dohodnutému riešeniu.

ČLÁNOK 15.2

Rozsah pôsobnosti

Ak nie je v tejto dohode stanovené inak, táto kapitola sa uplatňuje pri zabraňovaní akýmkoľvek sporom medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody a ich riešením.

ODDIEL B

KONZULTÁCIE A MEDIÁCIA

ČLÁNOK 15.3

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú o vyriešenie akéhokoľvek sporu uvedeného v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) tak, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom čo najskôr dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.
2. Zmluvná strana požiadá o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti adresovanej druhej zmluvnej strane, v ktorej uvedie sporné opatrenie a príslušné ustanovenia tejto dohody, pričom kópiu tejto žiadosti zašle Výboru pre obchod zriadenému podľa článku 17.1 (Výbor pre obchod).

3. Konzultácie sa uskutočnia do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v odseku 2 a budú prebiehať na území zmluvnej strany, ktorej bola adresovaná žiadosť, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sa považujú za ukončené do 45 dní odo dňa doručenia žiadosti s výnimkou prípadu, že sa obidve zmluvné strany dohodnú na ich pokračovaní. Konzultácie, najmä všetky informácie predložené zmluvnými stranami a ich stanoviská, sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.

4. Konzultácie o naliehavých záležitostiach vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze, sezónneho tovaru alebo sezónnych služieb, sa uskutočnia do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v odseku 2. Konzultácie sa považujú za ukončené do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v odseku 2 s výnimkou prípadu, že sa obidve zmluvné strany dohodnú na ich pokračovaní.

5. Zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže využiť článok 15.5 (Začatie rozhodcovského konania), ak:

- a) druhá zmluvná strana neodpovie na žiadosť o konzultácie do 15 dní odo dňa jej prijatia;
- b) konzultácie sa neuskutočnia v lehotách stanovených v odseku 3 alebo 4;

- c) zmluvné strany sa dohodli, že neuskutočnia konzultácie alebo
- d) konzultácie boli ukončené bez toho, aby sa dospelo k vzájomne dohodnutému riešeniu.

6. Každá zmluvná strana počas konzultácií predloží faktické informácie dostatočné na preskúmanie, akým spôsobom by predmetné opatrenie mohlo ovplyvniť fungovanie a uplatňovanie tejto dohody.

ČLÁNOK 15.4

Mediačný mechanizmus

Zmluvné strany sa môžu kedykoľvek dohodnúť, že začnú mediačné konanie podľa prílohy 15-C (Mediačný mechanizmus) v súvislosti s akýmkoľvek opatrením, ktoré má nepriaznivý vplyv na obchod alebo liberalizáciu investícií medzi zmluvnými stranami.

ODDIEL C

POSTUPY RIEŠENIA SPOROV

PODODDIEL 1

ROZHODCOVSKÉ KONANIE

ČLÁNOK 15.5

Začatie rozhodcovského konania

1. Ak sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom konzultácií podľa článku 15.3 (Konzultácie), zmluvná strana, ktorá o ne požiadala, môže požiadať o zriadenie rozhodcovského tribunálu.
2. Žiadosť o zriadenie rozhodcovského tribunálu sa podáva písomne druhej zmluvnej strane, pričom kópia tejto žiadosti sa predloží Výboru pre obchod. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie sporné opatrenie a vysvetlí, čím je toto opatrenie v rozpore s ustanoveniami tejto dohody, a to takým spôsobom, aby bol zrejmý právny základ sťažnosti.

ČLÁNOK 15.6

Mandát rozhodcovského tribunálu

Ak sa zmluvné strany do 10 dní od výberu rozhodcov nedohodnú inak, mandát rozhodcovského tribunálu je:

„na základe príslušných ustanovení tejto dohody citovaných zmluvnými stranami preskúmať vec uvedenú v žiadosti o zriadenie rozhodcovského tribunálu podľa článku 15.5 (Začatie rozhodcovského konania), rozhodnúť o súlade predmetného opatrenia s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) a vo svojej správe uviesť skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní v súlade s článkami 15.10 (Predbežná správa) a 15.11 (Záverečná správa).“.

ČLÁNOK 15.7

Zriadenie rozhodcovského tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál sa skladá z troch rozhodcov.
2. Do 10 dní od dátumu doručenia žiadosti o zriadenie rozhodcovského tribunálu zmluvnej strane, na ktorú sa sťažnosť podáva, sa uskutočnia konzultácie medzi zmluvnými stranami s cieľom dohodnúť sa o zložení rozhodcovského tribunálu.

3. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na zložení rozhodcovského tribunálu v lehote stanovenej v odseku 2, každá zmluvná strana môže vybrať rozhodcu zo svojho čiastkového zoznamu zostaveného podľa článku 15.23 (Zoznam rozhodcov), a to do 10 dní po uplynutí lehoty stanovenej v odseku 2. Ak zmluvná strana nevymenuje rozhodcu zo svojho čiastkového zoznamu, rozhodcu na žiadosť druhej zmluvnej strany vyberie žrebovaním predseda Výboru pre obchod alebo jeho zástupca z čiastkového zoznamu dotknutej zmluvnej strany zostaveného v zmysle článku 15.23 (Zoznam rozhodcov).
4. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na predsedovi rozhodcovského tribunálu v lehote stanovenej v odseku 2, predsedu rozhodcovského tribunálu vyberie na žiadosť niektorej zo zmluvných strán predseda Výboru pre obchod alebo jeho zástupca žrebovaním z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného v zmysle článku 15.23 (Zoznamy rozhodcov).
5. Predseda Výboru pre obchod alebo jeho zástupca vyberie rozhodcov do piatich dní od predloženia žiadosti uvedenej v odseku 3 alebo 4.
6. Za deň zriadenia rozhodcovského tribunálu sa považuje deň, keď traja vybraní rozhodcovia v súlade s prílohou 15-A (Rokovací poriadok) oznámia zmluvným stranám, že súhlasia s vymenovaním.
7. V prípade, že v čase predloženia žiadosti podľa odseku 3 alebo 4 nebol vypracovaný žiadny zoznam podľa článku 15.23 (Zoznam rozhodcov), alebo ak tento zoznam neobsahuje dostatočný počet mien, rozhodcovia sa vyberú žrebovaním spomedzi osôb, ktoré formálne navrhli obidve zmluvné strany alebo jedna zmluvná strana, ak tieto osoby navrhla iba jedna zmluvná strana.

ČLÁNOK 15.8

Riešenie sporov v rámci rozhodcovského tribunálu

1. Riešenie sporov v rámci rozhodcovského tribunálu sa riadi pravidlami a postupmi stanovenými v prílohe 15-A (Rokovací poriadok) a v prílohe 15-B (Etický kódex pre rozhodcov a mediátorov).
2. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, s rozhodcovským tribunálom sa stretnú do 10 dní po jeho zriadení, aby rozhodli o všetkých záležitostiach, ktoré zmluvné strany alebo rozhodcovský tribunál pokladajú za vhodné, vrátane harmonogramu konania a odmien a výdavkov rozhodcov v súlade s prílohou 15-A (Rokovací poriadok). Rozhodcovia a zástupcovia zmluvných strán sa môžu na tomto stretnutí zúčastniť aj prostredníctvom telefónu alebo videokonferencie.
3. Miesto vypočutia sa určí na základe vzájomnej dohody zmluvných strán. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na mieste vypočutia, vypočutie sa uskutoční v Bruseli, ak je sťažujúcou sa zmluvnou stranou Vietnam, a v Hanoji, ak je sťažujúcou sa zmluvnou stranou Únia.
4. Všetky vypočutia sú verejné, pokiaľ sa v prílohe 15-A (Rokovací poriadok) nestanovuje inak.

5. V súlade s prílohou 15-A (Rokovací poriadok) musia mať zmluvné strany možnosť zúčastniť sa na akýchkoľvek vystúpeniach, vyhláseniach, argumentácii alebo námietok v rámci konania. Všetky informácie alebo písomné podania predložené rozhodcovskému tribunálu zmluvnou stranou vrátane akýchkoľvek pripomienok k opisnej časti predbežnej správy, odpovedí na otázky rozhodcovského tribunálu a pripomienok zmluvnej strany k týmto odpovediam sa sprístupnia druhej zmluvnej strane.
6. Ak sa zmluvné strany do troch dní odo dňa zriadenia rozhodcovského tribunálu nedohodnú inak, rozhodcovský tribunál môže v súlade s prílohou 15-A (Rokovací poriadok) prijímať nevyžiadané písomné podania (podania *amicus curiae*) od fyzických alebo právnických osôb usadených na území zmluvnej strany.
7. Pokiaľ ide o interné rokovania, rozhodcovský tribunál sa bude schádzať na uzavretom zasadnutí, na ktorom sa zúčastňujú iba rozhodcovia. Rozhodcovský tribunál môže takisto povoliť svojim asistentom, aby boli na jeho rokovaniach prítomní. Rokovania rozhodcovského tribunálu a k nim predložené dokumenty budú dôverné.

ČLÁNOK 15.9

Predbežné rozhodnutia o naliehavosti

Ak o to niektorá zmluvná strana požiada, rozhodcovský tribunál vydá do 10 dní odo dňa svojho zriadenia predbežné rozhodnutie o tom, či vec pokladá za nalievavú.

ČLÁNOK 15.10

Predbežná správa

1. Rozhodcovský tribunál predloží zmluvným stranám predbežnú správu, v ktorej uvedie skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní, a to najneskôr do 90 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak rozhodcovský tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského tribunálu o tom písomne informuje zmluvné strany a Výbor pre obchod a uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia predbežnej správy rozhodcovského tribunálu. Rozhodcovský tribunál za žiadnych okolností nesmie predložiť predbežnú správu neskôr než 120 dní odo dňa svojho zriadenia.
2. Zmluvná strana môže rozhodcovskému tribunálu predložiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy vrátane pripomienok v lehote 14 dní odo dňa jej oznámenia.
3. V naliehavých prípadoch vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb, rozhodcovský tribunál vynaloží maximálne úsilie, aby vydal svoju predbežnú správu v lehote 45 dní odo dňa svojho zriadenia, v žiadnom prípade však nie neskôr ako 60 dní odo dňa svojho zriadenia. Zmluvná strana môže rozhodcovskému tribunálu predložiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy vrátane pripomienok v lehote siedmich dní odo dňa jej oznámenia.

4. Po zvážení písomných žiadostí a pripomienok zmluvných strán k predbežnej správe rozhodcovský tribunál môže zmeniť svoju správu a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmanie, ktoré bude považovať za potrebné.

ČLÁNOK 15.11

Záverečná správa

1. Rozhodcovský tribunál predloží zmluvným stranám a Výboru pre obchod svoju záverečnú správu v lehote do 120 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak rozhodcovský tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského tribunálu o tom písomne informuje zmluvné strany a Výbor pre obchod a uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia záverečnej správy rozhodcovského tribunálu. Rozhodcovský tribunál za žiadnych okolností nesmie predložiť záverečnú správu neskôr než 150 dní odo dňa svojho zriadenia.
2. V naliehavých prípadoch vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb, rozhodcovský tribunál vynaloží maximálne úsilie, aby predložil svoju záverečnú správu v lehote 60 dní odo dňa svojho zriadenia. Rozhodcovský tribunál za žiadnych okolností nesmie predložiť záverečnú správu neskôr než 75 dní odo dňa svojho zriadenia.
3. Záverečná správa bude obsahovať dostatočný rozbor argumentov predložených vo fáze predbežného preskúmania a jasné odpovede na pripomienky zmluvných strán.

PODODDIEL 2

SPLNENIE ROZHODNUTIA

ČLÁNOK 15.12

Zabezpečenie súladu so záverečnou správou

Zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, prijme akékoľvek potrebné opatrenie, aby bezodkladne a v dobrej viere zabezpečila súlad so záverečnou správou.

ČLÁNOK 15.13

Primeraná lehota na splnenie rozhodnutia

1. Ak nie je možné zabezpečiť súlad okamžite, zmluvné strany sa budú snažiť o vzájomne dohodnúť v otázke lehoty potrebnej na zabezpečenie súladu so záverečnou správou. V takom prípade zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, najneskôr do 30 dní od doručenia záverečnej správy oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre obchod lehotu, ktorú bude potrebovať na splnenie rozhodnutia (ďalej len „primeraná lehota“).

2. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na primeranej lehote na zabezpečenie súladu so záverečnou správou, sťažujúca sa zmluvná strana do 20 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 vykonaného zmluvnou stranou, na ktorú bola sťažnosť podaná, písomne požiada rozhodcovský tribunál, aby podľa článku 15.7 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu) (ďalej len „pôvodný rozhodcovský tribunál“) určil dĺžku primeranej lehoty. Táto žiadosť sa oznámi zmluvnej strane, na ktorú bola sťažnosť podaná, pričom kópia tejto žiadosti sa zašle Výboru pre obchod.
3. Rozhodcovský tribunál oznámi zmluvným stranám a Výboru pre obchod svoje rozhodnutie o dĺžke primeranej lehoty do 20 dní odo dňa predloženia žiadosti uvedenej v odseku 2.
4. Zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, písomne informuje sťažujúcu sa zmluvnú stranu o pokroku pri plnení záverečnej správy aspoň 30 dní pred uplynutím primeranej lehoty.
5. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že primeranú lehotu predĺžia.

ČLÁNOK 15.14

Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou

1. Pred uplynutím primeranej lehoty oznámi zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre obchod všetky opatrenia, ktoré prijala na zabezpečenie súladu so záverečnou správou.

2. Ak sa zmluvné strany nezhodnú, pokiaľ ide o existenciu alebo súlad akéhokoľvek opatrenia prijatého s cieľom zabezpečiť súlad s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) a oznámeného podľa odseku 1, sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný rozhodcovský tribunál o rozhodnutie v tejto veci. Táto žiadosť sa oznámi zmluvnej strane, na ktorú bola sťažnosť podaná, pričom kópia tejto žiadosti sa zašle Výboru pre obchod. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie konkrétne sporné opatrenie a vysvetlí, ako je toto opatrenie v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), a to spôsobom, aby bol zrejmý právny základ sťažnosti.

3. Rozhodcovský tribunál oznámi zmluvným stranám a Výboru pre obchod svoje rozhodnutie do 45 dní odo dňa predloženia žiadosti uvedenej v odseku 2.

ČLÁNOK 15.15

Dočasné prostriedky nápravy v prípade nesplnenia rozhodnutia

1. Ak zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, neoznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre obchod pred uplynutím primeranej lehoty žiadne opatrenie prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou alebo ak rozhodcovský tribunál rozhodne, že nebolo prijaté žiadne opatrenie na zabezpečenie súladu alebo že opatrenie oznámené podľa článku 15.14 (Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou) ods. 1 je v rozpore so záväzkami tejto zmluvnej strany vyplývajúcimi z ustanovení uvedených v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, v prípade, že ju o to požiada sťažujúca sa zmluvná strana, predloží na základe konzultácií so sťažujúcou sa zmluvnou stranou ponuku na kompenzáciu.

2. Ak sa sťažujúca zmluvná strana rozhodne, že nebude požadovať predloženie ponuky na kompenzáciu, alebo ak takáto žiadosť bola podaná, ale nedosiahla sa žiadna dohoda o kompenzácii v lehote 30 dní odo dňa uplynutia primeranej lehoty alebo od vydania rozhodnutia rozhodcovského tribunálu podľa článku 15.14 (Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou) o tom, že nebolo prijaté žiadne opatrenie zabezpečenie súladu alebo že prijaté opatrenie je v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), sťažujúca sa zmluvná strana je oprávnená na základe oznámenia druhej zmluvnej strane a Výboru pre obchod pozastaviť plnenie záväzkov vyplývajúcich z akéhokoľvek ustanovenia uvedeného v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) na úrovni rovnocennej zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému týmto porušením. V uvedenom oznámení sa spresní úroveň pozastavenia plnenia záväzkov. Sťažujúca sa zmluvná strana môže vykonať pozastavenie kedykoľvek po uplynutí 10 dní odo dňa doručenia oznámenia zmluvnej strany, na ktorú bola sťažnosť podaná, pokiaľ zmluvná strana, na ktorú bola sťažnosť podaná, nepožiada o rozhodcovské konanie podľa odseku 3 tohto článku.

3. Ak sa zmluvná strana, na ktorú bola žiadosť podaná, domnieva, že úroveň pozastavenia plnenia záväzkov nie je rovnocenná zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže písomne požiadať pôvodný rozhodcovský tribunál o rozhodnutie v tejto veci. Táto žiadosť sa oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a jej kópia sa pošle Výboru pre obchod pred uplynutím lehoty 10 dní uvedenej v odseku 2. Pôvodný rozhodcovský tribunál oznámi zmluvným stranám a Výboru pre obchod svoje rozhodnutie o úrovni pozastavenia plnenia záväzkov do 30 dní odo dňa predloženia žiadosti. Plnenie záväzkov sa nesmie pozastaviť, kým pôvodný rozhodcovský tribunál neoznámi svoje rozhodnutie, a akékoľvek pozastavenie musí byť v súlade s týmto rozhodnutím.

4. Pozastavenie plnenia záväzkov a kompenzácia sú dočasné a neuplatňujú sa po tom, ako:
- a) zmluvné strany dospejú k vzájomne dohodnutému riešeniu podľa článku 15.19 (Vzájomne dohodnuté riešenie);
 - b) zmluvné strany sa dohodnú, že opatrením oznámeným podľa článku 15.14 (Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou) ods. 1 zmluvná strana, na ktorú bola podaná sťažnosť, zabezpečila dosiahnutie súladu s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti); alebo
 - c) akékoľvek opatrenie, ktoré bolo v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), bolo zrušené alebo zmenené tak, aby sa zabezpečil jeho súlad s uvedenými ustanoveniami podľa článku 15.14 (Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou) ods. 3.

ČLÁNOK 15.16

Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu po prijatí dočasných prostriedkov nápravy v prípade nezabezpečenia súladu

1. Zmluvná strana, na ktorú bola podaná sťažnosť, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre obchod všetky opatrenia prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského tribunálu po pozastavení plnenia záväzkov alebo prípadne po uplatnení kompenzácie. S výnimkou prípadov podľa odseku 2 sťažujúca zmluvná strana ukončí pozastavenie plnenia záväzkov do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia. V prípade, že bola uplatnená kompenzácia, a s výnimkou prípadov podľa odseku 2 môže zmluvná strana, na ktorú bola podaná sťažnosť, ukončiť uplatňovanie takejto kompenzácie do 30 dní od oznámenia, že zabezpečila súlad so záverečnou správou rozhodcovského tribunálu.
2. Ak sa zmluvné strany v lehote 30 dní odo dňa doručenia oznámenia nezhodnú na tom, či zmluvná strana, na ktorú bola podaná sťažnosť, oznámeným opatrením zabezpečila súlad s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), sťažujúca sa zmluvná strana písomne požiada pôvodný rozhodcovský tribunál o rozhodnutie v tejto veci. Táto žiadosť sa oznámi zmluvnej strane, na ktorú bola sťažnosť podaná, pričom kópia tejto žiadosti sa zašle Výboru pre obchod.

3. Rozhodnutie rozhodcovského tribunálu sa oznámi zmluvným stranám a Výboru pre obchod do 45 dní odo dňa predloženia žiadosti. Ak rozhodcovský tribunál rozhodne, že oznámené opatrenie je v súlade s ustanoveniami uvedenými v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti), podľa okolností sa ukončí pozastavenie plnenia záväzkov alebo kompenzácia. V príslušných prípadoch sa úroveň pozastavenia plnenia záväzkov alebo kompenzácie upravujú so zreteľom na rozhodnutie rozhodcovského tribunálu.

PODODDIEL 3

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 15.17

Nahradenie rozhodcov

Ak počas rozhodcovského konania pôvodný rozhodcovský tribunál alebo niektorí z jeho členov nemôžu plniť svoju funkciu, vzdajú sa funkcie alebo je nevyhnutné ich nahradiť, pretože nespĺňajú požiadavky etického kódexu podľa prílohy 15-B (Etický kódex pre rozhodcov a mediátorov), uplatní sa postup stanovený v článku 15.7 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu). Lehota na oznámenie správ a prípadne rozhodnutí sa predĺži o 20 dní.

ČLÁNOK 15.18

Pozastavenie a ukončenie rozhodcovského konania

1. Rozhodcovský tribunál na základe žiadosti oboch zmluvných strán kedykoľvek pozastaví svoju činnosť na obdobie, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú a ktoré nepresahuje 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Tribunál obnoví svoju činnosť pred koncom uvedeného obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, na základe písomnej žiadosti obidvoch zmluvných strán. Zmluvné strany o tom informujú Výbor pre obchod. Rozhodcovský tribunál môže obnoviť svoju činnosť aj na konci obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany. Žiadajúca zmluvná strana o tom informuje Výbor pre obchod a druhú zmluvnú stranu. Ak zmluvná strana nepožiada o obnovenie činnosti rozhodcovského tribunálu pri uplynutí obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, právomoc rozhodcovského tribunálu zanikne a konanie sa ukončí. V prípade pozastavenia činnosti rozhodcovského tribunálu sa lehoty stanovené v príslušných ustanoveniach tejto kapitoly predĺžia o rovnaké obdobie ako to, počas ktorého bola jeho činnosť pozastavená. Pozastavením a ukončením činnosti rozhodcovského tribunálu nie sú dotknuté práva ani jednej zmluvnej strany v rámci iného konania podľa článku 15.24 (Výber fóra).
2. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na ukončení konania rozhodcovského tribunálu tým, že spoločne takúto dohodu oznámia predsedovi rozhodcovského tribunálu a Výboru pre obchod kedykoľvek pred predložením záverečnej správy rozhodcovského tribunálu.

ČLÁNOK 15.19

Vzájomne dohodnuté riešenie

Zmluvné strany môžu kedykoľvek dospieť k vzájomne dohodnutému riešeniu sporu podľa tejto kapitoly. Každé takéto riešenie spoločne oznámia Výboru pre obchod a prípadne predsedovi rozhodcovského tribunálu. Ak sa vyžaduje, aby riešenie bolo schválené podľa príslušných vnútroštátnych postupov zmluvných strán, uvedená požiadavka sa uvedie v oznámení, a postup riešenia sporu sa pozastaví. Ak sa nepožaduje takéto schválenie alebo ak bolo oznámené ukončenie všetkých takýchto vnútroštátnych postupov, postup riešenia sporu sa ukončí.

ČLÁNOK 15.20

Informácie a technické poradenstvo

Rozhodcovský tribunál si môže na žiadosť niektorej zo zmluvných strán alebo z vlastnej iniciatívy vyžiadať informácie, ktoré považuje za vhodné na účely konania rozhodcovského tribunálu, a to z akéhokoľvek zdroja vrátane zmluvných strán zúčastnených na spore. Rozhodcovský tribunál má takisto právo vyžiadať si stanovisko odborníkov, ak to pokladá za vhodné. Rozhodcovský tribunál vopred konzultuje o výbere týchto odborníkov so zmluvnými stranami. Všetky informácie získané podľa tohto článku sa musia sprístupniť a predložiť zmluvným stranám na pripomienkovanie v lehote, ktorú stanovil rozhodcovský tribunál.

ČLÁNOK 15.21

Pravidlá výkladu

Rozhodcovský tribunál vykladá ustanovenia uvedené v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) v súlade s obyčajovými pravidlami výkladu medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú kodifikované vo *Viedenskom dohovore o zmluvnom práve* podpísanom vo Viedni 23. mája 1969. Rozhodcovský tribunál zohľadní aj príslušné výklady v správach tribunálov a správach Odvolacieho orgánu prijatých orgánom WTO na riešenie sporov podľa prílohy 2 k Dohode o založení WTO. V správach a rozhodnutiach rozhodcovského tribunálu sa nesmú rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti zmluvných strán stanovené v tejto dohode.

ČLÁNOK 15.22

Rozhodnutia rozhodcovského tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál vynaloží maximálne úsilie, aby sa ku každému rozhodnutiu dospelo konsenzom. V prípade, že k rozhodnutiu nie je možné dospieť konsenzom, rozhodnutie v danej veci sa prijme väčšinou hlasov. Nesúhlasné stanoviská rozhodcov sa v žiadnom prípade nezverejňujú.

2. Zmluvné strany bezpodmienečne prijímú správy a rozhodnutia rozhodcovského tribunálu. Týmito správami a rozhodnutiami sa fyzickým alebo právnickým osobám neukladajú žiadne práva ani povinnosti. Správy a rozhodnutia obsahujú skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení uvedených v článku 15.2 (Rozsah pôsobnosti) a základné odôvodnenie všetkých zistení a záverov. Výbor pre obchod sprístupní správy a rozhodnutia rozhodcovského tribunálu verejnosti v celom rozsahu do 10 dní od ich vydania s výnimkou prípadov, keď sa rozhodne to neurobiť s cieľom chrániť dôverné informácie.

ODDIEL D

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 15.23

Zoznam rozhodcov

1. Výbor pre obchod najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody vypracuje zoznam aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu rozhodcov. Tento zoznam budú tvoriť tri čiastkové zoznamy:

a) jeden čiastkový zoznam za Úniu;

- b) jeden čiastkový zoznam za Vietnam; a
- c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi ani jednej zmluvnej strany a ktoré nemajú trvalý pobyt ani v jednej zmluvnej strane a ktoré majú pôsobiť vo funkcii predsedu rozhodcovského tribunálu.

2 Každý pododdiel zoznamu obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol na zozname vždy tento minimálny počet osôb.

3. Rozhodcovia musia preukázať odborné znalosti a skúsenosti v oblasti práva a medzinárodného obchodu. Rozhodcovia sú nezávislí, túto funkciu vykonávajú osobne a neprijímajú pokyny od žiadnej organizácie ani vlády, ani nie sú prepojení s vládou žiadnej zo zmluvných strán a konajú v súlade s etickým kódexom stanoveným v prílohe 15-B (Etický kódex pre rozhodcov a mediátorov).

4. Výbor pre obchod môže zostaviť dodatočný zoznam 10 osôb s preukázanými odbornými znalosťami a skúsenosťami v konkrétnych odvetviach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Na základe dohody zmluvných strán sa takýto dodatočný zoznam použije na zostavenie rozhodcovského tribunálu v súlade s postupom stanoveným v článku 15.7 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu).

ČLÁNOK 15.24

Výber fóra

1. Využitím konania o urovnaní sporov podľa tejto kapitoly nie sú dotknuté žiadne opatrenia v rámci WTO vrátane opatrení na riešenie sporov ani opatrenia podľa inej medzinárodnej dohody, ktorej sú zmluvné strany stranami.
2. Odchyľne od odseku 1 sa zmluvná strana v prípade konkrétneho opatrenia nebude na príslušnom fóre usilovať o nápravu porušenia v podstate rovnocenného záväzku podľa tejto dohody a podľa Dohody o založení WTO či podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, ktorej sú obidve zmluvné strany stranami. Po začatí konania o urovnaní sporu zmluvná strana nepodá žiadosť o nápravu porušenia v podstate rovnocenného záväzku podľa inej dohody na druhom fóre s výnimkou prípadu, keď prvé vybrané fórum z procesných alebo jurisdikčných dôvodov nedospeje k zisteniam týkajúcim sa žiadosti o nápravu plnenia tohto záväzku.
3. Na účely tohto článku:
 - a) konania o riešení sporov podľa Dohody o založení WTO sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 6 *Dohovoru WTO o pravidlách a postupoch pri riešení sporov*;

b) konania o urovnaní sporov podľa tejto kapitoly sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského tribunálu podľa článku 15.5 (Začatie rozhodcovského konania) ods. 1;

c) konania o urovnaní sporov podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody sa pokladajú za začaté v súlade s príslušnou dohodou.

4. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila pozastavenie plnenia záväzkov, ktoré schválil orgán WTO na riešenie sporov. Na Dohodu o založení WTO sa nie je možné odvolávať s cieľom zabrániť zmluvnej strane v pozastavení plnenia záväzkov podľa tejto kapitoly.

ČLÁNOK 15.25

Lehoty

1. Všetky lehoty uvedené v tejto kapitole vrátane lehôt, ktoré majú rozhodcovské tribunály na oznámenie svojich správ a rozhodnutí, sa počítajú v kalendárnych dňoch odo dňa, ktorý nasleduje po úkone alebo skutočnosti, na ktorú sa vzťahujú, pokiaľ nie je stanovené inak.

2. Každá lehota uvedená v tejto kapitole sa môže zmeniť na základe vzájomnej dohody strán sporu. Rozhodcovský tribunál môže zmluvným stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek z lehôt uvedených v tejto kapitole, pričom uvedie dôvody takého návrhu.

ČLÁNOK 15.26

Preskúmanie a úprava

Výbor pre obchod môže rozhodnúť o preskúmaní a úprave príloh 15-A (Rokovací poriadok), 15-B (Etický kódex pre rozhodcov a mediátorov) a 15-C (Mediačný mechanizmus).

KAPITOLA 16

SPOLUPRÁCA A BUDOVANIE KAPACÍT

ČLÁNOK 16.1

Ciele a rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany potvrdzujú význam spolupráce a budovania kapacít pre účinné vykonávanie tejto dohody, ktorá podporuje nepretržité rozširovanie obchodu a investícií medzi nimi a vytvára nové príležitosti pre takýto obchod a investície.

2. Zmluvné strany sa zaväzujú prehĺbiť spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu s ohľadom na rozdielnú úroveň rozvoja Únie a Vietnamu. Spoluprácou sa podporí udržateľný rozvoj vo všetkých jeho aspektoch vrátane udržateľného hospodárskeho rastu a znižovania chudoby.
3. Táto kapitola sa uplatňuje na všetky ustanovenia týkajúce sa spolupráce v tejto dohode.

ČLÁNOK 16.2

Oblasti a prostriedky spolupráce

1. Zmluvné strany uznávajú, že spolupráca sa uskutoční v medziach existujúceho právneho a inštitucionálneho rámca a podľa pravidiel a postupov, ktorými sa riadia vzťahy medzi zmluvnými stranami.
2. Na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 16.1 (Ciele a rozsah pôsobnosti) zmluvné strany prikladajú osobitný význam spolupráci v týchto oblastiach:
 - a) regionálna spolupráca a integrácia;
 - b) uľahčenie obchodu;
 - c) obchodná politika a právne predpisy;

- d) obchodné aspekty poľnohospodárstva, rybárstva a lesného hospodárstva;
- e) udržateľný rozvoj, najmä v jeho environmentálnom a pracovnoprávnom rozmere;
- f) malé a stredné podniky;
- g) iné oblasti určené v osobitných kapitolách tejto dohody; a
- h) iné oblasti spoločného záujmu súvisiace s touto dohodou.

3. Spolupráca medzi zmluvnými stranami prebieha predovšetkým prostredníctvom výmeny informácií, skúseností a najlepších postupov, ako aj prostredníctvom spolupráce v oblasti politiky. V náležitých prípadoch možno zvážiť semináre, workshopy, odbornú prípravu, štúdie, technickú pomoc a budovanie kapacít.

4. Zmluvné strany uznávajú potenciálne významnú úlohu, ktorú v rámci spolupráce zohráva súkromný sektor, a budú podporovať jeho účasť s cieľom prispieť k maximalizácii prínosu tejto dohody k hospodárskemu rastu a rozvoju.

ČLÁNOK 16.3

Dobré životné podmienky zvierat

Zúčastnené strany sa dohodli, že v prípade potreby budú spolupracovať v oblasti dobrých životných podmienok zvierat vrátane technickej pomoci a budovania kapacít s cieľom vyvinúť normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. Na účely tohto článku uskutočnia konzultácie s Výborom pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia zriadeným podľa článku 17.2 (Osobitné výbory).

ČLÁNOK 16.4

Inštitucionálny mechanizmus

1. Otázky týkajúce sa spolupráce sa prerokujú v príslušných osobitných výboroch zriadených podľa článku 17.2 (Osobitné výbory). V oblastiach spolupráce, ktoré nepatria do právomoci osobitných výborov, sa tieto otázky prerokujú vo Výbore pre obchod.
2. Každá zmluvná strana v rámci svojich orgánov verejnej správy určí kontaktné miesto s cieľom udržiavať kontakty s druhou zmluvnou stranou vo veciach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly.

KAPITOLA 17

INŠTITUCIONÁLNE, VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 17.1

Výbor pre obchod

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Výbor pre obchod zložený zo zástupcov zmluvných strán.
2. Pokiaľ Výbor pre obchod nerozhodne inak, výbor zasadá raz ročne alebo v naliehavých prípadoch na žiadosť niektorej zmluvnej strany. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, zasadnutia Výboru pre obchod sa budú konať striedavo v Únii a vo Vietname. Výboru pre obchod spolupredseda minister priemyslu a obchodu Vietnamu a člen Európskej komisie zodpovedný za obchod alebo ich príslušní zástupcovia. Výbor pre obchod sa dohodne na svojom harmonograme zasadnutí a stanoví svoj program.
3. Výbor pre obchod:
 - a) zabezpečuje riadne fungovanie tejto dohody;
 - b) dohliada na vykonávanie a uplatňovanie tejto dohody a uľahčuje ich a podporuje všeobecné ciele dohody;

- c) vykonáva dohľad a koordináciu v súvislosti s činnosťou všetkých osobitných výborov, pracovných skupín a iných orgánov zriadených na základe tejto dohody, dáva im odporúčania na akékoľvek potrebné opatrenia vyhodnocuje a prijíma rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť, ktorú mu postúpia uvedené orgány;
- d) posudzuje spôsoby posilnenia obchodných a investičných vzťahov medzi stranami;
- e) bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia kapitoly 15 (Riešenie sporov), usiluje sa riešiť problémy, ktoré môžu vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, alebo riešiť spory, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním tejto dohody; a
- f) posudzuje akékoľvek iné záležitosti týkajúce sa oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

4. Výbor pre obchod môže v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto dohody:

- a) rozhodovať o zriadení osobitných výborov, pracovných skupín alebo iných orgánov s cieľom prideliť im povinnosti, aby mu pomáhali pri plnení jeho úloh, a rušiť ich; Výbor pre obchod určí zloženie, právomoci a úlohy osobitných výborov, pracovných skupín alebo iných orgánov, ktoré zriaďuje;
- b) komunikovať so všetkými zainteresovanými stranami vrátane súkromného sektora, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti o otázkach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody;

- c) posúdiť a zmluvným stranám odporučiť zmeny tejto dohody alebo v prípadoch osobitne stanovených v tejto dohode na základe rozhodnutia meniť ustanovenia tejto dohody;
- d) prijímať výklad ustanovení tejto dohody, ktorý je záväzný pre zmluvné strany a pre všetky subjekty zriadené podľa tejto dohody vrátane rozhodcovských tribunálov uvedených v kapitole 15 (Riešenie sporov);
- e) prijímať rozhodnutia alebo vydávať odporúčania, ako sa stanovuje v tejto dohode;
- f) prijať svoj rokovací poriadok a
- g) v rámci výkonu svojich funkcií v súlade s touto dohodou prijať akékoľvek iné opatrenia.

5. Výbor pre obchod informuje Spoločný výbor, ktorý bol zriadený podľa dohody o partnerstve a spolupráci ako súčasť spoločného inštitucionálneho rámca, o svojich činnostiach a prípadne o činnostiach svojich osobitných výborov na pravidelných zasadnutiach Spoločného výboru.

ČLÁNOK 17.2

Osobitné výbory

1. Pri Výbore pre obchod sa týmto zriaďujú tieto osobitné výbory:
 - a) Výbor pre obchod s tovarom;
 - b) Výbor pre clá;
 - c) Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia;
 - d) Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie; a
 - e) Výbor pre obchod a udržateľný rozvoj.
2. Zloženie, právomoci a úlohy osobitných výborov uvedených v odseku 1 sú vymedzené v príslušných kapitolách a protokoloch tejto dohody a v prípade potreby sa môžu upraviť rozhodnutím Výboru pre obchod.

3. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak alebo pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, osobitné výbory sa stretávajú raz ročne. Osobitné výbory sa stretávajú aj na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany alebo Výboru pre obchod. Výborom na príslušnej úrovni spolupredsedia zástupcovia Únie a Vietnamu. Zasadnutia výborov sa konajú striedavo v Únii a vo Vietname alebo akýmkoľvek inými vhodnými prostriedkami komunikácie, a to podľa dohody medzi zmluvnými stranami. Osobitné výbory si dohodnú svoj harmonogram zasadnutí a na základe vzájomnej dohody stanovia svoj program. Každý osobitný výbor môže rozhodnúť o vlastnom rokovacom poriadku, bez ktorého sa bude *mutatis mutandis* uplatňovať rokovací poriadok Výboru pre obchod.
4. Osobitné výbory môžu predkladať návrhy rozhodnutí na účely ich prijatia Výborom pre obchod alebo samé prijímať rozhodnutia, ak sa tak stanovuje v tejto dohode.
5. Na žiadosť zmluvnej strany alebo na základe postúpenia z príslušného osobitného výboru, resp. pri príprave rokovaní vo Výbore pre obchod, môže Výbor pre obchod s tovarom riešiť otázky vznikajúce v oblasti ciel a sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, ak by to mohlo uľahčiť riešenie záležitostí, ktoré nie je možné vyriešiť prostredníctvom príslušného osobitného výboru.
6. Osobitné výbory budú informovať Výbor pre obchod o svojich harmonogramoch a o svojom programe v dostatočnom časovom predstihu pred svojimi zasadnutiami a Výboru pre obchod podajú správu o výsledkoch a záveroch svojich zasadnutí. Existencia osobitného výboru nebráni ani jednej zmluvnej strane, aby predložila akúkoľvek záležitosť priamo Výboru pre obchod.

ČLÁNOK 17.3

Pracovné skupiny

1. Pod záštitou Výboru pre obchod s tovarom sa týmto zriaďujú tieto pracovné skupiny:
 - a) pracovná skupina pre práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení; a
 - b) pracovná skupina pre motorové vozidlá a ich časti.
2. Výbor pre obchod sa môže rozhodnúť zriadiť ďalšie pracovné skupiny na plnenie osobitných úloh alebo riešenie osobitných otázok.
3. Výbor pre obchod určí zloženie, právomoci a úlohy pracovných skupín.
4. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, pracovné skupiny sa stretávajú raz ročne. Pracovné skupiny sa stretávajú aj na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany alebo Výboru pre obchod. Skupinám na príslušnej úrovni spolupredsedia zástupcovia Únie a Vietnamu. Zasadnutia skupín sa konajú striedavo v Únii a vo Vietname alebo akýmkoľvek inými vhodnými prostriedkami komunikácie, a to podľa dohody medzi zmluvnými stranami. Pracovné skupiny si dohodnú svoj harmonogram zasadnutí a na základe vzájomnej dohody stanovia svoj program. Skupiny môžu schvaľovať vlastné rokovacie poriadky, bez ktorých sa bude *mutatis mutandis* uplatňovať rokovací poriadok Výboru pre obchod.

5. Pracovné skupiny informujú príslušné osobitné výbory o svojich harmonogramoch a programe v dostatočnom časovom predstihu pred svojimi zasadnutiami. Na každom pravidelnom zasadnutí príslušných osobitných výborov im podávajú správu o svojej činnosti. Existencia pracovnej skupiny nebráni ani jednej zmluvnej strane, aby predložila akúkoľvek záležitosť priamo Výboru pre obchod alebo príslušnému osobitnému výboru.

ČLÁNOK 17.4

Rozhodovanie Výboru pre obchod

1. Výbor pre obchod má na účely dosiahnutia cieľov tejto dohody právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode. Prijaté rozhodnutia sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré musia prijať opatrenia potrebné na vykonanie týchto rozhodnutí.
2. Výbor pre obchod môže zmluvným stranám vydávať príslušné odporúčania.
3. Všetky rozhodnutia a odporúčania Výboru pre obchod sa prijímajú na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 17.5

Zmeny

1. Zmluvné strany môžu meniť túto dohodu. Zmena nadobudne platnosť po tom, ako si zmluvné strany vymenia písomné oznámenia potvrdzujúce, že dokončili svoje príslušné platné právne postupy, ako sa stanovuje v článku 17.16 (Nadobudnutie platnosti).
2. Bez ohľadu na odsek 1 môže Výbor pre obchod túto dohodu zmeniť, a to v súlade s jej ustanoveniami. Zmluvné strany prijímú rozhodnutie Výboru pre obchod v súlade so svojimi príslušnými platnými právnymi postupmi.
3. Bez ohľadu na odsek 1 zoznam subjektov v oddieloch A (Orgány ústrednej štátnej správy) až C (Ostatné zahrnuté subjekty) príloh 9-A (Rozsah vládneho obstarávania v Únii) a 9-B (Rozsah vládneho obstarávania vo Vietname) možno upraviť v súlade s článkami 9.20 (Zmeny a opravy predmetu úpravy) a 9.23 (Výbor pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie).

ČLÁNOK 17.6

Vývoj práva WTO

Ak sa zmení niektoré ustanovenie Dohody o založení WTO, ktoré zmluvné strany začlenili do tejto dohody, zmluvné strany v prípade potreby uskutočnia spoločné konzultácie s cieľom nájsť obojstranne uspokojivé riešenie. Na základe uvedeného preskúmania môže Výbor pre obchod prijať rozhodnutie, ktorého cieľom je náležitým spôsobom zmeniť túto dohodu.

ČLÁNOK 17.7

Zdaňovanie

1. Žiadnym z ustanovení tejto dohody nie sú dotknuté práva a povinnosti Únie alebo jedného z jej členských štátov či Vietnamu vyplývajúce z akejkoľvek daňovej zmluvy medzi ktorýmkoľvek členským štátom Únie a Vietnamom. V prípade akejkoľvek rozpornej otázky medzi touto dohodou a akoukoľvek daňovou zmluvou je vo veci takejto rozpornej otázky rozhodná daňová zmluva.
2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám bráni, aby pri uplatňovaní príslušných ustanovení svojich daňových právnych predpisov rozlišovali medzi daňovníkmi, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä vzhľadom na miesto ich trvalého pobytu alebo vzhľadom na miesto ich kapitálových investícií.

3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že bráni v prijatí alebo presadzovaní opatrení, ktoré sú zamerané na zabránenie vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo na daňovým únikom podľa daňových ustanovení dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia alebo iných daňových opatrení, alebo podľa vnútroštátnych daňových právnych predpisov.

ČLÁNOK 17.8

Bežný účet

Zmluvné strany povolia medzi sebou akékoľvek platby a prevody súvisiace s transakciami na bežnom účte platobnej bilancie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, a to najmä v súvislosti s ich príslušnými špecifickými záväzkami vyplývajúcimi z pododdielu 6 (Finančné služby) oddielu E (Regulačný rámec) kapitoly 8 (Liberalizácia investícií, obchodu so službami a elektronického obchodu), uskutočňované vo voľne zameniteľnej mene v súlade s ustanoveniami *článkov Dohody o Medzinárodnom menovom fonde*.

ČLÁNOK 17.9

Pohyb kapitálu

1. Pokiaľ ide o transakcie na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie, zmluvné strany neuložia žiadne obmedzenia na voľný pohyb kapitálu týkajúci sa investícií liberalizovaných v súlade s oddielom B (Liberalizácia investícií) kapitoly 8 (Liberalizácia investícií, obchodu so službami a elektronického obchodu).
2. V záujme podpory obchodu a investícií zmluvné strany uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom uľahčiť pohyb kapitálu medzi nimi.

ČLÁNOK 17.10

Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov

Články 17.8 (Bežný účet) a 17.9 (Pohyb kapitálu) nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bránia uplatňovať spravodlivým a nediskriminačným spôsobom a spôsobom, ktorý nepredstavuje skryté obmedzenie obchodu a investícií, svoje zákony a právne predpisy, ktoré sa týkajú:

- a) konkurzu, platobnej neschopnosti, ozdravenia a riešenia krízových situácií bánk, ochrany práv veriteľov alebo obozretného dohľadu nad finančnými inštitúciami;

- b) vydávania finančných nástrojov a obchodovania alebo podnikania s nimi;
- c) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančným regulačným orgánom;
- d) trestných činov, klamlivých alebo podvodných praktík;
- e) zabezpečenia výkonu rozsudkov v adjudikátornych konaniach; alebo
- f) sociálneho zabezpečenia, dôchodkového zabezpečenia alebo systémov povinného sporenia.

ČLÁNOK 17.11

Dočasné ochranné opatrenia týkajúce sa
pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov

V prípade, že za výnimočných okolností dôjde k závažným ťažkostiam pri fungovaní hospodárskej a menovej únie Európskej únie, alebo v prípade Vietnamu dôjde závažným ťažkostiam pri fungovaní menovej a devízovej politiky, alebo hrozí, že dôjde k takýmto závažným ťažkostiam, dotknutá zmluvná strana môže prijať ochranné opatrenia, ktoré sú jednoznačne nevyhnutné, pokiaľ ide o pohyb kapitálu, platby alebo prevody, na obdobie nepresahujúce jeden rok.

ČLÁNOK 17.12

Obmedzenia v prípade ťažkostí v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania

1. Ak má ktorákoľvek zmluvná strana vážne ťažkosti v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania alebo jej takéto ťažkosti hrozia, môže prijať alebo zachovať ochranné opatrenia týkajúce sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov, ktoré:

- a) musia byť nediskriminačné v porovnaní s tretími krajinami v obdobných situáciách;
- b) nesmú prekračovať rámec nevyhnutných opatrení na nápravu ťažkostí v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania;
- c) musia byť v súlade s príslušnými *článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde*;
- d) musia zabráňovať zbytočnému poškodeniu obchodných, hospodárskych a finančných záujmov druhej zmluvnej strany; a
- e) môžu mať iba dočasný charakter a postupne sa odstránia ihneď po zlepšení situácie.

2. V prípade obchodu s tovarom môže každá zmluvná strana prijať reštriktívne opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju platobnú bilanciu alebo vonkajšiu finančnú situáciu. Tieto reštriktívne opatrenia musia byť v súlade s dohodou GATT 1994 a s *Dohovorom o ustanoveniach o platobnej bilancii Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994*.

3. V prípade obchodu so službami alebo liberalizácie investícií môže každá zmluvná strana prijať reštriktívne opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju platobnú bilanciu alebo vonkajšiu finančnú situáciu. Tieto reštriktívne opatrenia musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v článku XII dohody GATS.

4. Zmluvná strana, ktorá zachovala alebo prijala opatrenia uvedené v odsekoch 1 až 3, o nich bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu a čo najskôr predloží harmonogram ich odstránenia.

5. V prípade prijatia alebo zachovávanía reštriktívnych opatrení podľa tohto článku sa uskutočnia konzultácie v rámci Výboru pre investície, obchod so službami, elektronický obchod a vládne obstarávanie, pokiaľ sa konzultácie neuskutočnia v rámci iných fór. Počas konzultácií sa posudzujú ťažkosti v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania, ktoré viedli k príslušným opatreniam, pričom sa okrem iných zohľadnia aj tieto faktory:

- a) povaha a rozsah ťažkostí;
- b) vonkajšie hospodárske a obchodné prostredie alebo

- c) alternatívne nápravné opatrenia, ktoré by bolo možné použiť.

Počas konzultácií sa posúdi súlad akýchkoľvek reštriktívnych opatrení s odsekmi 1 až 3. Vo všetkých relevantných zisteniach štatistickej alebo skutkovej povahy predložených zo strany MMF sa zohľadní posúdenie platobnej bilancie a vonkajšej finančnej situácie dotknutej zmluvnej strany, ktoré vykoná MMF.

ČLÁNOK 17.13

Bezpečnostné výnimky

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:

- a) niektorej zo zmluvných strán ukladá povinnosť poskytnúť informáciu, ktorej zverejnenie je v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami;
- b) niektorej zo zmluvných strán bráni prijať akékoľvek opatrenie, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
 - i) spojených s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo s obchodom s nimi a súvisiacich s obchodom s iným tovarom a materiálmi a s hospodárskymi činnosťami vykonávanými priamo alebo nepriamo na účely zásobovania vojenských síl;

- ii) v súvislosti s poskytovaním služieb, ktoré sa vykonáva priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;
 - iii) v súvislosti so štiepnymi a termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu alebo
 - iv) prijatých v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch;
- alebo
- c) zmluvnej strane bráni v prijatí opatrení na splnenie jej záväzkov vyplývajúcich z *Charty Organizácie Spojených národov* v záujme udržiavania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 17.14

Využitie preferencií

Po jednom roku odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody si zmluvné strany do 1. júla každého roku vymenia výročné štatistiky dovozu za predchádzajúci rok týkajúce sa preferenčného a nepreferenčného obchodu s tovarom medzi nimi vrátane údajov na úrovni colných položiek.

ČLÁNOK 17.15

Zverejnenie informácií

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že vyžaduje od zmluvnej strany, aby zverejnila dôverné informácie, ktorých poskytnutie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov, pokiaľ tribunál nepotrebuje dôverné informácie v rámci konania o urovnaní sporu podľa kapitoly 15 (Riešenie sporov). V takýchto prípadoch tribunál zabezpečí plnú ochranu dôvernosti informácií.
2. Ak jedna zo zmluvných strán predloží Výboru pre obchod alebo osobitným výborom informácie, ktoré sa podľa jej zákonov a iných právnych predpisov považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s týmito informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

ČLÁNOK 17.16

Nadobudnutie platnosti

1. Túto dohodu schvália alebo ratifikujú zmluvné strany v súlade so svojimi príslušnými platnými právnymi postupmi.

2. Táto dohoda nadobúda platnosť v prvý deň druhého mesiaca po mesiaci, počas ktorého si zmluvné strany vzájomne oznámili ukončenie svojich platných právnych postupov potrebných pre nadobudnutie platnosti tejto dohody. Zmluvné strany si môžu dohodnúť iný dátum.

3. Oznámenia v súlade s odsekom 2 sa zasielajú generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a Ministerstvu priemyslu a obchodu Vietnamu.

ČLÁNOK 17.17

Trvanie

1. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.

2. Ktorákoľvek zmluvná strana môže druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj úmysel od tejto dohody odstúpiť. Odstúpenie nadobúda platnosť v posledný deň šiesteho mesiaca od tohto oznámenia.

ČLÁNOK 17.18

Plnenie záväzkov

1. Zmluvné strany prijímú všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie záväzkov, ktoré im vyplývajú z tejto dohody. Zabezpečia, aby sa dosiahli ciele stanovené v tejto dohode.

2. Ak sa zmluvná strana domnieva, že druhá zmluvná strana sa dopustila podstatného porušenia dohody o partnerstve a spolupráci, môže prijať náležité opatrenia s ohľadom na túto dohodu v súlade s článkom 57 dohody o partnerstve a spolupráci.

ČLÁNOK 17.19

Osoby vykonávajúce delegovanú vládnu právomoc

Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, každá zmluvná strana zabezpečí, aby každá osoba, a to aj štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol, na ktoré bola zmluvnou stranou delegovaná regulačná, administratívna alebo iná vládna právomoc na akejkoľvek úrovni štátnej správy, ako sa stanovuje v jej vnútroštátnych právnych predpisoch, konala pri výkone svojej právomoci v súlade so záväzkami zmluvnej strany stanovenými v tejto dohode.

ČLÁNOK 17.20

Absencia priameho účinku

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním osobám udeľujú iné práva či ukladajú iné povinnosti, ako sú práva a povinnosti, ktoré medzi zmluvnými stranami vznikli na základe medzinárodného práva verejného. Vietnam môže vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť inak.

ČLÁNOK 17.21

Prílohy, dodatky, spoločné vyhlásenia, protokoly a dohovory

Prílohy, dodatky, spoločné vyhlásenia, protokoly a dohovory k tejto dohode sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

ČLÁNOK 17.22

Vzťah k iným dohodám

1. Ak v tejto dohode nie je stanovené inak, predchádzajúce dohody medzi členskými štátmi Únie, alebo Európskym spoločenstvom, alebo Úniou na jednej strane a Vietnamom na strane druhej sa touto dohodou nenahrádzajú ani neukončujú.
2. Táto dohoda je súčasťou celkových vzťahov medzi Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Vietnamom na strane druhej, ako sa uvádza v dohode o partnerstve a spolupráci, a tvorí súčasť spoločného inštitucionálneho rámca.
3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvným stranám ukladá povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ich záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 17.23

Budúce pristúpenia k Únii

1. Únia oznámi Vietnamu každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k Únii.
2. V priebehu rokovaní medzi Úniou a treťou krajinou uvedenou v odseku 1 sa bude Únia snažiť:
 - a) poskytnúť Vietnamu na jeho žiadosť v čo najväčšom možnom rozsahu informácie týkajúce sa akejkol'vek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda; a
 - b) zohľadniť všetky obavy vyjadrené Vietnamom.
3. Únia oznámi Vietnamu nadobudnutie platnosti akéhokoľvek pristúpenia k Únii.
4. Výbor pre obchod s dostatočným predstihom pred dátumom pristúpenia tretej krajiny k Únii preskúma akékoľvek účinky, ktoré toto pristúpenie môže mať na túto dohodu. Zmluvné strany môžu rozhodnutím vo Výbore pre obchod prijať akékoľvek potrebné úpravy tejto dohody alebo prechodné opatrenia.

ČLÁNOK 17.24

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa vzťahuje:

- a) pokiaľ ide o Úniu, na územia, na ktorých sa uplatňuje *Zmluva o Európskej únii* a *Zmluva o fungovaní Európskej únie*, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené; a
- b) pokiaľ ide o Vietnam, na jeho územie.

Odkazy na pojem „územie“ v tejto dohode je potrebné chápať v súlade s písmenami a) a b), ak sa výslovne nestanovuje inak.

2. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa sadzobného zaobchádzania s tovarom, táto dohoda sa vzťahuje aj na tie oblasti colného územia Únie, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 písm. a).

ČLÁNOK 17.25

Autentické znenie

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch pôvodných vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, talianskom a vietnamskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO dolupodpísaní splnomocnení zástupcovia podpísali túto dohodu.

V [.....] dňa [.....].

Za Európsku úniu

Za Vietnamskú socialistickú republiku